

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

61. aastakäik

28. veebruar 2018

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2016-2017

9.–12. mai 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 211, 30.6.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

25.-26. mai 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 217, 6.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 10. mai 2016

2018/C 076/01 Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta resolutsioon uute territoriaalsete arengu vahendite kohta ühtekuuluvuspoliitikas 2014–2020: integreeritud territoriaalsed investeeringud ning kogukonna juhitud kohalik areng (2015/2224(INI)) 2

2018/C 076/02 Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika kohta ELi mägipiirkondades (2015/2279(INI)) 11

Kolmapäev, 11. mai 2016

2018/C 076/03 Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika kiirema rakendamise kohta (2016/2550(RSP)) 23

Neljapäev, 12. mai 2016

2018/C 076/04 Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon krimmitatarlaste kohta (2016/2692(RSP)) . . . 27

2018/C 076/05 Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon Gambia kohta (2016/2693(RSP)) 31

2018/C 076/06	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon Djibouti kohta (2016/2694(RSP))	35
2018/C 076/07	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon kalandus- ja vesiviljelustoodete jälgitavuse kohta tootlustuses ja jaekaubanduses (2016/2532(RSP))	40
2018/C 076/08	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon Hiina turumajandusliku staatuse kohta (2016/2667(RSP))	43
2018/C 076/09	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon säästva arengu tegevuskava 2030 järelmeetmete ja läbivaatamise kohta (2016/2696(RSP))	45
2018/C 076/10	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon päritoluriigi või lähtekoha kohustusliku märkimise kohta teatavate toiduainete puhul (2016/2583(RSP))	49
2018/C 076/11	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon nõukogu 8. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/18/EL (millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühenduse, Euroopa Käsitööga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkokkulepet ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/34/EÜ) rakendamise kohta (2015/2097(INI))	54
2018/C 076/12	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL (milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset) rakendamise kohta soolisest aspektist (2015/2118(INI))	61
Kolmapäev, 26. mai 2016		
2018/C 076/13	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon virtuaalvääringute kohta (2016/2007(INI)) . .	76
2018/C 076/14	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon Atlandi-üleste andmevoogude kohta (2016/2727(RSP))	82
2018/C 076/15	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon uute võimaluste kohta energiatarbijatele (2015/2323(INI))	86
2018/C 076/16	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon vaesuse sooliste aspektide kohta (2015/2228(INI))	93
2018/C 076/17	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon mittetariifsete tõkete kohta ühtsel turul (2015/2346(INI))	105
2018/C 076/18	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon ühtse turu strateegia kohta (2015/2354(INI)) .	112

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Kolmapäev, 26. mai 2016

2018/C 076/19	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta otsus Gianluca Buonanno puutumatus e-ärahvõtmise taotluse kohta (2016/2003(IMM))	128
---------------	---	-----

III Ettevalmistavad aktid

EUROOPA PARLAMENT

Teisipäev, 10. mai 2016

- 2018/C 076/20 Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 8. aprilli 2016. aasta delegeeritud määrusele, millega parandatakse delegeeritud määrust (EL) 2016/341, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavate sätete üleminekueskirjadega, kui vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi, ja muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2015/2446 (C(2016)2002 – 2016/2656(DEA)) 130
- 2018/C 076/21 P8_TA(2016)0206
Kaitse subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole ELi liikmed ***I
Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0660 – C8-0229/2014 – 2014/0305(COD))
P8_TC1-COD(2014)0305
Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/... kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst) 132
- 2018/C 076/22 P8_TA(2016)0207
Kaitse dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole ELi liikmed ***I
Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0667 – C8-0232/2014 – 2014/0309(COD))
P8_TC1-COD(2014)0309
Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/... kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst) 133
- 2018/C 076/23 Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendamise protokollide Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (13015/2015 – C8-0402/2015 – 2015/0224(NLE)) 134
- 2018/C 076/24 Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu protokollide (millega määratakse neljaks aastaks kindlaks Euroopa Ühenduse ja Mauritaania Islamivabariigi vahelise kalanduslase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12773/2015 – C8-0354/2015 – 2015/0229(NLE)) 135

2018/C 076/25	Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise ülemaailmset tsiviilotstarbelist satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva koostöölepingu sõlmimise kohta (05977/2016 – C8-0116/2016 – 2015/0265(NLE))	136
---------------	--	-----

2018/C 076/26	P8_TA(2016)0212 Maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika ***I Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 184/2005 ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks (COM(2014)0379 – C8-0038/2014 – 2014/0194(COD)) P8_TC1-COD(2014)0194 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega muudetakse määrust (EÜ) nr 184/2005 ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta	137
---------------	---	-----

Kolmapäev, 11. mai 2016

2018/C 076/27	P8_TA(2016)0214 Kaubadiilerite suhtes kohaldatavad erandid ***I Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses kaubadiilerite suhtes kohaldatavate eranditega (COM(2015)0648 – C8-0403/2015 – 2015/0295(COD)) P8_TC1-COD(2015)0295 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses kaubadiilerite suhtes kohaldatavate eranditega	138
---------------	---	-----

2018/C 076/28	Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (14957/2/2015 – C8-0130/2016 – 2013/0091(COD))	139
---------------	---	-----

2018/C 076/29	Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetusprogrammides või haridusprojektides osalemise ja au pair'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (uuesti sõnastatud) (14958/2/2015 – C8-0131/2016 – 2013/0081(COD))	141
---------------	--	-----

Neljapäev, 12. mai 2016

2018/C 076/30	Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas (COM(2016)0025 – C8-0030/2016 – 2016/0010(CNS)) .	143
---------------	--	-----

Kolmapäev, 26. mai 2016

2018/C 076/31	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Prantsusmaa taotlus – EGF/2015/010 FR/MoryGlobal) (COM(2016)0185 – C8-0136/2016 – 2016/2043(BUD))	158
2018/C 076/32	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Kreeka taotlus – EGF/2015/011 GR/Supermarket Larissa) (COM(2016)0210 – C8-0149/2016 – 2016/2050(BUD))	162
2018/C 076/33	Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Rootsi toetamiseks vastavalt nõukogu otsuse (EL) 2015/1523 (millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks) artiklile 9 ja nõukogu otsuse (EL) 2015/1601 (millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks) artiklile 9 (COM(2015)0677 – C8-0017/2016 – 2015/0314(NLE))	166

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2016-2017

9.–12. mai 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 211, 30.6.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

25.–26. mai 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 217, 6.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 10. mai 2016

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0211

Uued territoriaalse arengu vahendid ühtekuuluvuspoliitikas 2014–2020

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta resolutsioon uute territoriaalsete arengu vahendite kohta ühtekuuluvuspoliitikas 2014–2020: integreeritud territoriaalsed investeeringud ning kogukonna juhitud kohalik areng (2015/2224(INI))

(2018/C 076/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle XVIII jaotist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „ühisätete määrus“),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrust (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1299/2013 erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 289.

⁽³⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 487.

⁽⁴⁾ ELT L 149, 20.5.2014, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 259.

Teisipäev, 10. mai 2016

- võttes arvesse ELi 2020. aasta territoriaalsed tegevuskava, mis lepiti kokku ruumilise planeerimise ja territoriaalse arengu eest vastutavate ministrite mitteametlikul kohtumisel 19. mail 2011 Gödöllös,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 29. novembri 2012. aasta arvamust kogukonna juhitava kohaliku arengu kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 9. juuli 2015. aasta arvamust partnerluslepinguid ja rakenduskavasid puudutavate läbirääkimiste tulemuste kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2014. aasta arvamust „Kogukonna juhitud kohalik areng 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika vahendina kohalikuks, maaelu, linna- ja linnalähipiirkondade arenguks“ (ettevalmistav arvamus eesistujariigi Kreeka taotlusele) ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni demograafiliste muutuste ja nende tagajärgede kohta ELi tulevasele ühtekuuluvuspoliitikale ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika territoriaalse arengu rolli optimeerimise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni ELi liikmesriikide valmisoleku kohta uue ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodi tõhusaks ja õigeaegseks alustamiseks ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamise ja tulemuslikkuse suurendamise kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse teabedokumenti „Ühtekuuluvuspoliitika territoriaalse ja linnamõõtme toetamise vahendid: integreeritud territoriaalsed investeeringud ning kogukonna juhitud kohalik areng“. Euroopa Parlamendi sisepoliitika peadirektoraadi poliitikaosakond B: struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, oktoober 2015,
- võttes arvesse uuringut „Territoriaalne juhtimine ja ühtekuuluvuspoliitika“. Euroopa Parlamendi liidu sisepoliitika peadirektoraadi poliitikaosakond B: struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, juuli 2015,
- võttes arvesse uuringut „Ühtekuuluvuspoliitika strateegiline sidusus: programmitöö perioodide 2007–2013 ja 2014–2020 võrdlus“. Euroopa Parlamendi liidu sisepoliitika peadirektoraadi poliitikaosakond B: struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, veebruar 2015,
- võttes arvesse komisjoni kuuendat aruannet „Majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev kuues aruanne: investeerimine töökohtadesse ja majanduskasvu, arengu ja hea valitsemistava edendamine ELi piirkondades ja linnades“, juuli 2014,
- võttes arvesse uuringut „Euroopa Liidu territoriaalse tegevuskava 2020 rakendamine – kohapõhise lähenemise abil ühtekuuluvuspoliitika tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamine“ (Territorial Agenda 2020 put in practice – Enhancing the efficiency and effectiveness of Cohesion Policy by a place-based approach), II köide – juhtumiuuringud. Euroopa Komisjon, mai 2015,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Poola tellimusel koostatud aruannet „Strateegia „Euroopa 2020“ territoriaalse mõõtme ja ELi ühtekuuluvuspoliitika tugevdamise viisid Euroopa Liidu 2020. aasta territoriaalse tegevuskava alusel“ (How to strengthen the territorial dimension of 'Europe 2020' and EU Cohesion Policy based on the Territorial Agenda 2020), september 2011,

⁽¹⁾ ELT C 17, 19.1.2013, lk 18.

⁽²⁾ ELT C 313, 22.9.2015, lk 31.

⁽³⁾ ELT C 230, 14.7.2015, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 9.

⁽⁵⁾ ELT C 440, 30.12.2015, lk 6.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0015.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0419.

Teisipäev, 10. mai 2016

- võttes arvesse aruannet „Töökohtade loomine ja kohalik majandusareng“ (Job Creation and Local Economic Development). Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD), november 2014,
 - võttes arvesse aruannet „Kohaliku majanduse juhtroll“ (Local Economic Leadership). Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD), 2015,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A8-0032/2016),
- A. arvestades, et territoriaalne ühtekuuluvus on üks Euroopa Liidu põhieesmärkidest, mis on sätestatud Lissaboni lepingus;
- B. arvestades, et 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika näeb ette integreeritud ja kohapõhiste käsitlete kasutamise ja ergutab seda, et toetada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, edendades samas ka territoriaalset juhtimist;
- C. arvestades, et integreeritud ja kohapõhiste käsitlete eesmärk on parandada riikliku sekkumise tulemuslikkust ja tõhusust, vastates territooriumide konkreetsetele vajadustele ning suurendades nende atraktiivsust;
- D. arvestades, et kogukonna juhitud kohalik areng ja integreeritud territoriaalsed investeeringud on innovaatilised ühtekuuluvuspoliitika vahendid, mida mõni liikmesriik kasutab sellisel kujul esimest korda ning mis võivad märkimisväärselt kaasa aidata majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele, kvaliteetsete kohalike töökohtade loomisele, säästvale arengule ja strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisele;
- E. arvestades, et uued integreeritud territoriaalsed investeeringud ja kogukonna juhitud kohaliku arengu algatused muudavad kohalike sidusrühmade suutlikkust kombineerida rahastamisvahendeid ning planeerida sihipäraseid kohalikke algatusi;
- F. arvestades, et piirkondlike ja kohalike struktuuride mõjuvõimu suurendamisel on keskne tähtsus majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika täielikuks elluviimiseks; arvestades, et üha olulisemaks on muutunud kohalike teadmisi tähtsustavad uuenduslikud lähenemisviisid kohalikele probleemidele kohapealsete lahenduste pakkumiseks; arvestades, et osalusjuhtimise, näiteks eelarvete koostamises osalemise puhul on olemas üldsuse osalemiseks vajalikud vahendid, mille eesmärk on viia vastutus otsuste eest kohaliku kogukonna tasandile;
- G. arvestades, et kogukonna juhitud kohalik areng toetub eelmistel rahastamisperioodidel algatuste LEADER, URBAN ja EQUAL rakendamisel saadud kogemusele ning põhineb peamiselt LEADERi käsitlusel, mis on pärast algatamist 1991. aastal kaasa toonud kohalike algatusrühmade arvu hüppelise suurenemise ning aidanud oluliselt tõsta elanikkonna elukvaliteeti, seda eriti maapiirkondades;
- H. arvestades, et kogukonna juhitud kohalik areng on ainult Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) puhul kohustuslik ning Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) puhul vabatahtlik;
- I. arvestades, et need kaks uut vahendit võivad täita olulist osa demograafiliste muutustega kohanemisel ja piirkondade arenguerinevuste tasakaalustamisel;
- J. arvestades, et kogukonna juhitud kohaliku arengu puhul on tegu alt-üles lähenemisviisiga, mille eesmärk on mitte niivõrd kehtestada riikliku tasandi eesmärke, kuivõrd rajada selliseid objekte ja rahastada selliseid projekte, mis on seotud kogukonna kohapealsete vajadustega;
- K. arvestades, et integreeritud territoriaalsed investeeringud on vahend, mida saab kasutada säästva linnaarengu integreeritud meetmete võtmiseks, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1301/2013 artiklis 7;
- L. arvestades liikmesriikide vahel valitsevaid tasemevahesid valitsemisstruktuuride ja alt üles suunatud arengualgatusete osas;
- M. arvestades, et iga organisatsiooni jaoks kindlaks määratud pädevusi arvestamata on piirkondlike ja kohalike osalejate suutlikkus ja kaasatus nende vahendite edu jaoks äärmiselt tähtis;

Teisipäev, 10. mai 2016

- N. arvestades, et üleskutse piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele sekkuda nende enda arengut puudutavatesse otsustesse ja edendada avaliku ja erasektori vahelist koostööd on kesksed suunised, mis aitavad tagada projektide tõhusa juhtimise ja haldamise ning võetud kohustuste täitmise;
- O. arvestades, et kohalikku arengut puudutavate otsuste puhul on väga tähtis, et kohalikud ja piirkondlikud asutused hoolikalt määratleksid oma tugevad küljed ja strateegilised eelised ning võtaksid need aluseks oma kohalike ja piirkondlike arengustrateegiade väljatöötamisel, mis koos kohapealsete kogukondade panusega aitaks tõsta kodanike elukvaliteeti, selgitades koos kodanikega välja probleemid, seades prioriteedid ja kavandades jätkusuutlikke lahendusi;
- P. arvestades, et vastavalt määruse (EL) nr 1301/2013 artikli 7 lõikele 3 sõnastab iga liikmesriik partnerluslepingus oma spetsiifilist territoriaalset olukorda arvesse võttes nende linnapiirkondade valimise põhimõtted, kus linnade säästva arengu jaoks rakendatakse integreeritud meetmeid, ning kehtestab soovitusliku eraldise nende meetmete rakendamiseks liikmesriigi tasandil;
- Q. arvestades, et linna- ja maapiirkondade jätkusuutlikule arengule suunatud partnerluse algatus (RURBAN) aitab tugevdada piirkondade konkurentsivõimet ja luua arengupartnerlusi;
- R. arvestades, et kuna Euroopa Liidu tasandi eelarved peaksid põhinema tulemuslikkusel ning integreeritud territoriaalsete investeeringute ja kogukonna juhitud kohaliku arengu raames eraldatud vahendeid tuleb tõhusalt kasutada, saavutades poliitilised eesmärgid ja seatud prioriteedid ning andes seatud eesmärgi täitmisel kõrgeimat lisaväärtust, ning et tulemused tuleks saavutada võimalikult väikeste kuludega;

Üldised kaalutlused

1. märgib, et piirkondlike ja kohalike osaliste tajutav osalemine algusest peale, nende isevastutus ja pühendumine territoriaalsetele arengustrateegiatele ning vastutuse ja vahendite nõuetekohane delegeerimine madalamatele otsustustasanditele on alt-üles lähenemisviisi edu jaoks kriitilise tähtsusega; on seisukohal, et integreeritud ja kohapõhist lähenemisviisi võib eriti kogukonna juhitud kohaliku arengu ja integreeritud territoriaalsete investeeringute vahendite madala kasutusega piirkondades toetada ka partnerite kaasamine; rõhutab siiski, et kohalikud osalejad peavad saama eriti rakendamisprotsessi varastes etappides piirkondlikult, riiklikult ja ELi tasandilt tehnilist ja finantsabi;
2. nõuab tungivalt, et piirkondade, liikmesriikide ja ELi vahelise tulemusliku partnerluse kontekstis määrataks strateegiad koostöös piirkondlike ja kohalike osalistega kindlaks rakendusprotsessi esimestes etappides, eelkõige spetsialiseerunud ja eriväljaõppe ning tehnilise ja rahalise toe tasandil;
3. on seisukohal, et Euroopa Struktuuri- ja Investeeringufondide raames tuleb rohkem edendada pädevuste ja vahendite edasilegeerimist ning et haldusasutuste soovimatus seda teha võib kahe kõnealuse vahendi potentsiaali kahandada; palub liikmesriikidel toetada alt-üles lähenemisviisi ja vastutuse andmist kohalikele rühmadele; palub, et komisjon täielikult oma pädevuse piiridesse jäädes annaks liikmesriikidele soovitusi ja põhjalikke suuniseid selle kohta, kuidas ületada eri valitsemistasandite vahelist usaldamatust ja haldustõkkeid kogukonna juhitud kohaliku arengu ja integreeritud territoriaalsete investeeringute rakendamisel;
4. juhib tähelepanu asjaolule, et kohalikul tasandil tekitab raskusi kvaliteetsete integreeritud mitmesektoriliste uuenduslike strateegiade kavandamine, eriti kui seda tuleb teha kaasavalt;
5. juhib tähelepanu asjaolule, et nende vahendite raames võetavate meetmete puhul tuleb võtta arvesse kohalike osalejate prioriteete ja viia meetmed vastavusse rakenduskavade üldeesmärkide ning muude ELi, riiklike, piirkondlike ja kohalike arengustrateegiatega ja aruka spetsialiseerumise strateegiatega, võimaldades samas ka teatavat paindlikkust;
6. tuletab meelde, et lisaks ELi programmidele peavad ka peamised riiklikud ja piirkondlikud poliitikasuunad olema paindlikumad ja paremini integreeritud; rõhutab, et haldusreformi üldisem vaim aitab tagada seda, et ELi vahendeid ei antaks riiklikele ja piirkondlikele poliitikavaldkondadele nõ paralleelselt, vaid need oleksid osa laiemast tegevusest jätkusuutlike majandustulemuste saavutamiseks;

Teisipäev, 10. mai 2016

7. peab liikmesriikide kõige teravamateks probleemideks noorte töötust ning VKEde rahaliste vahendite puudust; rõhutab, et need küsimused peavad olema kohalike ja piirkondlike arengustrateegiade prioriteetide seas; kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles looma noorte tööhõive ja noorte piirkondadevahelise liikuvuse edendamiseks maksu- ja muid stiimuleid ning lugema esmatähtsaks koos koolditusasutustega teostatavat kutseõpet;

8. soovib kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel pöörata erilist tähelepanu projektidele, millega püütakse kohandada asulaid ja piirkondi uute demograafiliste oludega ja ära hoida sellest tingitud tasakaalunihkeid, eriti järgmiste meetmetega: 1. kohandada sotsiaalseid ja liikuvuse infrastruktuure demograafiliste muutuste ja rändevoogudega; 2. luua spetsiaalselt vananevale elanikkonnale mõeldud kaupu ja teenuseid; 3. toetada eakamatele, naistele ja siserändajatele mõeldud sotsiaalset kaasamist soodustavaid tööhõivevõimalusi; 4. parandada elektroonilist ühendust ja luua sellised platvormid, mis võimaldaksid ja stimuleeriksid eraldatud piirkondade kodanike osalemist ja lävimist kõigi tasandite (kohalik, piirkondlik, riiklik ja Euroopa tasand) asutuste mitmesuguste haldus-, sotsiaal- ja poliitiliste teenustega;

9. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma lisatoetust, väljaõpet ja suuniseid väiksematele ja vähem arenenud paikkondadele, kelle vahendid ja suutlikkus on piiratumad ning kellele nende vahendite kavandamise ja rakendamisega seotud keerukus ja halduskoormus võib üle jõu käia; tuletab meelde, et territoriaalne ühtekuuluvus saab alguse alt-üles lähenemisviisist, mis peab integreeritud territoriaalsete investeeringute ja juhitud kohaliku arengu vahendite kättesaadavuse osas hõlmama ilma igasuguse diskrimineerimiseta ka väiksemaid haldusüksusi; palub komisjonil edastada kõigi liikmesriikide parimate tavade tulemusi ning soovib jagada neid veebivõrgustiku kaudu, mis teeb vahendid kõigile üksustele ühtmoodi kättesaadavaks; soovib riiklikel ja piirkondlikel ametiasutustel territoriaalset mõõdet ja konkreetseid arenguvajadusi arvestades pakkuda väiksemate haldusüksuste rühmadesse koondamisele suunatud lahendusi;

10. ergutab liikmesriike määrama kindlaks strateegia kogukonna juhitud kohaliku arengu ja integreeritud territoriaalsete investeeringute ulatuslikumaks kasutamiseks nii, et mitmeid fonde hõlmava käsituse kaudu välja töötada tulemuslikumad piirkondliku ja kohaliku arengu strateegiad, eriti Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 174 nimetatud piirkondades; palub liikmesriikidel võimalust mööda ära kasutada ühissätete määruse artikli 33 lõikes 6 sätestatud paindlikkust, et paremini reageerida nende piirkondade eripäradele; soovib erimeetmeid selliste piirkondade haldusasutuste suutlikkuse tõstmiseks ja neile tehnilise abi andmiseks, arvestades nende eraldatust ja teatavaid konkurentsivalvemusi;

11. rõhutab, et eri fondide integreerimine põhjustab jätkuvalt sidusrühmadele raskusi, eriti seoses kogukonna juhitud kohaliku arengu ja integreeritud territoriaalsete investeeringutega; peab vajalikuks lihtsustamist, et luua tingimused nende vahendite rakendamiseks; tunneb seepärast heameelt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusesaajate huvides toimuva lihtsustamise jälgimiseks loodud kõrgetasemelise sõltumatute ekspertide rühma moodustamise üle ning komisjoni jõupingutuste üle parema õigusloome valdkonnas; rõhutab, et soovitude andmisel tuleb silmas pidada ühtset üleeuroopalist raamistikku;

12. rõhutab eriti vajadust vabaneda ülereguleerimise tavadest, millega tekitatakse riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil täiendavaid ja sageli mittevajalikke nõudeid ja takistusi; märgib, et sageli esineb arvukalt auditeerimistasandeid, mis suurendavad toetusesaajate finants- ja halduskoormust; rõhutab vajadust hoiduda haldusülesannete dubleerimisest ning toonitab, kui tähtis on luua investeerimiseks ning avaliku ja erasektori partnerluste loomiseks vajalikud tingimused; soovib auditeerimistegevusi lihtsustada ja seostada ning järelevalves keskenduda täitmise protsessile ja tulemuste hindamisele koos tõhusa kontrolliga;

13. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles välja töötama ja rakendama sihipäraseid piirkondlikele ja kohalikele osalejatele suunatud koolditusmeetmeid, mis keskenduvad kogukonna juhitud arengule ja integreeritud territoriaalsete investeeringutele, ning palub komisjonil pöörata tähelepanu kohalikele abisaajatele kohandatud koolditusprogrammidele; peab äärmiselt tähtsaks tagada kõigi asjaomaste ühiskonnasektorite osalus ja esindatus sellistes meetmetes; rõhutab, kui tähtis on kasutada nende vahendite toetamiseks tõhusat ja tulemuslikku tehnilist abi ning vältida struktuuride dubleerimist;

14. tunneb heameelt komisjoni keskendumisest tulemustele ja väljunditele, mis peaksid aitama ka kohalikel poliitikakujundajatel loobuda liigsest keskendumisest vahendite kasutamisele ja rakendamisprotsesside kataloogimisele ning asuda välja selgitama tegelikke ja sisulisi eesmärke, mis tooksid kohalike ettevõtete ja elanike jaoks kaasa tuntavaid muutusi;

Teisipäev, 10. mai 2016

15. on mures selle pärast, et eri sidusrühmade vahel ei toimu korralikku suhtlemist; toetab teabevahetuse suurendamisele suunatud algatusi; palub, et komisjon koostöös liikmesriikidega parandaks kogukonna juhitud kohalikku arengut ja integreeritud territoriaalseid investeeringuid puudutava teabe jagamist ja kooskõlastamist; nõuab, et kogukonna juhitud kohalik areng ja integreeritud territoriaalsed investeeringud suurendaksid kodanike osalemist kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegevuses tänu nende vahetule kaasamisele otsustusprotsessidesse nimelt vastutustundlikumate otsuste saamiseks, ning kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles kasutama sobivaid viise kodanike kaasamiseks avalikesse konsultatsioonidesse, mis eeldab kõrgema arutlus- ja koostöökultuuri edendamist;

16. ergutab komisjoni, liikmesriike ja piirkondi vajaduse korral tagama nõuetekohaste mehhanismide olemasolu, et vältida korraldusametuste ja üksikute partnerluste vahelisi probleeme ning tagada ka võimalike toetusesaajate asjakohane teavitamine ja kaitse seoses nende mehhanismidega; võtab teadmiseks vaidlustamisele järgnenud vaidluste lahendamisest tingitud viivitused, ning nõuab erieskirjade kehtestamist, millega määratakse kindlaks avalike hangete vaidlustamise ja vaidluste kiire lahendamise kord;

17. kutsub komisjoni ja eelkõige tema regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraati üles looma Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga (OECD) koostööraamistikku, et saada kasu viimase pikaajalistest kogemustest kohaliku majandusliku ja tööhõivealase arengu (LEED) programmi ellurakendamisel, ja püüdma saavutada vahendite koostoimet, eriti seoses kohalike osalejate rakendussuutlikkuse suurendamisega;

18. toonitab, kui tähtis on, et nii liikmesriigid kui ka komisjon rohkem pingutaksid, et laiendada uute vahendite kasutamist Euroopa territoriaalse koostöö (ETK) kontekstis; rõhutab, et sageli esineb piiriga eraldatud naaberladel sarnaseid kohaliku tasandi probleeme, mida on lihtsam ühiselt lahendada;

19. on mures paljude liikmesriikide ja ELi piirkondade kõrge tööpuuduse taseme pärast; soovib liikmesriikidel kasutada kõnealuseid vahendeid projektide jaoks, millega luuakse kvaliteetseid töökohti ja võimalusi VKEdele, edendatakse investeeringuid ning säästvat ja kaasavat majanduskasvu ja sotsiaalseid investeeringuid ning soodustatakse vaesuse vähendamist ja sotsiaalset kaasamist, eriti seda kõige enam vajavates piirkondades ja allpiirkondades; viitab siinkohal integreeritud rahastamise, eriti Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite kombineerimise olulisusele; viitab potentsiaalile, mis peitub ühe osa kohalike maksutulude reinvesteeringumise tulemustele suunatud tegevustesse; kutsub komisjoni üles koostama spetsiaalset investeerimisstrateegiat, mis oleks kooskõlas sotsiaalsete investeeringute paketiga ning võiks tuua kasu kõrgeima töötuse määraga piirkondadele;

20. rõhutab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu nn alt-üles lähenemisviis pakub võimalusi kohalike arengustrateegiade toetamiseks, töökohtade loomiseks ja maapiirkondade säästva arengu edendamiseks; on veendunud, et integreeritud territoriaalsed investeeringud ja kogukonna juhitud kohalik areng võimaldavad kohalikele vajadustele ja probleemidele otse, täpsemini suunatult ja asjakohasemalt reageerida, ning rõhutab, et sellesse mehhanismi on vaja paremini kaasata linnapiirkonnad, ja kutsub komisjoni üles seda strateegiat aktiivselt järgima; märgib, et integreeritud territoriaalsed investeeringud on tõhus vahend linnade ümberkujundamise ja arengu integreeritud kavade elluviimiseks; kutsub komisjoni üles koostoimete tugevdamiseks terviklikult rakendama eeskirju, millega reguleeritakse kogukonna juhitud kohaliku arengu ja integreeritud territoriaalsete investeeringute rahastamist Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest;

21. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide täitmisel arvestatava edu saavutamiseks tuleb nii selle strateegia kui ka mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisel rohkem arvesse võtta piirkondlikke ja kohalike olusid ning kohalike erisusi;

Kogukonna juhitud kohalik areng

22. tunneb heameelt uue kogukonna juhitud kohaliku arengu vahendi loomise üle, mis on läinud LEADERi algatusest kaugemale, et suurendada kohalike omavalitsuste volitusi ja pakkuda konkreetseid kohalike lahendusi lisaks Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondile (EAFRD) ka teiste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu;

23. juhib tähelepanu sellele, et kogukonna juhitud kohalik areng pakub võimalusi ka linna- ja linnalähedastele piirkondadele ning võib olla laiemate linnade arengustrateegiade lahutamatu osa, ning võib hõlmata ka piiriülest koostööd; tuleb meelde, et territoriaalse arengu strateegiade maksimaalse tulemuslikkuse tagamiseks peab linnapiirkondade arendamine toimuma jätkusuutlikult ning kooskõlas lähipiirkondade, äärelinna- ja maapiirkondade arenguga;

Teisipäev, 10. mai 2016

24. peab kahetsusväärseks, et mitmetes liikmesriikides viiakse kogukonna juhitud kohalikku arengut ellu ühest fondist rahastamise põhimõttel, mis võib tähendada kaotatud võimalusi tulemuslikumate kohaliku arengu strateegiate väljatöötamiseks; tuletab meelde, kui tähtis on integreeritud lähenemisviis ja vajadus kaasata võimalikult palju kohaliku kodanikuühiskonna sidusrühmi;
25. tunneb heameelt partnerluse horisontaalse töörühma üle, mis loodi tänu regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadile;
26. nõuab ranget kinnipidamist partnerluse käitumisjuhendist, eriti kui tegemist on partnerluse põhimõtte kohaldamisega kogukonna juhitud kohaliku arengu ja integreeritud territoriaalsete investeeringute rakendamisel;
27. ergutab sotsiaal- ja majanduspartnerite ning kodanikuühiskonna sidusrühmade suutlikkuse suurendamist, teadlikkuse tõstmist ja aktiivset osalemist, et võimalikult paljud partnerid saaksid enne ettepanekutele kehtestatud tähtaega (31. detsember 2017) esitada ettepanekuid kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiate kohta;
28. tunneb muret selle pärast, et mõnedes liikmesriikides käsitletakse kogukonna juhitud kohalikku arengut pigem formaalsete nõuete täitmisena kui tõelise alt-üles lähenemisviisina; rõhutab sellega seoses, et kohalikel osalistel peaks olema tegelik otsustusõigus;
29. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ergutama kohalike tegevusrühmade teemaliste parimate tavade jagamist, mis põhineks nende rühmade edukate projektide osas Euroopa tasandi teabestrategieal, kasutades selleks niisuguseid olemasolevaid vahendeid ja platvorme nagu TAIEX-REGIO PEER 2 PEER, programm URBACT ja linnaarengu võrgustik;
30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kogukonna juhitud kohaliku arengu algatusi heaks kiitma ning ilmutama suuremat paindlikkust tegevusprogrammides ning piirkondlike, riiklike ja ELi poliitikaraamistike osas, nii et need võimaldaksid kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiaid paremini arvesse võtta; tunnistab kohalike tegevusrühmade edukust projektide juhtimisel, nõuab nende paremat rahastamist ning nende kasutusala laiendamise kaalumist; kahetseb asjaolu, et mõnes liikmesriigis piirduvad riigiasutused kogukonna juhitud kohaliku arengu puhul vaid ühe konkreetse poliitikaeesmärgiga; nõuab tungival, et komisjon esitaks liikmesriikidele kogukonna juhitud kohaliku arengu mitmest fondist rahastamise käsitlemise suunised ning õhutada neid rahastamisvahendeid kasutama;
31. tuletab meelde, et Euroopa Sotsiaalfondi määrus lubab 9. valdkondliku eesmärgi raames määrata investeerimis-prioriteediks ka kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad, ning ärgitab liikmesriike neid oma rakenduskavadesse võtta; rõhutab, et sotsiaalfond saab anda olulist tuge territoriaalsete tööõivekokkulepete ja linnade arengustrateegiate teostamisele ning piirkondlike ja kohalike asutuste suutlikkuse suurendamisele, ning palub komisjonil osutada liikmesriikidele täiendavat abi nende konkreetsete investeerimisprioriteetide rakendamisel ja esitada oma iga-aastases tegevusaruandes teave nimetatud prioriteetide rakendamise ulatuse kohta; palub komisjonil mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõttes käsitleda vahendite rakendamisel juba tuvastatud raskusi ning leida nende puhul jätkusuutlikud lahendused;
32. on veendunud, et sellised vahendid nagu osalev eelarvestamine tuleks võtta kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiasse, kuna tegemist on demokraatliku praktikaga, mis aitab olulisel määral suurendada sotsiaal- ja majanduspartnerite osalust kohaliku tasandi sotsiaalse ühitekuuluvuse tugevdamisel ning avaliku sektori kulutuste tõhustamisel;
33. rõhutab, kuivõrd tähtis on tulemuslikkuse, lihtsustamise ja läbipaistvuse vahelise tasakaalu tagamiseks avaliku ja erasektori omavahelises suhtluses mittediskrimineeriv ja läbipaistev käsitlus ja võimalike huvide konfliktide minimeerimine; tunneb lisaks sellele heameelt arvukate partnerite osalemisest kohalikes algatusrühmades; peab asjakohaseks kehtiva õigusraamistiku sätet, mille kohaselt ei või ametiasutuse ega ühegi huvigrupi hääleõigus kohalikes algatusrühmades olla suurem kui 49 %, mis võib aidata asendada administratiivse lähenemisviisi tulemustele suunatud ja innovaatilise lähenemisviisiga; palub komisjonil hoolikalt jälgida ja hinnata selle sätte rakendamist, sealhulgas oludes, kus võib lubada erandeid, ning edendada sihipärast suutlikkust ja anda tehnilist abi;

Teisipäev, 10. mai 2016

Integreeritud territoriaalsed investeeringud

34. märgib, et integreeritud territoriaalsete investeeringute (ITIid) tegemisel on võimalikud erinevad juhtimiskäsitlused; peab sellele vaatamata esmatähtsaks, et kohalikel partneritel oleks keskne osa ITIide territoriaalse arengu strateegiate koostamisel ning nad oleksid ka täielikult kaasatud nende haldamisse, järelevalvesse ja auditeerimisse, mis aitab tagada tõelist kohalikku omavastutust ITIide eest;

35. rõhutab, et ITIid ei peaks piirduma vaid linnapiirkondadega, vaid need võivad seonduda ka selliste geograafiliste aladega nagu eeslinnad, suurlinnad, piirkondadevahelised ja piiriülesed alad ning allpiirkonnad; rõhutab, et tänu ITIide territoriaalse kohaldamisala paindlikumale kindlaksmääramisele lubavad need kõige sobivamalt arvestada piirkonna konkreetsete vajadustega ja lähtuvad nõnda tõeliselt asukohapõhisest käsitlusest; on seisukohal, et ITIid pakuvad ka sobiva struktuuri selliste piirkondade probleemide lahendamiseks, kus teenused on halvasti kättesaadavad ning mille kogukonnad elavad isoleeritult ja suhteliselt halvemates tingimustes; palub komisjonil ja liikmesriikidel piiriüleses koostöös optimeerida tehnilised ja inimressursid ning ITIid rohkem ära kasutada;

36. rõhutab, et piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ja sidusrühmade, sealhulgas kodanikuühiskonna varajasel kaasamisel alt üles suunatud territoriaalse arengu strateegiatesse ja neile suurema vastutuse delegeerimisel on kohalikul ja valdkondadevahelisel tasandil rakendatava integreeritud territoriaalse strateegia tulevase isevastutuse, selles osalemise ja selle edukuse seisukohalt keskne tähtsus; nõuab nende endi kohalikele erisustele vastava arengupotentsiaali ulatuslikumat ärakasutamist;

37. ergutab liikmesriike otsustama mitmest fondist rahastamisel põhineva käsitluse kasuks, et saavutada ühe territooriumi fondide vaheline koostoime ja probleeme põhjalikumalt lahendada; rõhutab, et eri allikatest pärit vahendite ühtekoondamise hõlbustamine eeldab sihipärast suutlikkuse suurendamist;

38. rõhutab, et territoriaalse strateegia nõuetekohase väljatöötamise, kooskõlastusstruktuuri loomise, eelarve koostamise ja ITIide riikliku õigusliku aluse väljatöötamise peamise takistusena on nähtud ITIide vahendi kasutamise otsuse hilinemist riiklikul tasandil;

39. tervitab komisjoni tegevust ITIide kasutamise stsenaariumite koostamisel koos territoriaalse ühtekuuluvuse ja linnapoliitika töörühmaga; toetab seisukohta, et sellised suunised tuleb koostada programmitöö varasemas etapis; peab vajalikuks ajakohastada suuniseid tegelike näidete ja õppetundidega, mis on saadud ITIide rakendamise järel;

40. palub komisjonil võtta arvesse Regioonide Komitee 2015. aasta uuringu tulemusi, kasutades tõhusamalt IT-vahendeid ja tekitades vähem bürokraatiat, kehtestades väga väheseid eraldisi saanud riikidele/piirkondadele paindlikumad eeskirjad, parandades liikmeriikide kaasrahastamismehhanisme ja pakkudes rohkem koolitusi rahaliste vahendite haldamise ja kasutamise eest vastutajatele, sealhulgas valitud poliitikutele;

Edasised soovitused

41. on seisukohal, et kogukonna juhitud kohalik areng ja ITIid peaksid olema tulevases ühtekuuluvuspoliitikas veelgi tähtsamal kohal; kutsub komisjoni üles koostama enne uue seadusandliku ettepaneku esitamist kõnealuste vahenditega seotud võimalike 2020. aasta järgsete stsenaariumite kohta aruande, mis näitaks kõnealuste kahe vahendi tugevaid ja nõrku külgi ning nende rakendamisel tekkivaid võimalusi ja ohtusid (SWOT-analüüs);

42. palub nimetatud aruandes analüüsida kogukonna juhitud kohaliku arengu ja ITIide mõju ja tulemuslikkust ning seda, kas 2020. aasta järgset ühtekuuluvuspoliitikat käsitlevates õigusaktides oleks soovitav kasutada nende kahe vahendi suhtes kohustuslikku lähenemisviisi, sätestades rakenduskavades nende jaoks summade eraldamise nõude; teeb ettepaneku hinnata konkreetseid stiimuleid, millega ergutada liikmesriike kogukonna juhitud kohalikku arengut ja ITIid rakendama, samuti võimalikke vahendeid, mille abil tagada rakenduskavade ning kogukonna juhitud kohaliku arengu ja ITIide suurem sidusus; rõhutab, et nimetatud analüüsi aluseks peaks olema asjaomaste kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate kogum;

43. nõuab, et järgmise ühtekuuluvuspoliitika kavandamis- ja rakendamisetapis muudetaks alt-üles käsitlus ITIide puhul ametlikuks;

Teisipäev, 10. mai 2016

44. soovib komisjonil ja liikmesriikidel kooskõlastatult pädevate kohalike ametiasutustega jälgida ITIdeks eraldatud vahendite kasutamist, kuna ühtekoondamise tõttu on tegemist senisest suuremate summadega; rõhutab, et see on oluline korrupsioonivõimaluste piiramiseks liikmesriikides;

45. kinnitab veel kord, et vaja on kahesugust lähenemist, eriti suuniste andmisel ühelt poolt ainult riiklike rakenduskavadega liikmesriikidele ja teiselt poolt neile, kellel on ka piirkondlikud rakenduskavad;

46. nõuab kõnealuseid vahendeid käsitlevate suuniste osas paremat kooskõlastamist komisjoni, liikmesriikide ja piirkondade vahel; soovib töötada suunised välja paralleelselt uue ühtekuuluvuspoliitika õigusaktide ettepanekuga 2020. aasta järgseks programmitöö perioodiks, ning edaspidi neid ajakohastada; rõhutab, et see võimaldaks suunised õigeaegselt valmis saada, suurendada õiguskindlust ja ühtlasi anda selgitusi kavandatud sätete tegelikkuses rakendamise kohta;

o

o o

47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide ning piirkondade parlamentidele.

Teisipäev, 10. mai 2016

P8_TA(2016)0213

Ühtekuuluvuspoliitika ELi mägipiirkondades

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika kohta ELi mägipiirkondades (2015/2279(INI))

(2018/C 076/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 174,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa III jaotist, mis puudutab eelkõige põllumajandust,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „ühissätete määrus“),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrust (EL) nr 1144/2014 siseturul ja kolmandates riikides võetavate põllumajandustoodete teavitus- ja müügiarendusmeetmete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 3/2008 ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1299/2013 erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 289.

⁽³⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 470.

⁽⁴⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 487.

⁽⁵⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 608.

⁽⁶⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

⁽⁷⁾ ELT L 317, 4.11.2014, lk 56.

⁽⁸⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 259.

Teisipäev, 10. mai 2016

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1302/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta, et selgitada, lihtsustada ja parandada nende rühmituste asutamist ja toimimist ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrust (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 28. aprilli 2015. aasta resolutsiooni pealkirjaga „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks“ ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 22. septembri 2010. aasta resolutsiooni mägipiirkondade, saarte ja hõredalt asustatud alade majanduslikku ja sotsiaalset arengut käsitleva Euroopa strateegia kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni piimatootmise säilitamise kohta mägipiirkondades, ebasoodsamates piirkondades ja äärepoolseimates piirkondades pärast piimakvootide süsteemi lõppemist ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 23. mai 2013. aasta resolutsiooni Alpide makropiirkondliku strateegia kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele seoses Euroopa Liidu Alpi piirkonna strateegiaga (COM(2015)0366) ja kaasnevat tegevuskava,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 3. detsembri 2014. aasta arvamust pealkirjaga „Euroopa Liidu Alpide makropiirkondlik strateegia“ ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni ELi Doonau piirkonna strateegia rakendamise kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 21. jaanuari 2010. aasta resolutsiooni ELi Doonau piirkonna strateegia kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 13. aprilli 2011. aasta järeldusi ELi Doonau piirkonna strateegia kohta,
- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi Doonau piirkonna strateegia kohta (COM(2013)0181),
- võttes arvesse komisjoni teatist „ELi Doonau piirkonna strateegia“ (COM(2010)0715) ja strateegiaga kaasnevat soovituslikku tegevuskava (SEC(2010)1489),
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. juuni 2011. aasta arvamust komisjoni teatise „ELi Doonau piirkonna strateegia“ kohta ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 303.

⁽²⁾ ELT L 169, 1.7.2015, lk 1.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0109.

⁽⁴⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 55.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0577.

⁽⁶⁾ ELT C 55, 12.2.2016, lk 117.

⁽⁷⁾ ELT C 19, 21.1.2015, lk 32.

⁽⁸⁾ ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 30.

⁽⁹⁾ ELT C 305 E, 11.11.2010, lk 14.

⁽¹⁰⁾ ELT C 248, 25.8.2011, lk 81.

Teisipäev, 10. mai 2016

- võttes arvesse Regioonide Komitee 31. märtsi 2011. aasta arvamust Doonau piirkonna strateegia kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele makropiirkondlike strateegiate lisandväärtuse kohta (COM(2013)0468) ning nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta asjaomaseid järeldusi,
 - võttes arvesse majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlevat kuuendat aruannet (COM(2014)0473),
 - võttes arvesse Alpi konventsiooni, sh Alpi konventsiooni protokolle,
 - võttes arvesse Euromontana 28. veebruaril 2013. aastal avaldatud uuringut „Toward Mountains 2020: Step 1 – capitalising on Euromontana work to inspire programming“ (Mägipiirkonnad 2020. aastal: 1. etapp – Euromontana töö kasutamine programmitöö innustamiseks),
 - võttes arvesse oma sisepoliitika peadirektoraadi (poliitikaosakond B: struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, regionaalareng) 2016. aasta veebruari uuringut „Uuring regionaalarengukomisjoni jaoks – Ühtekuuluvus ELi mägipiirkondades“,
 - võttes arvesse projekti Interreg Alpi piirkonna programmi 2001–2006 projekti Women/Alpnet „Kohalike institutsioonide ja naiste ressursikeskuste võrgustik. naiste Alpi piirkonna jätkusuutlikus arengus osalemise edendamine“,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A8-0074/2016),
- A. arvestades, et mägipiirkonnad moodustavad ELi territooriumist olulise osa (ligikaudu 30 %), ning arvestades, et kogu EL sõltub nende ökosüsteemi teenustest;
- B. arvestades, et ELi regionaalpoliitikas ei ole mägipiirkondi selgelt määratletud, ning arvestades, et Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondis (EAFRD) kasutatav määratlus ei sobi ühtekuuluvuspoliitika jaoks ning et seda ei saa praegusel kujul kasutada ühtekuuluvuspoliitika tõhusaks haldamiseks;
- C. arvestades, et paljud mägipiirkonnad seisavad silmitsi äärmuslikest tingimustest ja kõrvalisest asukohast tingitud rahvastikukao ja elanikkonna vananemise nähtustega, võib nende piirkondade struktuuriline halvemus viia põlvkondade loomuliku vahetumise tasakaalust välja, mis tingib sotsiaalsete standardite alandamise ja elukvaliteedi halvenemise; arvestades, et see toob sageli kaasa tööpuuduse, sotsiaalse tõrjutuse ja linnadesse ümberasumise kasvu;
- D. arvestades, et mägipiirkonnad pakuvad oma loodusvarade säästva kasutamise kaudu mitmeid võimalusi ELi tööhõivet, ühtekuuluvust ja keskkonnakaitset puudutavate eesmärkide saavutamiseks;
- E. arvestades, et mägipiirkondade vahelised erinevused on märkimisväärsed ja seetõttu on vaja kooskõlastada meetmeid ja sektoreid nii eri mägipiirkondade vahel (horisontaalselt) kui ka iga mägipiirkonna piires (vertikaalselt);
- F. arvestades, et mägipiirkondadele erinevatest ELi vahenditest, nagu EAFRD ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, antav toetus peaks olema täiendav, et luua sünergia, mis teeb võimalikuks parema ja kaasavama arengu saavutamise;
- G. arvestades, et mägipiirkondadel on liikmesriikide majanduslikus, sotsiaalses ja jätkusuutlikus arengus oluline roll ja nad osutavad paljusid ökosüsteemi teenuseid; arvestades, et sooline võrdõiguslikkus avaldab märkimisväärset mõju Euroopa majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele; arvestades, et mägipiirkondade piiriülene koostöö kujutab endast jätkusuutlikku viisi nendes piirkondades majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamiseks;

⁽¹⁾ ELT C 166, 7.6.2011, lk 23.

Teisipäev, 10. mai 2016

- H. arvestades, et oma eripärade tõttu, pidades eelkõige silmas taastuvate energiaallikate küllust ja mitmekesisust ning mägipiirkondade sõltuvust ressursi- ja energiatõhususest, saavad mägipiirkonnad aidata kaasa uute tehnoloogiate väljaarendamisele ja üldisele innovatsioonile;
- I. arvestades, et mägipiirkonnad mõjutavad positiivselt säästvat arengut, võitlust kliimamuutuse vastu ning piirkondlike ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamist ja kaitsmist; arvestades, et suurt osa mägipiirkondi kaitstakse Natura 2000 ökoloogilise võrgustiku ja muude looduskaitsealaste korraldustega, mis küll piirab majandustegevust, kuid aitab toetada ka säästvamaid põllumajandusvorme ja seostada põllumajandust tihedamalt muude majandustegevusaladega; arvestades, et mägipiirkondades on põllumajandusel ja maakasutusel väga suur tähtsus nende alade hüdrogeoloogilise stabiilsuse seisukohalt;
- J. arvestades, et mägipiirkonnad seisavad silmitsi tõsiste raskustega, mis on seotud sotsiaalse ja majandusliku arengu, kliimamuutuste, transpordi- ja rahvastikuprobleemidega ning millega peab olema võimalik tegeleda linnapiirkondade ja lauskmaadega piisavate ühenduste loomise ja digitaalsetele teenustele juurdepääsu tagamise kaudu;
- K. arvestades, et kaitsealuste ökosüsteemide ja nende teenustega mägipiirkonnad võivad luua aluse paljudele majandustegevusaladele, milles pannakse rõhku põllumajandusele, metsandusele, turismile ja energeetikale, võttes arvesse nende piirkondade kultuuri- ja looduspärandit ning põllumajandusettevõtete mitmekesistamist; arvestades, et eespool kirjeldatud saab toetada koordineeritud meetmete ja/või piiriülese koostöö abil, ning arvestades, et mägipiirkondades säilivad unikaalsed tingimused ja traditsiooniline oskusteave ning neis peitub suur kvaliteetpõllumajanduse potentsiaal;
- L. arvestades, et Euroopa mägedele on eriomased liustikud, millel on keskne roll nii mägede öko- kui ka veesüsteemide seisukohast, arvestades, et nende mass ja mõõtmed on 19. sajandi keskpaigast alates murettekitavalt vähenenud ning paljud Euroopa liustikud on juba kadunud või võivad kaduda 2050. aastaks;
- M. arvestades, et kliima- ja topograafiliste tingimuste, majanduskeskustest kaugel asumise ja eraldatusega seotud lisakulud raskendavad mägipiirkondade majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist arengut; arvestades, et piisava taristu, sealhulgas lairibaühenduse, samuti investeeringute puudumine suurendavad lõhet mägipiirkondade ja teiste piirkondade vahel; arvestades, et põllumajandustootmise säilitamine ELi mägipiirkondades eeldab ka füüsilist ja digitaalset juurdepääsetavust ja taristut ning avalike ja üldhuviteenuste, näiteks hariduse, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste, transpordi- ja postiteenuste kättesaadavust nende piirkondade elanikele;
- N. arvestades, et Euroopas on eri tüüpi mägipiirkondi, mida seob see, et neil on fundamentaalset laadi probleemid, nagu kehv juurdepääsetavus, vähesed töövõimalused, vananev elanikkond, ühenduvuse puudumine, kliimamuutuste ja inimeste intensiivsema tootmistegevuse mõju; arvestades, et nende aspektide käsitlemiseks on vaja võtta aktiivselt meetmeid;
- O. arvestades, et muutlike turgude ja hindade, tootmiskulude tõusu, kasvava konkurentsi, piimakvootide kaotamise ja keskkonnaprobleemide tõttu on tähtis tagada toidutootmine ja mitmekesine põllumajandus, et säilitada mägipiirkondade lisandväärtust, ergutada jätkusuutlikku tööhõivet ning muuta kättesaadavaks muud tuluallikad;
- P. arvestades, et mägipiirkonnad, mis on osa ELi välispiiridest, seisavad silmitsi lisaraskustega ja neid mõjutavad suuremal määral negatiivsed suundumused, mis on ühised kõigile mägipiirkondadele;

Teisipäev, 10. mai 2016

- Q. arvestades, et Euroopas on mäeahelikke, mis ulatuvad üle mitme liikmesriigi ning ka mitteliikmesriigi, nagu Karpaadid, millest pärast viimast ELi laienemist sai ELi idapiir ja mis on praegu äärmiselt oluline geopoliitiline ala, kus kohtuvad liidu stabiilsuse jaoks väga olulised strateegilised poliitilised huvid;
- R. arvestades, et paljudes mägipiirkondades, eriti hooajalise tegevusega piirkondades puuduvad põhiinfrastruktuur, avalikud teenused ning pidev juurdepääs üldhuviteenustele;
- S. arvestades, et mägi põllumajandus on oluline mägi piirkondade identiteedi ja kultuuri jaoks ning aitab jätkuvalt kaasa nende piirkondade tööhõivele ja konkreetsetele majandussektoritele, nagu metsaressursid ja turism, pidades silmas, et kestab nende majanduse ja tööhõive edasine mitmekesistamine ning et mägi piirkonnad täidavad ringmajanduses kesket osa;
- T. arvestades, et teatavad äärepoolseimad piirkonnad on ühtlasi vulkaanilise päritoluga mägi piirkonnad (tegev- või uinunud vulkaanid, vulkaanilised mägi massiivid või vulkaaniahelikud ning vulkaanilised saarestikud), millel on varjatud ja nähtav osa, ning et seal seistakse silmitsi piirkonna topoloogiast tulenevate raskustega;
- U. arvestades, et mägi piirkondades, eriti ebasoodsas olukorras piirkondades elavad naised seisavad sageli silmitsi probleemidega, mis on seotud nende juurdepääsuga kõrgematele haridustasandite ja inimväärtetele töövõimalustele;
- V. arvestades, et tuleb leida lahendus eri liiki probleemidele, mida põhjustavad rahvaarvu kahanemine, kliimamuutuste mõju, kättesaadava põllumajandusmaa puudumine, põllumajandusmaa kasutamata jätmine ja selle tulemusena võsa ja metsa alla jäämine ning mägi rohumaa säilitamise vajadus;
- W. arvestades, et loomakasvatus (piimakarjakasvatus ja ekstensiivne lihatootmine) on paljude ELi riikide mägi piirkondades olulisel kohal; arvestades, et keerukad turutingimused ja tõsised kuluhälvemused mõjutavad tõsiselt nende piirkondade väikepõllumajandeid;
- X. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 174 kolmandas lõigus sätestatakse selgelt, et erilist tähelepanu tuleb muu hulgas pöörata mägi piirkondadele; arvestades, et mitmed ELi poliitikameetmed, programmid ja strateegiad avaldavad kaudset mõju mägi piirkondadele;

Kooskõlastatud lähenemisviis ja üldised kaalutlused

1. kutsub komisjoni üles algatama ühtekuuluvuspoliitika raames funktsionaalsete mägi piirkondade esialgse määratluse väljatöötamise protsessi, täiendades Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondis kasutatavat määratlust, eesmärgiga parandada asjaomaste poliitikate ja meetmete koordineerimist; on seisukohal, et kõnealune määratlus peaks olema lai ja kõikehõlmav ning selles tuleks võtta arvesse erinevaid tegureid, nagu kõrgus, juurdepääsetavus ja nõlvade kaldenurk; kutsub komisjoni üles töötama välja laiaulatuslikku määratlust, mis hõlmaks ka vulkaanilisi piirkondi saartel ja äärepoolseimatel piirkondadel ning ka neid alasid, mis ei ole küll mägised, kuid on ühendatud olulisel määral mägi piirkondadega; sellega seoses märgib, et ELi Alpi piirkonna strateegias kajastatud idee kaasata strateegiasse mittemägi piirkonnad, on hea algatus;
2. on seisukohal, et ELi poliitikas peaks olema eraldi mägi piirkondade käsitusviis, kuna neis ilmnevad selgelt struktuurilised hälvemused; on arvamusel, et sellised piirkonnad vajavad täiendavat toetust kliimamuutustega seotud probleemidega toimetulekuks, et suuta pakkuda aastaringset, mitte ainult hooajalist tööd, tagada majandusareng ja keskkonnakaitse ning aidata kaasa ELi taastuvenergia eesmärkide saavutamisele; on seisukohal, et seetõttu tuleks mägi piirkonnad integreerida ELi poliitika kõikidesse aspektidesse, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitikasse, võttes kasutusele territoriaalse mõju hindamise;
3. tunnistab, et ELil puudub eraldi poliitika mägi piirkondade jaoks, ning juhib tähelepanu sellele, et juba olemasolevad poliitikameetmed, programmid ja strateegiad, millel on sellistele piirkondadele kaudne mõju, võivad olla aluseks ELi mägi piirkondade tegevuskavale, millel peaks tuginema ELi mägi piirkondade ja nendest sõltuvate piirkondade pikaajalise arengu saavutamise strateegia;

Teisipäev, 10. mai 2016

4. kutsub komisjoni üles töötama ELi mägipiirkondade tegevuskavaga, mis peaks olema riikidevahelist, piiriülest ja piirkondadevahelist poliitikat toetav raamistik; on veendunud, et tulevases tegevuskavas tuleks kindlaks määrata nende piirkondade arenguprioriteedid, et oleks võimalik paremini kohandada valdkonnapõhist poliitikat ja suunata nende rahastamist ELi fondide kaudu ning et jõutaks pikaajalise jätkusuutliku kaasamise poliitikani;
5. kutsub selle programmi raames Euroopa Komisjoni üles looma põhjalikku eriprogrammi eesmärgiga kaitsta Euroopa liustikke, mida ähvardab kadumine 2050. aastaks;
6. nõuab koostoime suurendamist selle abil, et koordineeritaks selliseid ELi poliitikameetmeid, strateegiaid ja programme, millel on kaudne mõju mägipiirkondadele, nagu programm „Horisont 2020“, COSME programm, programm LIFE, Natura 2000, ELi lairibaiühenduse strateegia, ELi kliimamuutustega kohanemise strateegia, ELi keskkonnavalne tegevusprogramm, Euroopa ühendamise rahastu, Euroopa territoriaalne koostöö, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ESIF), aga ka makropiirkondlikud strateegilised algatused; kutsub komisjoni üles kaaluma nende programmide eraldi kohaldamist ja toimimist mägipiirkondades;
7. rõhutab, kui tähtis on saavutada koostoime kõikide poliitikasuundade, vahendite ja valdkondade vahel, mis eeldab integreeritud käsitlusviisi rakendamist; toonitab väärt kogemusi, mis saadi majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid huve lepitava Alpi konventsiooni rakendamisel;
8. juhib tähelepanu kasutuskõlbliku maa vähesusele mägipiirkondades, mis võib põhjustada konflikte maa liigitamisel ja kasutamisel lahkevate või kattuvate huvide tõttu; kutsub seetõttu liikmesriike üles töötama välja ja rakendama ruumilise planeerimise vahendeid, mis lihtsustavad kooskõlastamist ja üldsuse osalust territoriaalses arengus; leiab, et Alpi konventsiooni ruumilise planeerimise ja jätkusuutliku arengu protokoll on oluline näide, millele edaspidi tugineda;
9. soovib selliste liikmesriikide loodusparkidel, millel on ühine piir mõne teise või mitme liikmesriigiga, arendada välja loodusparkide haldamise, arendamise ja kaitsmise ühised käsitlused;
10. märgib, et ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja regionaalpoliitika hiljutised reformid võimaldavad nüüd Euroopa ühtekuuluvusvahendite haldamist ka piirkondlikul tasandil;
11. nõuab, et korraldusasutused kaaluksid riigi tasandil Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahaliste vahendite suuremat eraldamist, et toetada vähearenenud mägipiirkondi, kasutades võimaluse korral mitut valdkonda hõlmavat poliitikakäsitlust; kutsub liikmesriike üles julgustama investeerimist mägipiirkondadesse, soodustades rakenduskavade rahastamist nendes piirkondades;
12. rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika territoriaalne mõõde tuleb seada prioriteediks, kasutades sihtotstarbelisi territoriaalse arengu algatusi ning täiendavat toetust territoriaalsele koostööle Euroopa tasandil;
13. rõhutab, et maaelu arengu määrase põhjal on liikmesriikidel ja piirkondadel võimalus koostada mägipiirkondade (millele avalikest vahenditest antava toetuse määr on kõrgem) vajadustele suunatud temaatilisi allprogramme; soovib neil selliseid võimalusi kasutada; märgib, et seni ei ole ükski pädev asutus seda teinud; leiab siiski, et see ei pruugi tähendada, nagu ei oleks neile piirkondadele mingit eritoetust kavandatud;
14. julgustab liikmesriike kasutama mägipiirkondade arengu toetamiseks selliseid vahendeid nagu integreeritud territoriaalsed investeeringud ning kogukonna juhitud kohalik areng, et toetada nende konkreetseid arenguvõimalusi ja -eesmärke; julgustab kohalikke tegevusrühmasid toetama kogukonna juhitud kohalikku arengut, et edendada rahvusvahelisi võrgustikke ja koostöömeetodeid;
15. rõhutab olemasolevate ja tulevikus väljaarendatavate makropiirkondlike strateegiate potentsiaali ja tähtsust ELi mägipiirkondade jätkusuutlikus arengus, võimaluse korral koos tugeva piiriülese koostöö mõõtmega; nõuab muude ELi makropiirkondlike strateegiate rakendamisel saadud kogemuste arvesse võtmist;

Teisipäev, 10. mai 2016

16. väljendab heameelt Karpaate käsitlevate praeguste algatuste üle ELi Doonau piirkonna strateegias ning ELi Alpide makropiirkondliku strateegia valdkonnas tehtud edusammude üle; märgib, et viimatinimetatu on hea näide integreeritud lähenemisviisist territoriaalse arengule, milles võetakse arvesse mägipiirkondi ning nendega ühendatud piirkondi;
17. on veendunud, et Euroopa territoriaalse koostöö (ETK) vahend pakub suurepäraselt võimalust jagada tihtipeale riikide piirialadel asuvate mägipiirkondade vahel parimaid tavasid ja teadmisi; nõuab, et tulevases ETKs nähtaks ette konkreetne mägipiirkondadele suunatud mõde; väljendab heameelt selliste algatuste üle nagu „Mägipiirkondade rahvastikukao vastane poliitika“ (PADIMA), mille eesmärk on lahendada konkreetsete mägipiirkondade probleemid; rõhutab, kui olulised on INTERREGi programmid ja muud koostööalgatused, nagu Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus (ETKR) ja Euroopa majandushuviühing (EMHÜ), eri riikide vahel jagunevate alade ja mäeahelike ühtseks ja kooskõlastatud arendamiseks piiriülestes mägipiirkondades;
18. palub komisjonil esitada teatise, mis sisaldab ELi mägipiirkondade tegevuskava, ning seejärel mägipiirkondade arengut käsitleva valge raamatu, mis tugineb parimatele tavadele ning hõlmab kohalikke, piirkondlikke ja riiklikke ametiasutusi ja teisi asjaomaseid osalisi, sealhulgas majandus- ja sotsiaalpartnereid ning kodanikuühiskonna esindajaid;
19. nõuab, et komisjon ja teised sidusrühmad viiksid läbi ELi mägipiirkondade olukorra põhjaliku ja korrapärase hindamise ning analüüsiksid selliseid andmeid nagu ühtekuuluvuspoliitika rakenduskavade elluviimise tulemused ning elukvaliteedi ja demograafiliste muutuste näitajad, et suunata ELi rahastamist ja poliitika rakendamist õigel viisil;
20. rõhutab, et peab olema võimalik tugineda usaldusväärsetele eristatud statistilistele andmetele, millele rajada poliitilised algatused;
21. nõuab mägipiirkondade poliitika rakendamiseks koostööd Euroopas asuvate mitteliikmesriikidega ning piirkondlike ja kohalike omavalitsustega;
22. kutsub komisjoni üles ergutama mägipiirkondades finantsvahendite kasutamist, et jõuda konkreetsete tulemusteni;
23. väljendab heameelt ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamist käsitleva käimasoleva arutelu üle; loodab, et kergem raamistik ning sidusrühmadele ja toetusesaajatele hõlpsamini kasutatavate vahendite kättesaadavus aitavad kaasa ELi mägipiirkondade arengule; nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks lihtsustamisele ja mägipiirkondadesse investeerimise hõlbustamise jõupingutustele;
24. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut Euroopa saarte ja mägede aasta väljakuulutamiseks;

Töökohad ja majanduskasv mägipiirkondades

25. märgib, et mägipiirkondade VKEd seisavad silmitsi tõsiste probleemidega, mis on tingitud juurdepääsu, infrastruktuuri, ühenduvuse ja inimressursside puudumisest; kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu VKEde arengule mägipiirkondades, eriti aladel, mida mõjutavad loodusõnnetused ja kliima poolt võimendatud õnnetused ning nõuab, et liikmesriigid seaksid esmatähtsaks asjaomased investeeringud mägipiirkondade infrastruktuuri ja teenustesse; nõuab koostööd Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite ning muude ELi toetatavate programmide ja algatuste vahel, et saavutada terviklik ja tõhus poliitiline lähenemisviis eesmärgiga maksimeerida VKEdele ja ettevõtlusele suunatud toetust; rõhutab, et tuleks arendada mägipiirkondi käsitlevaid integreeritud asukohapõhiseid strateegiaid, pidades silmas konkreetsete arendusvõimaluste väljaselgitamist, ja need peaksid sisaldama meetmeid kohalike VKEde ühenduvuse suurendamiseks ning sektorisisese ja sektoritevaheliste suhete ja kooskõlastamise tihendamiseks;
26. rõhutab, kui oluline on seoses turismi arendamise ja keskkonnakaitsega arendada mitmekesist põllumajandustootmist ning struktureerida mägipiirkondades toiduahelaid kas tootjaorganisatsioonide ühenduste kaudu, mis suurendab põllumajandustootjate võimekust läbirääkimistel, või kohalike turgude ja lühikeste tarneahelate loomise abil; rõhutab vajadust tagada juurdepääs suurtele turgudele ning kehtestada toodete kvaliteedi, edendamise ja kaitse meetmed, parandades niiviisi põllumajandustoodete turustamist ning lisades need asjaomase geograafilise piirkonna üldiste turismitoodete hulka;

Teisipäev, 10. mai 2016

peale selle, kuna mägipiirkondadel on suur potentsiaal kvaliteetsete toiduainete tootmiseks, kutsub komisjoni ja liikmesriike üles algatama arutelu mägipiirkondades toodetud toiduainete erimärgistuse kehtestamise teemal ELi tasandil;

27. tunnistab sellega seoses, et põllumajanduslikku tootmist mägipiirkondades tuleb toetada EAFRDist, ning et mägipiirkondades positiivse mõju saavutamiseks tuleb teha pingutusi lisaväärtuse loomiseks muude ELi fondide ja algatuste ning erasektori finantsinstrumentide vahelise koostoime abil;

28. väljendab heameelt ELi metsandusstrateegia valdkonnas tehtud edusammude üle; toetab metsade säästvat arengut liidu tasandil, pidades eeskätt silmas metsade osatähtsust keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel ning taastuvenergia eesmärkide saavutamisel; märgib, et strateegias tuleks rõhutada metsanduse majanduslikku mõõdet;

29. on seisukohal, et metsandus võib pakkuda mägipiirkondades töökohti ja majanduslikku arengut ning et seetõttu tuleks metsaressursside säästva kasutamisega tagada nende olemasolu pikaks ajaks; rõhutab, et metsad on ökosüsteemi jaoks väga tähtsad ja nad on mägedes olulised laviinide, maalihete ja üleujutuste tõkestamisel; nõuab eriti mägipiirkondades asuvate metsandussektoris tegutsevate ja keskkonnasäästlikkuse põhimõttest täielikult kinnipidavate VKEde toetamist; rõhutab metsanduse erilist majanduslikku ja sotsiaalset tähtsust mägipiirkondades ning nende piirkondade metsavarude tõhusasse kasutamisse investeerimise tähtsust; tuletab meelde metsade keskset osa ravimi-, kosmeetika- ja toiduainetööstuses kasutatavate esmaste ja teiseste materjalide allikana, mistõttu nad aitavad luua töökohti; sellega seoses nõuab, et ühtekuuluvuspoliitika keskenduks rohkem säästvale metsamajandusele;

30. nõuab täiendavaid stiimuleid väikeste töötlemisettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega mägipiirkondade põllumajandusettevõtete kaitsmiseks mägipiirkondades, kuna nad on olulised tööhõiveallikad ning toodavad eriliste kvaliteediomadustega tooteid, kuid samas on nad üldjuhul intensiivse taime- või loomakasvatusega võrreldes kulukamad ja vähem kasumlikud; palub komisjonil edendada traditsioonilise majandustegevuse, muu hulgas põllumajanduse ja käsitöö taastamise katseprojekte mägipiirkondades, kus toimub rahvastiku vähenemine; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama rahaliste vahendite taotlemisel ja haldamisel lihtsustatud ja seostatud haldusmenetlusi, et parandada väikeste kogukondade juurdepääsu rahastamisele, mis soodustaks mägipiirkondades pikaajalist arengut, turulepääsu ja tootjaorganisatsioonide loomist;

31. kutsub mägipiirkondades asuvaid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetuse saajaid üles hindama kohalike tehnoloogiaparkide ja säästlike tööstusparkide loomise potentsiaali ja vajadust nõuetekohaste teostatavusuuringute ja kulude-tulude analüüside abil ning kaaluma nende rajamist ELi ja riiklike vahendite toel;

32. rõhutab vajadust kasutada mägipiirkondade potentsiaali suurendamiseks võimaluse korral aruka spetsialiseerumise strateegiaid;

33. rõhutab olulist rolli, mida sotsiaalsed ettevõtted ja alternatiivsed ettevõtlusmudelid, nagu kooperatiivid ja vastastikused ühingud, saavad mängida mägipiirkondade kaasavas ja jätkusuutlikus arengus, sealhulgas kõrvaletõrjutud elanikerühmade tõrjutusest jagusaamisel ja soolise ebavõrdsuse kaotamisel;

34. toetab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamist selliste mittesaastavate ja tulevikku suunatud majandussektorite puhul nagu säästev turism, kultuuripärand, säästev metsandus, kiire internetiühenduse arendamine, käsitöö ja taastuvenergia; juhib tähelepanu sellele, kui oluline on arendada uusi ja uuenduslikke turismimudeleid ning edendada praeguseid edukaid mudeleid;

Mägipiirkondade sotsiaalmajanduslik mõõde

35. märgib, et ühtekuuluvuspoliitika raames tuleks toetada üleminekut vähese CO₂-heitega, kliimamuutustele vastupanuvõimelisele, ressursitõhusale ja keskkonnasäästlikule majandusele;

Teisipäev, 10. mai 2016

36. on seisukohal, et töötajate kvalifikatsiooni tõstmine ning uute töökohtade loomine rohelises majanduses peaksid olema osa Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) investeerimisprioriteetidest, ning rõhutab, et ELi poliitika peaks toetama väljaõpet sellistes valdkondades nagu mägi põllumajandus, säästev turism, käsitöö, säästev metsandus ja taastuvenergia tehnoloogiad;

37. väljendab heameelt algatuste üle meelitada noori põllumajandussektorisse ja kutsub komisjoni üles välja töötama sarnaseid programme mägi piirkondade jaoks; nõuab, et võetaks meetmeid, millega julgustada noori ettevõtjaid laienema piirkondadesse, mis on seotud kultuuripärandiga ja kus ei piirdata ainult hooajalise tegevusega; juhib tähelepanu mägi piirkondade põllumajandusega tegelevate teadusinstituutide ja muude haridusasutuste rollile; õhutab noori põllumajandustootjaid osalema vahetuskeemides ja e-õppeplatvormides;

38. rõhutab, kui oluline on naiste ja tütarlaste haridus ning naiste suurem kaasamine sellistes valdkondades nagu teadus, tehnoloogia, inseneriteadused, matemaatika ja ettevõtlikus, sealhulgas keskkonnasäästliku majanduse sektorites; leiab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata naispõllumajandustootjate ning füüsilisest isikust ettevõtjatena otseturunduse, turismi ja käsitööstuse ning vastavate projektidega tegelevate naiste toetamisele ja julgustamisele; juhib tähelepanu naiste rolli ja aktiivse kohaloleku tähtsusele mägi piirkondades, eriti innovatsiooni- ja koostööprotsesside tugevdamisel ning nende alade nõuetekohase toimimise säilitamisel; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles kasutama Euroopa sotsiaalfondi ning rahvusvaheliste projektide raames olemasolevaid vahendeid ja menetlusi naistele ette nähtud mikrorahastamise ja mikrokrediidiga seotud algatuste ning karjäärivõimaluste jaoks;

39. rõhutab, et viimane ÜPP reform hõlmab ka mägi piirkondade tähtsust ja ELis võetavaid mõjusaid meetmeid; on veendunud, et ÜPP raames peaks püüdma kompenseerida põllumajandustootjaid mõjutavaid ebasoodsaid looduslikke ja majanduslikke tegureid, samuti peaks poliitika neil võimaldama oma varadelt tulu saada;

40. rõhutab ÜPP esimese samba toetusmeetmete tähtsust mägi piirkondades põllumajandusliku tootmise ja põllumajandustootjate sissetuleku säilitamisel; tuletab meelde, et liikmesriikidel on nimetatud eesmärkidel võimalik kehtestada vastavaid otsetoetusi ja toodanguga seotud toetusi; tuletab meelde, et riigisiseste lähenemismetmete puudulikkuse tõttu on mitmetes liikmesriikides mõningad esimese samba tootmisega sidumata toetused soodsate põllumajanduspiirkondadega võrreldes hulga tagasihoidlikumad, mis veelgi pärsib põllumajandusettevõtete konkurentsivõimet;

41. on seisukohal, et ÜPP teise samba raames võetavad meetmed peavad tagama mägi piirkondades põllumajandustootmise ja töötleva tööstuse jätkusuutlikkuse, konkurentsivõime ja mitmekesisuse; lisaks leiab, et sellised meetmed võiksid kaasa aidata maapiirkondade taassünnile, toetades lisaväärtust ja innovatsiooni tekitavate multifunktsionaalsete põllumajandusettevõtete arendusprojektide teket, soodustades investeringuid põllumajandusse (hoonetesse, eriseadmetesse, kaasajastamise jne) ning kohalike loomatõugude säilimist;

42. on seisukohal, et piimandussektori valdkonnaspetsiifilise käsitusega tuleks püüda tagada mägi piirkondades jätkusuutlik piimatootmine, ning palub, et komisjon, liikmesriigid ja piirkondlikud ametivõimud pakuksid, eeskätt ÜPP teise samba kaudu, ebasoodsates oludes toimuva piimatootmise jaoks kaasnevaid kompensatsioonimeetmeid, et säilitada ja tugevdada neis piirkondades põllumajandustegevust ning põllumajandusettevõtete ja eriti väikemajandite tulemuslikku toimimist.

43. toonitab kahese suunitlusega kutseõppe potentsiaali mägi piirkondades; juhib tähelepanu mõnes liikmesriigis saavutatud julgustavatele tulemustele; väljendab heameelt kahese suunitlusega hariduse projektide üle kogu ELis;

44. on seisukohal, et sobiv füüsiline ja IKT infrastruktuur loob võimalusi majandus-, haridus-, ühiskondlikuks ja kultuuriliseks tegevuseks ning vähendab ääremaastumise ja isoleerituse mõju; kutsub komisjoni üles esitama konkreetseid soovitusi, et ületada oskustõrjõu puudus turismitööstuses, käsitledes konkreetsemalt ebaatraktiivsete töökohtade ja ebapiisava tasu probleeme, ja samuti stimuleerida kutsealase arengu võimalusi; nõuab komisjonilt ja liikmesriikidelt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu mägi piirkondade infrastruktuuridesse investeerimist, et muuta neid piirkondi majandustegevuse jaoks atraktiivsemaks;

Teisipäev, 10. mai 2016

45. toetab kõrvalise asukohaga mägipiirkondades kvaliteetse põhihariduse, samuti kooli- ja vabahariduse ning elukestva õppe kättesaadavuse tagamiseks uuenduslike I, sealhulgas infotehnoloogial põhinevate lahenduste, näiteks mägipiirkondade, linnade ja ülikoolide vahelise koostöö kasutamist; toonitab vajadust kvaliteetse kõrghariduse järele ja juhib tähelepanu kaugõppe süsteemidele, mis muudavad õppimise ja õpetamise kõrvalise asukohaga aladel kättesaadavaks; selleks, et ületada nendes piirkondades negatiivsed demograafilised suundumused, rõhutab asjaolu, et nii võrdne juurdepääs haridus- ja lapsehoiuvõimalustele kui ka täiendõpe ja vanemate inimeste ümberõpe on väga olulised selleks, et lihtsustada aktiivset osalemist tööturul;

46. nõuab, et vajaduse korral täiustataks ja parandataks mägipiirkondade tervishoiurajatise ja -teenuseid, muu hulgas piiriüleste koostööalgatuste abil, sealhulgas piiriüleste tervishoiurajatiste arendamise kaudu; toetab teatavate liikmesriikide kogemustele tuginevat vabatahtliku töö arendamist avalike teenuste osutamiseks;

47. tuletab meelde põhimõttelist vajadust tagada avalike teenuste üldkättesaadavus kogu ELi territooriumil, ning rõhutab samas vajadust selle järele, et liikmesriigid ja piirkonnad edendaksid mägipiirkondade jaoks alternatiivseid ja innovaatilisi lahendusi, sh väljatöötatud lahendusi, mida on vajaduse korral kohandatud kohalikele ja piirkondlikele vajadustele;

48. rõhutab noorte tööhõive algatuse ja noortegarantiide tõhusama rakendamise tähtsust, kuna see on hea võimaluse peatada noorte lahkumine mägipiirkondadest, et leevendada demograafilist kriisi ja elanikkonna vananemise probleemi; nõuab, et loodaks noorte tööhõive algatused, mis on konkreetselt suunatud vähearenenud mägipiirkondade vajadustele;

49. rõhutab asjaolu, et mägipiirkondades püsib sooline ebavõrdsus, eriti tõrjutud kogukondade ja haavatavate rühmade puhul; kutsub komisjoni üles võtma soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise meetmeid horisontaalsel ja vertikaalsel tasandil kõigis poliitikavaldkondades, ning eelkõige rahastama ühenduvuse poliitikat nendes piirkondades; nõuab, et koostataks võrdlusanalüüs naiste olukorra eripärade kohta mägipiirkondades, eelkõige ebasoodsas olukorras olevates mägipiirkondades;

50. õhutab ja nõuab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamise abil toetataks mägipiirkondade sotsiaalse ja kultuurilise sidususe ning kaasatuse parandamise algatusi ning füüsilise eraldatuse ja kultuurilise mitmekesisuse puudumise ületamist, eelkõige kunsti- ja kultuurielule juurdepääsu ning nendes otsese osalemise abil;

51. rõhutab, et integreeritud territoriaalsed algatused on tähtsad sisserändajate integreerimiseks seoses mägipiirkondade demograafilise ja sotsiaal-majandusliku seisundi parandamise ja uuendamise protsessidega, sealhulgas väheneva rahvastikuuga piirkondades; kutsub komisjoni üles hõlbustama ja edendama selliste algatuste levitamist;

Keskkonnakaitse ja võitlus kliimamuutuste vastu mägipiirkondades

52. tuletab meelde taastuvate energiaallikate küllust ja mitmekesisust mägipiirkondades; on veendunud, et need piirkonnad peaksid võtma ELi taastuvenergia eesmärkide saavutamisel juhtrolli; kutsub komisjoni üles keskendumata poliitikale, mis julgustab ja hõlbustab taastuvate energiaallikate kasutamist mägipiirkondades;

53. rõhutab vajadust Euroopa tasandil kaitsta kõrgmäestikele iseloomulikke loomaliike, kes saavad elada piiriülestes mäeahelikes, nagu mägikitsed, alpi kaljukitsed, röövlinnud, karud, hundid ja ilvesed; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostama kõrgmäestikele iseloomulike liikide kaitse ja reintrodutseerimise kava;

54. rõhutab ka vulkaaniliste mägipiirkondade ja vulkaanide potentsiaali, eeskätt seoses vulkanoloogia panusega taastuvenergia eesmärkide saavutamisse ning nende valdkondade panusega looduskatastroofide (nt vulkaanipursked) ennetamisse ja ohjamisse;

Teisipäev, 10. mai 2016

55. palub, et liikmesriigid ja komisjon määraksid kindlaks kõrgmäestikukuurordid, kus autode keelustamine võiks kohapeal aeglustada liustike sulamist;

56. toonitab, et ELi taastuvenergia eesmärkide saavutamisel ja taastuvenergia kasutamisel tuleb arvesse võtta looduse ja keskkonna tasakaalu, sealhulgas mägipiirkondades; tuletab meelde, et teatud juhtudel võib hüdroenergia ja biomassi tootmine ökosüsteeme mõjutada, ning et tuule- ja päikeseelektrijaamad, mis on küll kohaliku arengu osa, võivad rikkuda maastikku;

57. märgib, et mägipiirkonnad, sealhulgas vulkaanilised mägipiirkonnad ja nende ökosüsteemid on eriti mõjutatavad kliimamuutuste ja hüdrogeoloogiliste riskide poolt, millel on nendes piirkondades eriti olulised tagajärjed, sealhulgas üha suurema hulga loodusõnnetuste tõttu, millel võib olla keskkonnamõju ka ümbritsevatele aladele ning kahjulik mõju majandusarengule ja turismile; on sellega seoses veendunud, et keskkonna kaitsmine, kliimamuutustega võitlemine ning kliimamuutustega kohanemiseks asjakohaste meetmete võtmine peavad olema tulevase ELi mägipiirkondade tegevuskava, sealhulgas kliimamuutuste vastase võitluse tegevuskava keskmes; rõhutab samuti vajadust arendada välja heade tavade analüüsimise ja vahetamise võrgustik nendes piirkondades;

58. rõhutab, kui tähtis on säilitada ja kaitsta mägipiirkondade ainulaadseid elupaiku ning arendada neid jätkusuutlikul viisil, sh bioloogilist mitmekesisust ja pinnast taastades, looduslikku pärandit ja ökosüsteemiteenuseid edendades ning keskkonnasäästlikku infrastruktuuri tagades, pakkudes seega ühtlasi tööhõivevõimalusi kõnealustes sektorites; tuletab meelde põllumajanduse ning jätkusuutliku maakorralduse ja metsamajanduse keskset tähtsust mägipiirkondade bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel ning maastikuliste ja keskkonnamõjude ärahoidmisel;

59. rõhutab, et mägipiirkonnad on oluline veevarude allikas, mida tuleb kaitsta ja säästvalt majandada; märgib, et teatavad linnapiirkonnad sõltuvad mägipiirkondade pakutavatest ökosüsteemiteenustest ning et sageli ei saa need piirkonnad selle eest õiglast tasu; kutsub kohalikke ametivõime üles kaaluma partnerlussuhete loomist koostööprojektide kujul, et koguda mägipiirkondade vahetus läheduses asuvate linnapiirkondade jaoks veevarusid ja neid kaitsta; toetab veehoidlate rajamise rahastamist, et tagada põllumajanduspiirkondade piisav ja tõhus niisutamine ning jõgede minimaalne vooluhulk;

60. toetab säästva turismi arendamist kui positiivset võimalust luua töökohti ning edendada neis piirkondades säästvat arengut; toonitab säästva turismi alusena lairiba-internetiühenduse väljaarendamise vajadust;

61. rõhutab vajadust põllumajandustootmise ja muu majandustegevuse aktiivse koostöömehhanismi järele Natura 2000 ja muudel kaitsealadel (rahvusparkides, maapiirkonna parkides jm), mis asuvad mägipiirkondades;

Juurdepääsetavus ja ühenduvus mägipiirkondades

62. on seisukohal, et internetil ja eriti järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudel on mägipiirkondade probleemide lahendamisel keskne roll; tuletab meelde, et internet on seotud üldhuviteenustega ning et juurdepääsu puudumine nendele teenustele võib viia rahvaarvu vähenemiseni;

63. kutsub liikmesriike üles looma stiimuleid avaliku ja erasektori partnerluste aktiivsemaks arendamiseks mägipiirkondade transpordi-, kommunikatsiooni- ja energiainfrastruktuuride valdkonnas, sest mastaabisäästu puudumine muudab nende teenuste osutamise äärmiselt vähe huvipakkuvaks; rõhutab, et vaid parem transpordi- ja muu infrastruktuur ning piisavalt kvaliteetsed üldhuviteenused võivad aidata luua majanduskasvu ja töökohti mägipiirkondades;

64. märgib, et turismi mõjutab suurel määral infrastruktuuri olemasolu ja üldhuviteenuste kättesaadavus; kutsub komisjoni üles kaaluma mägipiirkondadesse turismi toetavate infrastruktuuride rajamise võimalusi;

Teisipäev, 10. mai 2016

65. märgib, et uued informatsiooni- ja sidetehnoloogiad pakuvad palju töövõimalusi, sotsiaalset kaasatust ja mõjuvõimu suurendamist tärkavas digitaalses majanduses; leiab seetõttu, et selliste võimaluste edendamiseks on vaja spetsiifilist tuge Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest; kutsub liikmesriike üles edendama kaugtööd, e-kaubandust ning digitaalsete turukanalite kasutamist nendes piirkondades, et parandada ettevõtjate kulude juhtimist; on seisukohal, et uute infotehnoloogiate parem kättesaadavus võib aidata arendada kaugõppe programme piirkondades, kus on vähe õpetajaid, ja ka e-tervise teenuseid, mis võib aidata vältida mägipiirkondade rahvastikukadu; nõuab heade tavade näidete esitamist ja jagamist, et aidata niiviisi kaasa mägipiirkondade mitmekesistamisele;

66. väljendab heameelt ELi satelliitteenuste vautšerite kava üle, millega pakutakse satelliidiühenduste näol kasulikku alternatiivi piirkondadele, kus on ebapiisav infrastruktuur või millest investorid ei ole huvitatud;

67. kutsub komisjoni üles võtma lairibaühendusele juurdepääsu käsitleva poliitika väljatöötamisel arvesse infrastruktuuri ja investorite poolse huvi puudumist, mis on seotud mägipiirkondade hõreda asustuse ja kõrvalise asukohaga; kutsub komisjoni üles töötama välja konkreetse poliitika nende piirkondade digitaalse lõhe ületamiseks, sealhulgas vajalike riiklike investeringute kaudu;

68. tuletab meelde, et mägipiirkondade (mis mõnes liikmesriigis on ühtlasi kõrvalise asupaigaga piirkonnad) sotsiaalne ja majanduslik areng sõltuvad nende ja muude piirkondade vahelistest sidemetest kõnealuses liikmesriigis või piiriüleses piirkonnas; kutsub riiklikke ametiasutusi üles lihtsustama koostöös komisjoniga mägipiirkondade peamiste riiklike ja üleeuroopaliste maanteed ja transpordikoridoridega transpordiühenduvuse projektide, eriti TEN-T transpordinfrastruktuuri elluviimist, kasutades erinevaid ELi rahalisi vahendeid ja finantsvahendeid, sealhulgas EIP investeringuid;

69. soovib Euroopa mägipiirkondadel investeerida ERFi vahendeid tõhusamate ning omavahel paremini ühendatud raudtee- ja trammiteevõrkude väljaarendamiseks;

o

o o

70. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Regioonide Komiteele ning liikmesriikide valitsustele ja riiklikele ja piirkondlikele parlamentidele.

Kolmapäev, 11. mai 2016

P8_TA(2016)0217

Ühtekuuluvuspoliitika rakendamise kiirendamine

Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika kiirema rakendamise kohta (2016/2550(RSP))

(2018/C 076/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 4, 162, 174–178 ja 349,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „ühissätete määrus“),
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 23. juulil 2014 avaldatud majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlevat kuuendat aruannet „Investeerimine majanduskasvu ja töökohtadesse, arengu ja hea juhtimistava soodustamine ELi piirkondades ja linnades“,
- võttes arvesse komisjoni 14. detsembri 2015. aasta teatist „Investeerimine töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse: Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimine“ (COM(2015)0639),
- võttes arvesse oma 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni ELi liikmesriikide valmisoleku kohta uue ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodi tõhusaks ja õigeaegseks alustamiseks ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 22. veebruari 2016. aasta teatist „Euroopa investeerimiskava: uued suunised Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi vahendite kombineerimiseks Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi vahenditega“,
- võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni viivituste kohta 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika käivitamisel ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 28. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika ja strateegia „Euroopa 2020“ läbivaatamise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamise ja tulemuslikkuse suurendamise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust ühtekuuluvuspoliitika rakendamise kiirendamise kohta (O-000070/2016 – B8-0364/2016),
- võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0015.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0068.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0384.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0419.

Kolmapäev, 11. mai 2016

- A. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika, mille eelarve kuni 2020. aastani on üle 350 miljardi euro, kujutab endast vahendit, mis aitab liitu kodanikele lähemale tuua, ning peamist investeerimis- ja arengupoliitikat, mis hõlmab kõiki ELi piirkondi; arvestades, et mõnes liikmesriigis annab ühtekuuluvuspoliitika peamise osa avaliku sektori investeringutest;
- B. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020“ eesmärgid on võimalik saavutada majanduskasvu ja arengupoliitika sidusa vastastikuse mõju kaudu ja vajaduse korral struktuurireformidega, aga ka piirkondade ja linnade aktiivse osalemisega nende elluviimises; arvestades, et ühtekuuluvuspoliitikal on sellega seoses otsustav tähtsus;
- C. arvestades, et 2014.–2020. aasta määrustega tehti ühtekuuluvuspoliitikas mitu tähtsat uuendust, nagu konkreetsetele valdkondadele keskendumine, mis andis vajaliku paindlikkuse kohapealsete vajaduste paremaks arvessevõtmiseks, tugevam tulemustele suunatus, parem kooskõlastamine majandus ja sotsiaalpoliitikaga, tihedamad seosed ELi prioriteetide ja piirkondlike vajaduste vahel ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kooskõlastatum kasutamine tänu ühisele strateegilisele raamistikule;
- D. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika investeringuid tuleks kooskõlastada ja ühtlustada muude ELi poliitikavaldkondadega, nagu digitaalne ühtne turg, energialiit, sotsiaalpoliitika, makropiirkondlikud strateegiad, linnade tegevuskava, teadusuuringud ja innovatsioon ning transpordipoliitika, et aidata paremini kaasa strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisele;
- E. arvestades, et ühissätete määruse artikli 136 lõike 1 kohaselt peab komisjon vabastama rakenduskavas kulukohustustest summad, mida ei ole esialgsete eelmaksete ja iga-aastaste eelmaksete ja vahemaksete tegemiseks ära kasutatud 31. detsembriks kolmandal majandusaastal, mis järgneb rakenduskava alusel eelarveliste kulukohustuste võtmise aastale;
- F. arvestades, et uue programmitöö perioodi algusest on möödunud kaks aastat ja ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel on ette tulnud viivitusi; arvestades, et rakenduskavad kiideti enamasti heaks 2014. aasta lõpus ja 2015. aastal ning suur hulk eeltingimusi ei ole seni veel täidetud;
- G. arvestades, et ühissätete määruse artikli 53 kohaselt peab komisjon edastama alates 2016. aastast igal aastal Euroopa Parlamendile Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programme käsitleva koondaruande, mille aluseks on liikmesriikide iga-aastased rakendusaruanded vastavalt artiklile 50, ning koostama 2017. ja 2019. aastal liikmesriikide eduaruannete kokkuvõttena strateegilise aruande;
1. palub komisjonil hinnata Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ajavahemikul 2014–2020 rakendamise hetkeseisu ning koostada kulukohustusest vabastamise ohtude üksikasjalik analüüs, milles on märgitud summad iga liikmesriigi kohta, ja analüüs väljamaksete prognoosi kohta, mille liikmesriigid esitavad võimalikult kiiresti pärast ühissätete määruses sätestatud tähtaegu, milleks on 31. jaanuar ja 31. juuli; palub komisjonil ka välja tuua kavandatavad meetmed, et vältida Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kulukohustusest vabastamist võimalikult suures ulatuses;
 2. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama täiel määral ära Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide potentsiaali kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020“, et tugevdada sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust ning vähendada piirkondlike erinevusi, andes kõikidele piirkondadele võimaluse suurendada oma konkurentsivõimet ning soodustada muu hulgas investeringuid ka erasektori poolt;
 3. märgib, vaadates tagasi programmitöö perioodile 2007–2013, et mitmes liikmesriigis ja piirkonnas olid rakendamise ajal vahendite ärakasutamist takistanud suurimateks tõketeks ja probleemideks potentsiaalsete toetusesaajate kasutuses olev ebapiisav teave, mille tulemuseks oli toetuskõlblike projektide puudus, suuremate projektide aeglane ja pikaldane heakskiitmine, millele lisandus haldusstruktuuride puudus suurte projektide investeringute haldamiseks, keerukad ja aeganõudvad hankemenetlused, keerulised riigiabi eeskirjad, keerukad loamenetlused, lahendamata omandisuhted, loamenetluse ülemäärane pikkus ja raske juurdepääs rahastamisele; tõdeb ka, et mõnikord on liikmesriikidel ja kohalikel asutustel raskusi stabiilsuse ja kasvu pakti sisemise ja välise rakendamise seotud nõuete täitmisel; palub seoses programmitöö perioodiga 2014–2020, et komisjon esitaks nii teavet takistuste kohta, millega liikmesriigid ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel kokku puutuvad, kui ka hinnangu selle kohta, kuidas eeltingimuste täitmine mõjutab poliitika tulemuslikku rakendamist;

Kolmapäev, 11. mai 2016

4. tunneb heameelt 2007.–2013. aasta programmide parema rakendamise rakkerühma loomise üle kaheksas liikmesriigis ja kutsub komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti saavutatud tulemustest; palub komisjonil jätkata rakkerühma tööd, et toetada ja kiirendada kõikides liikmesriikides 2014.–2020. aasta programmide rakendamist, ning esitada Euroopa Parlamendile rakkerühma tegevuse kava; palub komisjonil kaasata Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid täielikult ELi parema õigusloome strateegiasse;

5. rõhutab asjaolu, et haldussuutlikkus nii riigi kui ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil on ühtekuuluvuspoliitika õigeaegse ja eduka teostamise tähtsaim eeltingimus; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et toetuskõlblike projektide puudust seostatakse sageli sellega, et kohalikel ja piirkondlikel asutustel puuduvad projektidokumentide ettevalmistamiseks vajalikud vahendid; palub seepärast komisjonil toetada poliitika rakendamise ja hindamise etappe puudutava haldussuutlikkuse suurendamist ning anda Euroopa Parlamendile aru sellega seoses kavandatavatest meetmetest; ergutab ka korraldusasutusi kasutama täielikult ja tulemuslikult 11. valdkondliku eesmärgi (riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse edendamine) sätteid ja olemasolevaid komisjoni suuniseid;

6. arvestades, et hea juhtimistava võib aidata suurendada kasutussuutlikkust, rõhutab vajadust edendada asjakohaseid struktuurireforme kooskõlas territoriaalse ühtekuuluvuse ja jätkusuutliku majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide ning investeerimist soodustava poliitika ja pettusevastase võitlusega; ootab mahajäänud piirkondi käsitleva komisjoni aruande järeldusi ja üksikasjalikumalt teavet selle kohta, kuidas neid järeldusi saaks rakendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide õigeaegset rakendamist ja kasutamist mõjutavate pikaajaliste probleemide lahendamiseks; palub komisjonil ka selgitada tulemuspõhise eelarvestamise mõistet, et kulutuste tõhusust suurendada;

7. tunneb heameelt selle üle, et komisjon on moodustanud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasusaajate huvides toimuva lihtsustamise jälgimiseks kõrgetasemelise sõltumatute ekspertide rühma; rõhutab, et lihtsustamine on üks kiirema rakendamise eeltingimus; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon kiirendaks tegevust, mis on seotud lihtsustatud menetluste kasutuselevõtmisega juba käesoleval programmitöö perioodil, kuid säilitaks ühtekuuluvuspoliitika suure läbipaistvuse; on sellega seoses veendunud, et kõrgetasemelise rühma soovitusi tuleb viivitamata kaaluda;

8. arvestades, et majanduskriis on põhjustanud paljudes liikmesriikides likviidsuspuudujääke ja avaliku sektori investeringuteks kasutada olevate avaliku sektori vahendite puudust ning ühtekuuluvuspoliitika vahendid on saamas avaliku sektori investeringute peamiseks allikaks, kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täielikult rakendama ja kasutama stabiilsuse ja kasvu pakti olemasolevat paindlikkust; palub komisjonil ka pidada alalist dialoogi nende liikmesriikidega, kes on palunud kohaldada praegust investeerimisklauslit, et suurendada majanduskasvu ja töökohtadega seotud investeringute paindlikkust; kutsub komisjoni ka üles ergutama Euroopa Investeerimispanka kaasamist, et saada nende liikmesriikide jaoks, kes seda vajavad, rohkem tehnilist ja rahalist toetust projektide ettevalmistamiseks ja rakendamiseks; leiab, et rahastamisvahendid võivad nõuetekohase eelhindangu põhjal tehtava tulemusliku rakendamise korral ja toetustega strateegiliselt kombineerides suurendada oluliselt rahastamise mõju ning aidata seeläbi tulla toime riigieelarvete kahanemise negatiivsete tagajärgedega ja arendada tulutoovaid projekte; rõhutab, et seda eesmärki võivad aidata saavutada rahastamisvahendeid käsitlevad selged, järjepidevad ja sihipärased eeskirjad, mis aitavad lihtsustada ettevalmistus- ja rakendamisprotsessi vahendite haldajate ja toetusesaajate jaoks ja milles võetakse arvesse finantsurgude eri arengutaset liikmesriikides; on veendunud, et seda protsessi edendaks ka kõigi rahastamisvahendeid käsitlevate asjakohaste õigusaktide koondamine ühte, lihtsalt kättesaadavasse ja arusaadavasse dokumenti ning sellega seotud juhiste tarbetu korduva läbivaatamise vältimine rahastamisperioodi ajal, välja arvatud juhul, kui see on õiguslikult ette nähtud;

9. tunnustab Euroopa Strateegiliste Investeringute Fondi investeringute täiendavat iseloomu ja võtab teadmiseks komisjoni 22. veebruari 2016. aasta teatise „Euroopa investeerimiskava: uued suunised Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi vahendite kombineerimiseks Euroopa Strateegiliste Investeringute Fondi vahenditega“; kutsub komisjoni ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles kasutama ära võimalusi, mida pakub Euroopa Strateegiliste Investeringute Fondi ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite kombineerimine, arvestades, et kuigi need kaks vahendit on eri iseloomuga, võivad nad teineteist täiendada ja suurendada nii investeringute finantsvõimendust;

Kolmapäev, 11. mai 2016

10. tunneb muret viivituste pärast, mida liikmesriigid programmide ja sertifitseerimisasutuste määramisel kogevad, mis omakorda aeglustab liikmesriikide maksetaotluste esitamist ja takistab nii programmide sujuvat rakendamist;
 11. on veendunud, et ka ületsentraliseerimine ja usalduse puudumine võivad tekitada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisel viivitusi, kuna mõned liikmesriigid ja korraldusasutused ei taha anda ELi fondide juhtimisel suuremat vastutust kohalike ja piirkondlike asutuste kätte, sealhulgas selliste uute arenguvahendite nagu integreeritud territoriaalsete investeeringute ning kogukonna juhitud kohaliku arengu kaudu; tunnistades ELi õigusraamistiku rolli selle lähenemisviisi edendamisel, palub komisjonil aidata hõlbustada liikmesriikide ja piirkondade vahel edasidelegeerimise edukaid näiteid puudutatavate parimate tavade vahetamist;
 12. toonitab, et õigeaegsed maksed on tähtsad ühtekuuluvuspoliitika nõuetekohase ja tõhusa rakendamise ning usaldusväärse seisukohast; palub sellepärast komisjonil teatada Euroopa Parlamendile, milliseid meetmeid ta on kavandanud maksekava täieliku rakendamise tagamiseks eelarveaastal 2016 ja ka järgmistel aastatel;
 13. rõhutab asjaolu, et ühtekuuluvuspoliitika (kiirema) rakendamise hindamine praegu annaks komisjonile võimaluse teha olulisi tähelepanekuid 2020. aasta järgset tulevast ühtekuuluvuspoliitikat käsitlevat arutelu silmas pidades; palub komisjonil tuua välja peamised õppetunnid ning käsitleda parlamendi, liikmesriikide ja muude asjaomaste sidusrühmadega võimalikult kiiresti Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2020. aasta järgset tulevikku, et suurendada nende sihipärasest kasutamist ja õigeaegset rakendamist;
 14. märgib, kui oluline on, et liikmesriigid viiks 2016. aasta lõpuks ellu eeltingimusi käsitlevad meetmed, et tagada programmide sujuv rakendamine ja vältida vahemaksete võimalikku peatamist; nõuab tungivalt, et komisjon koostaks põhjalikud riigihanke ja ennetusmeetmete alased suunised, mille eesmärk on vältida riigihangete puhul vigu ja eeskirjade rikkumisi ning avaldada toetusesaajate jaoks standardsed hankemenetlused, et vältida finantskorrektsioone ja ELi rahalise toetuse võimalikku tühistamist;
 15. kutsub komisjoni, liikmesriike ja kõiki sidusrühmi üles paremini kooskõlastama ja käivitama tulemuslikke kommunikatsioonipoliitika algatusi, et tõsta üldsuse teadlikkust ühtekuuluvuspoliitika rakendamisest ja suurendada selle nähtavust, et üldsus mõistaks paremini ühtekuuluvuspoliitika tulemusi ja mõju;
 16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Regioonide Komiteele ja liikmesriikidele ning nende riikide ja piirkondlikele parlamentidele.
-

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0218

Krimmitatarlased**Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon krimmitatarlaste kohta (2016/2692(RSP))**

(2018/C 076/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone idapartnerluse, Ukraina ja Venemaa Föderatsiooni kohta,
- võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) ning OSCE rahvusvahemuste ülemvoliniku poolt Krimmis läbiviidud inimõiguste hindamissiooni aruandeid,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvahelist pakti, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 21. märtsi, 27. juuni ja 16. juuli 2014. aasta otsuseid, millega kehtestati Venemaa Föderatsioonile Krimmi õigusvastase annekteerimise järelmeetmetena sanktsioonid,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 27. märtsi 2014. aasta resolutsiooni 68/262 Ukraina territoriaalse terviklikkuse kohta,
- võttes arvesse Freedom House'i aruannet „Vabadus maailmas 2016. aastal“, milles leitakse, et poliitilised ja kodanikuvabadused ei ole õigusvastaselt annekteeritud Krimmis vabalt kasutatavad,
- võttes arvesse Krimmi nn ülemkohtu 26. aprilli 2016. aasta otsust, milles kuulutati krimmitatarlaste Medžlis äärmusorganisatsiooniks ja keelustati selle tegevus Krimmi poolsaarel,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 14. aprilli 2016. aasta avaldust krimmitatarlaste Medžlise tegevuse peatamise kohta ja 26. aprilli 2016. aasta avaldust Krimmi „ülemkohtu“ otsuse kohta keelustada Medžlise tegevus,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 26. aprilli 2016. aasta avaldust, milles nõutakse tungivalt Medžlise keelustamise tühistamist, ning Euroopa Nõukogu peasekretäri 26. aprilli 2016. aasta avaldust, mille kohaselt võib Medžlise keeld mõjutada tervet Krimmi tatari kogukonda,
- võttes arvesse 5. septembri 2014. aasta Minski protokollid ja 19. septembri 2014. aasta Minski memorandumit 12-punktilise rahuplaani rakendamise kohta,
- võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,

A. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on Krimmi ja Sevastopoli õigusvastaselt annekteerinud ning on seetõttu okupeeriv riik, kes on rikkunud rahvusvahelist õigust, sh ÜRO põhikirja, Helsingi lõppakti, 1994. aasta Budapesti memorandumit ning 1997. aasta Venemaa Föderatsiooni ja Ukraina vahelist sõprus-, koostöö- ja partnerluslepingut;

Neljapäev, 12. mai 2016

- B. arvestades, et Euroopa Liit ja rahvusvaheline üldsus on korduvalt väljendanud muret inimõiguste olukorra pärast okupeeritud aladel ja uusi ametivõime mitte tunnistavate inimeste süstemaatilise tagakiusamise pärast; arvestades, et need nn ametivõimud on võtnud sihtmärgiks krimmitatarlaste põliskogukonna, kellest enamik on vastu poolsaare ülevõtmisele Venemaa poolt ja boikoteeris 16. märtsil 2014 toimunud nn rahvahääletust; arvestades, et krimmitatarlaste institutsioone ja organisatsioone nimetatakse üha sagedamini „äärmuslikeks“ ning krimmitatarlaste kogukonna silmapaistvaid isikuid vahistatakse või neid ähvardab oht, et nad vahistatakse „terroristidena“; arvestades, et tatarlaste vastu suunatud väärkohtlemine hõlmab röövimist, kadunuks jääma sundimist, vägivalda, piinamist ja kohtuväliseid tapmisi, mida tegelikud ametivõimud ei ole suutnud uurida ja nende tegude eest vastutusele võtta, ning et valitsevad süstemaatilised juriidilised probleemid seoses omandiõiguste ja omandi registreerimisega;
- C. arvestades, et krimmitatarlaste juhtidel, nende hulgas Mustafa Džemilevil ja Rafat Tšubarovil, oli varem keelatud Krimmi siseneda ning praegu on neil see lubatud, kuid vahistamisähvardusel – nii jagavad nad sama saatust paljude teiste Medžlise liikmete ning krimmitatarlaste aktivistide ja sisepögenikega; arvestades, et Ukraina valitsuse andmete kohaselt on enam kui 20 000 krimmitatarlast pidanud okupeeritud Krimmist lahkuma ja kolima mujale Ukrainasse;
- D. arvestades, et krimmitatarlaste juht Mustafa Džemilev, kes on varem veetnud 15 aastat Nõukogude vanglates, on avaldanud nende 14 krimmitatarlaste nimed, kes on Krimmi nn Vene ametivõimude poliitvangid, nende hulgas Medžlise esimene aseesimees Ahtem Tšiigoz, keda hoitakse eelvangistuses Simferopolis; nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks tema tervislikule seisundile, ning rõhutab, kui tähtis on, et tema kohtumenetlus oleks avalik ja seda jälgiks Euroopa Nõukogu ja muud rahvusvahelised organisatsioonid;
- E. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on piiranud nii Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE), ÜRO kui ka Euroopa Nõukogu juurdepääsu Krimmile, rääkimata inimõigustega tegelevatest valitsusvälistest organisatsioonidest ja sõltumatutest ajakirjanikest; arvestades, et juurdepääsu puudumine muudab inimõiguste olukorra jälgimise Krimmis ja sellest aruandmise väga raskeks;
- F. arvestades, et kogu krimmitatari elanikkond, kes on Krimmi põliselanikud, küüditati 1944. aastal tolleaegse NSVLi muudesse piirkondadesse ning neil ei olnud enne 1989. aastat õigust tagasi pöörduda; arvestades, et Ukraina Ülemraada võttis 12. novembril 2015 vastu resolutsiooni, milles ta tunnistas krimmitatarlaste küüditamise 1944. aastal genotsiidiks ja kuulutas 18. mai mälestuspäevaks;
- G. arvestades, et 26. aprillil 2016 tegi Krimmi nn ülemkohus otsuse, millega rahuldab Krimmi nn peaprokuröri Natalja Poklonskaja taotluse, milles süüdistati Medžlist (mis on olnud krimmitatarlaste esindusorgan alates selle loomisest 1991. aastal ja millel on olnud täielik õiguslik seisund alates 1999. aasta maist) äärmusluses, terrorismis, inimõiguste rikkumises, ebaseaduslikus tegevuses ja ametivõimude vastastes sabotaažiaktides;
- H. arvestades, et nüüd on Medžlis kuulutatud äärmusorganisatsiooniks ja kantud Venemaa justiitsministeeriumi nende valitsusväliste organisatsioonide nimekirja, kelle tegevus tuleb peatada; arvestades, et sellest tulenevalt on Medžlise tegevus Krimmis ja Venemaal keelustatud; arvestades, et seda keeldu võib kohaldada Krimmi 250 küla ja linna medžliste enam kui 2 500 liikme suhtes;
- I. arvestades, et Krimmi nn peaprokuröri ja nn ülemkohtu otsus on olulised elemendid repressiooni- ja hirmutamispoliitikas, mida kohaldab Venemaa Föderatsioon, kes karistab kõnealust vähemust selle eest, et ta oli poolsaare õigusvastase annekteerimise ajal kaks aastat tagasi lojaalne Ukraina riigile;
- J. arvestades, et rikutakse selgelt rahvusvahelist humanitaarõigust (sealhulgas 1907. aasta neljas Haagi konventsioon, 1949. aasta neljas Genfi konventsioon ja selle 1977. aasta I lisaprotokoll), mille kohaselt okupeeriv võim ei või võtta tsiviilisikuid vastutusele kuritegude eest, mis pandi toime enne okupatsiooni, ja okupeeritud ala kriminaalõigusaktid jäävad jõusse;
1. mõistab teravalt hukka Krimmi nn ülemkohtu otsuse keelustada krimmitatarlaste Medžlis, ja nõuab selle viivitamatut tühistamist; peab seda otsust krimmitatarlaste süstemaatiliseks ja sihipäraseks tagakiusamiseks ning poliitiliste ajenditega tegevuseks, mille eesmärk on tatari kogukonna seaduslikke esindajaid veelgi hirmutada; rõhutab selle krimmitatarlaste esindava demokraatlikult valitud otsustusorgani tähtsust;

Neljapäev, 12. mai 2016

2. juhib tähelepanu sellele, et krimmitarlaste Medžlise kui krimmi põliselanike seadusliku ja tunnustatud esindusorgani keelustamine loob soodsad tingimused krimmitarlaste häbimärgistamiseks, nende edasiseks diskrimineerimiseks ning nende inimõiguste ja põhiliste kodanikuvabaduste rikkumiseks ning on katse ajada nad oma ajalooliselt kodumaalt Krimmist välja; on mures, et Medžlise nimetamine äärmusorganisatsiooniks võib tuua kaasa lisasiüdistused vastavalt Venemaa Föderatsiooni kriminaalseadusliku sätetele;
3. tuletab meelde, et Medžlise keelustamine tähendab, et sellel keelatakse kokku tulla, avaldada oma seisukohti massimeedias, korraldada avalikke üritusi ja kasutada pangakontosid; nõuab, et EL toetaks rahaliselt Medžlise tegevust selle eksistentsile ajale; nõuab rohkem rahalisi vahendeid Krimmi nimel töötavatele inimõigusorganisatsioonidele;
4. tuletab meelde 20. veebruaril 2014 toimunud sündmuse – Krimmi poolsaare Venemaa Föderatsioon poolt õigusvastase annekteerimise nukrat teist aastapäeva; tuletab meelde oma teravat hukkamõistu selle rahvusvahelise õiguse vastase teo suhtes; väljendab kindlat otsustavust järgida Krimmi õigusvastase annekteerimise mittetunnustamise ja sellele järgnenud sanktsioonide poliitikat ning nõuab, et kaalutaks võimalust laiendada nende isikute ringi, kelle suhtes kehtivad ELi sanktsioonid seoses Medžlise tegevuse keelustamisega; palub kõigil liikmesriikidel seda nimekirja rangelt järgida; kahetseb asjaolu, et Krimmi on – Ukraina võimude nõusolekuta – külastanud mõningad ELi liikmesriikide poliitikud, sealhulgas nende riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi liikmed, ning kutsub parlamendiliikmeid üles tulevikus sellistest visiitidest hoiduma;
5. kinnitab veel kord oma täielikku toetust Ukraina suveräänsusele, poliitilise sõltumatusele, ühtsusele ja territoriaalsele terviklikkusele riigi rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning riigi vabale ja suveräänselale valikule liikuda Euroopa suunas; kutsub kõiki osapooli üles viivitamatult tegutsema okupeeritud Krimmi poolsaare rahumeelseks taasintegreerimiseks Ukraina õigussüsteemi poliitilise dialoogi ja rahvusvahelise õiguse täieliku järgimise kaudu; on veendunud, et Ukraina kontrolli taastamine poolsaare üle on üks Venemaa Föderatsiooniga koostöösuhete taastamise, sealhulgas Krimmiga seotud sanktsioonide peatamise põhitingimus;
6. mõistab hukka sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabaduse ranged piirangud, sh selliste traditsiooniliste mälestusürituste ajal nagu Nõukogude Liidu stalinliku totalitaarse režiimi poolt toime pandud krimmitarlaste küüditamise aastapäev ja krimmitarlaste kultuuriüritused;
7. mõistab hukka meediavabaduse piiramise Krimmis, eriti krimmitarlaste suurima telekanali ATR tegevusloa tühistamise; nõuab nimetatud kanali, lastesaadete kanali Lale ja raadiojaama Meydan taasavamist; on seisukohal, et sellised sulgemised võtavad krimmitarlaste rahvalt tähtsa vahendi nende kultuurilise ja keelilise identiteedi säilitamiseks; võtab teadmiseks uue telejaama Millet loomise ja nõuab selle toimetuse täieliku sõltumatuse tagamist;
8. mõistab otsustavalt hukka sõnavabaduse süstemaatilise piiramise äärmusluse ohu ettekäändel ning järelevalve sotsiaalmeedia üle, eesmärgiga tuvastada aktiviste, kes ei tunnusta uut korda ja kritiseerivad 16. märtsil 2014 toimunud nn rahvahääletuse õiguspärasust; tuletab meelde, et samasugusel seisukohal olid resolutsiooni 68/262 vastu võtnud sadakond ÜRO Peassamblee liikmesriiki;
9. tuletab meelde, et krimmitarlaste põlisrahvas on kannatanud ajaloolise ebaõigluse all, mis viis nende massküüditamiseni Nõukogude ametivõimude poolt ning nende maadest ja varadest ilmajätmiseni; kahetseb asjaolu, et nn ametivõimude diskrimineeriv poliitika takistab nende varade ja vahendite tagastamist või siis kasutatakse seda abinõuna toetuse ostmiseks;
10. nõuab tungivalt, et Venemaa Föderatsioon, kes rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaselt kannab Krimmi okupeeriva riigina lõplikku vastutust, säilitaks Krimmis õiguskorra ning kaitseks kodanikke meelevaldsete kohtulike ja haldusmeetmete ja otsuste eest, täites sellega enda kui Euroopa Nõukogu liikmesriigi kohustust, ning lisaks korraldaks okupatsioonijõudude ja nn kohalike ametivõimude poolt toime pandud kõigi rahvusvahelise õiguse või inimõiguste rikkumiste sõltumatu rahvusvahelise uurimise; nõuab kadunud isikute perekonnaliikmete kontaktrühma tegevuse taastamist;

Neljapäev, 12. mai 2016

11. nõuab asjakohastele rahvusvahelistele inimõigusorganisatsioonidele pidevat ja takistusteta pääsu Krimmi, et nad saaksid jälgida sealset inimõiguste olukorda;
 12. tervitab Ukraina algatust luua Ukraina suveräänsuse taastamiseks Krimmis rahvusvaheline nn Genf-pluss mudelit järgiv läbirääkimiste mehhanism, millesse tuleks vahetult kaasata ka EL; kutsub Venemaa Föderatsiooni üles alustama Ukrainaga ja teiste osapooltega läbirääkimisi Krimmi okupeerimise lõpetamise, kaubandus- ja energiaembargo lõpetamise ning Krimmis erakorralise seisukorra tühistamise üle;
 13. nõuab Krimmi ajaloolise ja traditsioonilise paljukultuurilise keskkonna säilitamist ning ukraina, tatari ja muude vähemuskeelte ja rahvuskultuuride täielikku tunnustamist; mõistab hukka õigusliku surve avaldamise krimmitatari haridus- ja kultuuriorganisatsioonidele, sealhulgas krimmitatari lastega tegelevatele ühendustele;
 14. palub Venemaa Föderatsioonil uurida kõiki Krimmis ebaseaduslikult vahistatud isikute (näiteks Medžlise esimene aseesimees Ahtem Tšiigoz, Mustafa Degermendži ja Ali Asanov, kelle nn kohalikud ametivõimud Krimmis vahistasid okupatsioonivastase rahumeelse meeleavalduse eest) piinamise juhtumeid ning tagada nende turvaline naasmine Ukrainasse; kordab nõudmist vabastada Oleg Sentsov ja Oleksandr Koltšenko; nõuab tungivalt, et Venemaa Föderatsioon lõpetaks dissidentidele ja kodanikuaktivistidele poliitilistel ajenditel jälitamist; mõistab hukka nende edasitoimetamise Venemaa Föderatsiooni ja neile sunniviisiliselt Venemaa kodakondsuse andmise; kutsub Venemaa Föderatsiooni üles tegema eelnimetatud juhtumitega seoses tihedat koostööd Euroopa Nõukogu ja OSCEga;
 15. palub Euroopa välisteenistust ja nõukogu avaldada Venemaa Föderatsioonile tugevamat survet, et ta lubaks rahvusvahelistel organisatsioonidel tulla Krimmi jälgima sealset inimõiguste olukorda seoses poolsaarel jätkuva inimõiguste ja põhivabaduste jõhkra rikkumisega, ning rajama seal alalisi rahvusvahelisi konventsioonipõhiseid ja seiremehhanisme; rõhutab, et igasugune rahvusvaheline kohalolek peaks olema hästi kooskõlastatud, selleks peaks olema Ukraina nõusolek ja seda peaksid toetama tähtsamad rahvusvahelised inimõigusorganisatsioonid;
 16. avaldab veel kord sügavat muret Krimmis elavate lesbide, geide, biseksuaalide ning trans- ja intersooliste inimeste olukorra pärast, mis on Venemaa anneksiooni järel märgatavalt halvemaks muutunud;
 17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile ning krimmitatarlaste Medžlisele.
-

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0219

Gambia**Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon Gambia kohta (2016/2693(RSP))**

(2018/C 076/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Gambia kohta,
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2015. aasta istungjärguks, ⁽¹⁾
 - võttes arvesse parlamendis esitatud mitut Gambia olukorda puudutavat küsimust,
 - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse 17. aprilli 2016. aasta avaldust inimõiguste olukorra kohta Gambias,
 - võttes arvesse, et ELi delegatsioon Gambias on teinud mitu avaldust,
 - võttes arvesse Aafrika Liidu komisjoni 28. veebruari 2015. aasta resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Gambia Vabariigis,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni 17. aprilli 2016. aasta avaldust,
 - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2. märtsi 2015. aasta aruannet „Addendum: Mission to The Gambia“ („Lisa: lähetus Gambiasse“), mille koostas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärlikust alandava kohtlemise ja karistamise eriraportöör,
 - võttes arvesse kohtuväliste, kiir- või meelevaldsete hukkamiste ÜRO eriraportööri 11. mai 2015. aasta aruannet Gambia kohta,
 - võttes arvesse inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamisega tegeleva ÜRO töörühma 24. detsembri 2014. aasta aruannet Gambia kohta,
 - võttes arvesse 2000. aasta juunis allkirjastatud Cotonou partnerluslepingut,
 - võttes arvesse Gambia põhiseadust,
 - võttes arvesse demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartat,
 - võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
 - võttes arvesse ÜRO 1981. aasta deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et Gambias tuli 1994. aastal sõjaväelise riigipöördega võimule Yahya Jammeh; arvestades, et 1996. aastal valiti ta presidendiks ning sellest ajast saadik on teda vaieldavatel asjaoludel veel kolm korda tagasi valitud;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0079.

Neljapäev, 12. mai 2016

- B. arvestades, et 1. detsembril 2016 on kavas uued presidendivalimised ja 6. aprillil 2017 ka parlamendivalimised; arvestades, et viimased presidendivalimised toimusid 2011. aastal ning Lääne-Aafrika Riikide Majandusühendus (ECOWAS) kritiseeris neid legitiimsuse puudumise tõttu ja seepärast, et valimistega kaasnesid repressioonid ning opositsioonierakondade ja valijate hirmutamise;
- C. arvestades, et 14. aprillil 2016 toimus pealinna Banjuli eeslinnas Serekundas rahumeelne meeleavaldus, millel nõuti valimisreformi, kuid Gambia julgeolekujõud reageerisid sellele vägivaldselt ning pidasid omavoliliselt kinni meeleavaldajaid, sh mitu Ühendatud Demokraatliku Erakonna (United Democratic Party, UDP) liiget; arvestades, et kinni peetud opositsioonijuht ja UDP liige Solo Sandeng suri pisut pärast tema vahistamist kahtlastel asjaoludel;
- D. arvestades, et UDP liikmed kogunesid 16. aprillil 2016 uuesti, et nõuda seoses Sandengi surmaga õigusemõistmist ja teiste erakonna liikmete vabastamist; arvestades, et politsei kasutas meeleavaldajate vastu pisargaasi ja vahistas arvukalt inimesi;
- E. arvestades, et vahistati ka teine opositsioonijuht Ousainou Darboe ja veel mitu erakonna juhtivat liiget, kes viibivad riiklikes kinnipidamisasutustes ja on väidetavalt tõsiselt vigastatud;
- F. arvestades, et sõltumatu raadiojaama Teranga FM tegevdirektor Alagie Abdoulie Ceesay vahistati riikliku luureteenistuse poolt juba 2. juulil 2015 ning teda on kolm korda keeldutud kaitsjoni vastu vabastamast, ehkki tema tervislik seisund on kehv;
- G. arvestades, et 2016. aasta märtsis avaldas meelevaldse kinnipidamise küsimustega tegelev ÜRO tööriühm oma viimasel, 2015. aasta detsembri kohtumisel vastu võetud arvamuse, milles rõhutatakse, et Alagie Abdoulie Ceesay on meelevaldselt vangistatud, ning kutsutakse Gambiat üles teda vabastama ja tühistama kõik tema vastu esitatud süüdistused;
- H. arvestades, et Gambias kasutatakse inimõiguste kaitsjate ja ajakirjanike vastu kuritarvitusi ja repressiivseid seadusi ning pidevat ahistamist, hirmutamist, vahistamisi ja kinnipidamisi, samuti sunnitakse neid kadunuks jääma või pagendusse minema;
- I. arvestades, et Gambias kasutatakse regulaarselt piinamist ja muud väärkohtlemist; arvestades, et 2014. aastal Gambiat külastanud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväarikust alandava kohtlemise ja karistamise ÜRO eriraportööri visiidi järel koostatud aruandest nähtub, et teadete kohaselt langevad inimesed regulaarselt julma piinamise või muu väärkohtlemise ohvriks ja selle eesmärk on sundida neid andma „ülestunnistusi“, mida seejärel kasutatakse kohtus;
- J. arvestades, et riiklik luureteenistus ja politsei kasutavad regulaarselt meelevaldseid kinnipidamisi, nagu ka endise asepeollumajandusministri Ousman Jammehi ning islamiõpetlaste šaik Omar Colleye, imaam Ousman Sawanehi ja imaam Chernu Gassama puhul, ning üksikisikuid peetakse sageli põhiseadust rikkudes süüdistust esitamata kinni kauem kui 72 tundi, mille jooksul tuleks kahtlusalune tegelikult kohtu ette viia;
- K. arvestades, et Gambias kehtiv homoseksuaalsuse vastane seadus võimaldab määrata pikki vanglakaristusi ja suuri trahve homoseksuaalsuse eest „raskendavatel asjaoludel“; arvestades, et LGBTI-inimesed langevad sageli julgeolekujõudude rünnakute, ähvarduste ja meelevaldsete vahistamiste ohvriks ning mõned neist on olnud sunnitud riigist oma turvalisuse huvides lahkuma;
- L. arvestades, et Gambia kuulub maailma viieteistkümmne vaeseima riigi hulka ja ligikaudu veerandit selle elanikkonnast puudutab pidev toiduga kindlustamatus; arvestades, et riik sõltub suurel määral rahvusvahelisest abist; arvestades, et alates 2015. aastast on ELis varjupaika taotlenud 14 475 gambialast;
- M. arvestades, et inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi olukord Gambias on tõeliselt murettekitav; arvestades, et EL on käsitlenud neid küsimusi Cotonou lepingu artikli 8 kohases dialoogis juba 2009. aasta lõpust saadik, kuid konkreetseid edusamme on tehtud vähe;

Neljapäev, 12. mai 2016

- N. arvestades, et EL vähendas murettekitava inimõiguste olukorra tõttu järsult Gambiale antavat abi, kuid on siiski riigi peamine abiandja, kes on eraldanud aastate 2015–2016 riiklike soovituskavade raames Gambiale 33 miljonit eurot; arvestades, et pärast abi vähendamist saatis president Jammeh 2015. aasta juunis koheselt riigist välja Agnes Guillardi, ELi asjuri Gambias;
- O. arvestades, et riiklike soovituskavade raames aastatel 2015–2016 Gambiale eraldatud vahendid on ette nähtud investeeringuteks põllumajandusse, toiduga kindlustatusse ja transpordisektorisse, kuid kodanikuühiskonna kujundamiseks ning demokraatliku valitsemistava, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete edendamiseks ei ole eraldatud midagi;
- P. arvestades, et Gambia on ECOWASi liige; arvestades, et 2014. aasta juulis sõlmiti ELi ja ECOWASi vahel majanduspartnerlusleping, mis ratifitseeritakse 2016. aastal; arvestades, et majanduspartnerluslepingutega tugevdatakse õiglast kaubandust ja inimõigusi ning toetatakse säästva arengu eesmärkide saavutamist;
- Q. arvestades, et Gambia kuulub Aafrika Liitu, ta on Aafrika harta osalisriik ning samuti on ta alla kirjutanud demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartale;
- R. arvestades, et 2015. aasta valimisreformi seadusega suurendati opositsioonierakondade kulusid ja Gambiast sai avaliku sektori ametipostile jõudmise maksumuse poolest üks kõige kallimaid riike, kuid sellega kärbiti ühtlasi ka kodanike õigusi;
1. peab äärmiselt murettekitavaks kiirelt halvenevat julgeoleku- ja inimõiguste olukorda Gambias ning mõistab hukka 14. ja 16. aprilli 2016. aasta rünnakud rahumeelsete meelevaldajate vastu;
 2. nõuab kõikide 14. ja 16. aprilli 2016. aasta meelevaldustega seoses vahistatud meelevaldajate viivitamatut vabastamist; nõuab, et Gambia Vabariigi valitsus tagaks nõuetekohase kohtumenetluse kõikidele kahtlusalustele, keda peetakse kinni valitsuse põhiseadusvastase kukutamise katses osalemise süüdistuste alusel; palub, et Gambia võimud tagaksid igas olukorras kahtlusaluste kehalise ja vaimse puutumatus ning hoolitseks viivitamatult vigastatute ravi eest; peab murettekitavaks teateid teiste vangide piinamisest ja väärkohtlemisest;
 3. nõuab tungivalt, et Gambia võimud uuriks neid sündmusi kiiresti ja sõltumatult, ning peab äärmiselt murettekitavaks teateid kinni peetud opositsiooniaktivisti Solo Sandengi surmast;
 4. mõistab karmilt hukka president Yahya Jammehi valitsetavas riigis aset leidvad sunniviisilised kadumised, meelevaldsed kinnipidamised, piinamise ja muud inimõiguste rikkumised, mis on suunatud teisitimõtlejate, sh ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate, poliitiliste vastaste, kriitikute, aga ka lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste inimeste vastu; nõuab kõikide isolatsioonis kinni peetavate vangide kohtu ette toomist või vabastamist;
 5. palub ELil ja ALil teha Gambiaga koostööd, et kehtestada kaitsemeetmed piinamise vastu, tagada sõltumatu juurdepääs vangidele ning reformida kõiki seadusi, mis takistavad sõna- ja ühinemisvabaduse ning rahumeelse kogunemise vabaduse kasutamist, sh kriminaalseadustikku seoses mässule õhutamise, laimamise ja „valeinformatsiooni levitamisega“ ning teabe- ja kommunikatsiooniseaduse 2013. aasta muudatust, mis hõlmab veebisisu tsenseerimist;
 6. kutsub Gambiat üles ratifitseerima piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase ÜRO konventsiooni;
 7. palub Gambia valitsusel uurida tõendeid riikliku luureteenistuse poolt toime pandud inimõiguste rikkumiste kohta, töötada välja sellised õigusaktid, milles käsitletak kodanikele võrdsete õiguste andmist ja ebavõrdsust, ning jätkata tööd plaaniga asutada kooskõlas inimõigustega tegelevaid institutsioone käsitlevate Pariisi põhimõtetega Riiklik Inimõiguste Komisjon, et uurida ja jälgida väidetavaid inimõiguste rikkumisi;

Neljapäev, 12. mai 2016

8. nõuab tungivalt, et Gambia valitsus ja piirkondlikud võimud võtaksid kõik vajalikud meetmed, et teha lõpp LGBTI-inimeste diskrimineerimisele, ründamisele ja kurjategijatena käsitlemisele ning tagada neile sõnavabadus ja kaotada Gambia kriminaalseadustikust neid kriminaliseerivad sätted;
9. kutsub Gambia ametivõime üles vältima igasugust usulist diskrimineerimist ning ergutama ja soodustama kõikide kogukondade vahelist rahumeelset ja kaasavat dialoogi;
10. kutsub ECOWASi ja ALi üles tegelema edasi Gambia režiimi toime pandud jätkuvate inimõiguste rikkumiste küsimusega; tuletab meelde, et julgeolek ja stabiilsuse tagamine on Lääne-Aafrika piirkonnas endiselt problemaatilised küsimused, ning toonitab, et AL ja ECOWAS peavad olukorda Gambias hoolikalt jälgima ning pidama Gambia võimudega pidevat demokraatia ja õigusriigi põhimõtete tugevdamise alast poliitilist dialoogi;
11. nõuab tungivalt, et Gambia Vabariigi valitsus ratifitseeriks enne 2016. aasta detsembriks kavandatud presidendivalimisi demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika harta;
12. kutsub Gambia valitsust üles pidama kõikide opositsioonierakondadega sisulist dialoogi seadusandlike ja poliitiliste reformide üle, mille abil tagada kooskõlas Gambia rahvusvaheliste kohustustega vabad ja õiglased valimised ning ühinemis- ja kogunemisvabaduse austamine; tuletab meelde, et valimiste edu oluline pant on opositsiooni ja sõltumatu kodanikuühiskonna täielik osalemine sõltumatutel ja vabadel riiklikel valimistel;
13. ergutab rahvusvahelist kogukonda, sh kohalikke inimõigusorganisatsioone ja vabaühendusi ning ELi delegatsiooni Gambias ja teisi asjakohaseid rahvusvahelisi institutsioone jälgima valimisi aktiivselt ning pöörama erilist tähelepanu ühinemis- ja kogunemisvabaduse avaliku tunnustamise kindlustamisele;
14. kutsub Gambia valitsust üles võtma kõik vajalikud meetmed sõna- ja ajakirjandusvabaduse täielikuks tagamiseks igas olukorras; nõuab sellega seoses teabe- ja kommunikatsiooniseaduse sätete reformimist, et viia siseriiklik õigus kooskõlla rahvusvaheliste standarditega;
15. peab murettekitavaks, et riiklike soovituskavade raames perioodil 2015–2016 Gambiale eraldatud vahenditest ei toetata ega rahastata üldse kodanikuühiskonda, demokraatliku valitsemistava ja õigusriigi põhimõtete edendamist ning inimõiguste kaitset; palub komisjonil tagada, et mis tahes tulevastes arengukoostöölepetes, mida ELi ja Gambia vahel kaalutakse, on kesksel kohal demokraatlik valitsemistava, õigusriigi põhimõtted ja inimõiguste kaitse;
16. palub, et ELi delegatsioon Gambias kasutaks kõiki enda käsutuses olevaid vahendeid, sh demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendit, et jälgida aktiivselt kinnipidamistingimusi Gambias, toetada ja jälgida uurimisi, milles käsitletakse 14. ja 16. aprilli 2016. aasta meelevaalduste mahasurumist valitsusjõudude poolt ja kinnipeetavate meelevaaldajate kohtlemist, ning samuti tõhustada jõupingutusi suhtlemiseks poliitilise opositsiooni liikmete, õpilasliidrite, ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate, ametiühingute laste ja LGBTI-inimeste kogukondade liidritega;
17. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid viiksid läbi Cotonou lepingu artikli 96 kohase avaliku konsultatsiooni ning kaaluksid Gambia valitsusele antava abi täielikku külmutamist (v.a humanitaarabi) ja reisi keeldude kehtestamist või muid sihipäraseid sanktsioone tõsiste inimõiguste rikkumiste eest vastutavate ametnike vastu;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, Aafrika Liidule, Lääne-Aafrika Riikide Majandusühenduse liikmesriikide valitsustele, Gambia valitsusele ja parlamendile, ÜRO peasekretärile, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning AKV–ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0220

Djibouti**Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon Djibouti kohta (2016/2694(RSP))**

(2018/C 076/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Djibouti kohta, sealhulgas 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni olukorra kohta Djiboutis ⁽¹⁾ ja 15. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni olukorra kohta Somaali poolsaarel ⁽²⁾,
- võttes arvesse 11. Euroopa Arengufondi 19. juuni 2014. aasta Djibouti riiklikku soovituskava,
- võttes arvesse Euroopa välisestistuse pressiesindaja 12. aprilli 2016. aasta ja 23. detsembri 2015. aasta avaldusi,
- võttes arvesse kõrge esindaja Federica Mogherini poolt 3. mail 2016. aastal ülemaailmse ajakirjandusvabaduse päeva puhul Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust,
- võttes arvesse Euroopa Liidu piirkondlikku poliitilist koostööd rahu, julgeoleku ja arengu tagamiseks Somaali poolsaarel,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni,
- võttes arvesse konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat, mille Djibouti on ratifitseerinud,
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) meetmeid ja teatiseid Djibouti kohta,
- võttes arvesse presidendivalimisi jälginud Aafrika Liidu valimisvaatlusmissiooni 10. aprilli 2016. aasta esialgseid järeldusi,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti, mille osalisriik on Djibouti alates 2003. aastast,
- võttes arvesse 30. detsembril 2014 valitsuskoalitsiooni UMP (Union pour la majorité présidentielle) ja opositsioonierakondade koalitsiooni USN (Union pour le Salut National) allkirjastatud raamlepingut, mille eesmärk on rahumeelse ja demokraatliku riikliku poliitika edendamine,
- võttes arvesse Djibouti ministrite nõukogu 24. novembril 2015 vastu võetud dekreeti nr 2015-3016 PR/PM, millega kehtestati 13. novembril 2015. aastal Pariisis toimunud rünnakute järel erakorralised turvameetmed,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta protokolliga naiste õiguste kohta Aafrikas,
- võttes arvesse 23. juunil 2000. aastal allkirjastatud ja 22. juunil 2010. aastal läbi vaadatud Cotonou lepingut,

⁽¹⁾ ELT C 75, 26.2.2016, lk 160.

⁽²⁾ ELT C 46 E, 24.2.2010, lk 102.

Neljapäev, 12. mai 2016

- võttes arvesse Djibouti Vabariigi 1992. aasta põhiseadust, milles tunnistatakse põhivabadusi ja hea juhtimistava aluspõhimõtteid,
 - võttes arvesse Aafrika Liidu valimisvaatlus- ja järelevalvemissioonide juhiseid,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et Ismail Omar Guelleh, kes on olnud Djibouti president alates 1999. aastast, sai 2016. aasta aprilli valimistel 87,1 %-ga ülekaaluka võidu, mida kritiseerisid opositsioonierakonnad ja õiguste rühmitused, kes väitsid, et see tulemus saavutati poliitilise allasurumise tõttu; arvestades, et osa opositsioonikandidaate boikoteeris 2005., 2011. ja 2016. aasta valimisi; arvestades, et president Guelleh veenis rahvusassambleed muutma 2010 aastal põhiseadust sellega, et lubas 2016. aastal mitte enam kandideerida, mistõttu ta sai 2011. aastal kolmandaks ametiajaks presidendiks kandideerida; arvestades, et sellele järgnenud kodanikuühiskonna meeleavaldused suruti maha;
- B. arvestades, et Djibouti soodne asukoht Adeni lahe ääres on välisriikide sõjaväebaaside jaoks strateegiliselt tähtis ning seda peetakse piraatluse ja terrorismiga võitlemise keskuseks;
- C. arvestades, et kümme Djibouti naist korraldasid Pariisis näljastreigi, et nõuda Djibouti naiste vägistamise rahvusvahelist uurimist; arvestades, et neli näljastreigis osalejat väitsid, et neid oli vägistatud, ning viies osaleja, 30-aastane Fatou Ambassa, nälgis oma nõbu Halima nimel, kes langes väidetavalt 2003. aastal 16-aastasena surmaga lõppenud grupiviisilise vägistamise ohvriks; arvestades, et kaheksa neist naistest jätkasid oma meeleavaldust üheksateist päeva, alates 25. märtsist kuni 12. aprillini 2016, ning veel kümme naist jälgisid nende eeskuju Brüsselis; arvestades, et Djibouti ametivõimud on nende väited kahtluse alla seadnud; arvestades, et naise võetakse Djibouti sõjaväe ja sõjalis-poliitilise ühenduse FRUD-arme' vahelises konfliktis pantvangiks; arvestades, et Djibouti naiste komitee (Comité des Femmes Djiboutiennes Contre le Viol et l'Impunité (COFEDVI)), mis asutati 1993. aastal, on 20 esitatud kaebuse hulgast registreerinud 246 sõdurite poolt naiste vägistamise juhtu;
- D. arvestades, et ühtegi ELi valimisvaatlusmissiooni ei kutsutud valimisi jälgima ning et Djibouti ametivõimud lükkasid ELi pakutud valimiseksperdi missiooni tagasi; arvestades, et Aafrika Liidu valimisvaatlusmissioon soovib asutada sõltumatu valimiskomisjoni, kes vastutaks valimisprotsessi, sealhulgas esialgsete tulemuste teatavakstegemise eest;
- E. arvestades, et kolm opositsioonikandidaati – Omar Elmi Khaireh, Mohamed Moussa Ali ja Djama Abdourahman Djama – vaidlustasid 2016. aasta aprilli valimistulemused põhjendusega, et need ei olnud läbipaistvad ja ei väljendanud Djibouti rahva tahet; arvestades, et kohalikud inimõiguste organisatsioonid ei ole tulemusi tunnistanud; arvestades, et opositsiooni poliitiline tegutsemisruum on väga kitsas ja sõnavabadus on piiratud; arvestades, et politseijõududel ja julgeolekuteenistustel on riigi üle tugev kontroll ning kohtusüsteem on nõrk ja valitsusega tihedalt seotud; arvestades, et opositsioonijuhte vangistatakse ja ahistatakse pidevalt ning väidetavalt on neid piinatud; arvestades, et väidetavalt anti sõjaväele korraldus eemaldada opositsiooni esindajad mõnest valimisjaoskonnast, et valimiskaste saaks täita, samal ajal kui muud piirkonnad, näiteks Ali-Sabieh, võeti sõjaväe kontrolli alla; arvestades, et president Guelleh korraldas enne ametlike tulemuste avaldamist väidetavalt sõjaväele valimistele kaasaaitamise eest peo; arvestades, et Aafrika Liit on mõistnud hukka mitmed eeskirjade rikkumised (puudulikud andmed, tulemustest mitteteatamine ja asjaolu, et hääli ei loetud avalikult);
- F. arvestades, et 31. detsembril 2015 kasutati pärast parlamendi opositsiooniliikmete kõrvalejätmist seadust, mis võeti vastu 2015. aasta novembris ja millega kehtestati erakorraline olukord, et piirata isikuvabadusi ja suruda alla opositsiooniaktiviste, inimõiguste kaitsjaid, ametiühingu liikmeid ja ajakirjanikke;

Neljapäev, 12. mai 2016

- G. arvestades, et 30. detsembril 2014 allkirjastas valitsuskoalitsioon UMP opositsioonikoalitsiooniga USN raamlepingu, milles sätestati sõltumatu riikliku valimiskomisjoni (Commission Électorale Nationale Indépendante) reform, ühise parlamendikomisjoni loomine ning lühiajalised ja keskpikad reformid; arvestades, et ühine parlamendikomisjon loodi 2015. aasta veebruaris, kuid ühtegi kõige tähtsamatest seaduseelnõudest (näiteks seadust sõltumatu ühise valimiskomisjoni loomise kohta ning seadust erakondade õiguste ja kohustuste kohta) ei ole esitatud; arvestades, et Djibouti ametivõimud teatasid 26. augustil 2015, et valimiskomisjoni ei reformita;
- H. arvestades, et Djiboutis ei ole eraõiguslikke tele- ja raadiojaamu ning ametivõimud jälgivad hoolsalt opositsiooni veebisaite ning blokeerivad korrapäraselt inimõiguste organisatsioonide veebisaite ja sotsiaalmeediat; arvestades, et valitsus omab kõige suuremat ajalehte La Nation ning rahvusringhäälingut Radiodiffusion-Télévision de Djibouti, kes harrastavad enesetsensuuri; arvestades, et 2015. aastal teatas Freedom House, et Djibouti ajakirjandus ei ole vaba; arvestades, et Djibouti on Piirideta Ajakirjanike koostatavas maailma riikide ajakirjandusvabaduse järjestuses 2015. aasta näitajate kohaselt 180 riigi seas 170. kohal; arvestades, et kogu koalitsiooni UMP valitsemissaja jooksul on opositsioonierakondi ja -aktiviste jätkuvalt alla surutud ning mitmete erakonnaaktivistide ja ajakirjanike, sealhulgas telekanali BBC reporterite vastu on 2016. aasta presidendivalimiste käigus algatatud kohtumenetlus; arvestades, et 19. jaanuaril 2016 suleti kohtu korraldusega peamine opositsiooni ajaleht L'Aurore; arvestades, et riikliku teabevahetuse komisjoni, mis pidi asutatama 1993. aastal, ei ole siiani veel loodud;
- I. arvestades, et eelkõige 2012. aastal toimus Mablase piirkonnas sõjalis-poliitilise ühenduse FRUD-arme' väidetavate liikmete meelevaldsete vahistamiste laine;
- J. arvestades, et väidetavalt tapsid ametivõimud 21. detsembril 2015 Buldugos toimunud kultuuriüritusel vähemalt 27 inimest ning haavasid rohkem kui 150 inimest, kuigi Djibouti valitsus väidab, et hukkunud ei olnud rohkem kui seitse; arvestades, et politsei korraldas hiljem ka rünnaku opositsiooniliikmete kohtumiskohaks olnud hoonele, haavas mitmeid opositsioonijuhte ning vangistas kaks tähtsat opositsioonijuhti (koalitsiooni USN peasekretäri Abdourahman Mohammed Guellehi ja Hamoud Abdi Souldani) ilma nende vastu süüdistust esitamata; arvestades, et mõlemad isikud vabastati vaid paar päeva enne presidendivalimisi ning neist esimesele esitati kriminaalsüüdistus; arvestades, et ametiühingu juhti ja inimõiguste kaitsjat Omar Ali Ewadot hoiti 29. detsembrist 2015 kuni 14. veebruarini 2016 isolatsioonis selle eest, et ta avaldas massimõrva ohvrite ja siiani kadunud isikute nimekirja; arvestades, et ka tema advokaat peeti lennujaamas kinni; arvestades, et Djibouti politsei haavas kuulidega opositsiooniliiget ja ühenduse LDDH (Ligue Djiboutienne des Droits Humains) peasekretäri Said Houssein Roblehi, kes viibib praegu Euroopas paguluses;
- K. arvestades, et Djibouti vanglate kinnipidamistingimused on äärmiselt murettekitavad;
- L. arvestades, et pärast 13. novembril 2015 Pariisis toimunud terrorirünnakuid võttis Djibouti ministrite nõukogu 24. novembril 2015. aastal vastu dekreedid nr 2015-3016 PR/PM, milles terrorismivastase meetmena keelatakse kogunemised ja koosviibimised avalikus kohas;
- M. arvestades, et Djiboutis ei ole perevägivalda ja abikaasa vägistamise eest kaitsvaid õigusakte; arvestades, et ametivõimud on teavitanud ÜRO naistevastase diskrimineerimise lõpetamise komiteed (CEDAW) sellest, et nad on teadlikud puudustest võitluses soolise vägivalda vastu; arvestades, et kuigi naiste suguelundite moonutamine on Djiboutis 2005. aastast saadik ebaseaduslik, on 98 % naiste suguelundid eri viisidel moonutatud;
- N. arvestades, et Maailmapanga andmetel elab üle 23 % Djibouti elanikkonnast äärmises vaesuses ning 74 % peavad toime tulema vähem kui 3 USA dollariga päevas; arvestades, et toiduga kindlustamatust Djiboutis on süvendanud toiduainete kõrged hinnad, veenappus, kliimamuutused ja karjamaade vähenemine; arvestades, et Djibouti saab abi ELi 79 miljoni euro suurusest abipaketist, mis on ette nähtud El Niño tagajärgede all kannatavatele Aafrika Sarve suurpiirkonna riikidele;

Neljapäev, 12. mai 2016

- O. arvestades, et inimõiguste ning demokraatia ja õigusriigi põhimõtete austamine on AKV–ELi partnerluse alus ja Cotonou lepingu oluline osa; arvestades, et EL peaks viivitamatult intensiivistama korrapärasest poliitilisest dialoogist Djiboutiga Cotonou lepingu artikli 8 raames;
- P. arvestades, et Djibouti saab praegu 11. Euroopa Arengufondi riikliku soovitusliku raames ELi kahepoolse abi vahenditest 105 miljonit eurot, eeskätt vee- ja kanalisatsioonitrasside rajamiseks ning toiduga ja toitumise kindlustamise tagamiseks; arvestades, et ajavahemikul 2012–2017 saab Djibouti 14 miljonit eurot ELi Aafrika Sarve vastupanuvõime toetamise algatuse raames, mille eesmärk on võimestada kogukondi korduvate põudadega toimetulekuks;
- Q. arvestades, et Djiboutis viibib praegu üle 15 000 Somaaliast ja Eritreast ning üle 8 000 Jeemenist pärit pagulase; arvestades, et naised ja tütarlapsid ähvardab pagulaslaagrites sooline vägivald; arvestades, et komisjon abistab pagulaslaagreid võõrustavaid kogukondi, pakkudes elupäästavaid teenuseid ja rahalist abi;
1. väljendab muret demokratiseerimisprotsessi seiskumise pärast Djiboutis, mida on halvendanud veelgi parlamendi tehtud muudatused riigi põhiseaduses seoses presidendi ametiaja piiramisega, ning väidete pärast, et opositsiooniliikmeid ahistati ja ei lubatud paljudesse valimisjaoskondadesse; rõhutab ausate ja hirmutamata valimiste olulisust;
 2. nõuab valimisprotsessi ja Djiboutis 2016. aastal toimunud valimiste läbipaistvuse põhjalikku uurimist; kordab ELi nõudmist avalikustada kõikide valimisjaoskondade tulemused nii 2013. aasta kui ka 2016. aasta valimiste kohta;
 3. mõistab karmilt hukka Djibouti sõjaväelaste poolt väidetavalt toime pandud tsiviilisikute vägistamised, millest mitmed vabaihendused on teatanud ja millele näljastreigijuhumid on tähelepanu juhtinud, ning kustub Djibouti ametivõime üles viima läbi põhjalikku uurimist eelkõige seoses sõjaväe tegutsemisega, ja lõpetama karistamatuse; palub ÜRO-l uurida inimõiguste olukorda Djiboutis, eelkõige naiste olukorda riigis; väljendab suurt solidaarsust Djibouti naistega, kes praegu Prantsusmaal ja Belgias näljastreiki peavad;
 4. mõistab hukka sõjaväe ja politsei sekkumise demokraatlikesse protsessidesse ja kordab uuesti, et oluline on valimisprotsessi põhjalik ja läbipaistev uurimine; väljendab muret presidendi ilmse soovi pärast tähistada enneaeagselt oma valimisvõitu 2006. aasta aprilli valimistel; tuletab Djiboutile meelde, et riik on piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni osalisriik ning et Djibouti põhiseaduse artiklis 16 on sätestatud, et mitte kellegi suhtes ei tohi kasutada piinamist või väärkohtlemist või muud julma, ebainimliku või inimväärikust alandavat kohtlemist; kutsus Djiboutit üles põhjalikult uurima väidetavaid piinamise ja väärkohtlemise juhtumeid, tagama süüdlaste vastutusele võtmise ning süüdimõistmise korral asjakohased karistused ja asjakohase hüvitise ohvritele, ning looma sõltumatu mehhanismi väidetavate väärkäitumise juhtumite uurimiseks;
 5. peab kahetsusväärseks Djibouti ametivõimude otsust mitte reformida riiklikku valimiskomisjoni, nagu oli ette nähtud 30. detsembril 2014 sõlmitud raamlepinguga, ja nõuab tungivald, et nad teeksid koostööd opositsiooniga, et saavutada õiglasem ja läbipaistvam valimisprotsess;
 6. tuletab Djibouti ametivõimudele meelde nende Aafrika Liidu valimisvaatlus- ja järelevalvemissioonide juhiste kohast kohustust kaitsta ajakirjanikke, mõistab hukka ajakirjanike kohtlemise viisi ja juhib Djibouti ametivõimude tähelepanu ajakirjandusvabaduse ja õiglase kohtumenetluse õiguse olulisusele; nõuab Djibouti ametivõimudelt põhjendatud selgitust seoses ajakirjanike kohtlemisega; mõistab kindlalt hukka opositsioonijuhite, ajakirjanike ja sõltumatute inimõiguslaste ahistamise ja süüdistust esitamata vangistamise presidendivalimiste eel; kutsus Djibouti ametivõime üles lõpetama poliitiliste oponentide ja ajakirjanike represseerimise ja vabastama kõiki isikuid, keda peetakse kinni poliitilistel põhjustel või ajakirjandusvabaduse kasutamise eest; palub Djibouti ametivõimudel vaadata läbi riigi erakorralist seisukorda käsitlevad õigusaktid, et viia need täielikult kooskõlla rahvusvahelise õigusega;

Neljapäev, 12. mai 2016

7. mõistab hukka sõltumatu ajakirjanduse puudumise Djiboutis ning valitsuse suhtes kriitiliste veebisaitide järelevalve ja tsenseerimise; peab kahetsusväärseks riiklike meediakanalite enesetsensuuri tava; kutsub Djibouti ametivõime üles andma FM-sagedusala ringhäälinguluba kõikidele sõltumatutele meediaorganitele, kes selleks soovi avaldavad; kutsub valitsust üles andma välisajakirjanikele takistamatu sissepääs riiki, et neil oleks võimalik turvaliselt ja objektiivselt oma tööd teha; kutsub Djibouti valitsust üles looma riiklikku kommunikatsioonikomisjoni ning lubama sõltumatut ja eraõiguslikku ringhäälingut;
8. mõistab hukka 21. detsembril 2015. aastal kultuuriüritusel toime pandud tapmised ja järgnenud inimõiguslaste ja opositsiooniliikmete kinnipidamised ja ahistamise; väljendab kaastunnet ohvrite perekondadele ja nõuab täieliku ja sõltumatu uurimise teostamist, et süüdlased välja selgitada ja vastutusele võtta; kordab, et mõistab hukka meelevaldse kinnipidamise ja nõuab kaitseõiguse järgimist;
9. palub Djibouti ametivõimudel tagada Djibouti poolt allkirjastatud riiklikes kokkulepetes ja rahvusvahelistes lepingutes tunnustatud inimõiguste järgimine ning kindlustada kodaniku- ja poliitilised õigused ja vabadused, sh õigus rahumeelselt meelt avaldada ja meediavabadus;
10. nõuab tungivalt, et valitsus jätkaks politsei ja teiste ametnike koolitamist, et kohaldada inimkaubanduse tõkestamise seadust, ning suurendaks pingutusi inimkaubitsejate vastutusele võtmiseks ja inimkaubanduse temaatika alase teadlikkuse suurendamiseks kohtu-, valitsus- ja haldusasutustes, riigis tegutsevate kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide seas ja üldsuse hulgas;
11. nõuab naiste ja meeste seaduse ees võrdset kohtlemist Djiboutis ja tuletab ametivõimudele meelde, et riik on ühinenud konventsiooniga naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;
12. peab kiiduväärseks Djibouti valitsuse sekkumist naiste suguelundite moonutamise ulatuslikult levinud tava vastu, kuid sooviks näha suuremaid edusamme;
13. kutsub ametivõime üles andma vabauhendustele juurdepääs Obocki, Tadjourali ja Dikhili piirkondadele;
14. palub tsiviil- ja sõjaväevõimudel olla riigi põhjaosas toimuvate politsei- ja sõjaväeoperatsioonide ajal võimalikult vaoshoitud ning eelkõige mitte kasutada vägivalda tsiviilelanike vastu ega kasutada neid kilbina sõjaväelaagrite ümber;
15. kinnitab oma tahet jälgida tähelepanelikult olukorda Djiboutis ning võtta piiravaid meetmeid, juhul kui rikutakse Cotonou lepingut (2000) ja eriti selle artikleid 8 ja 9; palub ka komisjonil olukorda Djiboutis tähelepanelikult jälgida;
16. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus, komisjon ja nende partnerid töötaksid koos Djiboutiga pikaajalise poliitilise reformi valdkonnas, mida peaksid eriti soodustama juba olemas olevad tugevad sidemed, arvestades, et Djibouti on olnud juhtiv jõud võitluses piirkonnas levinud terrorismi ja piraatluse vastu, andnud loa sõjaväebaasi rajamiseks ja aitab kaasa piirkonna stabiilsuse säilitamisele;
17. kutsub komisjoni üles andma suuremat toetust sõltumatutele organisatsioonidele ja kodanikuühiskonnale, eelkõige kuulutades võimalikult kiiresti välja hanke demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Djibouti valitsusele, Aafrika Liidu institutsioonidele, Valitsustevahelisele Arenguametile, Araabia Riikide Liigale, Islami Koostöö Organisatsioonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi liikmesriikidele ning AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasesimeestele.

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0222

Kalandus- ja vesiviljelustoodete jälgitavus restoranides ja jaekaubanduses

Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon kalandus- ja vesiviljelustoodete jälgitavuse kohta tootlustuses ja jaekaubanduses (2016/2532(RSP))

(2018/C 076/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1379/2013 kalapiüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni toidukriisi, toiduahelas esineva pettuse ja selle kontrollimise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse kalanduskomisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust kalandus- ja vesiviljelustoodete jälgitavuse kohta restoranides ja jaekaubanduses (O-000052/2016 – B8-0365/2016),
- võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

A. arvestades, et EL on maailma suurim mereandide turg, mida varustab nii ELi kalandussektor kui ka kolmandatest riikidest tulev import;

⁽¹⁾ ELT L 354, 28.12.2013, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

⁽⁴⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0011.

Neljapäev, 12. mai 2016

- B. arvestades, et tarbijatel on õigus arusaadavalt väljendatud teabele, kaasa arvatud ranniku- ja geograafiline teave püügipiirkondade kohta, ja neil peaks olema võimalik täielikult usaldada kogu tarneketti, mis ELi turule kalandustooteid pakub; arvestades, et ELi ja liikmesriikide kohus on kaitsta liidu kodanikke pettuste eest; arvestades, et kõik importtooted peavad vastama ELi eeskirjadele ja normidele;
- C. arvestades, et komisjonis on koostamisel üksikasjalik ja põhjalik loetelu ELis turustatavate kalandus- ja vesiviljelustoodetega seotud vabatahtlike väidete kohta; arvestades, et komisjoni töö tulemusel võidakse luua välisstruktuur ELis turustatavate kalandus- ja vesiviljelustoodetega seotud vabatahtlike väidete kinnitamiseks;
- D. arvestades, et turul pakutava valge lihaga kala liiki puudutavate eksitavate väidete kontrollimiseks käivitatud komisjoni 2015. aasta kontrollikavas⁽¹⁾ leiti, et liik oli õigesti deklareeritud 94 % puhul võetud proovidest; arvestades, et mõningate liikide puhul oli mittevastavus siiski väga sagedane ning et 6 % määra loetakse liikmesriikides korraldatud väiksemamahuliste uuringutega võrreldes suhteliselt väikeseks;
- E. arvestades, et määruse (EL) nr 1379/2013 artiklis 36 nõuti, et komisjon esitaks 1. jaanuariks 2015 Euroopa Parlamendile ja nõukogule teostatavusaruande kalapüügi- ja vesiviljelustoodete ökomärgise süsteemi kehtestamise eri võimaluste kohta;
- F. arvestades, et ühine turukorraldus peaks tagama õiglase konkurentsi ning tootjatele ELis müüdud või ostetud kalandustoodete eest õiglase tulu;
- väljendab tõsist muret ja rahulolematust seoses mitmete uuringutega, mis näitavad, et ELi turul, sealhulgas ka ELi institutsioonide restoranides müüdavad kalatooted on sageli valesti märgistatud; kinnitab, et kalaliikide tahtlik valesti märgistamine tähendab ELi eeskirjade, sealhulgas ühise kalanduspoliitika eeskirjade rikkumist ning võib siseriikliku õiguse kohaselt kujutada endast kriminaalkuritegu;
 - kutsub liikmesriike üles tugevdama riiklikku kontrolli, sealhulgas restoranidele ja toitlustussektorile tarnitava töötlemata kala puhul, et pettusi tõkestada ja kindlaks teha, millises tarneketi lõigus kala valesti märgistatakse; on mures selle pärast, et kvaliteetsed liigid asendatakse vähem kvaliteetsetega; palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida, milliseid meetmeid võiks kalandus- ja vesiviljelustoodete jälgitavuse parandamiseks kehtestada; pooldab töörühma moodustamist jälgitavuse rakendamise ühtlustamiseks kõigis liikmesriikides ning välisstruktuuri loomist ELis turustatavate kalandus- ja vesiviljelustoodetega seotud vabatahtlike väidete kinnitamiseks;
 - pooldab tugevat, lossimisest kuni tarbimiseni ulatuvat jälgitavuse süsteemi, mis suurendaks tarbijate usaldust ning samas vähendaks äri- ja sõltuvust imporditud kalandus- ja vesiviljelustoodetest, tugevdades nõnda ELi turgu; kutsub komisjoni üles kasutama jälgitavuse parandamiseks DNA triipkoodi võimalusi, mis võiks aidata DNA ahela põhjal liike kindlaks teha;
 - tervitab uut ühise turukorralduse raamistikku ning nõuab, et komisjon vastavalt määruse (EL) nr 1379/2013 artiklile 36 esitaks kalandus- ja vesiviljelustoodete ökomärgistamise eri variantide kohta teostatavusaruande; juhib tähelepanu vajadusele kehtestada ökomärgistamise miinimumnõuded; on seisukohal, et märgistamissüsteemi põhielemendid peavad tagama sertifitseerimisprotsessi läbipaistvuse, sõltumatuse ja usaldusväärsuse; palub koostada põhjaliku analüüsi kogu ELi hõlmava märgistamissüsteemi kasulikkuse kohta;
 - kutsub komisjoni üles korrapäraselt jälgima, mil määral nõutavat teavet märgistele kantakse; rõhutab, et märgistamine peab andma mõistetavat, kontrollitavat ja täpset teavet; soovib liikmesriikidel vabatahtliku märgistamise korral esitada kogu kättesaadav teave, mis võimaldab tarbijal teha teadliku valiku; nõuab, et komisjon ja liikmesriigid tugevdaksid kalandus- ja vesiviljelustoodete märgistamisnõuete teemalisi teavituskampaaniaid;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/official_controls/food_fraud/fish_substitution/index_en.htm?subweb=343&lang=en

Neljapäev, 12. mai 2016

6. rõhutab, et ELi usaldusväärne märgistamispoliitika kalandussektoris aitaks märkimisväärselt toetada rannakogukondade majandusarengut, tunnustada kalurite parimaid tavasid ja rõhutada tarbijale tarnitavate toodete kvaliteeti;
 7. palub komisjoni selleks, et tagada tarbija õigus täpsele, usaldusväärsele ja mõistetavale teabele, võtta vastu meetmed segaduse vähendamiseks, mida põhjustavad praegused Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) piirkondadel ja alapiirkondadel põhinevad märgistusnõuded, kusjuures olukord on eriti tõsine 27. piirkonna mõnedes alapiirkondades püütud saagi puhul, kus muu hulgas Galicia ja Cádiz laht märgistatakse kui „Portugali veed“, Wales kui „liri meri“ ja Bretagne kui „Biskaia laht“;
 8. juhib tähelepanu vajadusele esitada kalandustoodete päritoluteave selgel ja läbipaistval viisil;
 9. rõhutab vajadust tagada, et kõik tulevased kogu ELi hõlmava ökomärgistuse ning kolmandate osaliste mereandide ökomärgistamise ja sertifitseerimise kavad oleksid kooskõlas FAO suunistega merekalapüügist saadava kala ja kalandustoodete ökomärgistamise kohta;
 10. on seisukohal, et kogu ELi hõlmav kalandus- ja vesiviljelustoodete ökomärgis, mille kriteeriume tuleks ELi tasandil täiendavalt arutada, aitaks jälgitavust tugevdada ja tarbijatele läbipaistvat teavet anda; on veendunud, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF) võib niisugust märgist rahastada;
 11. märgib, et mõned liikmesriikides kehtivad kaubanduslikud kalanimetused erinevad üksteisest riikide erinevate tavade tõttu, mis võib tekitada mõningat segadust; on rahul komisjoni tööga Euroopa Parlamendis vastu võetud katseprojekti käivitamiseks, mille eesmärk on luua avalik andmebaas, mis sisaldab kõigis ELi ametlikes keeltes teavet kaubanduslike nimetuste kohta;
 12. soovib komisjonil avalikkuse ees paremini tutvustada oma tegevust mere elusressursside kaitsel ja võitluses ebaseadusliku kalapüügi vastu;
 13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile.
-

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0223

Hiina turumajanduslik staatus**Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon Hiina turumajandusliku staatuse kohta (2016/2667(RSP))**

(2018/C 076/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi dumpinguvastaseid õigusakte (nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed ⁽¹⁾),
 - võttes arvesse Hiina Maa ilma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO) ühinemise protokoll,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ELi ja Hiina kaubandussuhete kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Euroopa Liit ja Hiina on kaks maailma suurimat kauplejat, kusjuures Hiina on ELi suuruselt teine kaubanduspartner ja EL on Hiina suurim kaubanduspartner, ning et nende kaubavahetuse maht ületab selgelt miljard eurot päevas;
- B. arvestades, et 2015. aastal ületasid Hiina investeeringud ELi esimest korda ELi investeeringud Hiinasse; arvestades, et Hiina turg on olnud paljude ELi tööstusharude ja kaubamärkide jaoks peamine tuluallikas;
- C. arvestades, et Hiina ühinemisel WTOga lubati seda ühinemist reguleeriva korraga kohaldada dumpingu arvestamiseks erimetoodikat, mis sätestati ühinemisprotokollis 15. jaos ja mis on Hiina importkauba erikohtlemise alus;
- D. arvestades, et kõikides otsustes selle kohta, kuidas suhtuda Hiina kaupade impordi pärast 2016. aasta detsembrist, tuleb tagada ELi õiguse vastavus WTO eeskirjadele;
- E. arvestades, et Hiina WTOga ühinemise protokollis 15. jao sätteid, mis jäävad kehtima ka pärast 2016. aastat, on aluseks, mille kohaselt Hiina importkaubale kohaldatakse ka pärast 2016. aastat mittestandardset metoodikat;
- F. arvestades, et kui Hiina jätkab oma majanduse mõjutamist praegusel määral, ei vasta ettevõtete otsused hinna, kulude, tootmismahtude ja tootmiskulude kohta pakkumist ja nõudlust kajastavatele turusignaalidele;
- G. arvestades, et ühinemisprotokollis kohustus Hiina muu hulgas võimaldama kõikidel oma hindadel kujuneda turujõudude mõjul, ja arvestades, et EL peab tagama, et Hiina järgiks täielikult oma WTO raames võetud kohustusi;
- H. arvestades, et Hiina ülemäärane tootmisvõimsus toob juba praegu ELis kaasa tõsiseid tagajärgi sotsiaalsfäärile, majandusele ja keskkonnale, nagu näitas hiljuti ELi terasesektorile avaldunud kahjulik mõju, eelkõige Ühendkuningriigis, ning arvestades, et Hiinale turumajandusliku staatuse andmise sotsiaalne mõju ELi töökohtadele võib olla märkimisväärne;
- I. arvestades, et praegu ELis kehtivast 73st dumpinguvastasest meetmest kohaldatakse Hiina importkauba suhtes 56;
- J. arvestades, et hiljuti lõpule viidud avalik konsultatsioon Hiinale turumajandusliku staatuse andmise teemal võib anda täiendavat teavet, millest võib selle küsimuse lahendamisel kasu olla;

⁽¹⁾ ELT L 343, 22.12.2009, lk 51.

Neljapäev, 12. mai 2016

- K. arvestades, et komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatises „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks“ (COM(2012)0582) seatakse eesmärgiks tõsta tööstuse osakaal ELi SKPs 2020. aastaks 20 %-le;
1. tuletab meelde, kui tähtis on ELi ja Hiina vaheline partnerlus, milles vabal ja õiglasel kaubavahetusel ning investeringutel on oluline roll;
 2. rõhutab, et Hiina ei ole turumajanduslik riik ning need viis kriteeriumi, mille EL on turumajanduslike riikide määratlemiseks kehtestanud, ei ole veel täidetud;
 3. nõuab tungival, et komisjon kooskõlastaks ELi peamiste kaubanduspartneritega, sealhulgas ka tulevaste G7 ja G20 tippkohtumiste raames, kuidas kõige paremini tagada, et Hiina WTOga ühinemise protokollis 15. jao kõikidel sätetel, mis jäävad kehtima ka pärast 2016. aastat, oleks täielik õigusjõud siseriiklikus õiguses, ning et komisjon oleks vastu Hiinale turumajandusliku staatuse ühepoolsele andmisele;
 4. rõhutab, et turumajanduslikku staatust käsitlevaid küsimusi tuleks arutada eelseisval ELi ja Hiina tippkohtumisel;
 5. palub komisjonil võtta nõuetekohaselt arvesse ELi tööstussektori, ametiühingute ja teiste huvirühmade väljendatud muret tagajärgede pärast ELi töökohtadele, keskkonnale, standarditele ja jätkusuutlikule majanduskasvule kõigis mõjutatud tootmissektorites ja ELi tööstusele tervikuna ning tagada sellega seoses ELi töökohtade kaitse;
 6. on veendunud, et kuni Hiina ei täida kõiki ELi kehtestatud viit kriteeriumi, mis on vajalikud turumajandusliku staatuse saamiseks, peaks EL kasutama Hiina importkaupa puudutavates dumpingu- ja subsiidiumivastastes uurimistes hindade võrreldavuse kindlaksmääramiseks mittestandardset meetodikat, tehes seda täielikus kooskõlas Hiina ühinemisprotokollis 15. jao nende osadega, mis võimaldavad mittestandardset meetodikat kohaldada; palub, et komisjon esitaks nimetatud põhimõttele vastava ettepaneku;
 7. rõhutab ühtlasi tungivat vajadust reformida ELi kaubanduse kaitsemeetmeid üldiselt, et tagada ELi tööstusele Hiina ja muude kaubanduspartneritega võrdsed tingimused täies kooskõlas WTO eeskirjadega; palub nõukogul püüda jõuda Euroopa Parlamendiga liidu kaubanduse kaitsemeetmete ajakohastamise osas kiiresti kokkuleppele;
 8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0224

Säästva arengu tegevuskava 2030 ja säästva arengu eesmärkide järelmeetmed ja seis**Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon säästva arengu tegevuskava 2030 järelmeetmete ja läbivaatamise kohta (2016/2696(RSP))**

(2018/C 076/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 25. septembril 2015. aastal New Yorgis toimunud ÜRO säästva arengu tippkohtumisel vastu võetud säästva arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“ (edaspidi „säästva arengu tegevuskava 2030“),
- võttes arvesse 13.–16. juulil 2015. aastal Addis Abebas toimunud arengu rahastamise kolmandat rahvusvahelist konverentsi,
- võttes arvesse säästva arengu eesmärkide näitajate asutustevahelise eksperdirühma (IAEG-SDG) aruannet, mis avaldati 17. detsembril 2015 ja võeti vastu ÜRO statistikakomisjoni 47. istungjärgul 2016. aasta märtsis,
- võttes arvesse ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu (ECOSOC) 18.–22. juulil 2016 toimuvat kõrgetasemelist kohtumist teemal „2015. aasta järgse arengukava rakendamine: liikumine kohustuste juurest tulemusteni“,
- võttes arvesse oma 19. mai 2015. aasta resolutsiooni arengu rahastamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse 12. detsembril 2015 Pariisis toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) vastu võetud Pariisi kokkulepet,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 7, milles kinnitatakse, et EL „tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla, võttes arvesse kõiki oma eesmäärke“,
- võttes arvesse jätkuvalt välja töötatavat ELi üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat, mis on Euroopa Liidu ülemaailmse tegevuse aluseks,
- võttes arvesse oma 24. novembri 2015. aasta resolutsiooni ELi rolli kohta ÜROs – kuidas saavutada paremini ELi välispoliitika eesmäärke ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 26. oktoobri 2015. aasta järeldusi, mis käsitlevad poliitikavaldkondade arengusidusust,
- võttes arvesse strateegia „Euroopa 2020“ läbivaatamist ja uut lähenemisviisi 2020. aasta järgseks perioodiks,
- võttes arvesse abi tõhusust käsitlevat Pariisi deklaratsiooni, Accra tegevuskava ning 2011. aasta detsembris Pusanis abi tulemuslikkusele pühendatud kõrgetasemelisel foorumil vastu võetud deklaratsiooni ja tegevuskava,
- võttes arvesse Euroopa arengukonsensust ja selle eelseisvat läbivaatamist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles nõutakse poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtte arvessevõtmist Euroopa Liidu kogu välispoliitikas,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0196.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0059.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0403.

Neljapäev, 12. mai 2016

- võttes arvesse 23.–24. mail 2016 Türgis Istanbulis peetava ülemaailmse humanitaarabiteemalise tippkohtumise tulemusi,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi arengukomisjoni 29. märtsi 2016 kirja rahvusvahelise koostöö ja arengu volinikule säästva arengu eesmärkide järeelmeetmete ja läbivaatamise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et ÜRO Peaassamblee resolutsioonis 70/1 nõutakse eesmärkide ja sihtide jälgimist ja läbivaatamist ülemaailmsete näitajate kasutamise abil; arvestades, et ÜRO peasekretärile on tehtud ülesandeks koostada igal aastal säästva arengu eesmärkide eduaruanne, et toetada säästva arengu kõrgetasemelise poliitilise foorumi (HLPF) poolseid järeelmeetmeid ja läbivaatamist; arvestades, et säästva arengu eesmärkide eduaruanne põhineb riiklike statistikasüsteemide esitanud andmetel ja eri tasanditel kogutud teabel;
- B. arvestades, et ÜRO statistikakomisjon kiitis oma (3.–6. märtsini 2015 toimunud) 46. istungjärgul heaks ülemaailmsete näitajate raamistiku väljatöötamise ja rakendamise tegevuskava;
- C. arvestades, et säästva arengu eesmärkide näitajate asutustevaheline eksperdirühm (IAEG-SDG), kellele tehti ülesandeks töötada lõplikult välja ettepanek näitajate raamistiku kohta 2015. aasta järgse arengukava eesmärkide ja sihtide üle järelevalve teostamiseks, esitas näitajad säästva arengu tegevuskava 2030 läbivaatamiseks ning nende osas lepidi kokku 2016. aasta märtsis toimunud ÜRO statistikakomisjoni 47. istungjärgul;
- D. arvestades, et väljapakutud 230 säästva arengu eesmärkide näitajat on hea lähtepunkt ja tugev raamistik 17 säästva arengu eesmärgi täitmiseks siiani tehtu järeelmeetmetele ja läbivaatamisele;
- E. arvestades, et mitmed näitajad ei ole veel lõplikult välja töötatud, samal ajal, kui allakirjutanud liikmesriigid peavad kooskõlas ülemaailmsete näitajatega töötama välja oma riiklikud näitajad, mis vastavad nende riiklikule eripärale;
- F. arvestades, et ülemaailmse näitajate raamistiku peavad kinnitama ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu (ECOSOC) 2016. aasta juulis ning Peaassamblee 2016. aasta septembris;
- G. arvestades, et välisasjade nõukogu arenguküsimustega tegelev koosseis kohtub 12. mail 2016 ja peab ette valmistama ELi seisukoha 2016. aasta juulis toimuva HLPFi koosoleku jaoks ning määrama kindlaks, millises raamistikus toimub temaatiline arutelu kaubanduse ja arengu üle, millel keskendutakse ELi poolsele erasektori toetamisele säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamisel;
- H. arvestades, et on vaja kogu süsteemi hõlmavat kavandamist, rakendamist ja aruandlust, et tagada ÜRO arenguabi süsteemi järjepidev ja integreeritud toetamine uue tegevuskava rakendamisel;
- I. arvestades, et uus üldine säästva arengu raamistik nõuab erinevate poliitikavaldkondade ja ELi osalejate vahelist suuremat sidusust, mis eeldab edasist kooskõlastamist, dialoogi ja ühist tööd kõigil tasanditel ELi institutsioonide siseselt ja nende vahel, et tagada säästva arengu kolme samba (keskkond, majandus ja sotsiaalvaldkond) lõimimine ELi sise- ja välispoliitikasse;
- J. arvestades, et HLPFi 2016. aasta juuli koosolekul tegeletakse 22 riigi, sealhulgas nelja Euroopa riigi – Eesti, Soome, Prantsusmaa ja Saksamaa – vabatahtliku läbivaatamisega ning säästva arengu eesmärkide osas tehtud edusammude temaatiliste läbivaatamisega, sealhulgas valdkonnaüleste küsimustega, mida toetavad ECOSOCi talituslike komisjonide läbivaatamised ning muud valitsustevahelised organid ja foorumid;

Neljapäev, 12. mai 2016

1. kutsub välisasjade nõukogu üles võtma oma arengüküsimustega tegelevas koosseisus enne HLPFi 2016. aasta juulis toimuvat koosolekut vastu sidusa ja ühise ELi seisukoha, võttes seejuures arvesse käesolevas resolutsioonis väljendatud parlamendi seisukohta; on veendunud, et ELi usaldusväarsuse ja juhtrolli jaoks on tähtis esitada ühine seisukoht; väljendab muret selle pärast, et komisjon ei ole avaldanud vastavalt arengukomisjoni liikmete soovile enne HLPFi koosolekut teatist säästva arengu tegevuskava 2030 järelmeetmete ja läbivaatamise kohta, mis oleks ühise ELi seisukoha alus;
2. tunneb heameelt asutustevahelise eksperdirühma säästva arengu eesmärke käsitleva aruande üle; on veendunud, et see on märkimisväärne saavutus ja hea läbirääkimiste alus, sest kavandatud näitajad juhivad tähelepanu palju eripalgelisemate struktuursete probleemide kogumile;
3. tunneb heameelt andmete liigitust käsitleva eraldi peatüki üle ning riikliku statistikaalase suutlikkuse tugevdamisele omistatud tähtsuse üle;
4. tunnistab HLPFi kriitilise tähtsusega rolli säästva arengu eesmärkide rakendamise läbivaatamisel; rõhutab, et eelnimetatud organ peab tagama kooskõlastatud ja tõhusa vajaduste hindamise ning säästva arengu tegevuskava 2030 tulemuslikuks rakendamiseks vajalike tegevuskavade vastuvõtmise;
5. rõhutab, et säästva arengu tegevuskava 2030 ja säästva arengu eesmärgid kujutavad endast ajakohastatud rahvusvahelist kohustust vaesuse kaotamiseks, meie järgmise 15 aasta arengustrateegiatega ümbersõnastamiseks ja uuendamiseks ning tulemuste saavutamise kindlustamiseks;
6. kutsub komisjoni üles esildama ettepanekut üldise säästva arengu strateegia kohta, mis hõlmab kõiki asjakohaseid sise- ja välispoliitika valdkondi, lisades sellele üksikasjaliku ajakava kuni 2030. aastani, vahekokkuvõtte ja parlamendi täieliku kaasamise tagamiseks konkreetse menetluse, mis hõlmaks konkreetset rakendamiskava 17 eesmärgi, 169 sihi ja 230 globaalse näitaja saavutamise kooskõlastamiseks ning millega tagataks vastavus Pariisi kokkuleppe eesmärkidele ning nende järgimine; rõhutab eesmärkide universaalsuse tähtsust ning asjaolu, et EL ja selle liikmesriigid on võtnud kohustuse rakendada kõiki eesmärke ja sihte täielikult, nii teos kui sõnas;
7. toonitab, et uue ELi säästva arengu strateegia ja sellega seotud rakendamispoliitika küsimuses tuleks kaasava protsessi abil läbi viia laialdane konsulteerimine kõikide sidusrühmadega, sealhulgas riikide parlamentidega, kohalike omavalitsustega ja kodanikuühiskonnaga;
8. nõuab, et komisjon avaldaks teatise säästva arengu tegevuskava 2030 järelmeetmete ja läbivaatamise kohta, mis sisaldaks selget teavet tegevuskava rakendamiskorra kohta ELi ja liikmesriikide tasandil; rõhutab, et kõik asjakohased komisjoni peadirektoraadid ja Euroopa välisteenistus tuleks täielikult kaasata säästva arengu tegevuskava 2030 integreerimise strateegia „Euroopa 2020“ eelseisvasse läbivaatamisse ning tulevasse ELi üldisesse välis- ja julgeolekupoliitika strateegiasse, millega tagatakse säästva arengu poliitikavaldkondade tugev arengusidusus;
9. rõhutab, et Euroopa arengukonsensuse läbivaatamine peab täielikult kajastama uut säästva arengu tegevuskava 2030, mis sisaldab paradigma muutust ning ELi arengupoliitika täieulatuslikku ümberkujundamist; tuleb meelde, et asjakohane ja sihipärane abi kavandamine arengukoostöö raames, mille puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse abi tulemuslikkuse põhimõtteid, täidab eesmärkide ja nendega seotud sihtide saavutamisel esmatähtsat rolli;
10. rõhutab, et EL peab täielikult ära kasutama eelseisva mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte, et tagada, et rahastamismehhanismid ja eelarveread kajastavad säästva arengu tegevuskavaga 2030 seotud kohustusi, milles EL on kokku leppinud; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid viivitamata taas endale kohustuse järgida eesmärki eraldada 0,7 % rahvamajanduse kogutulust ametlikuks arenguabiks ning esitaksid ajakava ametliku arenguabi järkjärguliseks suurendamiseks 0,7 %-ni rahvamajanduse kogutulust;
11. nõuab HLPF-i ja komisjoni vahelist korrapärast dialoogi tehtud edusammude teemal, millega vastavalt läbipaistvuse ja jagatud vastutuse põhimõtetele kaasneks korrapärane aruannete esitamine Euroopa Parlamendile; rõhutab, et komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel on säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamise küsimuses vaja tõhustatud dialoogi, eelkõige juhul, kui on tegemist arengupoliitikaga ja poliitikavaldkondade arengusidususega;

Neljapäev, 12. mai 2016

12. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles esitama tihedas koostöös teiste partneritega konkreetseid ettepanekuid selle kohta, kuidas poliitikavaldkondade arengusidusust paremini integreerida säästva arengu tegevuskava 2030 elluviimisesse ning kutsub üles arvestama selle uue lähenemisviisiga kõikides ELi institutsioonides, et tagada tulemuslik koostöö ning saada üle killustatud lähenemisest;
 13. rõhutab poliitikavaldkondade arengusidususe käsitluse kaasamise tähtsust; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles esitama tihedas koostöös teiste partneritega konkreetseid ettepanekuid selle kohta, kuidas poliitikavaldkondade arengusidusust paremini integreerida ELi säästva arengu tegevuskava 2030 elluviimise käsitlusse ning kutsub üles arvestama selle uue käsitlusega kõikides ELi institutsioonides;
 14. nõuab tungival, et komisjon töötaks välja tulemuslikud järelevalve-, läbivaatamis- ja vastutusmehhanismid säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamiseks ning annaks Euroopa Parlamendile selle kohta korrapäraselt aru; tuletab sellega seoses meelde vajadust suurendada parlamendi demokraatlikku kontrolli võimaluse korral siduva institutsioonidevahelise kokkuleppe kaudu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 295;
 15. kutsub komisjoni ning ÜRO spetsialiseeritud asutusi, fonde ja programme üles alustama kõrgetasemelist dialoogi säästva arengu eesmärkide elluviimise üle, et ELi, ÜRO ja teiste rahastajate poliitikat, programme ja tegevust kooskõlastada; rõhutab liigitatud ja kättesaadava teabe tähtsust edusammude järgimisel ja tulemuste hindamisel;
 16. kutsub ÜRO ameteid ja organeid üles tugevdama poliitikavaldkondade arengusidusust ÜRO tööstruktuurides, et kõik säästva arengu mõõtmed tulemuslikult integreerida;
 17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning ÜRO peasekretärile.
-

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0225

Päritoluriigi või lähtekoha kohustuslik märkimine teatavate toiduainete puhul**Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon päritoluriigi või lähtekoha kohustusliku märkimise kohta teatavate toiduainete puhul (2016/2583(RSP))**

(2018/C 076/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 ⁽¹⁾ (tarbijatele toidualase teabe esitamise määrus), eriti selle artikli 26 lõikeid 5 ja 7,
- võttes arvesse komisjoni 20. mail 2015. aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandeid päritoluriigi või lähtekoha kohustusliku märkimise kohta piima ja piimatoodetes koostisainena kasutatava piima puhul ning liha puhul, v.a veise-, sea-, lamba-, kitse- ja kodulinnuliha (COM(2015)0205) ning päritoluriigi või lähtekoha kohustusliku märkimise kohta töötlemata toidu ja ühest koostisosast koosnevate toodete ning selliste koostisosade puhul, mis moodustavad toidus rohkem kui 50 % (COM(2015)0204),
- võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2013. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule päritoluriigi või lähtekoha kohustusliku märkimise kohta koostisosana kasutatava liha puhul (COM(2013)0755) ning sellele lisatud komisjoni talituste 17. detsembri 2013. aasta töödokumenti „Päritoluriigi märkimine koostisosana kasutatava liha puhul: tarbijate hoiakud ning võimalike stsenaariumite teostatavus ja mõju“ (SWD(2013)0437),
- võttes arvesse oma 11. veebruari 2015. aasta resolutsiooni töödeldud toitudes sisalduva liha päritoluriigi märkimise kohta ⁽²⁾ ning komisjoni 6. mail 2015. aastal vastu võetud ametlikku vastust,
- võttes arvesse komisjoni 13. detsembri 2013. aasta rakendusmäärust (EL) nr 1337/2013, milles sätestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 kohaldamiseks seoses värskes, jahutatud ja külmutatud sea-, lamba-, kitse- ja kodulinnuliha päritoluriigi või lähtekoha tähisega ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ⁽⁴⁾ komisjoni eelnimetatud 13. detsembri 2013. aasta rakendusmääruse (EL) nr 1337/2013 kohta,
- võttes arvesse oma 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni toidukriisi, toiduahelas esineva pettuse ja selle kontrollimise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust teatavate toiduainete päritoluriigi või lähtekoha kohustusliku märkimise kohta (O-000031/2016 – B8-0363/2016),

⁽¹⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0034.⁽³⁾ ELT L 335, 14.12.2013, lk 19.⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0096.⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0011.

Neljapäev, 12. mai 2016

- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et tarbijatele toidualase teabe esitamise määruse artikli 26 lõike 5 kohaselt pidi komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule 13. detsembriks 2014 aruanded, milles käsitletakse päritoluriigi või lähtekoha kohustuslikku märkimist liha puhul, v.a veise-, sea-, lamba-, kitse- ja kodulinnuliha, piima ja piimatoodetes koostisainena kasutatava piima puhul, töötlemata toidu ja ühest koostisosast koosnevate toodete ning toidus rohkem kui 50 % moodustavate koostisosade puhul;
- B. arvestades, et tarbijatele toidualase teabe esitamise määruse artikli 26 lõike 8 kohaselt pidi komisjon 13. detsembriks 2013 vastu võtma nimetatud artikli lõike 3 kohaldamist käsitlevad rakendusaktid;
- C. arvestades, et päritolu märkimise eeskirjad on juba kehtestatud ja toimivad mõjusalt paljude teiste toiduainete, näiteks töötlemata liha, munade, puu- ja köögiviljade, kala, mee, neitsioliiviõli ja ekstra-neitsioliiviõli, veinide ja piiritusjookide puhul;
- D. arvestades, et tarbijatele toidualase teabe esitamise määruse artikli 26 lõike 7 kohaselt võetakse aruannetes arvesse tarbija teavitamise vajadust, toidu päritoluriigi või lähtekoha kohustusliku märkimise teostatavust ning selliste meetmete võtmise kulude ja tulude analüüsi; arvestades, et sama sätte kohaselt võib komisjon aruandele lisada ettepanekud asjaomaste ELi õigusaktide sätete muutmiseks;
- E. arvestades, et tarbijatele toidualase teabe esitamise määruse artikli 26 lõike 2 kohaselt on päritoluriigi või lähtekoha märkimine kohustuslik, kui nende märkimata jätmine võib tarbijat toidu tegeliku päritoluriigi või lähtekoha määramisel eksitada, eriti kui toidule lisatud teave või märgistus tervikuna viitaks muidu sellele, et toidul on teine päritoluriik või lähtekoht;
- F. arvestades, et komisjon avaldas 20. mail 2015. aastal aruande päritoluriigi kohustusliku märkimise kohta piima, piimatoodetes koostisainena kasutatava piima ja liha, v.a veise-, sea-, lamba-, kitse- ja kodulinnuliha puhul (aruanne piima ja muu liha kohta) ning aruande päritoluriigi kohustusliku märkimise kohta töötlemata toidu, ühest koostisosast koosnevate toodete ja toidus rohkem kui 50 % moodustavate koostisosade puhul;
- G. arvestades, et komisjoni aruande COM(2013)0755 kohaselt muutub toidu jälgitavus selle päritolu märkimise eesmärgil seda keerukamaks, mida keerulisemad on lihatoodete lõikamise ja töötlemise järgud ja mida ulatuslikum on nende töötlemine;
- H. arvestades, et toiduainete tarneahel on tihti pikk ja keerukas, hõlmates mitmeid toidukäitlejaid ja teisi osalisi; arvestades, et tarbijad teavad üha vähem, kuidas nende toitu toodetakse, ning konkreetsetel toidukäitlejatel ei ole alati ülevaadet kogu tootmisahelast;
- I. arvestades, et tarbijate üldine valmisolek päritoluteabe eest maksta näib olevat tagasihoidlik, ehkki maksevalmiduse tarbijauuringud ⁽¹⁾ näitavad, et üldjuhul on tarbijad valmis päritoluteabe eest rohkem maksma;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/labelling_legislation_final_report_ew_02_15_284_en.pdf, lk 50.

Neljapäev, 12. mai 2016

- J. arvestades, et oma 11. veebruari 2015. aasta resolutsioonis nõudis Euroopa Parlament tungivalt, et komisjoni 17. detsembri 2013. aasta aruandele järgneksid seadusandlikud ettepanekud töödeldud toidus kasutatava liha päritolu märkimise kohustuslikuks muutmiseks, et tagada kogu toidutarneahela suurem läbipaistvus ja Euroopa tarbijaid paremini teavitada, võttes seejuures arvesse komisjoni mõjuhinnanguid ning vältides ülemääraste kulude ja halduskoormuse tekitamist; arvestades, et komisjon ei ole veel seadusandlikke ettepanekuid teinud;
- K. arvestades, et ranged nõuded kehtivad üksnes selliste vabatahtlike kvaliteedisüsteemide puhul nagu kaitstud päritolunimetus, kaitstud geograafiline tähis või garanteeritud traditsiooniline toode, samas kui määrusega (EL) nr 1169/2011 hõlmatud toiduainete vabatahtlikes märgistamissüsteemides kasutatavad kriteeriumid võivad olla vägagi erinevad;

Joogipiim ja piimatoodete koostisse kuuluv piim

1. juhib tähelepanu sellele, et tarbijatele toidualase teabe esitamise määruse põhjenduses 32 märgitakse, et piim on üks neid tooteid, mille päritolu näitamine pakub erilist huvi;
2. rõhutab, et Eurobaromeetri 2013. aasta uuringu kohaselt peab 84 % ELi kodanikest vajalikuks piima päritolu märkimist, olgu siis tegemist puhtal kujul või piimatoodete koostisosana müüdava piimaga; märgib, et see võib olla üks paljudest tarbijakäitumist mõjutavatest teguritest;
3. juhib tähelepanu sellele, et puhtal kujul või piimatoodete koostisosana müüdava piima päritolu kohustuslik märkimine on kasulik abinõu, mis aitab kaitsta piimatoodete kvaliteeti ning kaitsta tööhõivet tõsises kriisiolukorras olevas sektoris;
4. märgib, et vastavalt uuringule, mis on lisatud komisjoni aruandele piima ja muu liha kohta, kasvavad puhtal kujul või piimatoodete koostisosana müüdava piima päritolu kohustusliku märkimise kulud tootmisprotsessi keerukuse suurenedes; märgib, et samas uuringus leitakse, et teatavates liikmesriikides asuvad ettevõtted on liialdanud päritolu kohustusliku märgistamise mõju oma konkurentsipositsioonile, kuna uuringus ei osatud nende ettevõtete kõrgeid kuluprognose selgelt põhjendada ning leiti, et need võivad näidata tugevat vastuseisu päritolu märkimisele;
5. nõuab, et loodaks komisjoni töörühm 20. mail 2015. aastal avaldatud komisjoni aruande täiendavaks hindamiseks, et välja selgitada, milliseid kulusid saaks kärpida vastuvõetava tasemeni, kui täiendavad päritoluriigi kohustusliku märkimise nõuded piirduksid piima ja vähesel määral töödeldud piimatoodetega;
6. on rahul uuringus esitatud piima ja piimatoodetes koostisainena kasutatava piima päritolu kohustusliku märkimisega seotud kulude ja tulude analüüsiga, kuid leiab, et komisjon ei võta oma järeldustes piisavalt arvesse selliste toodete päritoluriigi märkimise niisuguseid positiivseid aspekte nagu tarbijate parem teavitamine; märgib, et tarbijaid võib segadusse viia see, kui teave kohustusliku päritolumärgise kohta puudub ja kasutatakse muid toidumärgiseid, näiteks riigilippude kujutisi;
7. rõhutab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tähtsust töötlemisahelas;
8. on seisukohal, et komisjon peaks võtma arvesse ja analüüsima kohustusliku päritolu märkimise majanduslikku mõju VKEdele asjaomastes põllumajandus- ja toiduainesektorites;
9. on seisukohal, et komisjoni järelduses piima ja toiduainete koostisainena kasutatava piima kohta hinnatakse tõenäoliselt üle päritoluriigi märkimise kulusid ettevõtete jaoks, kuna selles käsitletakse kõiki piimatooeteid üheskoos;

Neljapäev, 12. mai 2016

10. märgib, et komisjoni järelduse kohaselt oleksid piima päritoluriigi märkimise kulud tagasihoidlikud;

Muud lihaliigid

11. rõhutab, et Eurobaromeetri 2013. aasta uuringu kohaselt peab 88 % ELi kodanikest liha, v.a veise-, sea-, lamba-, kitse- ja kodulinnuliha päritolu märkimist vajalikuks;
12. märgib, et hobuseliha skandaal näitas vajadust suurendada hobuseliha tarneketi läbipaistvust;
13. märgib, et komisjoni aruandes leiti, et uuringus käsitletud lihaliikide päritoluriigi kohustusliku märkimise jooksvad kulud oleksid suhteliselt väikesed;

Töödeldud liha

14. juhib tähelepanu asjaolule, et komisjoni 17. detsembri 2013. aasta aruandes, milles käsitletakse toodete koostisosana kasutatava liha päritoluriigi või lähtekoha kohustuslikku märkimist, tunnistatakse, et üle 90 % vastanud tarbijatest peab töödeldud toiduainetes sisalduva liha päritolu märkimist oluliseks;
15. on seisukohal, et tarbijad, nagu ka paljud kutsetöötajad, pooldavad töödeldud toodetes sisalduva liha kohustuslikku märgistamist ning et see abinõu võimaldaks, tänu tarneketi läbipaistvuse suurendamisele, säilitada tarbijate usaldust toiduainete suhtes;
16. rõhutab, et kõigi toiduainete päritolu kohustuslik märkimine on Euroopa tarbijate huvidega kooskõlas;
17. juhib tähelepanu sellele, et märgistamine iseenesest ei kaitse pettuste eest, ning juhib tähelepanu kulutõhusa kontrollisüsteemi vajalikkusele tarbijate usalduse võitmiseks;
18. tuletab meelde, et mitmes liikmesriigis nõuetekohaselt rakendatud vabatahtlikud märgistamissüsteemid on olnud edukad nii tarbijate teavitamisel kui ka tootjate seisukohalt;
19. on seisukohal, et suutatus võtta vastu määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõikes 3 osutatud rakendusakte tähendab seda, et nimetatud artiklit ei saa nõuetekohaselt jõustada;
20. märgib, et paljude töödeldud liha- ja piimatoodete, näiteks singi ja juustu jaoks on juba olemas kaitstud päritolunimetused, mille puhul kasutatud liha päritolu on esitatud tootmistingimustes ja kohaldatakse tavapärasest põhjalikumalt jälgitavust; palub sellepärast komisjonil edendada selliste toodete väljatöötamist, millel on määruse (EL) nr 1151/2012⁽¹⁾ kohaselt kaitstud päritolunimetus või kaitstud geograafiline tähis või mis on garanteeritud traditsioonilised tooted, ning seeläbi tagada tarbijatele kvaliteetsete ja ohutu päritoluga toodete kättesaadavus;
21. palub komisjonil tagada, et mingid pooleliolevad kaubanduslääbirääkimised, näiteks TTIP, ei nõrgestaks ELis kehtivaid päritoluriiki käsitlevaid eeskirju ega piiraks õigust teha ettepanekuid täiendavate päritoluriigi märkimise eeskirjade vastuvõtmiseks muude toiduainete jaoks;

Järeldused

22. kutsub komisjoni üles muutma päritoluriigi või lähtekoha märkimise kohustuslikuks igat liiki joogipiima, piimatoodete ja lihatoodete puhul, kaaluma võimalust laiendada päritoluriigi või lähtekoha kohustuslikku märkimist muudele ühest või valdavalt ühest koostisosast koosnevatele toiduainetele ning esitama vastavaid seadusandlikke ettepanekuid;

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

Neljapäev, 12. mai 2016

23. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks seadusandlikud ettepanekud töödeldud toiduainetes kasutatava liha päritolu märkimise kohustuslikuks muutmiseks, et hobuseliha skandaali ja teiste toiduainetega sooritatud pettuste järel tagada kogu toidutarneahela suurem läbipaistvus ja Euroopa tarbijaid paremini teavitada; juhib tähelepanu ka asjaolule, et kohustuslike märkimisnõuete rakenduseeskirjades tuleks võtta arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ning toidukäitlejate ja täitevasutuste halduskoormust;
24. on seisukohal, et toiduainete päritolu kohustusliku märkimise eesmärk on taastada tarbijate usaldus toiduainete suhtes; palub, et komisjon teeks vastava ettepaneku, võttes seejuures arvesse teabe läbipaistvust ja loetavust tarbijate jaoks, Euroopa ettevõtete majanduslikku elujõulisust ja tarbijate ostujõudu;
25. juhib tähelepanu võrdsete konkurentsitingimuste tähtsusele siseturul ning palub komisjonil päritolu kohustusliku märkimise eeskirjade üle peetavates aruteludes seda arvesse võtta;
26. palub komisjonil toetada selliseid märgistamissüsteeme, mis seonduvad loomade heaoluga nende kasvatamisel, transportimisel ja tapmisel;
27. taunib asjaolu, et komisjon ei ole ikka veel midagi teinud munade ja munatoodete lisamiseks selliste toiduainete loendisse, mille päritoluriigi või lähtekoha märkimine on kohustuslik, olgugi et peamiselt töödeldud toiduainetes kasutatavaid odavaid mune ja munapulbrit imporditakse ELi turule kolmandatest riikidest, kus selgelt eiratakse ELis kehtivat kodulindude puuris kasvatamise keeldu; on seetõttu seisukohal, et munatoodete ja muna sisaldavate toiduainete kohustuslik märgistamine koos päritolu ja kasvatusmeetodite äranäitamisega võiks parandada läbipaistvust ja kodulindude kaitset, ning palub komisjonil esitada vastav turuanalüüs ja vajaduse korral koostada asjakohased seadusandlikud ettepanekud;
28. on veendunud, et joogipiima, kergelt töödeldud piimatoodete (nagu juust ja koor) ning kergelt töödeldud lihatoodete (nagu peekon ja vorstid) päritoluriigi märkimine vähendaks oluliselt nende toodetega seotud kulusid, ning et nende märgistamist tuleks uurida esmajärjekorras;
29. on seisukohal, et päritolu märkimine iseenesest ei hoiä ära pettusi; sellega seoses soovitab tegutseda otsustavalt, et parandada järelevalvet ja kehtivate õigusaktide jõustamist ning kehtestada rangemad karistused;
30. palub komisjonil võtta vajalikke meetmeid võitluseks toiduainete päritolu vabatahtliku märkimise eeskirjadega seoses teostatavate pettuste vastu;
31. kutsub komisjoni üles toetama määrusega (EL) nr 1151/2012 hõlmatud kehtivaid põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikontrolli süsteeme ning palub intensiivistada selliste toodete üleeuroopalisi reklaamikampaaniaid;
32. kordab oma üleskutset komisjonile, et viimane täidaks oma õiguslikku kohustust võtta 13. detsembriks 2013 vastu määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 3 nõuetekohaseks jõustamiseks vajalikud rakendusaktid, nii et liikmesriikide ametivõimud saaksid kehtestada asjakohased sanktsioonid;

o

o o

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0226

Vanemapuhkuse kohta sõlmitud raamkõkkulepe

Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon nõukogu 8. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/18/EL (millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühenduse, Euroopa Käsitööga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkõkkulepet ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/34/EÜ) rakendamise kohta (2015/2097(INI))

(2018/C 076/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõiget 3 ja artiklit 5,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 8 ja 10, artikli 153 lõike 1 punkti i ja artiklit 157,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 7, 9, 23, 24 ja 33,
- võttes arvesse nõukogu 8. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/18/EL, millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühenduse, Euroopa Käsitööga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkõkkulepet ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/34/EÜ,
- võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2013. aasta direktiivi 2013/62/EL, millega muudetakse direktiivi 2010/18/EL (millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühenduse, Euroopa Käsitööga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkõkkulepet) seoses Mayotte'i staatuse muutmisega Euroopa Liidu suhtes,
- võttes arvesse 23. ja 24. märtsil 2006 Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi (777751/1/06 REV 1),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Parem töö- ja eraelu tasakaal: töö-, era- ja pereelu ühitamise võimaluste edendamine“ (COM(2008)0635),
- võttes arvesse komisjoni 20. veebruari 2013. aasta soovitus „Investeerides lastesse aitame neil välja rabeleda ebasoodsate olude ringist“ (C(2013)0778),
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2015. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2015. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia kohta 2015. aasta järgseks perioodiks ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 20. mai 2015. aasta resolutsiooni rasedus- ja sünnituspuhkuse kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ (meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes) kohaldamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse 2015. aasta mai uuringut „Gender equality in employment and occupation – Directive 2006/54/EC: European Implementation Assessment“ (sooline võrdõiguslikkus tööhõive ja elukutse küsimustes – direktiivi 2006/54/EÜ Euroopa tasandil rakendamise hinnang),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0068.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0218.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0207.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0351.

Neljapäev, 12. mai 2016

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi liidu sisepoliitika peadirektoraadi uuringut „Maternity, Paternity and Parental Leave: Data Related to Duration and Compensation Rates in the European Union“ (emadus-, isadus- ja vanemapuhkus: andmed selle kestuse ja hüvitise kohta Euroopa Liidus),
 - võttes arvesse Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi (Eurofound) uuringut „Promoting parental and paternity leave among fathers“ (vanema- ja isapuhkuse edendamine isade seas),
 - võttes arvesse Eurofoundi aruannet „Maternity leave provisions in the EU Member States: Duration and allowances“ (rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevad sätted ELi liikmesriikides: kestus ja toetused) (Eurofound, 2015),
 - võttes arvesse Eurofoundi 2015. aastal avaldatud aruannet „Promoting uptake of parental and paternity leave among fathers in the European Union“ (vanema- ja isapuhkuse kasutamise edendamine isade hulgas Euroopa Liidus),
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni 2015. aasta veebruari uuringut „The Implementation of Parental Leave Directive 2010/18 in 33 European Countries“ (vanemapuhkust käsitleva direktiivi 2010/18 rakendamine 33-s Euroopa riigis),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A8-0076/2016),
- A. arvestades, et strateegias „Euroopa 2020“ püstitatud eesmärki tõsta tööhõive määra 75 %-ni ei ole 2020. aastaks naiste puhul lihtne saavutada (see on praegu 63,5 %); arvestades lisaks vajadust ennetava poliitika järele, millega toetatakse naiste tööturule sisenemist ja seal püsimist, kaitstakse ja toetatakse emade naasmist tööturule, eesmärgiga tagada stabiilne ja inimväärne töö meestega võrdsel tingimustel, ning mis soodustab eelkõige kõigi lapsevanemate töö- ja eraelu paremat tasakaalustamist;
- B. arvestades, et vanemate tehtav töö perekonnas ja laste kasvatamisel kujutab endast mõõdetavat panust majandusse, mis on Euroopa demograafilist arengut silmas pidades samuti väga tähtis;
- C. arvestades, et direktiivis 96/34/EÜ tunnistatakse töö- ja pereelu ühitamine eraldi teemaks ning direktiivis 2010/18/EL sätestatakse, et kõigil töötajatel on õigus neljakuulisele tasustamata vanemapuhkusele ja et üks kuu sellest puhkusest peab olema mitteülekanav; arvestades, et tööhõives rakendatava soolise võrdõiguslikkuse põhimõte on nüüd ELi õiguses sätestatud; arvestades, et meeste ja naiste võrdsed karjäärivõimalused (muu hulgas vanemapuhkuse kaudu) aitaksid saavutada strateegias „Euroopa 2020“ püstitatud eesmärki tõsta tööhõive määra 75 %-ni ja lahendada naiste suurema vaesumisohu probleemi, kuid need kujutavad endast ka mõõdetavat panust majandusse, mis on Euroopa demograafilist arengut silmas pidades samuti väga tähtis;
- D. arvestades, et olemasolevad andmed kinnitavad, et tasustamata või halvasti tasustatud perepuhkuse puhul on osalusmäärad madalad ja et isad kasutavad väga harva oma õigusi vanemapuhkusele; arvestades, et täielikult või osaliselt mitteülekanav, piisavalt tasustatud vanemapuhkust kasutavad mõlemad vanemad tasakaalustatumalt ja see aitab vähendada naiste diskrimineerimist tööturul;
- E. arvestades, et segamudel, mis koosneb nii rasedus- ja sünnituspuhkusest, isapuhkusest kui ka ühisest, s. t vanemapuhkusest, võimaldab vanematel asjakohaselt koos otsustada, kuidas laste huvides ja oma töö eripära arvesse võttes oma puhkusega seotud õigusi hallata;

Neljapäev, 12. mai 2016

- F. arvestades, et vanemapuhkusest on laste arengule pika aja jooksul kasu; arvestades, et kõnealuses valdkonnas kehtiva avaliku poliitika raames suureneb ELi liikmesriikides küll vanemapuhkust kasutavate isade arv, ent isade osalusmäär vanemapuhkuse kasutamisel on endiselt madal, sest vaid 10 % isadest võtab vähemalt ühe päeva vanemapuhkust; arvestades, et seevastu naistest 97 % kasutab mõlemale vanemale pakutavat vanemapuhkust;
- G. arvestades, et Eurofoundi uuringute kohaselt on aspektide seas, mis mõjutavad vanemapuhkuse kasutamist isade poolt, hüvitamise määr, puhkusesüsteemi paindlikkus, teabe kättesaadavus, lastehoiuasutuste olemasolu ja paindlikkus ning see, kuivõrd töötajad kardavad, et nad puhkuse võtmise tulemusel tööturul kõrvale tõrjutakse; arvestades, et paljude teadlaste väitel⁽¹⁾ loovad isapuhkust võtavad isad oma lastega paremad suhted ning on tõenäolisem, et nad osalevad tulevikus aktiivselt ka laste hooldamises; arvestades, et seetõttu tuleb neid teemasid käsitleda;
- H. arvestades, et kogu EL seisab silmitsi tõsiste demograafiliste probleemidega, kuna enamikus liikmesriikides sündimus väheneb, ning arvestades, et meeste ja naiste suhtes õiglane perepoliitika peaks parandama naiste väljavaateid tööturul, parandama töö- ja eraelu tasakaalu, vähendama soolist lõhet seoses palga, pensioni ja elu jooksul teenitud sissetulekuga ning mõjutama positiivselt demograafilisi protsesse;
- I. arvestades, et Eurostati andmetel võttis 2010. aastal vanemapuhkust 3 518 600 inimest, kellest ainult 94 800 (2,7 %) olid mehed; arvestades, et Eurofoundi uuringutulemuste⁽²⁾ kohaselt põhjustab tööhõives osalemisel esinev sooline lõhe Euroopa riikide majandusele tõsist kahju, mis ulatus 2013. aastal ligikaudu 370 miljardi euroni;
- J. arvestades, et komisjon peaks koos liikmesriikidega võtma konkreetseid meetmeid, et soodustada paindlikumate mudelite kaudu uutmoodi töökorraldust, mis võimaldab vanematel töö- ja pereelu ühitamist soodustavate vahendite abil tõesti kasutada oma õigust luua pere; arvestades, et need meetmed võiksid aidata vähendada naiste diskrimineerimist tööturul ning toetada nende tööturule sisenemist, seal püsimist ja sinna naasmist ilma igasuguse majandusliku ja sotsiaalse surveta;
- K. arvestades, et lisaks soolise võrdõiguslikkuse ja naiste tööturule juurdepääsu tagamisele peaks vanemapuhkus võimaldama vanematel täita lastega seotud kohustusi;
- L. arvestades, et äärmiselt oluline on tagada naistele õigus ühendada õigustega tagatud töö ja õigus olla ema ilma naiste jaoks karistavate tagajärgedeta, kuna naised on endiselt kõige halvemas olukorras ja neid diskrimineeritakse kõige rohkem; arvestades, et sellise diskrimineerimise näideteks on tööandjate surve töövestlusel osalevatele naistele, kui neilt küsitakse laste olemasolu ja nende vanuse kohta, et mõjutada naiste otsuseid ja valida ilma lasteta töötajaid, kes on „kättesaadavamad“, ning üha suurenev majanduslik ja tööga seotud surve naistöötajatele, et nad ei kasutaks rasedus- ja sünnituspuhkust;
- M. arvestades, et üks tegureid, mis takistab naiste juurdepääsu tööturule ja tööhõives püsimist, on puude ja hooldusvajadusega, ülalpeetavate ja/või ebasoodsas olukorras olevatesse kategooriatesse või rühmadesse kuuluvate laste eest hoolitsemine;
- N. arvestades, et kui puhkust käsitlevaid sätteid ei ole või peetakse kehtivaid sätteid puudulikuks, võivad sotsiaalpartnerid kollektiivlepingute abil täita tähtsat rolli rasedus- ja sünnituspuhkust, isapuhkust ja vanemapuhkust käsitlevate uute sätete kehtestamisel või kehtivate sätete uuendamisel;

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/gender/parental-leave-where-are-the-fathers.pdf>

⁽²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/social-policies/international-womens-day-2016-the-campaign-for-equality-continues>

Neljapäev, 12. mai 2016

- O. arvestades, et töö- ja eraelu tasakaalustamine on põhiõigus, mis tuleks täielikult lisada igasse ELi teksti, mis võib kõnealusele valdkonnale mõju avaldada; arvestades, et üldisemalt tuleks juhtida tähelepanu peresõbraliku töökeskkonna olulisusele;
- P. arvestades, et enamik ELi liikmesriike juba täidab vanemapuhkuse direktiivi (2010/18/EL) miinimumnõudeid ja paljudes liikmesriikides on siseriiklikud sätted nendest nõuetest rangemad;
- Q. arvestades, et liikmesriigid peaksid nii avalikus kui ka erasektoris edendama töökeskkonna parandamise mudeleid, mis nõuavad töö- ja eraelu tasakaalustamise õiguse järgimist;
- R. arvestades, et erinevused meeste ja naiste puhul sünnitus- ja raseduspuhkuse, isapuhkuse ja vanemapuhkuse võtmisel väljendavad soolist diskrimineerimist seoses lapsehoiu ja naiste tööturul osalemisega; arvestades, et paljudes liikmesriikides ei ole mehi perekondlike kohustuste osas võrdselt panustama julgustavad meetmed andnud rahuldavaid tulemusi;
- S. arvestades, et piisav, individuaalne ja tasustatud vanemapuhkus on samast soost vanemate paarile töö- ja eraelu tasakaalu saavutamiseks ülioluline;
- T. arvestades, et naised, kes kasutavad vanemapuhkust võttes oma õigust töö- ja eraelu tasakaalule, puutuvad tööturule naastes kokku stigмага, mis toob kaasa ebasoodsamad töötingimused ja ebakindlad lepingud;

Direktiivi ülevõtmine siseriiklikku õigusesse

1. rõhutab, et direktiivi 2010/18/EL ülevõtmiseks vajalikud sätted esinevad liikmesriigiti eri kujul; on seega veendunud, et ülevõtmisel tuleb täielikult järgida sotsiaalpartnerite kollektiivlääbirääkimiste valdkonnas kehtivaid õigusakte;
2. on veendunud, et kuna kõik liikmesriigid ei ole järginud ELi eristavat või järjestikust lähenemist rasedus- ja sünnituspuhkusele ning vanemapuhkusele, on eri liiki puhkuste liigitamine ELi tasandil keeruline;
3. tuletab meelde, et liikmesriikidepoolne ülereguleerimine võib suurendada reguleerimise keerukust ja seega tegelikult vähendada õigusaktide täitmist; kutsub liikmesriike üles hoiduma ELi õigusaktide ülevõtmisel halduskoormuse suurendamisest;
4. ergutab liikmesriike, kes ei ole veel esitanud komisjonile direktiivi sätete ja ülevõtmismeetmete vastavustabeleid, seda mõistliku aja jooksul tegema; peab väga oluliseks, et liikmesriigid tagaksid järelevalveks vajalike vahendite olemasolu, et kontrollida vanemate õigusi kaitsvate õigusaktide järgimist; nõuab tungivalt, et komisjon jälgiks tähelepanelikult direktiivi rakendamist liikmesriikides, tagamaks, et direktiiviga võimaldatava kohandatavusega ei liialdata; on seisukohal, et heade tavade jagamise põhimõte on kasulik vahend nende eesmärkide saavutamiseks;
5. peab kahetsusväärseks, et direktiivi ülevõtmise meetmetes esineb direktiivi kohaldamisala küsimuses ebavõrdsust, kuna töötajatele kehtestatakse vähemal või rohkemal määral soodne kord, olenevalt näiteks nende tööhõivesektorist (kogu ELis pakutakse avalikus sektoris erasektoriga võrreldes töötajatele rohkem kaitset, seetõttu on avalikul sektoril tööandjana teednäitav roll) ja lepingu kestusest; soovib seetõttu võtta kasutusele kõik võimalikud meetmed, mis võimaldavad direktiivi korrektselt ja ühtlaselt rakendada nii avaliku kui ka erasektori jaoks; rõhutab, et kõigile – hoolimata nende soost – tuleks tagada õigus vanemapuhkusele ilma diskrimineerimiseta, sõltumata sellest, millises sektoris või millist tüüpi lepingu alusel isad ja emad töötavad;
6. tunneb heameelt asjaolu üle, et mõned liikmesriigid on direktiivi sätteid üle võtnud laiemas ulatuses, kui näeb ette minimaalne kohaldamisala, ning kohaldavad neid sätteid ka füüsilisest isikust ettevõtjate, praktikantide, samasooliste paaride ja lapsendatud lapse vanemate suhtes;
7. on kindlalt seisukohal, et sotsiaalkaitse pakkumine kuulub liikmesriigi pädevusse;

Neljapäev, 12. mai 2016

8. nõuab, et liikmesriigid võtaksid vastu perekonnale suunatud sotsiaalpoliitika meetmed, millega sätestatakse kõikide direktiivis ette nähtud hüvede kohaldamine juhul, kui vanemad jäävad rahvusvahelise lapsendamise korraldamiseks pikemaks ajaks välismaale;

9. märgib, et rohkem kui kümme aastat pärast direktiivi 96/34/EÜ ülevõtmist liikmesriikide poolt valitseb vanemapuhkuse kasutamisel endiselt sooline tasakaalustamatus; võtab samuti teadmiseks asjaolu, et vanemapuhkuse maksimaalne kestus, seda puudutav seadusega kehtestatud kord ja tasustamise süsteemid puhkuseperioodil on liikmesriigiti väga erinevad; on veendunud, et puhkuse tasustamise küsimus on otsustavalt tähtis, tagamaks, et väikese sissetulekuga vanemad ja üksikvanemad puhkust kõigi teiste vanematega võrdväärselt kasutada saaksid; väljendab heameelt mitmete meetmete üle, mida on võetud selleks, et julgustada isasid vanemapuhkust kasutama; võtab teadmiseks, et EL aitab suunata liikmesriikide tähelepanu tegutsemisvajadusele ja vahendab nõuandeid ning abi liikmesriikidele, kes seda vajavad, eelkõige sotsiaalkindlustuse õiguste valdkonnas; on veendunud, et komisjon peaks tegema ettepanekuid meetmete kohta, mis ergutaksid isasid rohkem vanemapuhkust võtma, ja et liikmesriigid peaksid edendama parimate tavade tulemuslikumat jagamist selles valdkonnas;

10. märgib, et mõned liikmesriigid on otsustanud kehtestada õiguse sotsiaalkindlustusele üksnes vanemapuhkuse maksimaalsest kestusest lühemaks ajavahemikuks, vähendades seeläbi nende vanemate arvu, kes tegelikult puhkuse maksimaalset kestust kasutavad;

11. kutsub liikmesriike koos komisjoniga üles tagama, et riikliku perepoliitikaga ette nähtud õigused, sealhulgas vanemapuhkus, oleksid individuaalsete õiguste osas võrdsed ja võrdselt kättesaadavad mõlema vanema jaoks, et ergutada neid töö- ja eraelu oma laste huvides paremini ühitama; rõhutab, et need õigused peaksid olema nii palju kui võimalik individualiseeritud, et aidata saavutada strateegias „Euroopa 2020“ püstitatud eesmärki tõsta naiste ja meeste tööhõive määra 75 %-ni ning edendada soolist võrdõiguslikkust; on veendunud, et vanematele tuleks vanemapuhkuse kasutamisel anda teatav paindlikkus ja et see ei tohiks mingil juhul takistada saavutamast strateegias „Euroopa 2020“ püstitatud eesmärki tõsta naiste ja meeste tööhõive määra 75 %-ni; on seisukohal, et sotsiaalpartnerite poolt heakskiidetud kord peaks edendama lahendust, mille puhul märkimisväärne osa puhkusest jääb mitteülekantavaks; toonitab, et mõlemat vanemat tuleb kohelda sissetulekuga seotud õiguste ja vanemapuhkuse kestuse osas ühte moodi;

12. rõhutab, et lastega pered ja tööelus laste kasvatamise tõttu pausi tegevad vanemad ei kaota üksnes sissetulekut, vaid et täiendavate kulude ja vanemakohustuste täitmise liiga vähese väärtustamise tõttu langeb neile täiendav koormus;

13. märgib, et direktiiv võimaldab liikmesriikidele vanemapuhkuse eeskirjade kindlaksmääramisel paindlikkust mitmes küsimuses, nagu puhkuse andmine täistööaja või osalise tööaja alusel või vanemapuhkuse andmise tingimuseks seatud tööstaaž või etteteatamine; märgib, et osades liikmesriikides ei ole mittestandardsete lepingute, näiteks tähtajalise lepingu ⁽¹⁾ ja tööajata lepingu ⁽²⁾ alusel töötavad töötajad alati nende meetmetega hõlmatud, ning tunneb muret seda tüüpi töölepingute kuritarvitamise pärast; võtab teadmiseks liikmesriikide algatused, mille eesmärk on anda töötajatele selles valdkonnas võimalikult palju paindlikkust, et vanemapuhkus vastaks nende töö- ja eraelu olukorrale, kuid on veendunud, et mis tahes korralduse eesmärk peaks olema vanemapuhkuse võtmise toetamine;

14. märgib, et pärast vanemapuhkust tööle naasmine võib olla nii vanemale kui ka lapsele raske ja pingeline; kutsub liikmesriike üles võtma vastu perepoliitika, mis hõlbustab sujuvat ja järkjärgulist töölenaasmist ning üleüldist optimaalset töö- ja eraelu tasakaalu, kaaludes ühtlasi ka kaugtöö, kodus töötamise ja targa töökorralduse edendamist nii, et sellise poliitikaga ei panda töötajatele lisakoormust;

15. kutsub liikmesriike üles tagama korra kehtestamisel ka ettevõtetele planeerimiskindluse – võttes eriti arvesse mikro- ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadusi;

⁽¹⁾ Peter Moss, *the 10th International Review of Leave Policies and Related Research 2014*, juuni 2014, lk 39.

⁽²⁾ https://www.cipd.co.uk/binaries/zero-hours-contracts_2013-myth-reality.pdf

Neljapäev, 12. mai 2016

16. kutsub komisjoni üles parandama ja tugevdama direktiivi 2010/18/EL sätteid vanemapuhkuse kasutamise võimaluste ja üksikasjaliku kasutamiskorra osas puudega või rasket või pikaajalist haigust põdevate laste vanemate puhul, võttes ühtlasi arvesse liikmesriikide parimaid tavasid (lapse vanuse piirmäära tõstmine vanema- või hoolduspuhkuse kasutamisel, hõlbustatud võimalus hakata töökohale naastes tööle osalise töötajaga, puhkuse kestuse pikendamine jne);

17. rõhutab vajadust tagada soodsad tingimused tööle naasmiseks vanemapuhkusel viibinud isikutele, eriti mis puudutab samale ametikohale või sellega võrdsele või samasugusele töökohale naasmist lähtuvalt töölepingust või -suhtest, töötaja muutmist ja/või tööle naasmisel tööelu korralduse muutmist (sh töötaja kohustus põhjendada võimalikku keeldumist), koolitustel osalemist ning kaitset vallandamise või ebasoodsama kohtlemise eest, mis tuleneb vanemapuhkuse taotlemisest või selle kasutamisest, ja kaitset teatava ajavahemiku jooksul, et nad saaksid oma töökohaga uuesti kohaneda;

Tõhus direktiiv töö- ja eraelu ühitamisega seotud probleemide käsitlemiseks

18. võtab teadmiseks selle, et komisjon võttis tagasi rasedus- ja sünnituspuhkust käsitleva direktiivi eelnõu, ning asjaolu, et komisjon ei kavatsenud tegevuskava „Uus algus töötavate perekondade töö ja eraelu tasakaalu saavutamiseks“ raames praegu avaldada lõpparuannet vanemapuhkust käsitleva direktiivi rakendamise kohta; palub komisjonil, austades samal ajal subsidiaarsuse põhimõtet, esitada ambitsioonikas ettepanek, mis tõesti võimaldaks töö- ja eraelu paremat tasakaalustamist;

19. on veendunud, et poliitilistes aruteludes tuleks keskenduda ka tervele reale muudele kui seadusandlikele algatustele, et tõsta koos liikmesriikide ja kodanikuühiskonnaga esile vanemate rolli laste kasvatamisel ning edendada töö- ja eraelu ühitamist;

20. on seisukohal, et tuleks kaaluda ulatuslikku muud kui seadusandlikku algatust, et edendada liikmesriikides töö- ja pereelu ühitamist;

21. usub, et kuna perekonnaga seotud puhkuseliigid on omavahel tihedalt seotud, on eri tekstide vahel vaja sidusust ELi tasandil koos sotsiaalpartnerite kaasamisega, et anda peredele kogu elu hõlmav ülevaade puhkustest, edendamaks hoolduskohustuste võrdsemat jagamist naiste ja meeste vahel; nõuab tungivalt, et komisjon kaaluks seetõttu vanemapuhkust käsitleva ELi õigusakti läbivaatamisklausli aktiveerimist; on veendunud, et vaja on selgemini sõnastatud õigusakti, millega vähendatakse keerukust, suurendatakse järgimist ja kaitstakse töötajaid;

22. kutsub komisjoni 2015. aasta veebruaris avaldatud raporti põhjal tööturu osapooli üles lahendama puudujääke vanemapuhkust käsitleva direktiivi eesmärkide täielikuks saavutamiseks töö- ja eraelu tasakaalu, naiste tööturul osalemise, demograafiliste probleemide ning meeste osalemise suhtes perega seotud ülesannete täitmisel, sh laste ja teiste ülalpeetavate eest hoolitsemisel; on seisukohal, et tuleks võtta mõjusamaid meetmeid, et julgustada meeste ja naiste vahel võrdsemat perekondlike kohustuste jaotust;

23. toonitab, et vanemapuhkuse korraga rahulolu on tihedalt seotud piisava tasustamisega; märgib, et kui puhkust käsitlevaid sätteid ei ole või peetakse kehtivaid sätteid puudulikuks, võivad sotsiaalpartnerid kollektiivlepingute abil täita tähtsat rolli rasedus- ja sünnituspuhkust, isapuhkust ja vanemapuhkust käsitlevate uute sätete kehtestamisel või kehtivate sätete uuendamisel; palub liikmesriikidel vaadata sotsiaalpartneritega kokkuleppel läbi vanemapuhkuse puhul ette nähtud rahalise hüvitise süsteem, et viia kõnealune hüvitis tasemeni, mis pakuks stiimulit sissetuleku asendamiseks piisaval ja inimväärsel tasemel ning ergutaks ka mehi võtma vanemapuhkust rohkem kui direktiiviga tagatud minimaalsel ajavahemikul;

24. on veendunud, et esmatähtis on edendada puhkuse õiguse individualiseerimist ning isade rolli edendamiseks võetavaid positiivseid meetmeid, et aidata saavutada töö- ja eraelu sooliselt tasakaalustatud ühitamist;

Neljapäev, 12. mai 2016

25. palub komisjonil ja sotsiaalpartneritel kaaluda võimalust vanemapuhkuse miinimumkestuse asjakohaseks pikendamiseks neljalt kuult vähemalt kuue kuuni, mis võimaldaks töö- ja eraelu paremini ühitada;
26. rõhutab, et (rasedus- ja sünnitus-, isa- ja vanemapuhkust reguleeriva) puhkusekorra parem kooskõlastatus, sidusus ja kättesaadavus liikmesriikides suurendab osalusmäära ja üldist tulemuslikkust; rõhutab, et sellega seoses on möödapääsmatult tähtis ja tungivalt vajalik võtta vastu ELi direktiiv vähemalt kaheandalase isapuhkuse kohta;
27. rõhutab, kui oluline on pikendada ajavahemikku, mille kestel oleks mõlemal lapsevanemal võimalik kasutada õigust jääda vanemapuhkusele; kutsub komisjoni ja sotsiaalpartnereid üles tõstma lapse vanust, kellega seoses on võimalik vanemapuhkust võtta, ja võtma samuti arvesse, et puudega või pikaajalist haigust põdeva lapse vanemate võimalust vanemapuhkust võtta tuleks pikendada üle lapse vanusepiiri, mis on direktiivis ette nähtud;
28. kutsub liikmesriike ja sotsiaalpartnereid üles lahendama arvukaid probleeme, mis on seotud pika vanemapuhkuse järel tööle naasmisega, et kaotada olukord, kus vanemapuhkus kujuneb lõksuks, mis inimese tööturult välja tõrjub; tuletab sellega seoses meelde, et meeste ja naiste võrdõiguslikkust on võimalik saavutada ainult tasustatava ja tasustamata töö ning töö-, pere- ja hoolduskohustuste õiglase ümberjaotamisega;
29. ergutab liikmesriike jätkama jõupingutusi suurema lähenemise saavutamiseks töö- ja pereelu tasakaalustamisega seotud parimate tavade vahetamise osas, pöörates erilist tähelepanu poliitikameetetele, mis toetavad emade tööturule sisenemist, seal püsimist ja sinna naasmist ning isade osalemist pereelus ja isade suuremat osalemist vanemapuhkuse võtmisel; ergutab komisjoni koos liikmesriikidega neid meetmeid edendama ja nende üle järelevalvet teostama;
30. on veendunud, et Barcelona eesmärkide saavutamiseks peaksid liikmesriigid töö- ja eraelu tasakaalu soodustavate seadusandlike meetmete täienduseks looma ELi mitmesugustest vahenditest saadaval rahalisel toel kvaliteetseid, kaasavaid, taskukohaseid ja kättesaadavaid riiklikke või erasektori lapsehoiuteenuseid, mis oleksid kättesaadavad alates hetkest, mil vanem tööturule naaseb, pöörates eritähelpanu vaestele ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevatele perekondadele;
31. palub liikmesriikidel suurendada lapsevanemate teadlikkust sellest, millist kasu alushariduses ja hooldusprogrammides osalemine nende lastele ja neile endile annab; kutsub liikmesriike üles kohandama kvaliteetsete ja kaasavate alusharidusprogrammide ja hooldusteenuste ülesehitust ja valikukriteeriume aina mitmekesisemaks muutuva töökorraldusega, et aidata vanematel oma töökohustusi täita või töökohta leida, pidades samas kindlalt silmas lapse huve;
32. on veendunud, et ühtne hoiak soolise võrdõiguslikkuse – kaasa arvatud stereotüüpsete soorollide ületamisele suunatud poliitika – ning töö- ja eraelu tasakaalustamise suhtes kõigis ELi tulevastes algatustes suurendaks protsessi sidusust ja läbipaistvust ning aitaks tagada töö- ja pereelu sooliselt tasakaalustatud ühitamist; palub komisjonil ja liikmesriikidel suurendada ühiskonna teadlikkust töö ja pereelu ühitamisega seotud õigustest ja õiguskaitsvõimalustest;
33. palub komisjonil mõõta positiivset mõju, mida on avaldanud töö- ja eraelu tasakaalustamisega seotud algatused perekondlike, hooldus- ja majapidamiskohustuste tasakaalustatud jagamiseks, võttes arvesse puudega, ülalpeetavate ja/või ebasoodsas olukorras olevatesse kategooriatesse või rühmadesse kuuluvate laste vanemate erilisi hoolduskohustusi;

o

o o

34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0227

Inimkaubanduse tõkestamine ja sellevastane võitlus

Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta resolutsioon 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL (milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset) rakendamise kohta soolisest aspektist (2015/2118(INI))

(2018/C 076/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 8, 79 ja 83,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 3, 5 ja 23,
- võttes arvesse 1979. aasta ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (CEDAW), eriti artiklit 6, mille alusel võideldakse igasuguse naistega kauplemise ja naiste prostitutsiooni eksploateerimise vastu,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse 1949. aasta ÜRO inimkaubanduse ja kupeldamise keelustamise konventsiooni,
- võttes arvesse neljandal naiste maailmakonverentsil 15. septembril 1995. aastal vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nendest tulenevaid dokumente, mis võeti vastu ÜRO erakorralistel istungjärgudel „Peking + 5“ (2000), „Peking + 10“ (2005) ja „Peking + 15“ (2010) ning „Peking + 20“ läbivaatamiskonverentsil,
- võttes arvesse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendavat naiste ja lastega kaubitsemise ning muu inimkaubanduse ärahoidmise ja selle kuriteo eest karistamise 2000. aasta protokollil ning eelkõige selles sisalduvat, rahvusvaheliselt kokku lepitud inimkaubanduse määratlust,
- võttes arvesse 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni ning selle fakultatiivprotokollil, milles käsitletakse laste müüki, lasteprostitutsiooni ja lastepornograafiat, ja Euroopa Parlamendi 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni ÜRO lapse õiguste konventsiooni 25. aastapäeva kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse inimõiguste ja biomeditsiini konventsiooni,
- võttes arvesse Haagi konventsiooni lapsendamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO ühiskommentaare ELi direktiivi (milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja selle vastast võitlust ning ohvrite kaitset) kohta, milles nõutakse, et inimkaubanduse ohvritele pakutaks rahvusvahelist kaitset sootundlikult,
- võttes arvesse sunniviisilist või kohustuslikku tööd käsitleva ILO konventsiooni nr 29 artiklit 2, milles määratletakse sunniviisiline töö,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsiooni ja Euroopa Nõukogu soovitusi selles valdkonnas,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0070.

Neljapäev, 12. mai 2016

- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrust (EL) 2015/2219, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametit (CEPOL) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2005/681/JSK ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiivi 2009/52/EÜ, millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kelle ebaseaduslikule sissepääsle on kaasa aidatud ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Inimkaubanduse kaotamist käsitlev ELi strateegia aastateks 2012–2016“ (COM(2012)0286),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Vahearuanne inimkaubanduse kaotamist käsitleva ELi strateegia rakendamise kohta“ (SWD(2014)0318),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa julgeoleku tegevuskava“ (COM(2015)0185),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ (SWD(2015)0278),
- võttes arvesse Europoli aruannet olukorra kohta Euroopas, milles käsitletakse inimkaubandust ELis (veebruar 2016),
- võttes arvesse Eurostati aruannet „Inimkaubandus“ (2015. aasta väljaanne),
- võttes arvesse direktiivi 2011/36/EL Euroopa tasandil rakendamise hinnangut, mille koostas parlamendi uuringute-nuste peadirektoraat (EPRS),
- võttes arvesse komisjoni tellitud uuringut inimkaubanduse soolise mõõtme kohta (2016),
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile naistevastase vägivalla vastase võitluse kohta ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ELT L 319, 4.12.2015, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.

⁽³⁾ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 168, 30.6.2009, lk 24.

⁽⁵⁾ ELT L 348, 24.12.2008, lk 98.

⁽⁶⁾ ELT L 261, 6.8.2004, lk 19.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0126.

Neljapäev, 12. mai 2016

- võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta resolutsiooni seksuaalse ärakasutamise ja prostitutsiooni ning nende mõju kohta soolisele võrdõiglikkusele ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 9. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi naiste ja meeste võrdõiglikkuse strateegia kohta 2015. aasta järgseks perioodiks ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiglikkuse komisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust (A8-0144/2016),
- A. arvestades, et inimkaubandus on ELi põhiõiguste harta artikli 5 lõikes 3 sätestatud kui põhiõiguste raske rikkumine ning inimväärkuse ja ohvrite kehalise ja vaimse puutumatus rikkumine, mis põhjustab tõsist kahju ning mõjutab neid sageli elu lõpuni, samuti on see enamasti organiseeritud kuritegevuse raske vorm, mis on ajendatud suurest nõudlusest ja kasumist, mille suurus on hinnanguliselt ligi 150 miljardit USA dollarit aastas ⁽³⁾, ja mis kahjustab õigusriiklust; arvestades, et erinevused liikmesriikide seadusandluses hõlbustavad organiseeritud kuritegevust, süüdistuse esitamine on ikka veel vähe tõenäoline ning sellise kuriteo eest kohaldatavad karistused ei ole piisavad, võrreldes sellest potentsiaalselt saadava suure tuluga;
- B. arvestades, et direktiivi 2011/36/EL artiklis 2 on inimkaubandus määratletud kui isiku värbamine, transportimine, üleviimine, varjamine või vastuvõtmine, sealhulgas kõnealuse isiku üle saavutatud kontrolli vahetamine või üleandmine, milleks kasutatakse ähvardusi, jõudu või muid sunnimeetodeid, inimröövi, kelmust, pettust, võimu või kaitsetu seisundi kuritarvitamist või teise isiku üle kontrolli omava isiku nõusoleku saavutamiseks raha või hüvitiste võtmist või andmist ärakasutamise eesmärgil; arvestades, et ärakasutamine hõlmab vähemalt isiku kasutamist prostituuudina või muid seksuaalse ärakasutamise vorme, sunniviisilist tööd või pealesunnitud teenuseid, sealhulgas kerjamist, orjast või muid samalaadseid tingimusi, sundust, ärakasutamist kuritegelikuks tegevuseks või elundite eemaldamist;
- C. arvestades, et inimkaubandus võtab erinevaid vorme ning inimkaubanduse ohvreid leiab paljudes seaduslikes ja ebaseaduslikes tegevustes, sealhulgas, kuid mitte ainult põllumajandus, toiduainetööstus, seksitööstus, majapidamistööd, tootmine, hooldus, koristamine, muud tegevusalad (eelkõige teenindus), kerjamine, kuritegevus, sundabielu, internetis laste seksuaalne ärakasutamine, ebaseaduslik adopteerimine ja kauplemine inimorganitega;
- D. arvestades, et nagu märgiti dokumendis „ÜRO ühiskommentaariid ELi direktiivi kohta – inimõigustel põhinev lähenemine“ (2011), tuleb mitu ÜRO agentuuri meelde, et „tuleb tunnistada nii meeste kui ka naistega kaubitsemise olemasolu ja käsitleda naiste ja meeste kogemuste sarnasusi ja erinevusi seoses haavatavuste ja õiguste rikkumistega“;
- E. arvestades, et praeguses pagulaskriisis on ilmnunud nõuetekohaste vahendite puudumine Euroopa tasandil, et võidelda ühiselt inimkaubanduse vastu, eriti siis, kui selle eesmärk on naiste ja laste seksuaalne ärakasutamine;
- F. arvestades, et ühe mõõdupuuga lähenemise strateegia ei anna tulemusi, ja arvestades, et inimkaubanduse eri vorme, näiteks seksuaalse ärakasutamise, tööjõu ärakasutamise ja lastega kauplemise eesmärgil, tuleb käsitleda konkreetses ja selleks ette nähtud poliitikameetetes;
- G. arvestades, et direktiivi 2011/36/EL (edaspidi „direktiiv“) tuleks kiita inimõiguste ja ohvrikeskse lähenemise eest, mille puhul inimkaubanduse ohvritel on rahvusvahelise õiguse kohaselt olemas teatavad õigused ja teenused, mis ei sõltu sellest, kas ta soovib teha koostööd kriminaalmenetluses (direktiivi artikli 11 lõige 3);

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0162.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0218.

⁽³⁾ ILO 2014. aasta hinnang „Profits and poverty the economics of forced labour“.

Neljapäev, 12. mai 2016

- H. arvestades, et kõik inimkaubanduse ohvritele pakutavad tugiteenused peavad olema tõeliselt tingimusteta ning tagama, et nad ei satu uuesti ohvriks;
- I. arvestades, et ühelt poolt on inimkaubanduse põhjuseks ülemaailmne majanduslik ja sotsiaalne ebavõrdsus ning et teisalt võib seda veelgi süvendada naiste ja meeste vaheline majanduslik, ühiskondlik ning haridus- ja koolitusala ebavõrdsus;
- J. arvestades, et hiljutise statistika kohaselt on enamik inimkaubanduse ohvreid naised; arvestades, et sugu oma olemuselt ei tee haavatavaks ning et naiste ja tütarlaste haavatavasse olukorda sattumist soodustavad paljud tegurid, sealhulgas vaesus, sotsiaalne tõrjutus, seksism ja diskrimineerimine;
- K. arvestades, et inimkaubanduse registreeritud ohvritest 80 % moodustavad naised ja tüdrukud ⁽¹⁾ ning see on osaliselt seotud naiste ja tüdrukute vastase struktuurse vägivalga ja diskrimineerimisega;
- L. arvestades, et nõudlus naiste, tüdrukute, meeste ja poiste vastu prostitutsioonimajanduses on otsustav tõmbetegur seksuaalse ärakasutamise eesmärgil toimuva inimkaubanduse jaoks; arvestades, et nõudlus odava tööjõu järele ja suutmatus kaitsta töödigusi on tõmbetegurid tööjõu eksploateerimise eesmärgil toimuva inimkaubanduse jaoks;
- M. arvestades, et ühiskonna sallivus soolise ebavõrdsuse ning naiste ja tütarlaste vastase vägivalga suhtes ning üldsuse vähene teadlikkus inimkaubandusega seotud probleemidest soodustavad inimkaubandust lubavat õhkkonda;
- N. arvestades, et prostitutsiooni liigid, kus kõige tõenäolisemalt esineb inimkaubanduse ohvreid, näiteks tänavaprostitutsioon, on vähenenud neis riikides, kus on kriminaliseeritud seksi ostmine ja teiste inimeste prostitutsiooniga seotud tegevusest tulu teenimine;
- O. arvestades, et naiste, tütarlaste, meeste ja poiste inimkaubandus seksuaalse ärakasutamise eesmärgil on vähenenud riikides, kus nõudlus on muutunud karistatavaks, seda nii kupeldamise kui ka seksiteenuste ostmise puhul;
- P. arvestades, et sotsiaalse ja majandusliku marginaliseerimise tagajärjel moodustavad vähemus- ja pagularühmad (nt romad) inimkaubanduse ohvritest ebaproportsionaalse hulga;
- Q. arvestades, et soorollid ja diskrimineerimine kahjustavad kõiki, kusjuures mehed on vähem varmad tunnistama seksuaalse ärakasutamise ohvriks sattumist;
- R. arvestades, et naiste ja vähemusrühmade majandusliku ja sotsiaalse võimestamine vähendaks nende kaitsetust inimkaubanduse ohvriks muutmisel;
- S. arvestades, et ohvrite tuvastamine on jätkuvalt keeruline ülesanne, ja arvestades, et inimkaubanduse ohvrite aitamiseks ja inimkauplejate vastutusele võtmiseks ning süüdi mõistmiseks tuleb tugevdada ohvriabi ja -kaitset, sh ohvri õigust elada ja töötada seaduslikult liikmesriigis, kuhu ta viidi, ning parandada õiguskaitse ja hüvitise kättesaadavust ohvrite jaoks;
- T. arvestades, et lapsed moodustavad ligikaudu 16 % ⁽²⁾ ja tüdrukud kuni 13 % ⁽³⁾ inimkaubanduse registreeritud ohvritest, ning arvestades, et nad on eriti haavatavad, kuna lapsohvritele tekitatakse tõsist ja kestvat füüsilist, psühholoogilist ja emotsionaalset kahju;
- U. arvestades, et 70 % inimkaubanduse tuvastatud ohvritest ja 70 % kahtlustatavatest kaubitsejaist ELis on ELi kodanikud, ja et enamik seksuaalse ärakasutamise ohvreid, kellest on teada antud, on ELi Kesk- ja Ida-Euroopa riikide kodanikud ⁽⁴⁾; arvestades, et statistikat tuleb võtta arvesse identifitseerimissüsteemide väljatöötamisel, et paremini tuvastada kõiki inimkaubanduse ohvreid;

⁽¹⁾ Eurostati aruanne „Inimkaubandus“(2015. aasta väljaanne).

⁽²⁾ *Ibid.*

⁽³⁾ *Ibid.*

⁽⁴⁾ Europoli aruanne olukorra kohta, milles käsitletakse inimkaubandust ELis (veebruar 2016).

Neljapäev, 12. mai 2016

- V. arvestades, et suurem osa registreeritud ohvritest on naised ja tüdrukud, kellega on kaubitsetud seksuaalse ärakasutamise eesmärgil ning kes kokku moodustavad kuni 95 % seksuaalse ärakasutamise eesmärgiga inimkaubanduse ohvritest ⁽¹⁾; arvestades, et inimkaubandus on naiste ja tütarlaste vastase vägivalda vorm;
- W. arvestades, et inimkaubandus on keerukas rahvusvaheline nähtus, millega saab tulemuslikult võidelda ainult siis, kui ELi institutsioonid ja liikmesriigid teevad koordineeritud koostööd, et hoida ära meelepärase kohtualluvuse valimise kuritegelike rühmituste ja isikute poolt, seejuures keskendudes võimalike ja tegelike ohvrite tuvastamisele ja kaitsmisele integreeritud valdkonnaülesest perspektiivist; arvestades, et inimkaubanduse ja inimsugeldamise vahel on selge erinevus, kuid et erilist tähelepanu tuleks pöörata varjupaigataotlejatele, pagulastele, rändajatele ja teistele haavatavatele rühmadele, eriti lastele, saatjata alaealistele ja naistele, sest nad on mitmekordses ohus ning eriti vastuvõtlikud ärakasutamisele ja edaspidigi ohvriks sattumisele;
- X. arvestades, et inimkaubandust arvatakse sageli toimuvat organiseeritud kuritegelikes rühmitustes, kuid tegelikult võivad seda toime panna ka ohvrite pereliikmed, sõbrad, sugulased, elukaaslased ja tavapärased tööandjad;
- Y. arvestades, et enamik (70 %) kahtlustatavatest, süüdistuse saanud ja süüdi mõistetud inimkaubitsejast on mehed, kuigi naissoost toimepanijad moodustavad märkimisväärse vähemuse (29 %) ning võivad inimkaubanduses etendada olulist rolli ⁽²⁾, eriti lastega kauplemise puhul;
- Z. arvestades, et tulemuste saavutamiseks peab mis tahes inimkaubanduse vastase seadusandlusega kaasnema selge kultuuriline üleminek karistamatuse kultuurilt inimkaubanduse nullsallivuse kultuurile;
- AA. arvestades, et ohvritel ei ole sageli teavet oma õiguste ja nende tõhusa kasutamise kohta;
- AB. arvestades, et inimkaubanduse kontseptsioon erineb orjandusest ja laiemast ärakasutamise alast arutelust; arvestades, et kõik ärakasutamise liigid ei kvalifitseeru inimkaubanduseks;

Üldine hinnang direktiivi rakendamisel inimkaubanduse soolise mõõtmega arvestamiseks võetud meetmetele

1. märgib, et direktiivi 2011/36/EL liikmesriikide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaeg oli 6. aprill 2013 ning kõik liikmesriigid peale ühe on teavitanud komisjoni direktiivi ülevõtmisest liikmesriikide õigusesse;
2. palub kõigil liikmesriikidel kiirendada direktiivi 2011/36/EL (milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset) täielikku ja nõuetekohast täitmist;
3. toonitab, et ELi õigus- ja poliitilises raamistikus tunnistatakse inimkaubandust soopõhise nähtusena, ja palub, et liikmesriigid võtaksid soopõhised meetmed ⁽³⁾; tuletab meelde, et direktiivi artiklis 1 rõhutatakse vajadust rakendada inimkaubandusele sootundlikku lähenemisviisi; toonitab, et naised ja mehed, tütarlapsed ja poisid on haavatavad erineval viisil ning nendega kaubeldakse erinevatel eesmärkidel, ning et seega peaksid ennetus-, abi- ja tugimeetmed olema soopõhised; juhib samuti tähelepanu sellele, et ELi strateegia kohaselt on naistevastane vägivald ja sooline ebavõrdsus inimkaubanduse tekke algpõhjudeks, ja selles sätestatakse meetmed, et tegeleda inimkaubanduse soolise mõõtmega;

⁽¹⁾ Eurostati 2015. aasta aruanne.

⁽²⁾ *Ibid.*

⁽³⁾ Vaheraport inimkaubanduse kaotamist käsitleva ELi strateegia rakendamise kohta (SWD(2014)0318), lk 9.

Neljapäev, 12. mai 2016

4. märgib, et komisjonil tuleb avaldada hulk aruandeid direktiivi rakendamise erinevate aspektide kohta; väljendab sügavat muret, et need aruanded esitatakse hilinemisega, kuna see saadab murettekitava signaali nende prioriteetide kohta jõustamise vallas; kutsub komisjoni üles täitma direktiivis sätestatud aruandluskohustust ja järgima ajakava;
5. tuletab meelde komisjoni kohustust, mis tuleneb direktiivi 2011/36/EL artikli 23 lõikest 1 ja mille kohaselt tuli komisjonil 2015. aasta aprilliks esitada parlamendile ja nõukogule aruanne, milles hinnatakse, millises ulatuses on liikmesriigid võtnud kõnealuse direktiivi järgimiseks vajalikke meetmeid; rõhutab, et seda aruandlusülesannet ei ole õigeaegselt täidetud;
6. toonitab, et ELi inimkaubandusevastaste õigusaktide rakendamisel tuleb järjepidevalt jälgida soolist mõõdet, ning nõuab tungival, et komisjon jätkaks selle jälgimist oma hinnangutes direktiivi rakendamise ja selle järgimise kohta liikmesriikides;
7. kiidab tublit tööd, mida ELi inimkaubandusevastase võitluse koordinaatori büroo on teinud teadmiste ja tõendite kogumiseks inimkaubanduse erinevate aspektide kohta, uurides sealhulgas soolist mõõdet ja eriti laste haavatavust; on siiski seisukohal, et kiirendamiseks ELi reageerimist inimkaubandusele võiks laiendada ELi inimkaubandusevastase võitluse koordinaatori volitusi;
8. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Europoli suutlikkust ei ole liikmesriikide õiguskaitseorganite poolt täielikult ära kasutatud, et suurendada teabevahetust Europoliga ning siduda omavahel eri liikmesriikide uurimised ja koostada laiem luureandmete ülevaade ELis tegutsevatest kõige ohtlikumatest organiseeritud kuritegevuse võrgustikest;
9. tunneb heameelt selle üle, et komisjon lõi inimkaubanduse vastase veebisaidi, mis hõlmab ELi poolt ELis ja mujal rahastatud projektide andmebaasi, ajakohastatud teavet ELi õigus- ja poliitiliste vahendite kohta, inimkaubanduse vastase võitluse meetmeid liikmesriikides, rahastamisvõimalusi ja ELi algatusi;
10. toonitab, kui tähtis on ohvrite ja ohvritega kokku puutuda võivate esmatasandi töötajate, julgeolekujõudude, kohtuasutuste, politsei- ja sotsiaalteenistuste jaoks saada selget ja järjepidevat teavet, sh teavet õiguste kohta seoses erakorralise abi, raviteenuste ja tervishoiuga, elamislubadega, tööõigusega, õiguskaitse ja advokaadi kättesaadavusega, õiguskaitse võimalustega, konkreetsete lapse õigustega jne;
11. toonitab samuti, et tähtis on pöörata suuremat tähelepanu tööturu vahendajatele, töövõtjatele, alltöövõtjatele ja tööhõiveasutustele, eriti suure riskiga sektorites, et ennetada eelkõige inimkaubandust tööjõu ärakasutamise, aga ka seksuaalse ärakasutamise eesmärgil, mis peitub justkui hotellinduse ja toitlustamise ning isikuhooldusteenuste valdkonna lepingute taga;
12. toonitab, et ELi inimkaubanduse vastases õigus- ja poliitilises raamistikus on ühendatud sise- ja välismõõde ning selles tunnistatakse, et inimkaubanduse kui inimõiguste raske rikkumise vastu võitlemiseks võetavad meetmed on ELi välistegevuse selge eesmärk; toonitab samuti, et ELi mittekuuluvad riigid on sageli ELis toimuva inimkaubanduse lähte- ja transiitriikideks ning et inimkaubandus kui ebaseaduslik piiriülene tegevus on tähtis koostöövaldkond ühendusse mittekuuluvate riikidega; tunneb sellega seoses heameelt asjaolu üle, et nõukogu palvel on komisjon ja Euroopa välisteenistus koostanud teabepaketi inimkaubanduse vastase võitluse kohta esmatähtsates riikides ja piirkondades ning loendi ELis ja liikmesriikides kättesaadavatest vahenditest ja õigusaktidest, k.a inimkaubandust käsitlev välispoliitika ning ELis ja liikmesriikides selles valdkonnas rahastatavad projektid; palub liikmesriikidel teha inimkaubandusega võitlemiseks komisjoni ja Euroopa välisteenistusega koostööd;
13. on arvamusel, et varjupaigataotlejad, pagulased ja rändajad on inimkaubanduse suhtes eriti haavatavad, ja et erilist tähelepanu tuleks pöörata naiste, laste ja teiste haavatavate rühmade inimkaubandusele; palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida seost üha arvukamalt saabuvate pagulaste ja inimkaubanduse vahel; kutsub liikmesriike üles suurendama koostööd,

Neljapäev, 12. mai 2016

sealhulgas esmase vastuvõtu keskustes, võimalike ohvrite tuvastamiseks ning kõigi vahendite kasutamiseks inimkaubitsejate ja inimsugeldajate vastu võitlemiseks, k.a andmekogumise täiustamine ja kehtivate kaitsestandardite järgimise tagamine; tuletab meelde ELi ametite ja võrgustike rolli ohvrite varases tuvastamises ELi piiridel ja inimkaubanduse vastases võitluses, ja toonitab sellega seoses vajadust suurema koostöö järele Europoli, Eurojusti, riiklike ametiasutuste ja kolmandate riikide vahel ning Euroopa karistusregistrite infosüsteemi kaudu; nõuab justiits- ja siseküsimuste asutustele rohkem ressursse, et võimaldada soolistes küsimustes koolitatud ametnike määramist eelkõige liikmesriikides, kus kasvavad segarändevood; toonitab, et rände tegevuskavas esitatud uus esmase vastuvõtu keskuste lähenemisviis ei peaks piirduma ainult kiire töötlemise ja kuhjumise vähendamisega, vaid hõlmama ka proportsionaalset inimkaubanduse vastast osist, mille eesmärk on võimalikke ohvreid tõhusalt edasi suunata;

14. kutsub liikmesriike üles hindama kriitiliselt oma pagulaste registreerimist ning asjaomaseid teenuseid ja hooldusstruktuure, kuna see rühm, eriti saatjata alaealsed, on väga haavatavad kuritegelike rühmituste ärakasutamise ning järgneva inimkauplemise suhtes;

15. leiab, et rohkem tuleks pöörata tähelepanu oma soolise identiteedi tõttu sageli diskrimineerimist, häbimärgistamist ja vägivaldaga ähvardamist kogevate transsooliste inimeste olukorrale; on arvamisel, et transsoolisi inimesi tuleks pidada haavatavaks rühmaks, kuna neil on eriti suur oht langeda inimkauplejate ohvriks; on veendunud, et kõnealust haavatavustegurit tuleks võtta arvesse, kui liikmesriigid viivad läbi individuaalset riskihindamist, et tagada inimkaubanduse ohvritele asjakohane kaitse ja hooldus; nõuab, et liikmesriigid tagaksid inimkaubanduse ohvrite või potentsiaalsete ohvritega tõenäoliselt kokku puutuvatele ametnikele nõuetekohase koolituse transsooliste ohvrite eripärade, et kõnealuseid ohvreid oleks võimalik ennetavalt tuvastada ja kohandada abiteenuseid vastavalt nende vajadustele;

Inimkaubanduse ennetamise sooline aspekt

16. toonitab, et direktiivi artikkel 11 kohustab liikmesriike looma koostöös asjaomaste tugiorganisatsioonidega nõuetekohased mehhanismid ohvrite varajaseks tuvastamiseks, toetamiseks ja abistamiseks; rõhutab vajadust järgmisel neljal kesksel strateegial põhineva lähenemise järele: ennetamine, süüdistuse esitamine, ohvrikaitse ja mitmetasandiline partnerlus;

17. kutsub liikmesriike üles võitlema karistamatusega ja lugema inimkaubandust kuriteoks, samuti tagama kohtumõistmise toimepanijate üle ja sanktsioonide tugevdamise; nõuab seepärast tungivalt, et kõik liikmesriigid ratifitseeriks kõik asjakohased rahvusvahelised õigusaktid, lepingud ja seaduslikud kohustused, mis muudavad inimkaubanduse vastase võitluse tõhusamaks, kooskõlastatumaks ja ühtlustatumaks, muu hulgas ka Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsiooni;

18. nõuab inimkaubandusega seotud rikkumiste eest süüdistuste esitamisel ühtset lähenemisviisi ning palub liikmesriikidel täiustada oma uurimis- ja kohtumenetlust; kutsub sellega seoses liikmesriike üles suurendama piiriülest koostööd ning ühistegevust asjakohaste ELi ametitega;

19. tuletab meelde, et naised ja lapsed võidakse sundida vahetama seksi kaitse vastu, et ellu jääda, et liikuda edasi mööda rändeteed, ja põhiliste elatusvahendite vastu; rõhutab, et elumusseksiga tegelevaid naisi ja lapsi ei käsitata inimkaubanduse ohvritena ja seetõttu ei saa nad vajalikku abi;

20. toonitab, et inimkaubanduse ja inimsugeldamise tõkestamiseks on oluline luua turvalised seadusliku rände kanalid naistele ja lastele (nt humanitaarviisad); juhib tähelepanu sellele, et samuti on oluline, et sihtriigid tagaksid naissoost rändajatele, kes on saanud sihtriigis seadusliku elamisloa, juurdepääsu keeleõppele ja muudele sotsiaalse integratsiooni vahenditele, eriti haridusele ja koolitusele, et võimaldada neil teostada oma õigusi kodanikena;

Neljapäev, 12. mai 2016

21. kutsub liikmesriike üles kasutama nõuetekohaselt struktureeritud ohvrite küsitlustehnikat, et aidata saavutada sündmuste täpset rekonstrueerimist, survestamata samas psühholoogiliselt ohvreid, kes on niigi juba hirmunud ja segaduses;

22. toonitab, et kõiki inimkaubanduse vastu võitlemiseks tehtavaid jõupingutusi tuleb tasakaalustada nii, et süüdistuse esitamisele keskendumisega kaasneks kohustus ohvreid kaitsta; märgib, et ohvrite toetamine mängib inimkaubanduse tõkestamises olulist osa, kuna piisavat tuge leidnud ohvrid suudavad läbielatud saadud traumast paremini taastuda ning aidata kaasa süüteo toimepanijatele süüdistuse esitamisele, ennetusprogrammide ettevalmistamisele ja põhjendatud poliitika kujundamisele, samuti suudavad nad paremini hoiduda uuesti inimkaubandusse sattumast;

23. toonitab, et inimkaubanduse hõlbustamisel on keskne roll internetil, mis süvendab probleeme selle organiseeritud kuritegevuse raske vormi vastu võitlemisel; taunib asjaolu, et interneti kasutatakse üha enam ohvrite värbamiseks nii ELis kui ka sellest väljaspool võltside töökuulutuste abil, mille puhul osutavad reklaamiteenuseid ärakasutamise ohvrid, ja teabevahetuseks kuritegelike võrgustike vahel; kutsub liikmesriike üles tagama, et nende inimkaubanduse vastane poliitika seda arvesse võtaks ja et kübertehnoloogiatele suunatud õiguskaitsetegevustes kaasataks ekspertteadmisi sooküsimustes, mis on vajalikud, et ennetada ja tõhusalt võidelda sellise kuritegevuse kõigi vormide vastu, eelkõige seoses inimkaubandusega seksuaalse ärakasutamise eesmärgil; rõhutab, et uusi tehnoloogiaid, sotsiaalmeediat ja interneti tuleks samuti kasutada inimkaubanduse vastase võitluse heade tavade levitamiseks, teadlikkuse suurendamiseks ning potentsiaalsete ohvrite hoiatamiseks inimkaubanduse ohtude eest; palub sellega seoses komisjonil uurida põhjalikumalt interneti rolli inimkaubanduses ning anda Euroopa Parlamendile nõuetekohaselt teavet;

24. peab kahetsusväärseks, et ohvrite tuvastamine on rakendamise üks raskemaid ja puudulikumaid tahke, kuid rõhutab, et see ei kahanda liikmesriikide vastutust nende haavatavate inimeste kaitse eest; toob esile, et kuriteo sunniviisilise ja petliku olemuse tõttu ei pruugi inimesed oma haavatavust märgata; toonitab, et inimkaubanduse ohvritele pealesunnitud tegevus on mõnes liikmesriigis karistatav, mis mõnel juhul takistab usalduse teket ohvrite ja ametiasutuste vahel; sedastab, et direktiiviga 2011/36/EL keelatakse inimkaubanduse ohvrite kriminaliseerimine; kutsub liikmesriike üles rakendama direktiivi artikleid 11–17, milles käsitletakse ohvrite kaitset ja toetamist (eelkõige ohvrite varjupaikade arvu suurendamise ja ohvrite ühiskonda integreerimise programmide tõhustamise kaudu) soopõhise lähenemisviisi abil, ning täielikult kohaldama direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ja neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded, et tagada järjepidevus ning nõuetekohane tugi ja abi inimkaubanduse ohvritele, sh õigus elada selles liikmesriigis ning juurdepääs antud liikmesriigi tööturule, kuhu ohver viidi; rõhutab, et need sätted ei peaks olema sõltuvuses ohvritepoolsest tunnistuse andmisest või nende koostööst kriminaalmenetluses; palub komisjonil tugevdada parimate tavade vahetamist ohvrite kaitsmise valdkonnas;

25. rõhutab, et valitsusväliseid organisatsioone ja isikuid, kes töötavad inimkaubanduse ohvrite kaitsmise ja abistamise nimel, ei tohiks pidada vastutavaks ühegi kuriteo eest;

26. suhtub äärmiselt kriitiliselt asjaolusse, et inimkaubanduse ohvriks langenud inimeste teenuste kasutamine ei ole veel kõikides liikmesriikides kuritegu, kuid tunnistab, et kohtus on raske vastavat teadmist tõestada, ja on seisukohal, et see oleks oluline samm sellise kuriteo raskusastme tunnistamisel ning tagaks tegeliku raamistikuga inimkaubanduse ennetamiseks ja karistamatuse õhkkonna kaotamiseks;

27. palub liikmesriikidel kehtestada ranged kriminaalkaristused inimkaubanduse, nüüdisaegse orjuse ja ärakasutamise eest, ning käsitleda kuriteona inimkaubanduse ohvri teenuste teadlikku kasutamist, sh inimkaubanduse ohvri või teiste isikute ärakasutamist prostitutsioonis või muudes seksuaalse ärakasutamise vormides, sunniviisilist tööd või pealesunnitud teenuseid, sealhulgas kerjamist, orjust või muid samalaadseid tingimusi, sundust, ärakasutamist kuritegelikuks tegevuseks või elundite eemaldamist; toob esile inimkaubanduse kuriteo eest esitatud süüdistuste ja süüdimõistmiste väikese arvu liikmesriikide tasandil;

Neljapäev, 12. mai 2016

28. märgib, et ohvrite registreerimise peamine teabeallikas on politsei, viidates vajadusele piisavate inimressursside ja rahaliste vahendite järele, k.a politseiametnike sihtotstarbeline ja erikoolitus, ja personali suurema soolise tasakaalu järele; toonitab asjaolu, et inimkaubanduse ohvreid registreeritakse mõnes liikmesriigis vanglate ja kinnipidamiskeskuste kaudu, mis osutab süsteemi ja asjaomaste ametnike teadmiste puudustele; nõuab, et ELi liikmesriigid kohaldaksid inimkaubanduse suhtes õigusakte tõhusalt, ja toonitab ühtlasi, et ohvrite paremaks tuvastamiseks ning inimkaubanduse vähemärgatavate vahendite mõistmise saavutamiseks peaks karistusõigussüsteem keskenduma enam ärakasutamise dünaamikale ja seaduse kohaldamisele; märgib sellega seoses, et määruse (EL) nr 2015/2219 kohaselt peaks Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL) edendama põhiõiguste ühist mõistmist ja austamist õiguskaitse valdkonnas, k.a ohvrite õigused, abi ja kaitse;

29. nõuab, et Europol ja liikmesriikide politseijõud omistaksid suurema prioriteetsuse ning eraldaksid rohkem vahendeid süüdistuse esitamiseks neile, kes hõlbustavad inimkaubandust, pöörates erilist tähelepanu politseijõudude ja üldsuse kasvavale teadlikkusele ning uutele inimkaubanduse vormidele;

30. kutsub Europoli ja liikmesriike üles tugevdama meetmeid värbajate vastu võitlemiseks, kas siis ennetava lähenemisviisi kaudu või pärast ohvipoolset tunnistuse andmist kooskõlas direktiivi 2011/36/EL artikliga 9; rõhutab, et värbajad kasutavad erinevaid kanaleid ja eriti sotsiaalvõrgustikke ning veebisaite (veebis asuvad värbamisagentuurid); palub komisjonil laiendada Europoli ELi internetisisust teavitamise üksuse (IRU) volitusi inimkaubandusevastases võitluses;

31. palub komisjonil hinnata liikmesriikide ja Europoli vahelise koostöö tõhusust inimkaubandusevastases võitluses; rõhutab kõigi liikmesriikide vahel süstemaatilise andmete vahetamise ja selleks kasutatavate Euroopa andmebaaside, eelkõige Europoli andmebaaside Focal Point Phoenix ja Focal Point Twins täiendamise tähtsust; rõhutab vajadust tagada piiri- ja rannavalveametnikele juurdepääs Europoli andmebaasidele;

32. märgib, et ohvrid kogevad ärakasutamist erinevalt ja näitajate kontrollnimekirja kasutamine tuvastamismeetodina võib takistada formaalset tuvastamist ning mõjutada seega ohvrite ligipääsu teenustele, abile ja kaitsele;

33. toonitab, et ergutamaks inimkaubanduse ohvreid sellistest kuritegudest asutustele teadma andma ning seega hõlbustama ohvrite varajast tuvastamist, tuleb õigusakte muuta nii, et inimkaubanduse ohvreist saaksid seaduse silmis õiguste omajad; on seisukohal, et inimkaubanduse ohvritel peaks olema õigus abile ja kaitsele; toonitab, et sotsiaaltöötajatele, meditsiinipersonalile ja sisserändeteenistustele tuleb anda suuremad volitused määramaks kindlaks, mida kujutab endast inimkaubandus ning kellele tuleb anda seaduslikku abi ja kaitset;

34. nõuab direktiivi 2011/36/EL artikli 8 paremat rakendamist ja järelevalvet, et tagada inimkaubanduse ohvritele süüdistuse esitamata jätmine ja nende karistamata jätmine, ning rõhutab, et see hõlmab prostitutsiooniga tegelevate isikute karistamata jätmist ning transiitriikidesse ja sihtriikidesse ebaseaduslikult sisenemise ja seal ebaseaduslikult elamise karistamata jätmist;

35. tunneb muret tõendite pärast, mille kohaselt mõningaid inimkaubanduse ohvreid vahistatakse ja saadetakse välja, mitte ei võimaldata ega aidata neil ohvrina kasutada oma õigusi ega vajalikku abi, mida peaks kooskõlas direktiiviga 2004/81/EÜ tegema;

36. kutsub komisjoni üles koostama parimate tavade põhjal juhised, et luua sooküsimustes ekspertteadmisi ja võtta need kogu ELi õiguskaitseasutuste tegevuses ulatuslikult kasutusse;

37. palub liikmesriikidel teha koostööd selle nimel, et töötada inimkaubanduse ohvrite tuvastamiseks välja paremad suunised, mis konsulaarteenistustele ja piirivalvuritele selle ülesande täitmisel abiks oleksid;

Neljapäev, 12. mai 2016

38. rõhutab kuritegeliku tulu päritolu tuvastamise tähtsust võtmestrategiana inimkaubandusest tulu teenivate organiseeritud kuritegevuse võrgustike uurimiseks ja neile süüdistuse esitamiseks ning kutsub Europoli ja Eurojusti üles tugevdama oma suutlikkust inimkaubandusevastase võitluse valdkonnas; kutsub liikmesriike üles tegema tihedalt koostööd Europoli ja üksteisega, et uurida finantsaspekte ning rahapesu inimkaubanduse juhtumite korral; rõhutab, et liikmesriikidel tuleks suurendada koostööd nende isikute varade külmutamisel ja konfiskeerimisel, kes on seotud inimkaubandusega, kuna see võiks olla tõhus vahend inimkaubanduse muutmiseks „madala riski ja suure tuluga ärist“ „suure riski ja madala tuluga äriks“; kutsub liikmesriike üles kasutama sellega seoses tõhusamalt kõiki olemasolevaid vahendeid, nagu kohtuotsuste vastastikune tunnustamine, ühised uurimisrühmad ning Euroopa uurimismäärus; on veendunud, et inimkaubanduses süüdi mõistetutelt konfiskeeritud varad tuleks kasutada inimkaubanduse ohvrite toetamiseks ja nende hüvitamiseks; märgib samuti, et suurte rahaliste vahenditega, mis saadakse inimkaubanduse ja eksploateerimisega, rahastatakse muid raske kuritegevuse liike;

39. kutsub selliseid justiits- ja siseküsimumste asutusi nagu Eurojust, Europol, Põhiõiguste Amet, Frontex, CEPOL ja EASO üles töötama välja jätkusuutliku programmi soolise tasakaalu parandamiseks inimkaubanduse vastast võitlust käsitlevate otsuste tegemisel; nõuab, et avaldataks andmed juhatuse ja personali soolise koosseisu kohta, millele järgneksid liikmesriikides arutelud võrdõigusliku värbamise ja edutamise eeliste kohta õiguskaitse- ja piirivalveteenistustes; nõuab samuti, et selliseid programme nagu Europoli „Female Factor“ viidaks kõige meestekesksemates justiits- ja siseküsimumste asutustes läbi perioodiliselt, mitte vaid üks kord;

40. tuletab meelde, et töötajate ja ametnike koolitamine on määrav võimalike ohvrite varajaseks tuvastamiseks ning kuritegude tõkestamiseks; palub seepärast, et liikmesriigid kohaldaksid täielikult direktiivi 2011/36/EL artikli 18 lõiget 3 ning jagaksid parimaid tavasid, eriti sootundlike koolitusprogrammide loomisel nende jaoks, kes puutuvad inimkaubanduse ohvritega kokku ametiülesannete täitmisel, k.a politseiametnikud ja julgeolekujõudude töötajad, piirivalveametnikud, kohtunikud, rahukohtunikud, advokaadid ja teised kohtuasutuste töötajad, esmatasandi meditsiinitöötajad, sotsiaaltöötajad ja psühholoogilised nõustajad; rõhutab, et koolitus peaks hõlmama soopõhise vägivalla ja ärakasutamise arengu tundmaõppimist, ohvrite äratundmist, formaalset tuvastamisprotsessi ja ohvrite asjakohast soospetsiifilist abistamist;

41. nõuab selliste trükiste ulatuslikumat koostamist ja levitamist, mis on suunatud ametialaste teadmiste ja teadlikkuse parandamiseks, näiteks „Konsulaatide ja saatkondade töötajate käsiraamat: kuidas aidata ja kaitsta inimkaubanduse ohvreid“ (Handbook for consular and diplomatic staff on how to assist and protect victims of human trafficking)⁽¹⁾;

42. tunnistab õiguskaitsetöötajate, teenusepakkujate, mitmesuguste huvirühmade ja ohvrite vaheliste pikaajaliste suhete kujundamise olulisust usalduse loomiseks ja ohvrite vajaduste tundlikuks rahuldamiseks; rõhutab, et tugiorganisatsioonidel on vaja projektide piisavat rahastamist, ning väljendab muret, et paljud, eriti naisteorganisatsioonid on vahendite vähendamise tõttu hädas;

43. toonitab, et komisjoni ja liikmesriikide rahastamist tuleks suunata kõige sobivamale teenusepakkujale, võttes aluseks ohvrite vajadused, k.a soopõhised ja lapsekesksed nõuded, pakkuja asjatundlikkuse ja suutlikkuse tegeleda ulatusliku ja pikaajalise abi ja hooldusega;

44. kutsub liikmesriike üles kaasama eelkõige tööjõu eksploateerimise valdkonnas toimuva inimkaubanduse ennetamise algatustesse aktiivselt sotsiaalpartnereid, erasektorit, ametiühinguid ja kodanikuühiskonda, eriti inimkaubanduse vastu võitlevaid ja ohvritele abi pakkuvaid vabaihendusi, sealhulgas seoses ohvrite tuvastamise ja teadlikkuse suurendamise tegevustega;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/publications/handbook-consular-and-diplomatic-staff-how-assist-and-protect-victims-human-trafficking_en.

Neljapäev, 12. mai 2016

45. märgib, et ehkki seksuaalne ärakasutamine on kõikides liikmesriikides ebaseaduslik, ei aita see ära hoida inimkaubandust seksuaalse ärakasutamise eesmärgil; palub, et kõik liikmesriigid rakendaksid täielikult direktiivi 2011/92/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust, ning tõhustaksid politsei- ja õigusosalast koostööd laste seksuaalse ärakasutamise tõkestamiseks ja selle vastu võitlemiseks; kutsub komisjoni üles analüüsima liikmesriikidega koostöös, kuidas nõudlus seksuaalteenuste järele ajendab inimkaubandust, sh lastega kauplemist, ja kuidas nõudlust kõige paremini vähendada; tuletab sellega seoses meelde liikmesriikide kohustust pöörata erilist tähelepanu inimkaubanduse ohvriks langenud lastele, kaasa arvatud kolmandatest riikidest tulevatele saatjata alaealistele, pakkuda lastele kriminaalmenetlustes erikaitset ning seada lapse primad huvid alati esikohale;

46. märgib, et andmete kogumine lastega kauplemise kohta peaks toimuma kõnealuse kuritegeliku nähtuse ühise määratluse alusel; märgib samuti, et mõnes liikmesriigis käsitatakse lastega kauplemist ärakasutamise eri vormina, samas kui teistes käsitletakse lastest ohvreid koos täiskasvanutega, mis pärsib tervikliku luureandmete ülevaate loomise võimalust ning parima uurimisalase reageeringu kindlakstegemist ELi tasandil;

47. rõhutab komisjoni kohustust vastavalt direktiivi artikli 23 lõikele 2 esitada 2016. aastaks aruanne, milles hinnatakse, millist mõju on avaldanud inimkaubanduse ärakasutamise seotud teenuste teadliku kasutamise eest kriminaalvastutusele võtmist reguleerivad riigis kehtivad õigusaktid, ja edasise tegevuse vajadust; rõhutab, et komisjon ei peaks toetuma üksiti liikmesriigi aruannetele, vaid hindama eeskirjade täitmist ka koostöös kodanikuühiskonna ja teiste asjakohaste organitega (näiteks GRETA) ning OSCE inimkaubanduse küsimuste eriesindaja ja ÜRO inimkaubanduse ja orjapidamise tänapäevaste vormide eriraportööri koostatud riigipõhiste aruannete abil;

48. märgib, et liikmesriikides puudub ühine arusaam sellest, mida kujutab endast nõudlus ärakasutamise järele, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles esitama Põhjamaade mudeli alusel suuniseid kliendi karistamise kohta, suurendades seejuures teadlikkust kõikidest inimkaubanduse vormidest, eelkõige seksuaalsest ärakasutamisest, ja muutes nähtavaks teised ärakasutamise vormid, näiteks majapidamistöödele sundimise;

49. sedastab, et teatavate inimrühmade suurema haavatavuse tõttu ohustab neid eriti inimkaubanduse ohvriks sattumine; mõistab seepärast hukka asjaolu, et inimkaubandus toimub inimolevuste ärakasutamisest sõltuvate toodete ja teenuste suure nõudluse pärast, ja et see on organiseeritud kuritegevuse väga kasumlik vorm;

50. rõhutab andmeid, mis kinnitavad, et seksuaalteenuste ostu kriminaliseerimisel Rootsis oli pärssiv mõju; toonitab sellise reguleerimismudeli normatiivset mõju ja selle potentsiaali ühiskonna suhtumise muutmisel, vähendamaks üldist nõudlust inimkaubanduse ohvrite teenuste järele;

51. kutsub liikmesriike üles rakendama täielikult direktiivi artikli 18 lõiget 4 ning töötama välja spetsiifilisi strateegiaid nõudluse vähendamiseks seksuaalse ärakasutamise eesmärgil toimuva inimkaubanduse järele, näiteks väljumisprogrammid ning prostitutsiooniga tegelejate võimestamine ja nende õiguste kaitse ning nende haavatavuse vähendamine ärakasutamise suhtes, ja kampaaniaid, et vähendada nõudlust inimkaubanduse ohvrite seksuaalteenuste järele, märkides samas, et prostitutsiooni reguleerimine kuulub liikmesriikide pädevusse; palub, et komisjon uuriks põhjalikumalt seoseid seksuaalteenuste nõudluse ja inimkaubanduse vahel; on arvamusel, et nõudluse vähendamist on võimalik saavutada seadusandlusega, mis viib kriminaalvastutuse üle inimkaubanduse ohvritelt seksuaalteenuste ostjatele, mitte teenuste müüjatele;

52. nõuab, et ELi pööraks tähelepanu inimkaubanduse ja inimeste ärakasutamise uutele vormidele ning muudaks need nähtavaks, kaasa arvatud asendusemana ärakasutamine ning vastündinud lastega kauplemine;

53. märgib murelikult, et väga vähestel liikmesriikidel on konkreetsed nõudluse vähendamise programmid ning üldiselt on need keskendunud seksuaalse ärakasutamise eesmärgil toimuvale inimkaubandusele; kutsub liikmesriike üles looma nõudluse vähendamise programme kõikide inimkaubanduse liikide tarbeks;

54. märgib, et teataval asjaoludel võib ka näilikke abielusid käsitada inimkaubandusena, kui tegemist on sunni või ärakasutamise ja et selle ohvriteks langevad tõenäolisemalt naised ja tütarlapsed;

Neljapäev, 12. mai 2016

55. rõhutab, et soolist võrdõiguslikkust parandavad tegevused aitavad ennetada inimkaubandust ning peaksid sisaldama ka haridusstrateegiaid ja võimestamisprogramme naistele ja tüdrukutele, et tugevdada nende positsiooni ühiskonnas ja muuta nad inimkaubanduse suhtes vähem haavatavaks; palub, et liikmesriigid võtaksid rohkem selliseid ennetavaid meetmeid nagu teavitamis- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, spetsiaalselt meeste mõeldud koolitusi, haavatavatele rühmadele suunatud seminare ja haridustegevust koolides, k.a võrdõiguslikkuse edendamine, seksistlike stereotüüpide ja soopõhise vägivallega võitlemine, sest võrdne kohtlemine peaks olema terve ühiskonna eesmärk;

56. toob esile teadlikkuse tõstmise programmide tõhusust tarbijate harimisel, et nad valiksid selliste ettevõtete tooteid, kes tagavad orjandust mittekasutava tarneahela, kuid märgib, et see iseenesest ei ole inimkaubanduse nõudluse vähendamiseks piisav;

57. märgib, et vastavalt direktiivile 2009/52/EÜ on töandjate jaoks juba niigi seadusevastane kasutada ebaseaduslikult ELis viibiva kolmanda riigi kodaniku tööd või teenuseid, teades, et kõnealune isik on inimkaubanduse ohver; sedastab, et see õigusakt ei hõlma ELi kodanikke, kes on inimkaubanduse ohvrid; palub liikmesriikidel tagada, et nende siseriiklikus õiguses oleksid ELi kodanikud, kes on inimkaubanduse ohvrid, kaitstud tööjõu ärakasutamise eest ning et kehtestatud oleksid vastavad sanktsioonid;

58. tuletab meelde, et Europoli andmetel on 2015. aastal pärast ELi saabumist kadunud ligikaudu 10 000 saatjata last ning need lapsed võivad olla langenud inimkaubanduse ja seeläbi erisuguse ärakasutamise ja kuritarvitamise ohvriks; kutsub liikmesriike üles täielikult rakendama varjupaigataotlejate paketti ning registreerima saabuvasid lapsi, et tagada nende hõlmamine lastekaitse süsteemidesse; kutsub liikmesriike üles suurendama teabe jagamist, et sisserändajatest lapsi Euroopas paremini kaitsta;

59. tunneb muret selliste andmete nappuse pärast, mis puudutavad roma naisi ja lapsi, keda ohustab inimkaubandus pealesunnitud töö või teenuste osutamise eesmärgil, mis hõlmab kerjamist; palub, et komisjon annaks teavet inimkaubanduse ohvriteks tunnistatud roma naiste ja laste kohta, mis hõlmaks seda, kui paljud neist on saanud ohvriabi ja millistes riikides;

60. rõhutab, et sundabielu võib käsitleda inimkaubanduse vormina, kui see hõlmab ohvri ärakasutamist, ning kutsub kõiki liikmesriike üles seda mõõdet arvesse võtma; rõhutab, et ärakasutamine võib olla seksuaalne (abielusisene vägistamine, sunniviisiline prostitutsioon ja pornograafiaale sundimine) või majanduslik (majapidamistöödele sundimine või sunniviisiline kerjamine) ning et inimkaubanduse lõppeesmärk võib olla sundabielu (ohvri müümine abikaasana või abielu sõlmimine sundolukorras); rõhutab, et ametiasutustel on raske seda tüüpi kaubandust kohapeal avastada, kuna see kuulub eraelu valdkonda; kutsub liikmesriike üles nägema nende ohvrite vastuvõtmiseks ette asjakohased teenused; palub komisjonil tugevdada parimate tavade vahetamist selles valdkonnas;

61. väljendab muret seksuaalsuhte eesmärgil kontakti otsimise nähtuse süvenemise pärast; tuletab meelde, et sellised ohvrid on sageli emotsionaalse sõltuvuse olukorras, mis muudab juurdluse keerukamaks, kuna tüdrukuid on raskem inimkaubanduse ohvritena tuvastada ning nad keelduvad sageli oma kupeldaja vastu tunnistamast; palub komisjonil tugevdada parimate tavade vahetamist selles valdkonnas; kutsub liikmesriike üles looma ohvrite jaoks spetsiaalse vastuvõtu ning tagama, et õiguskaitse- ja kohtuasutused tunnustavad nende ohvristaatust ning seda eriti alaealiste puhul, et vältida nende häbimärgistamist nn „probleemse käitumise“ pärast;

Ohvrite abistamise, toetamise ja kaitsmise sooline mõõde

62. väljendab muret, et kõik ohvrid ei pääse teenustele hõlpsasti ligi või ei ole neist teadlikud; rõhutab, et teenustele ligipääsemisel ei tohi olla diskrimineerimist;

63. märgib, et inimkaubanduse ohvrid vajavad spetsialiseeritud teenuseid, sealhulgas ligipääsu turvalisele lühi- ja pikaajalisele peavarjule, tunnistajakaitse meetmetele, tervishoiule ja nõustamisele, suulise ja kirjaliku tõlke teenustele, õiguskaitsele, hüvitusele, juurdepääsu haridusele ja koolitusele, k.a elukohariigi keeleõpe, tööle suunamine, ning taasintegreerumise, perelepituse ja ümberasumise abile, ning neid teenuseid peaks veelgi individualiseerima vastavalt juhtumile, eriti arvestades sooküsimust;

Neljapäev, 12. mai 2016

64. rõhutab, et inimkaubanduse sooline mõõde sisaldab liikmesriikide kohustust käsitleda seda kui naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalda vormi; toonitab asjaolu, et rohkem tähelepanu tuleb pöörata sellega seotud ärakasutamise dünaamikale ning pikaajalisele emotsionaalsele ja psühholoogilisele kahjule; palub komisjonil esitada soolise vägivalda vastu võitlemise Euroopa strateegia, mis sisaldaks seadusandlikku ettepanekut inimkaubandust hõlmava naistevastase vägivalda kohta;
65. toob esile paljude valitsusasutuste ja kodanikuühiskonna hea töö inimkaubanduse ohvrite tuvastamisel, abistamisel ja toetamisel, ehkki seda tööd ei tehta järjekindlalt kõikides liikmesriikides ega arvestata inimkaubanduse erinevaid tüüpe;
66. rõhutab vajadust tagada piisav rahastamine sõltumatutele vabaihendustele ja soopõhistele varjupaikadele, et täita ohvrite vajadused nende teekonnal sihtriikides ning teha ennetavat tööd asjaomastes lähte-, transiidi- ja sihtriikides;
67. kutsub liikmesriike üles võtma kasutusele vihjetelefonid, kuhu inimkaubanduse ja ärakasutamise ohvritel on võimalik abi ja nõu saamiseks helistada; märgib, et sellised vihjetelefonid on osutunud edukaks muudes valdkondades, nagu radikaliseerumine ja lapsröövid;
68. nõuab tungival, et liikmesriigid tagaksid inimkaubanduse ohvritele selliste soospetsiifiliste teenuste osutamise, mis vastavad nende vajadustele, võttes arvesse kõiki vajadusi, mis võivad tuleneda inimkaubanduse vormist, mille ohvriks nad on langenud; toob esile, et ehkki enamik ohvritest on naised ja tüdrukud, peaks pakkuma spetsialiseeritud teenuseid mõlemast soost ohvritele;
69. rõhutab, et paljud seksuaalse ärakasutamise ohvrid uimastatakse, et hoida neid füüsilises ja vaimses sõltuvusseisundis; palub seetõttu liikmesriikidel näha nende ohvrite jaoks ette kohandatud toetusprogrammid ning arvestada seda aspekti raskendava asjaoluna karistuse määramisel inimkaubandusega tegelemise eest;
70. rõhutab, et seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel diskrimineerimiste kumulatiivne mõju teeb lesbid, geid, biseksuaalid, trans- ja intersoolised inimesed (LGBTI-inimesed) inimkaubanduse suhtes eriti haavatavaks; kutsub liikmesriike üles tegelema LGBTI-inimestest ohvrite erivajadustega; palub komisjonil toetada parimate tavade vahetamist selles valdkonnas;
71. toonitab, kui oluline on, et kõik liikmesriigid tunnistaksid süstemaatiliselt selliste inimkaubanduse naissoost ohvrite õigust kasutada ohutut abiteenust, kelle rasedus on ärakasutamise tagajärg;
72. on seisukohal, et direktiivi 2011/36/EL artikli 11 lõiget 5 tuleks täiendada, nähes ette abi, mis on suunatud selliste ohvrite edasisele integreerumisele (keeleõpe, kultuuri ja ühenduse õigustiku tutvustamine jms), kellel on asjaoludest tulenevalt võimalik saada elamisloa;
73. palub liikmesriikidel tagada, et ELi ja kolmandate riikide kodanikel, kes on inimkaubanduse ohvrid, oleks õigus elamisloale;
74. märgib, et määratlemata õigusliku elukoha staatus ei välista inimkaubanduse ohvriks langemist ning seega peaks ohvritel olema teistega samad õigused; kutsub liikmesriike mitte samastama rändeküsimust ja inimkaubandust, toonitades direktiivis sätestatud tingimusteta abi põhimõtet;
75. palub kõikidel liikmesriikidel tulemuslikult tagada kuriteoohvrite õigused ning nõuab, et direktiivi 2011/36/EL rakendamist analüüsitaks, võttes arvesse direktiiviga 2012/29/EL kehtestatud sätteid; palub liikmesriikidel pakkuda tasuta õigusabi, k.a õigusabi ja seaduslik esindamine, psühholoogiline ja arstiabi ning teave õiguste kohta abile ja tervishoiule, sh seksuaalse ärakasutamise ohvrite õigus abile, kõigile neile, kes määratlevad ennast ise inimkaubanduse ohvritena või vastavad piisavatele tuvastamise kriteeriumitele, et aidata neid juurdepääsul õigustele, hüvitusele ja / või õiguskaitsele; rõhutab, et enesemääramine ei tohiks kunagi olla ainus nõue, pääsemaks ligi ohvrite õigustele ja teenustele;
76. kutsub liikmesriike üles tegema inimkaubanduse ohvritele õigusabi kättesaadavaks mitte ainult kriminaalmenetluse raames, vaid ka kõigis tsiviil-, tööhõive- või sisserände-/varjupaigamenetlustes, millega nad on seotud;

Neljapäev, 12. mai 2016

77. kutsub liikmesriike üles ohvri toetamisel piiranguid määrates mõistma, et seksuaalse ärakasutamise eesmärgiga inimkaubanduse põhjustatud kahjust taastumiseks on vaja pikemat aega, võrreldes teistest inimkaubanduse vormidest taastumiseks vajaliku ajaga; nõuab, et seksuaalse ärakasutamise eesmärgiga inimkaubanduse ohvritele tagatakse kaitsemeetmeid pikema aja vältel, et vähendada kahju, ennetada uuesti inimkaubanduse ohvriks sattumist ja teistkordselt ohvriks langemist ning täita iga juhtumi korral individuaalseid vajadusi;

Direktiivi rakendamisel võetud muude sootundlike meetmete hindamine

78. rõhutab, et ohvrite mis tahes kohustus osaleda inimkauplejate süüdimõistmisel võib tekitada kahju; toob esile, et inimõigustel põhineva lähenemise puhul ei tohiks selline kohustus olla teenustele ligipääsu tingimuseks;

79. toonitab, et kõiki inimkaubanduse ohvreid peaks süstemaatiliselt teavitama võimalusest kasutada taastumis- ja järelemõtlemisaega ning neile peaks tegelikult selle aja võimaldama; peab kahetsusväärseks asjaolu, et mõnes liikmesriigis on need õigused üle võetud ainult rännet käsitlevates õigusaktides ning seepärast ei kohaldata neid kõigi inimkaubanduse ohvrite, vaid ainult reguleerimata olukorras ohvrite suhtes; tuletab meelde, et need õigused tuleb anda kõigile inimkaubanduse ohvritele;

80. tuletab meelde, et liikmesriigid on direktiivi 2004/81/EÜ alusel kohustatud võimaldama taastumis- ja järelemõtlemisaega inimkaubanduse ohvritele; palub, et liikmesriigid võtaksid selle ajavahemiku kestuse kindlaksmääramisel arvesse Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsiooni artiklit 13 ning laiendaksid konventsioonis ette nähtud minimaalset 30-päevast taastumis- ja järelemõtlemisaega seksuaalse ärakasutamise eesmärgil toimunud inimkaubanduse ohvritele, arvestades niisuguse vägivalda vormist põhjustatud märkimisväärset ja kestvat kahju;

81. märgib, et kehtiv inimkaubanduse kaotamist käsitlev ELi strateegia lõpeb 2016. aastal, ning kutsub komisjoni üles hindama praegust strateegiat ja võtma tarvitusele uue strateegia, mis järgiks inimõigustepõhist lähenemisviisi, keskendudes ohvritele, hõlmaks selget soolist mõõdet ja sellekohaseid konkreetseid tegevusi, käsitleks nõuetekohaselt ja tõhusalt ennetamist ning jätkaks nõudluse pärssimist, mis on igat liiki inimkaubanduse alus; nõuab, et see strateegia integreeritaks muude poliitikalvaldkondadega ja muudetakse nendega sidusaks, tagamaks inimkaubanduse vastaste meetmete tõhusat rakendamist, sealhulgas ka julgeoleku, soolise võrdõiguslikkuse, rände, küberjulgeoleku ja õiguskaitse vallas;

82. tunnustab neid liikmesriike, kes on loonud tõhusa riikliku aruandlusmehhanismi ja määranud riiklikud raportöörid, ning kutsub neid üles tagama, et neid meetmeid piisavalt rahastatakse ning need on sõltumatud, nii et need täidaksid oma eesmärgi parimal võimalikul moel;

83. palub, et liikmesriigid määraksid selleks, et hinnata oma strateegiat ja tegevust ning täiustada inimkaubanduse vastases võitluses tehtavaid jõupingutusi, sõltumatu riikliku raportööri, kellel on seaduslik õigus pöörduda riigi parlamendi poole ning esitada soovitusi, kuidas inimkaubandusega paremini võidelda;

84. palub, et liikmesriigid koguksid üksikasjalikumaid ja ajakohaseid andmeid, kogudes usaldusväärset statistilist teavet kõikidelt peamistelt osalejatelt, ja tagades, et andmed on homogeenised ning jaotatud soo, vanuse, ärakasutamise tüübi (inimkaubanduse tüüpide alajaotuse alusel), päritoluriigi ja sihtkoha alusel, ning kaasates riigisisest inimkaubandusse sattunud inimesi, et paremini tuvastada võimalikke ohvreid ja hoida kuritegevust ära; palub, et liikmesriigid jagaksid omavahel rohkem andmeid, et paremini hinnata inimkaubanduse soolist mõõdet ja värskeid suundumusi ning võidelda inimkaubanduse vastu tõhusamalt; kutsub liikmesriike üles tagama, et riiklikud raportöörid täidaksid andmete kogumise algatuste koordineerimisel olulisemat osa, tehes tihedat koostööd vastavate kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kes selles valdkonnas tegutsevad;

85. märgib, et hoolimata direktiivis esitatud selgest inimkaubanduse määratlusest on liikmesriikide riiklikus õiguses vastu võetud hulk erinevaid määratlusi; kutsub komisjoni üles seda uurima ja andma aru, mida tähendavad need määratluste erinevused praktikas direktiivi kohaldamise jaoks; toonitab, kui oluline on kontseptuaalne selgus, et vältida samastamist muude seotud, kuid eraldiseisvate probleemidega;

Neljapäev, 12. mai 2016

86. sedastab, et huvirühmad kinnitavad tavaliselt seda, et suurem osa inimkaubanduse ohvritest jääb tuvastamata; tunnistab, et teatavate haavatavate rühmade, nagu (kodutute) noorte, laste, puudega ja LGBTI-inimeste inimkaubandus on jäetud mõnevõrra tähelepanuta; toonitab, kui tähtis on parem andmete kogumine, et tõhustada jõupingutusi ohvrite tuvastamiseks seoses nimetatud rühmadega ning töötada välja parim tava selliste ohvrite konkreetsete vajaduste rahuldamiseks;
87. rõhutab, et inimkaubanduse vastase võitluse tõhustamiseks Euroopa Liidus peavad ELi institutsioonid hoolikalt hindama ELi õigusaktide rakendamist liikmesriikides ning võtma vajaduse korral täiendavaid seadusandlikke ja muid meetmeid;
88. kutsub komisjoni üles koostama andmete kogumiseks (k.a andmekaitse) standarditud juhiseid, mis on mõeldud asjakohastele asutustele, näiteks õiguskaitseorganitele, piiri- ja sisserändeteenistustele, sotsiaalteenistustele, kohalikele omavalitsustele, vanglatele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja teistele osalejatele;
89. palub, et komisjon tagaks inimkaubanduse vastasele võitlusele suurema osatähtsuse Euroopa rände tegevuskavas (COM(2015)0240), et hõlbustada ohvrite osalemist inimkaubitsejatele süüdistuse esitamise protsessis;
90. palub komisjonil tegeleda füüsilisest isikust ettevõtja seisundi kuritarvitamisega rändajate tööhõive puhul mõnes ELi liikmesriigis, kus välditakse kohalike töönormide ja tööalaste kohustuste täitmist, leides, et näilise füüsilisest isikust ettevõtjana töötamist kasutatakse kõige sagedamini sellistes rändajate töö valdkondades, mida ohustab inimkaubandus;
91. nõuab, et EL ja liikmesriigid tugevdaksid stabiliseerimisvahendi ja kandidaatriikide jätkuvate kohustuste abil piirkondlikku koostööd teadaolevatel inimkaubanduseks kasutatavatel marsruutidel, nagu seda on idast ELi kulgev marsruut;
92. kutsub ELi üles esitama Eurostati hinnangute kaudu inimkaubanduse registreeritud või registreerimata ohvrite hinnangulist suuruskoostöös põhimõtetega, mida järgivad sellised organisatsioonid nagu Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon (IOM), ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC) ning Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO);
93. kutsub liikmesriike üles lisama inimkaubandusevastastesse direktiividesse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte, nagu see on sätestatud ÜRO inimkaubandust käsitlevas protokollis ja Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsioonis ning mis on kooskõlas liikmesriikidele rahvusvahelisest pagulasõigusest ning rahvusvahelistest inimõigustest tulenevate kohustustega;
94. julgustab ELi ja liikmesriike viima läbi uuringuid inimkaubanduse uusimate suundumuste ja vormide kohta, kaasa arvatud praeguse rändekriisi mõju kohta inimkaubandusele, et tegeleda uute arengutega asjakohaste ja sihipärase meetmete abil;
95. palub, et komisjon analüüsiks eelseisvas direktiivi 2011/36/EL rakendamise aruandes seoseid eri liiki inimkaubanduse ja marsruutide vahel, sest ohvreid kasutatakse sageli ära samaaegselt eri viisil või nad satuvad üht liiki inimkaubandusest teise; ja et ta edendaks inimkaubanduse peamiste põhjuste ja soolisele võrdõiguslikkusele avalduva mõju jätkuvat uurimist;
96. kutsub komisjoni üles hindama tulevase Euroopa Prokuratuuri volituste võimaliku läbivaatamise vajadust, et lisada selle pädevustesse, kui see on kord asutatud, inimkaubandusevastane võitlus;
97. nõuab tungivalt, et Euroopa Komisjon, võttes arvesse asjaolu, et Istanbuli konventsioon on tõhus vahend naistevastase vägivalga tõkestamiseks ja sellega võitlemiseks ning ohvrite kaitseks ja abistamiseks, edendaks konventsiooni ratifitseerimist liikmesriikides;
- o
o o
98. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0228

Virtuaalvääringud

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon virtuaalvääringute kohta (2016/2007(INI))

(2018/C 076/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Rahvusvaheliste Arvelduste Panga 2015. aasta novembri dokumenti virtuaalvääringute kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Inglismaa keskpanga 2014. aasta 3. kvartali väljaannet digitaalvääringutel põhineva majanduse kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve 2014. aasta juuli arvamust virtuaalvääringute kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Keskpanga 2015. aasta veebruari analüüsi virtuaalvääringute süsteemide kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2. veebruari 2016. aasta tegevuskava terrorismi rahastamise vastase võitluse tugevdamise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2015. aasta mai uuringut käibemaksu alalaekumise ulatuse kohta ELis ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse uuringut virtuaalvääringute digitaalse tegevuskava kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse rahapesuvastase töökonna 2015. aasta juuni suuniseid virtuaalvääringute riskipõhise käsituse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. veebruari 2016. aasta kohtumise järeldusi terrorismi rahastamise vastase võitluse kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Kohtu otsust virtuaalse valuuta vahetamise käibemaksuga maksustamise kohta (C-264/14) ⁽⁹⁾, ning kohtujurist Kokotti 16. juuli 2015. aasta ettepanekut ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse Euroopa Väärtpapieriturujärelevalve 2015. aasta juuli konsultatsiooni investeerimise kohta virtuaalvääringute või hajusandmebaasi tehnoloogia abil ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse ülevaadet (*briefing*) „Bitcoin: market, economics and regulation“ ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d137.pdf>

⁽²⁾ <http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/2014/qb14q3digitalcurrenciesBitcoin2.pdf>

⁽³⁾ <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/657547/EBA-Op-2014-08+Opinion+on+Virtual+Currencies.pdf>

⁽⁴⁾ <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemesen.pdf>

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/justice/newsroom/criminal/news/160202_en.htm

⁽⁶⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5592_en.htm

⁽⁷⁾ http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC97043/the%20digital%20agenda%20of%20virtual%20currencies_final.pdf

⁽⁸⁾ <http://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2016/02/12-conclusions-terrorism-financing/>

⁽⁹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1463564584935&uri=CELEX:62014CJ0264>

⁽¹⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A62014CC0264>

⁽¹¹⁾ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2015-532_call_for_evidence_on_virtual_currency_investment.pdf

⁽¹²⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/bibliotheque/briefing/2014/140793/LDM_BRI\(2014\)140793_REV1_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/bibliotheque/briefing/2014/140793/LDM_BRI(2014)140793_REV1_EN.pdf)

Kolmapäev, 26. mai 2016

- võttes arvesse Europoli 18. jaanuari 2016. aasta aruannet „Changes in modus operandi of Islamic State terrorist attacks“⁽¹⁾,
- võttes arvesse rahapesuvastase töökonna 2014. aasta juuni aruannet virtuaalväeringute kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) uuringut „The Bitcoin Question – currency versus trust-less transfer technology“⁽³⁾,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) töötajate 2016. aasta jaanuari aruteludokumenti „Virtual Currencies and Beyond“⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Ühendkuningriigi teadusameti Government Office for Science juhtiva teadusõuniku 2016. aasta aruannet „Distributed Ledger Technology: beyond block chain“⁽⁵⁾,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 25. jaanuari 2016. aasta kuulamist virtuaalväeringute teemal,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamust (A8-0168/2016),

- A. arvestades, et virtuaalväeringute üldkohaldatavat määratlust ei ole veel olemas, kuid mõnikord osutatakse neile kui digitaalsetele rahale ning Euroopa Pangandusjärelevalve peab neid sellisteks digitaalseteks väärtusekandjateks, mida ei ole välja andnud keskpank ega avaliku sektori asutus ja mis ei pruugi olla seotud ametlike väeringutega, kuid mida füüsilised ja juriidilised isikud aktsepteerivad maksevahendina ning mida on võimalik elektrooniliselt üle kanda ja hoiustada ning millega on võimalik elektrooniliselt kaubelda; arvestades, et virtuaalväeringud põhinevad eelkõige vastastikusi vahetustehinguid hõlbustaval hajusandmebaasi tehnoloogial (distributed ledger technology, DLT), mis on tehnoloogiline alus enam kui 600 virtuaalväeringusüsteemile⁽⁶⁾, millest seni tuntuim on Bitcoin; arvestades, et Bitcoin loodi 2009. aastal ning praegu on selle turuosa DLT-põhiste virtuaalväeringute seas peaaegu 90 %, kusjuures käibel olevate Bitcoinide turuväärtus on ligikaudu 5 miljardit eurot⁽⁷⁾ ja süsteemset ulatust ei ole veel saavutatud;
- B. arvestades, et DLT hõlmab andmebaase, mille usalduse ja töökindluse tase erineb ning milles võidakse töödelda kiiresti suurt hulka tehinguid, kusjuures see pakub murrangulisi võimalusi mitte ainult virtuaalväeringute valdkonnas, vaid laiemalt finantstehnoloogias, kus kliiring ja arveldus võib olla üks ilmne rakendus, ning lisaks finantssektorile ka mujal, eelkõige seoses isiku ja omandi tõendamisega;
- C. arvestades, et DLTsse investeerimine on finantstehnoloogia käimasoleva innovatsioonitsükli väga oluline osa ja investeringuid on seni tehtud rohkem kui 1 miljardi euro eest nii riskikapitalirahastamise kui ka ettevõtete investeringutena⁽⁸⁾;

Virtuaalväeringute ja DLT võimalused ja ohud maksete kiiresti areneval tehnoloogilisel maastikul

1. rõhutab, et virtuaalväeringud ja DLT võivad anda positiivse panuse kodanike healolusse ja majanduse, sh finantssektori arengusse järgmistel põhjustel:

⁽¹⁾ https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/changes_in_modus_operandi_of_is_in_terrorist_attacks.pdf

⁽²⁾ <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/virtual-currency-key-definitions-and-potential-aml-cft-risks.pdf>

⁽³⁾ <http://www.oecd.org/daf/fin/financial-markets/The-Bitcoin-Question-2014.pdf>

⁽⁴⁾ <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2016/sdn1603.pdf>

⁽⁵⁾ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/492972/gs-16-1-distributed-ledger-technology.pdf

⁽⁶⁾ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d137.pdf>

⁽⁷⁾ <http://coinmarketcap.com/>

⁽⁸⁾ Vt näiteks: <http://www.coindesk.com/state-of-bitcoin-blockchain-2016/>

Kolmapäev, 26. mai 2016

- a) nad vähendavad maksete ja eriti piiriüleste rahaülekannete puhul tehingu- ja tegevuskulusid – väga võimalik, et märgatavalt alla 1% taseme, samal ajal kui need on võrgumaksüsteemide puhul traditsiooniliselt 2–4%⁽¹⁾ ning piiriüleste rahaülekannete puhul keskmiselt enam kui 7%⁽²⁾ –, vähendades nii optimistlike hinnangute kohaselt rahaülekannete ülemaailmseid kogukulusid potentsiaalselt kuni 20 miljardi euro võrra;
 - b) nad vähendavad üldisemalt rahastamisele juurdepääsu kulusid isegi traditsioonilise pangakonto puudumise korral, nii et nad võivad edendada majanduslikku kaasatust ja aidata saavutada G20 ja G8 5x5 eesmärki⁽³⁾;
 - c) nad parandavad tänu DLT olemuslikult detsentraliseeritud ülesehitusele – see võib jätkata usaldusväärset toimimist isegi siis, kui võrgu mingites osades esineb häireid või neid on häkitud – maksüsteemide töökindlust ja sõltuvalt konkreetse süsteemi struktuurist ka nende kiirust, samuti kauplemist kaupade ja teenustega;
 - d) nad võimaldavad süsteeme, mis ühendavad endas kasutusmugavuse, madalad tehingu- ja tegevuskulud ja kõrge privaatsuse taseme, kuid ilma täieliku anonüümsuseta, nii et seadusevastase tegevuse korral on tehingud teataval määral jälgitavad ning üldist läbipaistvust on turuosaliste jaoks võimalik suurendada;
 - e) selliste süsteemide kasutamine turvaliste ja üksikisikute privaatsust austavate internetipõhiste mikromaksüsteemide arendamiseks võib teoreetiliselt välja vahetada mõned olemasolevad internetipõhised ettevõtlusmudelid, mis kujutavad endast märkimisväärset probleemi privaatsuse kaitse seisukohast;
 - f) nad võimaldavad potentsiaalselt ühendada ühte turvalisse ja kasutajasõbralikku rakendusse eri liiki traditsioonilised ja uuenduslikud maksemehhanismid alates krediitkaartidest kuni mobiilsete lahendusteni ning see võib edendada Euroopas e-kaubanduse teatavaid aspekte ja tugevdada ühtset turgu;
2. märgib, et virtuaalvääringud ja DLT süsteemid hõlmavad riske, mida tuleb nende süsteemide usaldusväärsuse suurendamiseks nõuetekohaselt käsitleda, muu hulgas praeguses olukorras, ning need riskid on järgmised:
- a) mõnede DLT rakenduste (nt Bitcoin) puhul puuduvad paindlikud, töökindlad ja usaldusväärsed juhtimisstruktuurid või selliste struktuuride määratlused, mis tekitab ebakindlust ja probleeme tarbijate või laiemalt kasutajate kaitsega, eelkõige olukordades, mida algse tarkvara arendajad ei ole osanud ette näha;
 - b) virtuaalvääringud on äärmiselt volatiilsed ja finantsmullide potentsiaal on kõrge, samuti puuduvad traditsioonilised regulatiivse kontrolli vormid, tagatised ja kaitsemeetmed ning tarbijate jaoks on need äärmiselt problemaatilised küsimused;
 - c) reguleerijate võimekus uue tehnoloogia valdkonnas on mõnikord piiratud, mistõttu võib olla keeruline kehtestada õigeaegselt asjakohaseid tagatisi, mille abil kindlustada DLT rakenduste nõuetekohane ja usaldusväärne toimimine enne või hiljemalt siis, kui nad muutuvad nii suureks, et nad on süsteemselt olulised;
 - d) uusi DLT rakendusi ümbritseb õiguslik ebakindlus;
 - e) teatavate virtuaalvääringute käigushoidmine on energiamahukas ning Ühendkuningriigi valitsusasutuse juhtiva teadusnõuniku DLTsid käsitleva aruande kohaselt tarbib Bitcoin energiat hinnanguliselt üle 1 GW, nii et vaja on investeerida tehingute tõhusamate kontrollimehhanismide edendamisse ja sellealasesse teadustegevusse;
 - f) puudub piisavalt läbipaistev ja lihtsasti juurdepääsetav tehniline dokumentatsioon konkreetsete virtuaalvääringute ja teiste DLT süsteemide toimimise kohta;

⁽¹⁾ <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/657547/EBA-Op-2014-08+Opinion+on+Virtual+Currencies.pdf>

⁽²⁾ https://remittanceprices.worldbank.org/sites/default/files/rpw_report_december_2015.pdf

⁽³⁾ <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTERNALFINANCIALSECTOR/0,,contentMDK:22383199~pagePK:210058~piPK:210062~theSitePK:282885,00.html>

Kolmapäev, 26. mai 2016

- g) virtuaalväeringute halvastimõistetavatel joontel põhinevate tuletistoodetega võib seostada teatavaid potentsiaalseid finantsalase ebastabiilsuse allikaid;
- h) pikas perspektiivis on võimalik, et kui virtuaalväeringute erasüsteemid võetakse ametlike väeringute alternatiivina laialdaselt kasutusele, piirab see rahanduspoliitika tulemuslikkust;
- i) eksisteerivad ka musta turu tehingute, rahapesu, terrorismi rahastamise⁽¹⁾, maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise ja muu kriminaalse tegevuse võimalused, kuna mõned sellised teenused pakuvad pseudonüümi kasutamise ja virtuaalväeringute segamise võimalust ja mõned virtuaalväeringud on olemuselt detsentraliseeritud (siiski tuleks silmas pida, et sularahatehingute jälgitavus on enamasti veel palju halvem);
3. arvab, et nende riskide käsitlemine nõuab regulatiivse võimekuse, sh tehniliste eksperditeadmiste suurendamist ja sellise usaldusväärse õigusraamistiku väljatöötamist, mida ajakohastatakse vastavalt uuendustele ja mis võimaldaks võtta õigeaegselt proportsionaalseid meetmeid, juhul kui ja siis kui mõnede DLT rakenduste kasutus peaks muutuma süsteemselt oluliseks;
4. juhib siiski tähelepanu asjaolule, et kui määrus võetakse vastu väga varases etapis, ei pruugi see vastata ikka veel muutuvale olukorrale ja võib jätta üldsusele väga vale mulje virtuaalväeringute eelistest või turvalisusest;

DLT kasutamine muu kui maksete puhul

5. märgib, et DLT süsteemide võime kiirendada, detsentraliseerida, automatiseerida ja standardiseerida andmepõhiseid protsesse odavamaga võib põhjalikult muuta varade ülekandmise ja arvepidamise viise, avaldades mõju nii era- kui avalikule sektorile, ning märgib, et avalik sektor on asjaga seotud kolmel viisil – teenusepakkuja, järelevalvaja ja seadusandjana;
6. toonitab, et kliiring, arveldus ja muud kauplemisjärgsed haldusprotsessid lähevad ülemaailmsele finantstööstusele praegu maksuma märgatavalt üle 50 miljardi euro aastas⁽²⁾ ning et see ja pangakontode vastavusse viimine on valdkonnad, kus DLT kasutamine võib osutada tõhususe, kiiruse ja töökindluse osas murranguliseks (kuid samas tekitaks see ka uusi regulatiivseid probleeme);
7. toonitab, et erasektori toimijad on lükanud sellega seoses käima mitu algatust, ning palub nii ELi kui ka liikmesriikide pädevatel asutustel neid algatusi jälgida;
8. märgib lisaks, et DLT võiks olla kasulik ka andmeajamise, läbipaistvuse ja usalduse suurendamiseks – seda nii valitsuse ja kodanike kui ka erasektori toimijate ja klientide vahel;
9. tunnistab DLT endiselt realiseerimata potentsiaali, mis ulatub finantssektorist tunduvalt kaugemale, muu hulgas kapitali krüpteeritud ühisrahastamise (crypto-equity crowdfunding) ja vaidluste lahendamise teenusteni (eelkõige finants- ja õigusvaldkonnas), ning e-allkirjastamisega kombineeritud nutilepingute, suuremat andmeturvalisust võimaldavate rakenduste ja asjade interneti arenguga loodava koostoime potentsiaali;
10. toonitab, et blockchain-tehnoloogia abil ergutatakse ettevõtluskeskkonda ja see on võimeline reaalmaajandust pikas perspektiivis ümber kujundama;
11. võtab teadmiseks, et DLT võib aidata valitsustel vähendada rahapesu, pettusi ja korrupsiooni;

⁽¹⁾ Ehkki virtuaalväeringuid võidakse kasutada terrorismi rahastamiseks, on Europol hiljuti (18. jaanuaril 2016) märkinud, et kuigi kolmandate osapoolte teadete kohaselt kasutavad terroristid anonüümseid väeringuid (nagu Bitcoin) oma tegevuse rahastamiseks, ei ole õiguskaitseasutused seda kinnitanud.

⁽²⁾ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/492972/gs-16-1-distributed-ledger-technology.pdf

Kolmapäev, 26. mai 2016

12. ärgitab valitsusasutusi katsetama pärast nõuetekohaste mõjuhindamiste läbiviimist ja kooskõlas andmekaitset käsitlevate ELi õigusaktidega DLT süsteeme, et parandada kodanikele teenuste osutamist ja e-valitsuse lahendusi; ergutab valitsusasutusi vältima seotuse efekti, mis võib kaasneda omandiõigusega hõlmatud DLT süsteemide kasutamisega; tunnistab eelkõige, et DLT süsteemide abil on võimalik parandada maaregistrisüsteeme;

13. soovib valitsusasutustel ja muudel pädevatel asutustel, kelle töö hõlmab suurte andmemahtude analüüsimist, uurida võimalust kasutada finantssektoris ja mujal osana reguleerimistehnoloogiaid käsitlevast tegevuskavast (RegTech) reaajas toimivaid DLT-põhiseid järelevalve- ja aruandlusvahendeid, muu hulgas vähemalt selleks, et vähendada märkimisväärset käibemaksu alalaekumist liidus ⁽¹⁾;

Arukas reguleerimine innovatsiooni edendamise ja usaldusväärse tagamise nimel

14. nõuab proportsionaalset ELi tasandi reguleerivat lähenemisviisi, et innovatsiooni praeguses varases etapis mitte lüüa ja et seda mitte ülemäära kulukaks muuta, kuid võtta samal ajal tõsiselt arvesse regulatiivseid probleeme, mida virtuaalvääringute ja DLT laialdane kasutamine võib tekitada;

15. juhib tähelepanu asjaolule, et hajusandmebaasi tehnoloogia ehk DLT, mille põhimõte seisneb ühte süsteemi kuuluvates ja ühte andmebaasi jagavates sõlmedes, ja veeb ehk WWW, mis kujutab endast ülemaailmset, hüperlinkide abil loogiliselt seotud teabeallikate kogumit, on teataval määral sarnased; märgib, et nii DLT kui ka WWW aluseks on internet, üleüldine süsteem, millesse kuuluvad keskseadmete, personaalarvutite ja traadita seadmete ühendatud võrgud;

16. tuletab meelde, et hoolimata püüetest edendada mitut sidusrühma hõlmavat lähenemisviisi, haldab interneti endiselt USA kaubandusministeeriumi alluvusse kuuluv Riiklik Telekommunikatsiooni ja Informatsiooni Agentuur (National Telecommunications and Information Administration);

17. peab kiiduväärseks, et Interneti Haldamise Foorumil loodi blockchain-tehnoloogia dünaamiline koalitsioon (Dynamic Coalition on Blockchain Technologies), ning kutsub komisjoni üles edendama DLT süsteemide jagatud ja kaasavat juhtimist, et vältida probleeme, millega puututi kokku interneti arendamisel;

18. toonitab, et ELi võtmetähtsusega õigusaktid (nt Euroopa turu infrastruktuuri määрус, väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumi määрус, arvelduse lõplikkuse direktiiv, finantsinstrumentide turgude direktiiv ja määрус, eurofondide direktiiv ja investeerimisfondide valitsejate direktiiv) võiksid olla õigusraamistikuks, mis vastab igale tegevusalale, olenemata selle aluseks olevast tehnoloogiast, ning seda isegi juhul, kui virtuaalvääringud ja DLT-põhised rakendused laienevad uutele turgudele ja tegevusvaldkondadesse; täheldab siiski, et vaja võib olla paremini kohandatud õigusakte;

19. peab kiiduväärseks komisjoni ettepanekut kohaldada rahapesuvastast direktiivi ka virtuaalvääringute vahetamise platvormidele, et teha lõpp nendega seotud anonüümsusele; eeldab, et mis tahes sellekohane ettepanek on sihipärane ja põhjendatud, tuginedes virtuaalvääringute seotud riskide täielikule analüüsile ning põhineb põhjalikul mõjuhindamisel;

20. soovib komisjonil koostada virtuaalvääringute tervikliku analüüsi ning kaaluda selle põhjal vajaduse korral võimalust vaadata läbi makseid käsitlevad asjakohased ELi õigusaktid, muu hulgas maksekontode direktiivi, makseteenuste direktiivi ja e-raha direktiivi, pidades silmas uusi võimalusi, mida pakuvad uued tehnoloogilised lahendused, nagu virtuaalvääringud ja DLT, et tõhustada konkurentsi ja vähendada tehingukulusid, muu hulgas tõhustatud koostalitlusvõime abil ja võib-olla ka universaalse ja omandiõigusega hõlmamata e-rahakoti edendamise abil;

21. märgib, et Euroopas on osaliselt finantskriiside ja nendega seotud krediituri kriiside tõttu loodud mitu kohalikku virtuaalvääringut; nõuab, et tulevaste seadusandlike ettepanekute puhul pöörataks erilist põhjalikkust tähelepanu virtuaalvääringute määratlemisele, et võtta nõuetekohaselt arvesse nn kohalikke vääringuid, mis on olemuselt mittetulunduslikud, mille vahetatavus on sageli piiratud ning millega kaasneb arvestatav sotsiaalne ja keskkonnamaalne kasu, ning sellele, et vältida valdkonna ebaproportsionaalset reguleerimist, kui maksustamist ei vältita ja maksudest ei hoita kõrvale;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5592_en.htm

Kolmapäev, 26. mai 2016

22. nõuab komisjoni juhtimisel horisontaalse DLT rakkerühma loomist, kuhu koondataks tehniliste ja regulatiivsete küsimuste eksperdid, et:

- i) pakkuda vajalikku tehnilist ja regulatiivset ekspertiisi kõigis DLT rakendustega seotud eri sektorites, koondada kokku sidusrühmad ning toetada ELi ja liikmesriikide asjakohaseid avaliku sektori asutusi, et kontrollida DLT kasutamist nii Euroopa kui ka maailma tasandil;
- ii) suurendada teadlikkust ja analüüsida DLT rakendustega muu hulgas lõppkasutajate jaoks kaasnevaid hüvesid ja ohtusid, et kasutada kõnealuste rakenduste potentsiaali võimalikult hästi ära, muu hulgas püüdes määrata kindlaks DLT süsteemide selliseid põhijooni, mis aitaksid edendada üldsuse huve (näiteks omandiõigusega hõlmamata avatud standardid), ning parimate tavade standardeid, kui need on juba tekkimas;
- iii) toetada õigeaegset, teadlikku ja proportsionaalset reageerimist oluliste DLT rakenduste kasutuselevõtuga kaasnevatele uutele võimalustele ja probleemidele, muu hulgas sellise tegevuskava abil, milles käsitletakse nii ELis kui ka liikmesriikide tasandil võetavaid tulevasi meetmeid (sh olemasolevate Euroopa õigusaktide hindamine, et ajakohastada neid vajaduse korral kooskõlas kasvanud ja süsteemse DLT rakenduste kasutamise ja tegeleda tarbijakaitse ja süsteemsete probleemidega);
- iv) töötada välja stressitestid virtuaalvääringute ja muude DLT süsteemide kõikide asjakohaste aspektide jaoks, kui nende süsteemide kasutamine jõuab sellisele tasemele, et need muutuvad stabiilsuse seisukohast süsteemselt oluliseks;

23. rõhutab, kui tähtis on virtuaalvääringute kasutamisel tarbijate teadlikkus, läbipaistvus ja usaldus; palub komisjonil töötada koostöös liikmesriikide ja virtuaalvääringute sektoriga välja suunised, mille eesmärk on tagada virtuaalvääringute praegustele ja tulevastele kasutajatele õige, selge ja täielik teave, et nad saaksid teha teadliku valiku ja et suurendada virtuaalvääringute süsteemide läbipaistvust seoses nende korralduse ja juhtimisega ning sellega, mil viisil need eristuvad tarbijakaitse osas reguleeritud ja järelevalve all olevatest maksesüsteemidest;

o

o o

24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0233

Atlandi-üleused andmevood

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon Atlandi-üleste andmevoogude kohta (2016/2727(RSP))

(2018/C 076/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, Euroopa Liidu toimimise lepingut ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 6, 7, 8, 11, 16, 47 ja 52,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „andmekaitse direktiiv“),
- võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsust 2008/977/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) ⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni 26. juuli 2000. aasta otsust 2000/520/EÜ (programmi Safe Harbor käsitlev otsus),
- võttes arvesse komisjoni 27. novembri 2013. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Usalduse taastamine ELi ja Ameerika Ühendriikide vaheliste andmevoogude vastu“ (COM(2013)0846),
- võttes arvesse komisjoni 27. novembri 2013. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule, mis käsitleb programmi Safe Harbor toimimist ELi kodanike ja ELis asutatud äriühingute seisukohast (COM(2013)0847) (programmi Safe Harbor käsitlev teatis),
- võttes arvesse Euroopa Kohtu 6. oktoobri 2015. aasta otsust kohtuasjas C-362/14: Maximilian Schrems vs. andmekaitsevolinik (EU:C:2015:650),
- võttes arvesse komisjoni 6. novembri 2015. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule isikuandmete edastamise kohta ELis Ameerika Ühendriikidesse direktiivi 95/46/EÜ alusel pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-362/14 (Schrems) (COM(2015)0566),
- võttes arvesse artikli 29 töörihma 3. veebruari 2016. aasta avaldust Schremsi kohtuasjas langetatud otsuse tagajärgede kohta,

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ ELT L 350, 30.12.2008, lk 60.

⁽³⁾ ELT L 119, 4.5.2016, lk 1

⁽⁴⁾ ELT L 119, 4.5.2016, lk 89.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- võttes arvesse 2015. aasta õiguskaitseadust (*Judicial Redress Act*), mille president Obama jõustas oma allkirjaga 24. veebruaril 2016 (H.R.1428),
 - võttes arvesse 2015. aastal vastuvõetud USA vabadusseadust (*USA Freedom Act*)⁽¹⁾,
 - võttes arvesse presidendi poliitikasuunises nr 28 (*Presidential Policy Directive 28; PPD-28*)⁽²⁾ sätestatud USA signaaliluuretegevuse reforme,
 - võttes arvesse komisjoni 29. veebruari 2016. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Atlandi-ülesed andmevood: usalduse taastamine tugevate kaitsemeetmete kaudu“ (COM(2016)0117),
 - võttes arvesse artikli 29 tööühma 13. aprilli 2016. aasta arvamust 01/2016 ELi-USA andmekaitseraamistiku Privacy Shield piisavusotsuse eelnõu kohta,
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimisprogrammi ja ELi liikmesriikide jälgimisasutuste ning nende mõju kohta ELi kodanike põhiõigustele ja Atlandi-ülesele koostööle justiits- ja siseküsimustes⁽³⁾ ning oma 29. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta ELi kodanike massilist elektroonilist jälgimist käsitleva resolutsiooni järelmeetmete kohta⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Euroopa Kohus tunnistas oma 6. oktoobri 2015. aasta otsusega kohtuasjas C-362/14, Maximilian Schrems vs. andmekaitsevolinik kehtetuks komisjoni otsuse programmi Safe Harbor kohta, selgitades, et piisaval tasemel kaitset kolmandas riigis tuleb mõista kui „sisuliselt samaväärset“ selle kaitsega, mida pakub Euroopa Liit, ning rõhutades vajadust viia lõpule läbirääkimised ELi-USA andmekaitseraamistiku Privacy Shield üle, et tagada õiguskindlus selles osas, kuidas peaks toimuma isikuandmete edastamine ELi-USA-sse;
- B. arvestades, et andmete kaitsmine tähendab nende inimeste kaitsmist, kelle andmeid töödeldakse, ning arvestades, et selline kaitse on üks liidu poolt tunnustatud põhiõigusi (Euroopa põhiõiguste harta artikkel 8 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 16);
- C. arvestades, et isikuandmete kaitse, eraelu ja erasuhtluse puutumatus austamine, õigus turvalisusele, õigus saada ja levitada teavet ning ettevõtlusvabadus on kõik põhiõigused, mida tuleb tasakaalustatult järgida;
- D. arvestades, et kolmanda riigi pakutud kaitsetaset uurides on komisjon kohustatud hindama selles riigis kohaldatavate eeskirjade sisu, mis tuleneb riigi seadustest või rahvusvahelistest kohustustest, samuti praktikast, mis peab tagama nende eeskirjade täitmise, sest komisjon on andmekaitse direktiivi artikli 25 lõike 2 alusel kohustatud arvesse võtma kõiki asjaolusid, mis on seotud isikuandmete edastamisega kolmandasse riiki; arvestades, et see hinnang ei tohi hõlmata üksnes kommerts- ja isiklikel eesmärkidel kogutavate isikuandmete kaitset puudutavaid õigusakte ja -praktikat, vaid peab hõlmama ka kõiki selles riigis või sektoris kohaldatava raamistiku aspekte, eelkõige, aga mitte ainult õiguskaitset, riiklikku julgeolekut ja põhiõiguste järgimist;
- E. arvestades, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) moodustavad ELi majanduse kõige kiiremini kasvava sektori ja sõltuvad järjest rohkem andmete vabast liikumisest; arvestades, et 60 % ettevõtetest, kes toetusid Safe Harbori lepingule, olid VKEd, kellele see andis soodsa võimaluse kasutada lihtsustatud ja kulutõhusaid vastavusmenetlusi;

⁽¹⁾ <https://www.congress.gov/114/plaws/publ23/PLAW-114publ23.pdf>

⁽²⁾ <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/01/17/presidential-policy-directive-signals-intelligence-activities>

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0230.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0388.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- F. arvestades, et USA ja ELi majanduse arvele langeb rohkem kui 50 % ülemaailmsest SKPst, 25 % ülemaailmsest ekspordist ja rohkem kui 30 % ülemaailmsest impordist; arvestades, et USA ja ELi majandussuhted on maailmas kõige suurema väärtusega, kusjuures 2014. aastal oli Atlandi-ülese kaubavahetuse koguväärtus 1,09 triljonit USA dollarit, samas kui USA kaubavahetuse kogumaht Kanada ja Hiinaga oli vastavalt 741 miljardit USA dollarit ja 646 miljardit USA dollarit;
- G. arvestades, et piiriülesed andmevood Ameerika Ühendriikide ja Euroopa vahel on maailma suurimad – 50 % suuremad kui USA ja Aasia vahel ning peaaegu kaks korda suuremad kui USA ja Ladina-Ameerika vahel –, ja arvestades, et isikuandmete edastamine ja vahetamine on oluline komponent, mis toetab ELi ja Ameerika Ühendriikide tihedaid sidemeid äri- ja õiguskaitsevaldkonnas;
- H. arvestades, et artikli 29 töörühm märkis oma arvamuses 01/2016 tunnustavalt, et andmekaitseraamistik Privacy Shield on võrreldes programmi Safe Harbor käsitleva otsusega olukorda tunduvalt parandanud, eelkõige tänu põhimääratluste lisamisele, sellise mehhanismi loomisele, mis tagab kontrolli Privacy Shieldi nimekirja üle, ja nõuete täitmise välis- ja siseülevaatus kohustuslikuks muutmisele, ning arvestades, et töörühm on väljendanud ka tõsist muret seoses kaubanduslike aspektidega ja riigiasutuste juurdepääsuga raamistiku Privacy Shield kohaselt edastatud andmetele;
- I. arvestades, et praeguse seisuga on piisavat andmekaitse taset pakkuvate riikidena/territooriumidena tunnustatud Andorrat, Argentinat, Kanadat, Fääri saari, Guernseyd, Mani saart, Jerseyt, Uruguayd, Iisraeli, Šveitsi ja Uus-Meremaad ning neile on antud eelisjuurdepääs ELi turule;
1. tunnustab komisjoni ja USA administratsiooni tehtud pingutusi, et programmi Safe Harbor käsitleva otsusega võrreldes oluliselt parandada andmekaitseraamistikku Privacy Shield, eelkõige selliste põhimääratluste nagu „isikuandmed“, „töötlemine“ ja „vastutav töötleja“ lisamist, mehhanismi loomist, mis tagab kontrolli Privacy Shieldi nimekirja üle, ning nõuete täitmise välis- ja siseülevaatus kohustuslikuks muutmist;
 2. rõhutab Atlandi-üleste suhete tähtsust, mis on mõlema osapoole jaoks jätkuvalt äärmiselt olulised; rõhutab, et USA ja ELi vaheline terviklik lahendus peaks tunnistama õigust andmekaitsele ja eraelu puutumatusele; tuletab meelde, et ELi üks põhieesmärke on isikuandmete kaitse, sh ka nende edastamisel tähtsaimale rahvusvahelisele kaubanduspartnerile;
 3. rõhutab, et andmekaitseraamistik Privacy Shield peab olema kooskõlas ELi esmase ja teisese õigusega ning nii Euroopa Kohtu kui ka Euroopa Inimõiguste Kohtu asjaomaste otsustega;
 4. märgib, et VI lisas (riikliku luure direktori büroo (ODNI) esindaja Robert S. Litti kiri) täpsustatakse, et presidendi poliitikasuunise 28 (*Presidential Policy Directive 28; PPD-28*) kohaselt on muude kui USA kodanike isikuandmete ja teabevahetuse massiline kogumine endiselt lubatud kuuel juhul; juhib tähelepanu asjaolule, et nimetatud dokumendi kohaselt peab selline massiline kogumine olema vaid „võimalikult kohandatud“ ja „mõistlik“, mis ei vasta põhiõiguste hartas sätestatud rangematele vajalikkuse ja proportsionaalsuse kriteeriumidele;
 5. tuletab meelde, et õiguskindlus ning eelkõige selged ja ühetaolised reeglid on ettevõtete, eriti VKEde arengu ja kasvu üks põhitugeid, tagamaks et nad ei satuks õiguslikult ebakindlasse olukorda ning vältimaks negatiivset mõju nende tegevusele ja suutlikkusele Atlandi-ülest äritegevust korraldada;
 6. väljendab heameelt seoses eraisikute heastamismehhanismi kasutuselevõtuga raamistikus Privacy Shield; kutsub komisjoni ja USA administratsiooni üles lahendama praeguse keerukusega seonduvad probleemid, et muuta menetlus kasutajasõbralikuks ja tõhusaks;
 7. kutsub komisjoni üles taotlema selgust USA poolt ette nähtud „kirjalike selgituste“ õigusliku staatuse kohta;

Kolmapäev, 26. mai 2016

8. väljendab heameelt seoses sellega, et USA välisministeeriumisse on määratud ombudsman, kes teeb koostööd sõltumatute asutustega, et vastata ELi järelevalveasutustele, kes vahendavad üksikisikute taotlusi seoses valitsemissektori jälgimistegevusega; on siiski seisukohal, et see uus institutsioon ei ole piisavalt sõltumatu ning talle ei ole antud piisavalt volitusi tõhusaks tegevuseks ja oma kohustuste täitmiseks;
 9. väljendab rahulolu seoses asjaoluga, et raamistik Privacy Shield on liikmesriikide andmekaitseasutustele antud väljapaistev roll nende nõuete käsitlemisel ja uurimisel, mis on seotud ELi põhiõiguste hartas sätestatud isikuandmete kaitsega, ning andmete edastamise peatamisel, ja peab õigeks ka USA kaubandusministeeriumile pandud kohustust niisuguseid kaebusi lahendada;
 10. mõönab, et raamistik Privacy Shield on osa ELi ja kolmandate riikide, sealhulgas USA vahel toimuvast laiemast dialoogist andmekaitse, kaubanduse, julgeoleku ja nendega seotud õiguste ja ühiste huvidele vastavate eesmärkide asjus; kutsub seetõttu kõiki osapooli üles tegema koostööd toimivate ühiste rahvusvaheliste raamistike ning nende eesmärkide saavutamist soodustavate siseriiklike õigusaktide loomiseks ja pidevaks parandamiseks;
 11. rõhutab, et õiguskindlus isikuandmete edastamisel ELi ja USA vahel etendab tarbijausalduse, Atlandi-ülese äritegevuse arengu ja õiguskaitsealase koostöö seisukohast otsustavat rolli ning seetõttu on nende tulemuslikkust ja pikaajalist rakendamist silmas pidades ülioluline, et edastamist võimaldavad vahendid vastaksid nii ELi esmase kui ka teisese õiguse normidele;
 12. kutsub komisjoni üles täielikult täitma artikli 29 tööühma arvamuses 01/2016 ELi-USA andmekaitseraamistiku Privacy Shield piisavusotsuse eelnõu kohta esitatud soovitusi;
 13. kutsub komisjoni üles täitma oma kohustust raamistik Privacy Shield perioodiliselt läbi vaadata oma piisavushinnang ja sellekohased õiguslikud põhjendused, eriti seoses uue isikuandmete kaitse üldmääruse kohaldamisega kahe aasta pärast;
 14. palub, et komisjon jätkaks USA administratsiooniga dialoogi, et jõuda kokkuleppele andmekaitseraamistiku Privacy Shield edasises parandamises, arvestades selle praeguseid puudujääke;
 15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning USA valitsusele ja Kongressile.
-

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0234

Uued võimalused energiatarbijatele

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon uute võimaluste kohta energiatarbijatele (2015/2323(INI))
(2018/C 076/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2015. aasta teatist „Uued võimalused energiatarbijatele“ (COM(2015)0339),
- võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2015. aasta teatist avaliku konsultatsiooni algatamise kohta energiaturu uue korralduse üle (COM(2015)0340),
- võttes arvesse komisjoni 16. veebruari 2016. aasta teatist „ELi kütte- ja jahutusstrateegia“ (COM(2016)0051),
- võttes arvesse komisjoni 25. veebruari 2015. aasta teatist „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“ (COM(2015)0080),
- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2014. aasta teatist „Investeeringuskava Euroopa jaoks“ (COM(2014)0903),
- võttes arvesse komisjoni 15. novembri 2012. aasta teatist „Toimiv energiaturg“ (COM(2012)0663),
- võttes arvesse komisjoni 8. märtsi 2011. aasta teatist „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava“ (COM(2011)0112),
- võttes arvesse komisjoni 15. detsembri 2011. aasta teatist „Energia tegevuskava aastani 2050“ (COM(2011)0885),
- võttes arvesse kolmandat energiapaketti,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatarbijate teavitamist, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatarbijate teavitamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ ebaausate kaubandustavade kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta,
- võttes arvesse komisjoni 9. märtsi 2012. aasta soovitus 2012/148/EL arukate mõõtmissüsteemide arendamiseks ettevalmistumise kohta,

Kolmapäev, 26. mai 2016

- võttes arvesse oma 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni Euroopa energiatarbijate õiguste harta kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 10. septembri 2013. aasta resolutsiooni toimiva energiaturu kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2013. aasta resolutsiooni energia tegevuskava kohta aastani 2050 ja tuleviku kohta koos energiaga ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2014. aasta resolutsiooni nutivõrkude arendamise kohalike ja piirkondlike tagajärgede kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni tarbijakaitse kohta kommunaalteenuste puhul ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 15. detsembri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa energialiidu suunas liikumise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamust (A8-0161/2016),

1. väljendab heameelt komisjoni teatise üle „Uued võimalused energiatarbijatele“;
2. rõhutab, et raporti eesmärk on tagada kodumajapidamistest energiatarbijatele uued võimalused energiasüsteemi ülemineku taustal; rõhutab, et tööstustarbijaid tuleks käsitleda eraldi raamistikus;
3. rõhutab, et käimasoleva energiasüsteemi ülemineku käigus toimub eemaldumine tsentraliseeritud tootmisel põhinevast traditsioonilisest energiasüsteemist ja liikumine desentraliseerituma, energiatõhusama, paindlikuma ja suures osas taastuvatel energiaallikatel põhineva süsteemi suunas;
4. juhüb tähelepanu uuele turukorraldusele üleminekuga kaasnevatele kuludele teatavates liikmesriikides; palub komisjonil neid kulusid taskukohasuse ja konkurentsivõime seisukohast nõuetekohaselt arvesse võtta;
5. tuletab meelde, et lõppeesmärgiks peaks olema majandus, mis põhineb energiatõhususe esmatähtsuse põhimõtte täielikul rakendamisel ja energiasäästu ning nõudluse meetmete pakkumise meetmetest tähtsamaks seadmisel, et täita meie kliimaeesmärgid kooskõlas Pariisi kokkuleppe 1,5 stsenaariumiga, energiatõhususele, konkurentsivõimel ning eriti väiksematel tarbijaarvetel;
6. on seisukohal, et seoses sellega peaks energialiit keskenduma eelkõige kodanike huvidele ning:
 - a) pakkuma kodanikele stabiilset, taskukohast, tõhusat ja säästvat energiat ning kvaliteetseid energiatõhusaid tooteid, teenuseid ja hooneid;
 - b) võimaldama kodanikel taastuvenergiat ise toota, tarbida, salvestada ja sellega üksikult või kollektiivselt kaubelda, võtta meetmeid energia säästmiseks, hakata tarbimisvalikute kaudu energiaturu aktiivseks osalejaks ning osaleda turvaliselt ja usalduslikult tarbimiskajas; on veendunud, et sellega seoses tuleks komisjoni juhitud osalemisprotsessi abil ELi tasandil kooskõlastada praktiline ühine arusaam mõiste „tootev tarbija“ sisust;

⁽¹⁾ ELT C 286 E, 27.11.2009, lk 24.

⁽²⁾ ELT C 93, 9.3.2016, lk 8.

⁽³⁾ ELT C 36, 29.1.2016, lk 62.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0065.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0342.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0444.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- c) aitama kõrvaldada kütteostuvõimetuse põhjused;
- d) kaitsma tarbijaid turuosaliste kuritarvituste ning konkurentsi moonutavate ja ebaausate tavade eest ning võimaldama tarbijatel täiel määral oma õigusi kasutada;
- e) looma soodsad tingimused hästitoimiva ja konkurentsivõimelise energia siseturu kujunemiseks, pakkudes tarbijatele valikuvõimalusi ning läbipaistvat ja selget teavet;

7. on seisukohal, et järkjärgulisel loobumisel tarbijate energiahindade reguleerimisest tuleks arvesse võtta konkurentsi tegelikku taset turul energialiidu strateegia taustal, sest see peaks tagama, et energia on tarbijatele kättesaadav turvalise hinna eest;

8. on seisukohal, et energiaalane üleminek peaks üldpõhimõttena kaasa tooma tõhusama, läbipaistvama, kestlikuma, konkurentsivõimelisema, tasakaalustatuma, detsentraliseerituma ja kaasavama energiasüsteemi, mis on kasulik kogu ühiskonnale, suurendab kodanike ning kohalike ja piirkondlike osalejate ja kogukondade kaasatust ning võimaldab neil energia tootmise, jaotamise ja salvestamise vahendeid täielikult või osaliselt omada, kaitses samas kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi ning tagades, et energiatõhususe meetmetest ja taastuvenergia kasutamisest saadav kasu tehakse ka neile kättesaadavaks;

Toimiva ja kodanikele kasuliku energiaturu kujundamine

9. on seisukohal, et mõningasest edust hoolimata ei ole kolmanda energiapaketi eesmärki (tõeliselt konkurentsivõimelise, läbipaistva ja tarbijasõbraliku energia jaemüügituru loomine) kõigis liikmesriikides veel täielikult saavutatud, nagu nähtub turu püsivalt kõrgest kontsentratsioonist, suutmatusest vähenevaid hulgemüügikulusid jaehindades kajastada, teenusepakkuja vahetamise võimaluse vähesest kasutamisest ja tarbijate rahulolematusest;

10. on seetõttu veendunud, et komisjon peab kindlaks määrama või välja töötama täiendavad hästi toimiva ja tarbijasõbraliku energiaturu näitajad; rõhutab, et sellistes näitajates tuleks muu hulgas arvesse võtta energiatarbija vahetamise majanduslikku mõju tarbijatele, tarnija või paketi vahetamise tehnilisi tõkkeid ning tarbijate teadlikkuse taset;

11. rõhutab, et avatud, läbipaistev, konkurentsivõimeline ja hästi reguleeritud turg on tähtis, et hoida hinnad madalad, hoogustada innovatsiooni, parandada klienditeenindust ja kõrvaldada tõkked, mis ei võimalda kasutada uuenduslikke ärimudeleid, mis võivad kodanikele häid võimalusi pakkuda, suurendades nende mõjuvõimu ja aidates ennetada kütteostuvõimetust;

12. tuletab meelde, et klientide valikuid jaotusvõrgus piirab võrkude loomulik monopoolsus, mis tähendab, et kliendid ei saa jaotusvõrguettevõtjat vahetada; rõhutab, et vaja on piisavat turujärelevalvet jaotusvõrguettevõtjate üle, et kaitsta kliente võrguarvete järsu suurenemise eest;

13. on seisukohal, et komisjon ja liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid, tagamaks, et riiklike võrkude suuremast ühendatusest saadav kasu ei läheks jaotusvõrguettevõtjatele, vaid sellest saaksid otseselt kasu lõpptarbijad; on lisaks seisukohal, et riiklike võrkude ühendatuse suurendamine peab positiivselt mõjuma tarbijate makstavale energiahinnale ja seetõttu tuleb vältida kasu kandumist ainult jaotusvõrguettevõtjatele;

14. palub komisjonil ja liikmesriikidel hoolikalt tagada kolmanda energiapaketi täielik rakendamine ning nõuab selle läbivaatamist energiaturu uue korralduse raames, et võtta arvesse järgmisi kodutarbijatega seotud soovitusi:

- a) soovib suurendada arvete sagedust ning nii arvete kui ka lepingute läbipaistvust ja selgust, et hõlbustada tõlgendamist ja võrdlemist; rõhutab, et keelekasutus peab olema selge ja tehnilisi termineid tuleb vältida; palub, et komisjon määratleks selles valdkonnas minimaalsed teabele esitatavad nõuded, kaasa arvatud parimad tavad; rõhutab, et nii fikseeritud tasusid kui ka makse ja lõive võiks arvetel sellisena selgelt ka esitada, mis võimaldaks kliendil neid kergesti

Kolmapäev, 26. mai 2016

- eristada muutuvatest tarbimisega seotud kuludest; tuleb meelde kehtivat nõuet, et tarnija esitaks arvel või sellega koos iga energiaallika panuse tarnija üldisse energiaallikate struktuuri eelnenud aastal, tehes seda arusaadaval ja selgelt võrreldaval viisil ja lisades viite sellele, kust leida teavet CO₂-heite ja radioaktiivsete jäätmetega seotud keskkonnamõju kohta;
- b) soovib luua ühtse kontaktpunkti, et anda kogu vajalik teave, mis võimaldab tarbijal teha teadliku otsuse;
- c) soovib, et jaotusvõrguettevõtjad, kellel on juurdepääs kodumajapidamise varasematele tarbimistavadele, samuti sõltumatute võrdlusvahendite haldajad teeksid energiasektorit reguleerivate asutustega koostööd, et uurida, kuidas tarbijaid kõige paremini pakkumisevõrdlustega varustada, et kõik tarbijad, isegi need, kellel puuduvad digioskused või juurdepääs internetile, saaksid teada, kas tarnija vahetamine aitaks neil raha säästa;
- d) soovib koostada suunised hinnavõrdlusvahendite kohta, et tagada tarbijate juurdepääs sõltumatutele, ajakohastatud ning arusaadavatele hinnavõrdlusvahenditele; on veendunud, et liikmesriigid peaksid kaaluma kõiki hinnavõrdlusvahendeid hõlmavate akrediteerimissüsteemide koostamist kooskõlas Euroopa energeetikasektorit reguleerivate asutuste nõukogu suunistega;
- e) soovib niisuguste uute platvormide loomist, mis toimiksid sõltumatute hinnavõrdlusvahenditena, et tagada tarbijatele suurem selgus arve suhtes; soovib anda selliste sõltumatute platvormide kaudu tarbijatele teavet kasutatud energiaallikate protsentuaalse osakaalu ning energiatariffides sisalduvate eri maksude, lõivude ja lisatasude kohta võrdleval viisil, et võimaldada tarbijal kergesti otsida sobivamaid pakkumisi; soovib anda see ülesanne olemasolevatele organitele, nagu riiklikud energiaasutused, reguleerivad asutused või tarbijaorganisatsioonid; nõuab, et igas liikmesriigis töötataks välja vähemalt üks niisugune sõltumatu hinnavõrdlusvahend;
- f) tarnijate jaemüügikonkurentsi edendamiseks soovib liikmesriikidel koostada koostöös hinnavõrdlusvahendite haldajate ja tarbijarühmadega suunised, tagamaks, et viis, kuidas tarnijad eri tariife kujundavad, võimaldab neid lihtsalt võrrelda ega tekita tarbijas segadust;
- g) soovib, et arvel või koos arvega teavitataks tarbijat tema jaoks sobivaimast ja soodsaimast tariifist, lähtudes tema varasematest tarbimistavadeist, ja et tarbijal oleks soovi korral võimalikult lihtne sellele tariifile üle minna; märgib, et kuna paljudes liikmesriikides vahetavad tarbijad harva tarnijat, ei ole paljusid kodumajapidamisi, eeskätt kõige haavatavamaid, energiaturule kaasatud ning nad ostavad energiat ikka veel kohatute, aegunud ja kallite tariifide alusel;
- h) soovib uurida, milliseid meetmeid tuleks võtta, et võimaldada jaehindades paremini kajastada hulgimüügihindu ning seega muuta fikseeritud elementide, eelkõige maksude ja lõivude ning mõnel juhul võrgutasude osakaalu suurenemise suundumust energiaarvetel; juhib tähelepanu kodumajapidamiste ja tööstustarbijate makstavate maksude ja lõivude määra erinevusele;
15. on kindlalt veendunud, et kõik energiatarnijate veebisaidid ja kogu e-arveldamine peaksid olema puuetega inimestele täielikult juurdepääsetavad ja vastama Euroopa standardi EN 301 549 asjakohastele nõuetele;
16. rõhutab, et liikmesriigid peaksid täielikult rakendama kolmandas energiapaketi sätetestatud tarnija vahetamist käsitlevad sätted ning et siseriikliku õigusega tuleb tagada tarbijate õigus tarnijaid kiiresti, lihtsalt ja tasuta vahetada ning et tarnija vahetamise võimalust ei tohiks takistada lõpetamistasude või trahvidega; toonitab, et selle õiguse jõustamine turuseire ning tulemuslike, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste abil on esmatähtis, ning toetab Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER) järeldusdokumendis „Sild 2025. aastasse“ esitatud soovitusi tarnija vahetamise kohta;

Kolmapäev, 26. mai 2016

17. on seisukohal, et tuleks edendada kollektiivseid tarnija vahetamise süsteeme ja kampaaniaid, et aidata tarbijatel leida nii hinna kui ka kvaliteedi poolest parem lahendus; rõhutab, et sellised süsteemid peavad olema sõltumatud, usaldusväärsed, läbipaistvad, terviklikud ja kaasavad ning jõudma ka vähem kaasatud inimrühmadeni; on seisukohal, et seda rolli sobiksid hästi täitma kohalikud ametiasutused, reguleerivad asutused, tarbijaorganisatsioonid ja muud mittetulunduslikud organisatsioonid, et vältida kuritarvituslikke tavasid;

18. rõhutab, et liikmesriigid peavad energiatarbijate, eriti kõige haavatavamate tarbijate kaitsmiseks nõuetekohaselt rakendama ja jõustama ebaausate kaubandustavade direktiivi ja tarbija õiguste direktiivi sätteid rändmüügi, ebaõiglaste tingimuste või tavade ning agressiivsete turundusmeetodite kohta; märgib, et mitmes liikmesriigis on saagenud kaebused rändmüügi kohta;

19. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle kaaluda konkreetselt energiavaldkonda käsitlevate õigusaktide lisamist tarbijakaitsealase koostöö määruse lisasse ⁽¹⁾;

Kaasava energiasüsteemi tagamine, võimaldades kodanikel energiaalase ülemineku protsessis sisuliselt osaleda, ise taastuenergiat toota ja energiatõhusaid valikuid teha

20. on seisukohal, et hästitoimiva energiasüsteemi kontekstis on kohalikel ametiasutustel, kogukondadel, kodumajapidamistel ja üksikisikutel tähtis roll, nad peaksid energiaalasele üleminekuks oluliselt kaasa aitama ning neid tuleks julgustada energiatootjateks ja -tarnijateks saama, juhul kui nad soovivad seda teha; märgib, et seetõttu on oluline, et Euroopa Liit võtaks tootva tarbija kohta kasutusele ühise operatiivse määratluse;

21. palub liikmesriikidel võtta kasutusele nn netomõõtmise (net metering) kavad, et toetada isetootmist ja ühist energiatootmist;

22. on seisukohal, et optimaalseks energiaalaseks üleminekuks on vaja märkimisväärset käitumise muutust kodanike seas; peab stiimuleid ja juurdepääsu kvaliteetsele teabele seejuures väga tähtsaks ja palub komisjonil seda oma edaspidistes ettepanekutes käsitleda; leiab, et haridus, koolitus ja teabekampaaniad on olulised tegurid, et käitumise muutust saavutada;

23. on seisukohal, et isetootmise alustamist ja energiatõhususe meetmete kasutamist takistavad kapitali ja rahandusala oskusteadmiste piiratud kättesaadavus, suured esialgsed investeerimiskulud ja pikk tagasimakseae; soovib uusi ärimudeleid, kollektiivseid ostuskeeme ja uuenduslikke finantsinstrumente, mis ergutavad kõiki tarbijaid isetootmise, -tarbimise ja energiatõhususe meetmeid kasutama; on seisukohal, et see peaks kujunema Euroopa Investeerimispanga, Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, programmi „Horisont 2020“ ja struktuurifondide oluliseks eesmärgiks; kordab, et projekte tuleks rahastada võrdleva kulutõhususe alusel, arvestades seejuures riiklikke ja ELI kliima- ja energiapoliitika eesmärgi ja kohustusi;

24. nõuab stabiilseid, piisavaid ja kulutõhusaid tasustamissüsteeme, et tagada investorite kindlus ja suurendada väikese ja keskmise mahuga taastuenergiatootmise projektide alustamist, samas võimalikult vähendades turumoonutusi; kutsub liikmesriike üles täiel määral kasutama keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunistega aastateks 2014–2020 ette nähtud vähese tähtsusega erandeid; on seisukohal, et võrgutariifid ja muud tasud peaksid olema läbipaistvad ja mitte-diskrimineerivad ning õiglaselt kajastama tarbija mõju elektrivõrgule, vältides kulude topeltväljanõudmist ja samas tagades jaotusvõrkude hoolduse ja arenduse piisava rahastamise; peab kahetsusväärseks taastuenergia toetussüsteemide tagasiulatuvaid muutusi, samuti ebaõiglaste ja karistavate maksude või tasude kehtestamist, mis kahjustab isetootmise

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitsealase jüstamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (ELT L 364, 9.12.2004, lk 1).

Kolmapäev, 26. mai 2016

jätkuvat laienemist; rõhutab, et hästi läbi mõeldud ja tulevikukindlad toetussüsteemid on tähtsad investorite kindlustunde ja maksumaksjate kulutuste tasuvuse suurendamiseks ning kirjeldatud muudatuste vältimiseks tulevikus; rõhutab, et tootvaid tarbijaid, kes pakuvad võrgule salvestamisvõimsust, tuleks tasustada;

25. soovib vähendada uue isetootmise suutlikkuse haldustõkkeid absoluutse miinimumini, eelkõige kõrvaldades turu ja võrgu juurdepääsupiirangud; soovib lühendada ja lihtsustada autoriseerimismenetlusi, näiteks minnes üle lihtsa teavitamise nõudele, austades samas endiselt kõiki õiguslikke nõudeid ja tagades jaotusvõrguettevõtjate teavitamise; soovib lisada taastuvenergia direktiivile selle läbivaatamise käigus konkreetseid sätteid tõkete kõrvaldamiseks ja kogukondlike/koostööpõhiste energiasüsteemide edendamiseks nn kontaktpunktide kaudu, mis tegelevad projektilubadega ja annavad rahandus- ja tehnilist oskusteavet, ja/või konkreetsete tervituskampaaniate kaudu kohalikul ja kogukondlikul tasandil, samuti tagades tootvate tarbijate juurdepääsu alternatiivsetele vaidluste lahendamise mehhanismidele;

26. rõhutab vajadust kujundada üürnike ja korterelamute elanike jaoks soodne, stabiilne ja õiglane raamistik, et võimaldada ka neil ühisomandist, isetootmisest ja energiatõhususe meetmetest kasu saada;

27. palub komisjonil suurendada toetust linnapeade paktile, arukatele linnadele ja arukatele kogukondadele ning 100 % taastuvaid energiaallikaid kasutavatele kogukondadele, et neid laiendada ja edasi arendada kui vahendeid isetootmise ja energiatõhususe meetmete edendamiseks, kütteostuvõimetuse vastu võitlemiseks, parimate tavade vahetamise soodustamiseks kõigi kohalike ametiasutuste, piirkondade ja liikmesriikide vahel ning selleks, et tagada kõigi kohalike ametiasutuste teadlikkus neile kättesaadavast rahalisest abist;

Tarbimiskaja reguleerimise edendamine

28. rõhutab, et tarbimiskaja stimuleerimiseks peab energiahind vastavalt kõrgema ja madalama tarbimisega perioodidele vahelduma, ja toetab seetõttu vabatahtlikkusel põhinevat dünaamilist hinnakujundust, mille mõju kõikidele tarbijatele tuleks põhjalikult hinnata; rõhutab, et tuleb rakendada tehnoloogiat, mis annab paindlikku tarbimist soosivaid hinnasignaale, muutes tarbijad vastuvõtlikumaks; on veendunud, et kõik tariifid peavad olema läbipaistvad, võrreldavad ja selgelt lahti seletatud; soovib põhjalikumalt analüüsida, kuidas kehtestada ja rakendada progresseeruvaid ja muutuvaid tariifisüsteeme, et soodustada energiasäästu, enesereguleerimist, tarbimiskaja ja energiatõhusust; meenutab komisjonile, et tulevaste seadusandlike ettepanekute kavandamisel peaks olema tagatud, et dünaamiliste hindade juurutamisega kaasneb klientide ulatuslikum teavitamine;

29. on seisukohal, et tarbijatel peaks olema lihtne ja kiire juurdepääs oma energiatarbimise andmetele ja sellega seotud kuludele, et aidata neil teha teadlikke otsuseid; märgib, et üksnes 16 liikmesriiki on lubanud võtta 2020. aastaks suures ulatuses kasutusele nutiarvestid; on seisukohal, et nutiarvestite kasutuselevõtmisel peaksid liikmesriigid tagama kindla õigusraamistiku, et teha kindel lõpp õigustamatute tagasiulatuvate arvete esitamisele ning tagada nutiarvestite tõhus kasutuselevõtt, mis on taskukohane kõigile, eelkõige kütteostuvõimetutele tarbijatele; rõhutab, et nutiarvestitest tulenev kasu tuleks võrguettevõtjate ja tarbijate vahel õiglaselt jagada;

30. rõhutab, et aruka tehnoloogia arendamine mängib energiaalasel üleminekul olulist rolli ning võib aidata tarbijatel oma energiakulusid vähendada ja energiatõhusust parandada; palub seega IKT kiiret kasutuselevõttu, kaasa arvatud mobiilirakendused, internetipõhised platvormid ja arvete esitamine interneti teel; rõhutab, et nende muutuste käigus ei tohi tähelepanuta jätta kõige haavatavamaid või vähem kaasatud tarbijaid ning nende arved ei tohi suureneda, kui nad pole muutustest otseselt kasu saanud; märgib, et neid tarbijarühmi tuleks eraldi toetada ja tuleks vältida mis tahes sunnitud kaasamist, mis ei võimalda tarbijatel vabalt tariife ja tarnijaid valida;

31. rõhutab vajadust soodustada arukate võrkude ja seadmete arendamist, millega automatiseeritakse energianõudluse reguleerimine vastavalt hinnasignaalidele; on veendunud, et arukate seadmete rakendamisel tuleb tagada kõrgetasemeline andmekaitse, seadmed peavad olema koostalitlusvõimelised, projekteeritud lõpptarbijale kasu toomiseks, varustatud energia säästmist suurendavate funktsioonidega ja toetama energiateenuste turgude arendamist ning nõudluse juhtimist;

Kolmapäev, 26. mai 2016

32. rõhutab, et tarbijad peaksid saama vabalt valida pakkumisi koondavaid ettevõtjaid ja tarnijatest sõltumatuid energiateenuse ettevõtjaid;

33. on seisukohal, et kodanike energiaalaste andmete töötlemise ja säilitamisega peaksid tegelema üksused, mis haldavad andmete juurdepääsu mittediskrimineerival viisil, ning see peaks toimuma kooskõlas ELis kehtiva eraelu puutumatuse ja andmekaitse raamistikuga, milles on sätestatud, et tarbijale peaks alati jääma kontroll oma andmete üle ning et andmeid tohib edastada kolmandatele osalistele vaid tarbija sõnaselge nõusoleku korral; on seisukohal, et lisaks peaks kodanikel olema võimalik kasutada oma õigust isikuandmeid parandada ja kustutada;

Kütteostuvõimetuse põhjuste kõrvaldamine

34. nõuab tugeva ELi õigusraamistiku loomist kütteostuvõimetuse vähendamiseks, jagades liikmesriikide vahel parimaid tavasid ja koostades kütteostuvõimetuse laia, üldise määratluse, mis keskendub põhimõttele, et taskukohase energia kättesaadavus on sotsiaalne põhiõigus;

35. rõhutab, et andmete parem kättesaadavus ja kogumine on tähtis olukorra hindamiseks ja abi võimalikult tulemuslikuks suunamiseks kütteostuvõimetutele kodanikele, kodumajapidamistele ja kogukondadele;

36. rõhutab, kui oluline on soodustada selles valdkonnas kõikvõimalikku koostoimet, eelkõige seda, mis on võimalik kohalike ametiasutuste ja jaotusvõrguettevõtjate vahel, kes suudavad pakkuda kõige rohkem teavet kütteostuvõimetuse määra kohta ja märgata ohuolukordi, järgides samas täielikult Euroopa ja riiklike andmekaitse eeskirju;

37. on seisukohal, et energialiidu juhtimise raamistik peaks hõlmama liikmesriikide seatavaid eesmärgi ja aruandlust kütteostuvõimetuse kohta ning tuleks välja arendada heade tavade komplekt;

38. on seisukohal, et energiatõhususe meetmed on kütteostuvõimetuse ja tarbijate haavatavuse kulutõhusa vähendamise strateegia kujundamisel kesksel kohal ning täiendavad sotsiaalkindlustuse poliitikat; nõuab meetmete võtmist, tagamaks, et seoses hoonete energiatõhususe direktiivi ja energiatõhususe direktiivi, eelkõige selle artikli 7 läbivaatamisega pööratakse hoonete energiatõhusal renoveerimisel rohkem tähelepanu kütteostuvõimetutele kodanikele; soovib kaaluda eesmärgina energiakulukate kodude vähendamist 2030. aastaks, keskendudes üürikinnisvarale ja sotsiaalkorteritele; on veendunud, et ehitised, mida kasutavad ja omavad riigiasutused, peaksid selles valdkonnas eeskujuna andma;

39. nõuab, et energiatõhususe jaoks ettenähtud ELi vahendeid ja isetootmise toetust suunataks rohkem kütteostuvõimetutele, madala sissetulekuga tarbijatele ja et rohkem tegeldaks üürnike ja omanike huvide lahknemise lahendamise; ja

40. on seisukohal, et kuigi liikmesriikide eri tavasid tuleb austada, on täpselt suunatud sotsiaalsed tariifid madala sissetulekuga ja haavatavate kodanike jaoks üliolulised, mistõttu tuleks neid edendada; leiab, et mis tahes sellised sotsiaalsed tariifid peaksid olema täielikult läbipaistvad;

o

o o

41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0235

Vaesuse soolised aspektid**Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon vaesuse sooliste aspektide kohta (2015/2228(INI))**

(2018/C 076/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 8, 9, 151, 153 ja 157,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ja eelkõige selle sotsiaalseid õigusi ning soolist võrdõiguslikkust käsitlevaid sätteid,
- võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
- võttes arvesse ELi majanduskasvu strateegiat, strateegiat „Euroopa 2020“ ning eelkõige selle eesmärki vähendada allpool riiklikku vaesuspiiri elavate eurooplaste arvu 2020. aastaks 25 %, aidates vaesusest välja enam kui 20 miljonit inimest, samuti vajadust täielikult rakendada liikmesriikide sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteemid, et tagada piisav sissetulekutoetus,
- võttes arvesse komisjoni 2013. aasta sotsiaalsete investeeringute paketti,
- võttes arvesse komisjoni rahastatava soolise võrdõiguslikkuse praktilise süvalaiendamise Euroopa võrgustikku (GenderCop) ning eriti GenderCopi vaesuse ja kaasatusega tegelevat tööühma,
- võttes arvesse struktuurifondide 2014.–2020. aasta ühissätete määruse artiklit 7,
- võttes arvesse vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogrammi 2014. aasta kohtumist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes,
- võttes arvesse nõukogu 8. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/18/EL, millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühenduse, Euroopa Käsitööga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkokkulepet ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/34/EÜ,
- võttes arvesse komisjoni 2015. aasta augustis avaldatud tegevuskava „Uus algus töötavate perekondade töö ja eraelu tasakaalu saavutamiseks“,
- võttes arvesse komisjoni talituste 3. detsembri 2015. aasta töödokumenti „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ (SWD(2015)0278),
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti poolt korraldatud lesbisid, geisid, biseksuaale ja trans-inimesi käsitleva uuringu tulemusi, mis avaldati 17. mail 2013. aastal,

Kolmapäev, 26. mai 2016

- võttes arvesse oma 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni naiste ja vaesuse kohta Euroopa Liidus ⁽¹⁾ ning 3. veebruari 2009. aasta resolutsiooni soopõhise võrdse kohtlemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 20. oktoobril 2010. aastal vastu võetud esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/.../EL, millega muudetakse rasedus- ja sünnituspuhkuse direktiivi,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni naiste vaesuse olemuse kohta Euroopa Liidus ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalda vastu võitlemise ELi uue poliitilise raamistiku prioriteetide ja põhijoonte kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 13. septembri 2011. aasta resolutsiooni pensionieale lähenevate naiste olukorra kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni üksikemade olukorra kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte rakendamise kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ÜRO naiste olukorra komisjoni 57. istungjärgu ning igasuguse naiste- ja tütarlastevastase vägivalda tõkestamise ja likvideerimise kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni majanduskriisi mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele ning naiste õigustele ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 10. märtsi 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Liidus 2013. aastal naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas saavutatud edu kohta ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia kohta 2015. aasta järgseks perioodiks ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ (meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes) kohaldamise kohta ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse komisjoni tellitud ja aprillis 2014 avaldatud uuringut „Üksikvanemad ja tööhõive Euroopas“ („Single parents and employment in Europe“),
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit vaesusevastaste eesmärkide saavutamise kohta kasvavate majapidamiskulude taustal ning sellele lisatud naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A8-0040/2016),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A8-0153/2016),

⁽¹⁾ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 130.

⁽²⁾ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 31.

⁽³⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 162.

⁽⁴⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 77.

⁽⁵⁾ ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 26.

⁽⁶⁾ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 9.

⁽⁷⁾ ELT C 131 E, 8.5.2013, lk 60.

⁽⁸⁾ ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 75.

⁽⁹⁾ ELT C 24, 22.1.2016, lk 8.

⁽¹⁰⁾ ELT C 36, 29.1.2016, lk 6.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0050.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0218.

⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0351.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- A. arvestades, et uusimate Eurostati andmete järgi on vaesuses elavaid naisi endiselt rohkem kui mehi, praegusel hetkel on sellises olukorras umbes 64,6 miljonit naist ja 57,6 miljonit meest⁽¹⁾; arvestades, et see näitab, et vaesus mõjutab naisi ja mehi erinevalt; arvestades, et suhteline vaesus mõjutas 2014. aastal ELi 28 liikmesriigis eriti naisi, kusjuures suhtelise vaesuse määr enne sotsiaalseid siirdeid oli 46,6 % ja pärast selliseid siirdeid 17,7 %; arvestades, et naiste vaesuse määr on liikmesriigiti väga erinev; arvestades, et vaatamata sellele, kui täpselt eristatakse suhtelises vaesuses elavaid rühmi, nagu eakad naised, vallalised naised, üksikemad, lesbid, biseksuaalid, transsoolised ja puudega naised, on sisserändajatest naiste ja etnilistesse vähemustesse kuuluvate naiste vaesusriski määr üle Euroopa Liidu sama; arvestades, et 38,9 % ELi 28 liikmesriigi üldisest elanikkonnast ja 48,6 % vallalistest naistest ei ole võimelised ootamatute kulutustega toime tulema; arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku teatel moodustavad enamiku maailma vaeseimast elanikkonnast naised, et maapiirkondades on vaesuses elavate naiste osakaal alates 1975. aastast 50 % võrra suurenenud, et kaks kolmandikku maailma elanikkonna töötundidest langeb naiste arvele ja naised toodavad poole maailma toidust, kuid teenivad ainult 10 % maailma sissetulekust ja neile kuulub alla 1 % maailma omandist;
- B. arvestades, et tööturul soolise võrdõiguslikkuse saavutamine sotsiaalse ja majandusliku heaolu suurendamise teel ei ole kasulik mitte ainult naistele, vaid kogu ühiskonnale; arvestades, et eesmärk tagada meeste ja naiste võrdõiguslikkus pärineb 1957. aasta Rooma lepingust;
- C. arvestades, et liikmesriikide valitsustel on ÜRO lapse õiguste konventsioonist ja säästva arengu tegevuskavast 2030 tulenevalt kohustus kindlustada, et kõik poisid ja tüdrukud saaksid täieliku põhihariduse; arvestades, et parlament korraldas 2015. aasta mais rahvusvahelisel naistepäeval ürituse „Naiste ja tüdrukute mõjuvõimu suurendamine hariduse abil“; arvestades, et nii kooliharidus kui ka kogemusõpe aitavad ületada tõrjutust ja mitmesuguseid diskrimineerimise vorme, luues kogukondade vahel dialoogi, avatust ja mõistmist ning suurendades tõrjutud kogukondade mõjuvõimu;
- D. arvestades, et majanduslanguse ajal on juba niigi suhtelises vaesuses elavad inimesed – tõenäolisemalt naised – tööturul ja sotsiaalkindlustuse aspektist eriti haavatavas olukorras, eriti kui nad kuuluvad mitmekordse diskrimineerimise all kannatavatesse rühmadesse; arvestades, et ELi LGBT-inimesi käsitleva uuringu kohaselt ähvardab lesbisid ja biseksuaalseid ning transsoolisi naisi ebaproportsionaalselt suur seksuaalsel sättumusel või soolisel identiteedil põhineva diskrimineerimise oht tööhõives (19 %), hariduses (19 %), eluaseme leidmisel (13 %), tervishoius (10 %) ja juurdepääsus sotsiaalteenustele (8 %); arvestades, et see ohustab ebaproportsionaalselt nende majanduslikku ja sotsiaalset heaolu;
- E. arvestades, et viimastel aastatel on lisaks majanduskriisile ka komisjoni nõutud ja liikmesriikide rakendatud kokkuhoiumeetmed suurendanud ebavõrdsust ja mõjutanud eelkõige naisi, suurendades naiste vaesust ja tõrjudes neid aina rohkem tööturult välja; arvestades, et laste, eakate ja haigete hooldamisega seotud avalike teenuste võrku ja taristut on kärbitud ning seda tüüpi kvaliteetsete ja tasuta avalike teenuste osutamist vähendatud;
- F. arvestades, et üksikvanemaga perekondi ohustab vaesus või sotsiaalne tõrjutus rohkem (49,8 % võrreldes 25,2 %-ga keskmistest ülalpeetavate lastega majapidamistest, kuigi liikmesriikide vahel on suuri erinevusi)⁽²⁾; arvestades, et Eurostati andmetel moodustasid naised 2014. aastal ELis 56,6 % üksikvanemaga leibkondadest; arvestades, et vaesusel on suur mõju laste isiklikule arengule ja haridusele ning selle tagajärjed võivad kogu eluks püsima jääda; arvestades, et hariduslõhe eri sotsiaal-majanduslikest kihtidest pärit laste vahel on suurenenud (11 riigis saab pakutavast alusharidusest ja lastehoiust osa vaid kuni 15 % alla 3-aastastest lastest); arvestades, et suure tõenäosusega kandub vaesus edasi läbi mitme põlvkonna; arvestades, et kvaliteetse hariduse puudumine suurendab märgatavalt laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu, ning mitmesugused pereeluga seotud tegurid, nagu stabiilsuse puudumine, vägivald ja halvad elutingimused, suurendavad märgatavalt koolist väljalangemise ohtu;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=t2020_50&language=en

⁽²⁾ Organisatsiooni Save the Children uurimus „Laste vaesus ja sotsiaalne tõrjutus Euroopas“ („Child Poverty and Social Exclusion in Europe“), Brüssel, 2014, lk 14.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- G. arvestades, et vaesus mõjutab eriti maapiirkondades elavaid naisi; arvestades, et maapiirkondades ei ole paljud naised isegi tööturul või töötuna registreeritud; arvestades, et töötus on maapiirkondade naiste seas väga suur ja need, kes töötavad, saavad väga väikest sissetulekut; arvestades, et maapiirkondades on naiste juurdepääs haridusele, vähktõve varajasele diagnoosimisele ja üldisele tervishoiule piiratud;
- H. arvestades, et suhtelise vaesuse tulemuseks on sotsiaalne tõrjutus ja vähene osavõtt ühiskonnaelust hariduse, õiguskaitse, elukestva õppe, esmaste tervishoiuteenuste, inimväärse eluaseme ja toidu, vee- ja energiakasutuse vallas, samuti juurdepääsul kultuurile, teabele, sportimisvõimalustele ning ühistranspordile; arvestades, et naiste toetamise meetmetesse investeerimine parandab ka nende perede, eriti laste elutingimusi;
- I. arvestades, et sooline palgalõhe on 16,3 % ning arvestades, et ebatüüpilised ja paindlikud töölepingud on naiste seas samuti levinumad kui meeste seas;
- J. arvestades, et naised, kes soovivad äri alustada, tekib sageli raskusi laenu saamisel, sest traditsioonilised finantsvahendajad ei taha neile laenu anda, kuna peavad naisettevõtjate rahastamist riskantsemaks ja naisi vähem võimeliseks ettevõtet edukalt juhtima ning tulusaid investeeringuid tegema;
- K. arvestades, et naised töötavad sageli koduabilisena, tihtipeale väljaspool riikliku tööõiguse kohaldamisala; arvestades, et eriti dokumentideta naisi ähvardab sunnitud töö ja tööalase ärakasutamise oht;
- L. arvestades, et naised võtavad meestest sagedamini enda peale eakate, haigete või sõltuvate pereliikmete, samuti laste eest hoolitsemise ning teevad sagedamini karjääripausi, mille tulemuseks on väiksem tööturul osalemine ja pikad eemalejäämise perioodid; arvestades, et vaesumise ohtu vähendab kvaliteetsete sotsiaalteenuste kasutuselevõtmine ning taskukohaste alusharidus- ja lastehoiuvõimaluste, samuti muude sõltuvate isikute, nt eakate hoolduse pakkumine; arvestades, et vähesed liikmesriigid on täitnud või ületanud Barcelona eesmärgid, mida tuleb pidada hädavajalikuks, et jõuda hoolduskohustuste võrdsema jagamiseni;
- M. arvestades, et vaesuse põlvkondadevahelise mõõtme tõttu on vaesuse feminiseerumise vältimiseks kindlasti vaja parandada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu sattunud tüdrukute ja naiste olukorda;
- N. arvestades, et ELi 27 liikmesriigis elab suhtelises vaesuses 27, 34 % tööeas üksikemadest, samas kui muudest tööeas ja lastega peredest on selles olukorras 17 %;
- O. arvestades, et pensioniõiguste erinevus on keskmiselt 39 % ning see tuleneb tasakaalustamatusest, mille on põhjustanud püsiv ebavõrdsus palkades ja juurdepääsus tööhõivele, diskrimineerimine ning sooline palgalõhe tööturul; arvestades, et selline pensionilõhe takistab naiste majanduslikku iseseisvust ning on üks põhjus, miks naised langevad vananedes allapoole vaesuspiiri; arvestades, et vaja on meetmeid, millega tagada naiste võrdne juurdepääs inimväärsetele pensioniskeemidele; arvestades, et nendes liikmesriikides, kus rakendati direktiivi 2006/54/EÜ, vähenes pensionilõhe aastatel 2006–2012 ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/547546/EPRS_STU\(2015\)547546_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/547546/EPRS_STU(2015)547546_EN.pdf), lk 11.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- P. arvestades, et suhtelise vaesuse suurenemine on otseselt seotud eelarvekärbetega haridusvaldkonnas, sotsiaalkindlustussüsteemides ja hoiuteenustes; arvestades, et kriisi ja paljudes Euroopa riikides võetud kokkuhoiumeetmete all on kõige rohkem kannatanud naised ja lapsed;
- Q. arvestades, et naised on majandusliku ja sotsiaalse arengu tähtis tugejõud ning hea haridus on üks tõhusamaid strateegiaid tööturul edu saavutamiseks ja vaesustsüklit väljamurdmiseks; arvestades, et kui haridus ei ole tasuta, siis moodustavad sellega otseselt ja kaudselt seotud kulutused vaesuses elavate inimeste jaoks tõsise takistuse, mis ei lase neil oma kvalifikatsiooni täiendada; arvestades, et tüdrukud on koolis poistest edukamad, kuid sageli takistab perega seotud ja muu surve neid hariduses saavutatud edu kutsetegevusse rakendamast või raskendab seda;
- R. arvestades, et ühiskonnas üldiselt tunnustatud stereotüübid lähtuvad patriarhaalsest hoiakust ning sunnivad naised ühiskonnas allutatud rolli, mis suurendab vaesuse feminiseerumist; arvestades, et need stereotüübid arenevad välja lapsepõlves ja kajastuvad õppimis- ja koolitusvalikutes ning seal edasi tööturul; arvestades, et naiste tööalane tegevus piirdub pahatihti nn naistesõbralike tööülesannetega, mille eest ikka veel ei maksta nõuetekohast tasu, samas kui matemaatika, teaduse, äri, IKT ja inseneriteaduse valdkonnas, samuti vastutavatel ametikohtadel on naised vähemuses; arvestades, et need stereotüübid ja asjaolu, et palkade kujundamist mõjutavad sektorid, kus mehed on enamuses, põhjustavad soolist diskrimineerimist;
- S. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020“, millega püütakse liidus kujundada arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majandust, hõlmab ulatuslikke eesmärgi, nagu 75 % tööhõive määr ning vaesuses ja sotsiaalses tõrjutuses elavate või sellises ohus olevate inimeste arvu vähendamine 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra; arvestades, et strateegia eesmärkide hulka kuulub koolist väljalangemise määra vähendamine alla 10 %;
- T. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020“ üks eesmärgi on tagada, et ülikoolihariduse saaks 40 % 30–34-aastastest praeguse keskmise 37,9 % asemel; arvestades, et naiste seas ületab kõrghariduse omandanute osakaal 42,3 %, samas kui meeste seas on see 33,6 %;
- U. arvestades, et vaesuse vähendamine on üks strateegia „Euroopa 2020“ viiest mõõdetavast eesmärgist ja selle saavutamiseks on vaja olulist uut poliitilist impulssi; arvestades, et neid eesmärgi ei ole võimalik saavutada, andmata vaesusevastasele poliitikale tugevat soolist mõõdet, milleks tuleb vastu võtta riiklik poliitika naiste kaitsmiseks eelkõige vaesusse langemise ohu eest;
- V. arvestades, et vaesus ja sotsiaalne tõrjutus ning naiste majanduslik sõltuvus võib suurendada naistevastast vägivalda ja vastupidi, sest vägivald mõjutab naiste tervist ja toob sageli kaasa töökoha kaotamise, kodutuse, sotsiaalse tõrjutuse ning vaesumise; arvestades, et eeltoodule lisandub ka ebaproportsionaalne haavatavus inimkaubanduse ja seksuaalse eksploateerimise suhtes; arvestades lisaks, et paljud sellise vägivalla all kannatavad naised jätkavad kooselu oma väärkohtlejaga, sest on temast majanduslikult sõltuvad;
- W. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus aitab võidelda naiste vaesuse vastu, kuna sellel on positiivne mõju tootlikkusele ja majanduskasvule ning see suurendab naiste osalemist tööturul, mis omakorda toob suurt sotsiaalset ja majanduslikku kasu;

Vaesus ning töö- ja eraelu ühitamine

1. rõhutab kvaliteetsete avalike teenuste suurt tähtsust vaesuse ja eriti naiste vaesuse vähendamisel, kuna naised sõltuvad sellistest teenustest rohkem;
2. rõhutab, et mehi tuleb ergutada pühendumise soolise võrdõiguslikkuse edendamisele kõigis valdkondades ja tööturu kõigil tasanditel;

Kolmapäev, 26. mai 2016

3. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid pöörama suurt tähelepanu töö- ja eraelu ühitamisele, võttes kasutusele peresõbraliku töökorralduse, nagu kohandatav tööaeg ja kaugtöö võimalus; märgib, et taskukohase kvaliteetse lapsehoiu, sõltuvate ja eakate inimeste hoolduse ning eelkõige lastesõimede, lasteaedade ja pikaajaliste hooldusasutuste puudus suurendab sotsiaalset tõrjutust, soolist tööhõivelõhet, palgalõhet ja sellega seotud pensionilõhet; rõhutab, et naiste tööturule sisenemist ja seal püsimist toetab eelkõige võrdne juurdepääs kvaliteetsele tasuta alusharidusele ja taskukohasele lastehoiule, kooli-, kogemus- ja vabaõppele ning perekonda toetavatele teenustele, sest sellega tagatakse võrdsed võimalused ja lohutakse vaesuse nõiarang, võimaldades naistel omandada sõltumatuse ja kvalifikatsiooni, mis tagab töökoha leidmise;
4. mõistab hukka kokkuhoiupoliitika, mille koosmõju majanduskriisiga suurendab vaesuse määra, eelkõige naiste seas;
5. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles välja töötama poliitilisi ja rahalisi vahendeid ning kasutama olemasolevaid vahendeid, sealhulgas sotsiaalsete investeeringute paketti, et saavutada Barcelona eesmärgid; nõuab sellega seoses Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi optimeerimist, seades sotsiaalsete investeeringute kasutamisel ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi määruse rakendamisel esikohale riiklike ja eraviisiliste asutuste loomise laste ja teiste sõltuvate isikute hoolduseks ja toetamiseks; teeb ettepaneku, et komisjon eraldaks kaasrahastamismehhanismi kaudu erivahendeid stiimulite edendamiseks piirkondades, kus on vähe alusharidus- ja lastehoiuasutusi ja naiste tööhõive määr on eriti madal;
6. palub liikmesriikidel rakendada meetmeid kvaliteetsete tasuta avalike teenuste kaitseks, uuendamiseks ja edendamiseks, eelkõige tervishoiu, hariduse, sotsiaalkindlustuse ja õiguskaitse valdkonnas; juhib tähelepanu sellele, et avalike teenuste eesmärgi saavutamiseks on otsustavalt tähtis eraldada vajalikud rahalised ja inimressursid;
7. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta vajalikud meetmed, et edendada töö- ja eraelu ühitamist, mis võimaldaks naistel, eriti neil, kes on kõige suuremas vaesumisohus, täistööajaga karjääri jätkata või, kui see on nende eelistus, töötada osalise või paindliku tööajaga;
8. palub komisjonil teha tihedas koostöös liikmesriikidega terviklik seadusandlik algatus, et vastata emade ja isade vajadustele seoses eri puhkuseliikidega, nagu rasedus- ja sünnituspuhkus, isapuhkus, vanema- ja hoolduspuhkus, eelkõige selleks, et aidata meestel aktiivsemalt isarolli täita, võimaldada perekohustusi õiglasemalt jagada ja seega anda naistele võrdsed tööturul osalemise võimalused, mis omakorda suurendab nende majanduslikku iseseisvust; tuletab meelde, et mõned liikmesriigid on selles valdkonnas juba vastu võtnud ELi õiguse sätetest ulatuslikumad seadused; palub liikmesriikidel kavandada seadusandlust emaduse, isaduse ja vanemaõiguste kaitsmiseks või tugevdamiseks; rõhutab tõsisasja, et 2010. aastal moodustasid mehed ainult 2,7 % vanemapuhkuse õiguse kasutajatest, mis näitab, et on vaja konkreetseid meetmeid, et tagada vanemapuhkuse õigused;
9. väljendab veel kord pettumust rasedus- ja sünnituspuhkuse direktiivi tagasivõtmise üle pärast aastatepikkusi jõupingutusi ümmikseisust pääsemiseks ja ELi kodanikele parema kaitse tagamiseks; palub komisjonil teha uus ettepanek ning kehtestada kohustuslik õigus tasustatavale isapuhkusele; on veendunud, et kõigis liikmesriikides tuleb võtta erimeetmeid naiste töö- ja eraelu paremaks tasakaalustamiseks; nõuab tungivalt, et komisjon lisaks Euroopa poolaasta eesmärkide hulka sotsiaalse mõõtmega tugevdamise ning tööelus soolise võrdõiguslikkuse tagamise;
10. kiidab heaks ettepaneku võtta kasutusele hoolduspuhkus, nagu on ette nähtud komisjoni tegevuskavas „Uus algus töötavate perekondade töö- ja eraelu tasakaalu saavutamiseks“;

Kolmapäev, 26. mai 2016

Vaesus ja töö

11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama poliitikat naiste tööhõive edendamiseks ja sotsiaalselt tõrjutud naisrühmade tööturule integreerimiseks kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020“, tugevdama ja täiustama haridust ja rohkem investeerima koolitus- ja teavituskampaaniatesse, tagades, et kvalifikatsioon aitab naistel tööturule integreeruda, ja pannes rõhku pidevõppele, sest see annab naistele vajalikud oskused kvaliteetsete töökohtade saamiseks ning võimaldab neil pidevalt muutuval tööturul ümber õppida; nõuab loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna ulatuslikumat propageerimist tüdrukute seas, et varakult hariduslike stereotüüpide vastu võidelda ning ületada pikaajalised tööhõive- ja palgaerinevused; nõuab taskukohaste ja kvaliteetsete avalike hooldusteenuste arendamist, kohandatavat, kuid mitte ebakindlat töötaja korraldust, millest oleks kasu nii naistele kui meestele, ning meetmeid meeste ja naiste kutseala- ja sektoripõhise segregatsiooni vähendamiseks, sealhulgas ettevõtluses ja vastutavatel ametikohtadel;

12. rõhutab, et juurdepääs krediidile, finantsteenustele ja nõustamisele aitab oluliselt suurendada sotsiaalselt tõrjutute ohus olevate naiste võimalusi ettevõtluses ning nende esindatust selles sektoris; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta tõhusaid meetmeid, et suurendada oma ettevõtet või investeerimisprojekti käivitada soovivate naiste juurdepääsu rahastamisele ning edendada naiste ettevõtlust, sest see toetab üldist majanduslikku ja sotsiaalset arengut, samuti hõlbustada laenu saamist, sealhulgas mikrolaenuvahendite kaudu, pöörates eelkõige tähelepanu haavatavatele naistele, kes on mitmekordse diskrimineerimise ohus, ning arendada ja laiendada füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise programme nii, et see ei too kaasa ebakindlat olukorda; rõhutab siinjuures, kui tähtsad on parimate tavade jagamine ja edendamine, mentorlus, naiseeskujud ja muud töötute naiste toetamise viisid;

13. rõhutab, et otsustavalt tähtis on teha järgmist: reformida makromajanduslikku, sotsiaal- ja tööturupoliitikat, kooskõlastades selle soolise võrdõiguslikkuse poliitikaga, et tagada naistele majanduslik ja sotsiaalne õiglus; vaadata läbi vaesuse määra kindlaksmääramiseks kasutatud meetodid ning koostada jõukuse õiglase jaotamise strateegiad;

14. märgib, et ebakindlatel ja väikesepalgalistel töökohtadel ning mittestandardsete töölepingutega töötavad enamasti naised; märgib, et veel üks töö ebakindluse aspekt on mittevabatahtliku osalise tööajaga töö ulatus, mis suurendab vaesusriski ning on kasvanud 16,7 %-lt 19,6 %-ni kogutööhõiveist; kutsub liikmesriike suurendama jõupingutusi, et võidelda deklareerimata töö, ebakindlate töökohtade ning ebatüüpiliste töölepinguvormide kuritarvitamise, sealhulgas mõnedes liikmesriikides kasutatavate kindlaksmääramata tööajaga lepingute vastu; juhib tähelepanu sellele, et suures osas teevad deklareerimata tööd naised, mis vähendab naiste sissetulekut, sotsiaalkindlustuskaitset ja sellega kaetust ning ELi SKP taset; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaaluksid võimalust rakendada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) soovitusi, mille eesmärk on vähendada ebakindla töö osakaalu⁽¹⁾, nt analüüsida ja vähendada olukordi, milles tohib ebakindlaid lepinguid kasutada, ning piirata aega, mille jooksul töötaja selliste üksteisele järgnevate lepingutega töötada võib ja mille järel tuleks töötajale pakkuda tähtajatut lepingut;

15. kutsub liikmesriike üles teostama järelevalvet naistöötajate õiguste üle, kes töötavad järjest rohkem madalpalgalistel töökohtadel ja langevad diskrimineerimise ohvriks;

16. juhib tähelepanu vaesuses elavate naiste uutele kategooriatele, millesse kuuluvad noored töötavad naised ning kes seepärast sunnivad suurele osale noortele naissoost ülikoolilõpetajatele peale ebakindlad töötingimused ja sissetuleku, mis vaevalt ületab vaesuspiiri (uusvaesed);

17. kordab oma nõudmist, et komisjon vaataks läbi kehtivad õigusaktid, et kaotada sooline palgalõhe ning vähendada meeste ja naiste pensionilõhet; märgib, et palkade läbipaistvust suurendavad meetmed on soolise palgalõhe kaotamisel keskse tähtsusega ning kutsub liikmesriike üles rakendama komisjoni 7. märtsi 2014. aasta soovitusi meeste ja naiste võrdse

⁽¹⁾ Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni väljaanne „Poliitika ja eeskirjad ebakindla töö vastu võitlemiseks“ („Policies and regulations to combat precarious employment“), 2011.

Kolmapäev, 26. mai 2016

tasustamise põhimõtte tugevdamise kohta läbipaistvuse abil, sealhulgas tõendamiskoormise ümberpöörämist juhtudel, mil vaidlusküsimuseks on sooline diskrimineerimine töökohas;

18. palub, et komisjon viiks läbi uuringu selle kohta, kuidas mõjutab soovahetuse ametliku tunnistamise korra olemasolu või selle puudumine transsooliste inimeste olukorda tööturul, eelkõige nende juurdepääsu tööhõivele, palgataset, karjäärivõimalusi ja pensione;

19. võtab murega teadmiseks, et naised saavad sageli vaevalt elatusmiinimumini küündivat pensioni, millel on erinevad põhjused, näiteks on nad teinud vaheaja töötamises või lõpetanud oma tööelu oma perekonna eest hoolitsemiseks, on suurema osa oma elust töötanud osalise tööajaga lepingutega või kuna nad töötasid oma abikaasa jaoks tasuta, eriti kaubanduses ja põllumajanduses, ei tasunud nad sotsiaalkindlustusmaksleid;

20. tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjon peab võrdväärse töö eest võrdse tasu saamist oma uue soolise võrdõiguslikkuse strateegia üheks peamiseks tegevusvaldkonnaks; nõuab, et komisjon võtaks vastu teatise, milles käsitletaks uut strateegiat soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste kohta 2015. aasta järgseks perioodiks, et sellega hõlmatud eesmärgid ja poliitikat saaks tulemuslikult rakendada;

21. palub liikmesriikidel tagada, et kõigil, kes on ajutiselt katkestanud kutse, et kasvatada lapsi või hoolitseda eakate eest, oleks võimalus tööturule naasta ning õigus saada tagasi endine ametikoht ning tööalane positsioon;

22. kutsub komisjoni üles koostama ELi miinimumsissetuleku kavade mõjuhinnangut ning kaaluma edasisi meetmeid, mille puhul võetakse arvesse iga liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda, ning hinnangut selle kohta, kas need kavad võimaldavad leibkondadel rahuldada isiklike põhivajadusi; nõuab veel kord tungival, et liikmesriigid kehtestaksid riikliku miinimumpensioni, mis ei tohi olla madalam suhtelise vaesuse piirist;

23. märgib, et pensionil naised on kõige haavatavam rühm ja nad elavad sageli vaesuses või vaesuse ohus; kutsub liikmesriike üles käsitlema pensionilõhe vähendamise probleemi majandusliku eesmärgina; kutsub liikmesriike üles reformima pensionisüsteeme eesmärgiga tagada alati kõigile piisav pension, et kaotada pensionilõhe; on seisukohal, et pensionilõhe kaotamise vahendid on muu hulgas pensionisüsteemide kohandamine naiste ja meeste võrdsuse tagamiseks, muudatused hariduses, karjääri planeerimine, lapsehoolduspuhkuse süsteemid ja muud lapsevanemaid toetavad teenused; palub liikmesriikidel kaaluda jagatud pensioniõiguste kehtestamist lahutuse ja kooselu lõpetamise korral, kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega; märgib, et tööandja vanaduspensioniskeemid toimivad järjest rohkem vastavalt kindlustuspõhimõtetele ja sellega võib kaasneda mitmeid sotsiaalkaitsega seotud puudujääke⁽¹⁾; rõhutab, et Euroopa Liidu Kohus on selgelt öelnud, et töödandjapensioni skeeme tuleb pidada töötasuks ja et võrdse kohtlemise põhimõtet tuleb seetõttu kohaldada ka nende suhtes;

Vaesus: üldised soovitusel

24. rõhutab, et vaesuses elavad inimesed maksavad tihti peale jõukamate inimestega võrreldes kõrgemat ühikuhinda samade kaupade ja teenuste eest, mis on nende sotsiaalseks ja majanduslikuks ellujäämiseks hädavajalikud, näiteks telekommunikatsiooni, energia ja vee eest; kutsub liikmesriike üles tegema tihedamat koostööd tarnijate ja ettevõtjatega enim puudustkannatavate isikute jaoks toetuskavade ja sotsiaalse tarifitseerimise väljatöötamisel, eelkõige seoses vee- ja elektrivarustusega, et kaotada majapidamiste kütteostuvõimetust;

25. kinnitab hariduse rolli võitluses sooliste stereotüüpidega, et anda naistele ja tüdrukutele ühiskondlikus, majanduslikus, kultuuri- ja poliitikavaldkonnas ning teaduses rohkem mõjuvõimu ning lõpetada vaesuse nõiarang naiste

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/conference_sept_2011/dgjustice_oldagepensionspublication3march2011_en.pdf.

Kolmapäev, 26. mai 2016

kaasamisega sektoritesse, kus nad on olnud alaesindatud, näiteks teadus, tehnoloogia, inseneriteadused ja ettevõtlus, ning kutsub komisjoni üles lisama naiste kutseõppe eesmärke riigipõhisesse soovitustesse; rõhutab mitteformaalse hariduse tähtsust; kutsub liikmesriike üles muutma tüdrukute ja naiste potentsiaali edendamise nimel nende haridusse tehtavaid investeeringuid oma majanduse ja taastamiskavade lahutamatuks osaks; ergutab liikmesriike tegema tööd noorte naiste aitamiseks üleminekul formaalselt hariduselt tööturule; rõhutab, et on vaja, et kõik haridusasutused jagaksid demokraatlikke väärtusi, et edendada sallivust, kodanikuaktiivsust, sotsiaalset vastutust ja sooga, vähemustega ning etniliste ja usurühmadega seotud erinevuste austamist; juhib tähelepanu spordi ja kehalise kasvatusse tähtsusele elarvamustest ja stereotüüpidest vabanemisel ning nende võimalikule väärtusele sotsiaalset haavatavate noorte abistamiseks õigele teele tagasitulekuks;

26. peab murettekitavaks, et lastega naised diskrimineeritakse töökohal, kuna nad on emad, ja mitte sellepärast, et nende töö tulemuslikkus oleks töökaaslastega võrreldes väiksem; nõuab, et liikmesriigid edendaksid aktiivselt emade kui töötajate positiivset mainet ja võitleksid nn emaduse eest karistamise nähtusega, mille olemasolu kinnitavad arvukad uuringud;

27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et struktuuri- ja investimisfondide, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSD) kasutatakse hariduse ja koolituse parandamiseks, eesmärgiga parandada juurdepääsu tööturule ning võidelda naiste töötuse, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu; rõhutab, et ESFist sotsiaalse kaasatuse meetmetele ja sotsiaalse innovatsiooni projektidele eraldatud 20 % tuleks aktiivsemalt kasutada algatuste toetamiseks – näiteks väikesed kohalikud projektid –, mille eesmärk on vaesust ja sotsiaalset tõrjutust kogevate naiste mõjuvõimu suurendamine; nõuab tungival, et liikmesriigid korraldaksid rohkem teavituskampaaniaid ELi rahastatavates projektides osalemise võimaluste kohta;

28. nõuab niisuguste rahastamismehhanismide kasutuselevõtmist, mis soodustaksid võrdset esindatust valdkondades, kus valitseb sooline tasakaalustamatus, ning rõhutab vajadust sooliselt eristatud andmete järele, et paremini mõista tüdrukute, poiste, meeste ja naiste olukorda ning selle tulemusel pakkuda tasakaalustamatuse probleemile mõjusamaid lahendusi; palub komisjonil esitada soo ja vanuse alusel eristatud andmed sellistes Euroopa haridusalase liikuvuse programmides osalemise kohta, nagu Erasmus+, Loov Euroopa ja Kodanike Euroopa;

29. tuletab eelkõige meelde rändajatest ja pagulastest laste, nii poiste kui ka tüdrukute õigust haridusele, mis on Euroopa ühiskonna üks prioriteete; rõhutab seetõttu, et jätkuvat rändekriisi silmas pidades tuleks nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil rändajate hariduse vallas kiiresti meetmeid võtta; rõhutab, et haridus on integratsiooni ja töөл sobivuse võti ning riikliku haridussüsteemi suutmatust selle ülesandega toime tulla võib kaasa tuua edasise kultuurilise eristumise ja süvendada ühiskonna lõhenemist; märgib, et nii pagulaslaagrites kui ka vastuvõtvates omavalitsustes tuleb pakkuda nõutavate kvaliteedinormidele vastavat haridust ning keelelist ja psühholoogilist abi, ning märgib, et pagulase staatuse tunnustamisega seotud bürokraatlikud ja administratiivsed küsimused ei tohi takistada juurdepääsu haridusele;

30. rõhutab vabaühenduste ja kolmanda sektori rolli kõnealuses valdkonnas ning kutsub liikmesriike üles nende tegevust toetama; tuletab meelde, et naised osalevad suurel määral ka vabatahtlikus hariduses ja muus tegevuses ning toetavad ja täiendavad näiteks põgenike ja ebasoodsas olukorras laste haridusvõimalusi;

31. rõhutab, et laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse tagajärjed võivad kesta kogu elu ja selle tagajärjeks võib olla põlvkonniti edasikanduv vaesus; rõhutab, et kõigis liikmesriikides on laste vaesusrisk ja sotsiaalne tõrjutus tugevalt seotud nende vanemate ja eriti ema haridustasemega, vanemate olukorraga tööturul, nende sotsiaalingimustega ning riigi pakutavate perekonna toetamise teenustega; soovib kõigil liikmesriikidel tagada, et kõigil noortel oleks igas vanuses juurdepääs kvaliteetsele ja tasuta riiklikule haridusele, sealhulgas koolieelsele haridusele; rõhutab laste haridusnõustamise tähtsust, sest see võimaldab neil oma potentsiaali täielikult ära kasutada; rõhutab, et on vaja sihipäraste programmidega toetada teismeliste emade jätkuvat hariduse omandamist, sest nende haridussüsteemist varakult lahkumine on esimene samm vaesuse poole; rõhutab vajadust kehtestada ulatuslikud meetmed laste vaesusega võitlemiseks ning laste heaolu edendamiseks, mis põhineksid kolmel sambal: juurdepääs piisavatele vahenditele ning töö ja pereelu ühitamine,

Kolmapäev, 26. mai 2016

kvaliteetsete teenuste kättesaadavus ning laste kaasamine neid puudutavatesse otsustesse ning kultuuri-, vabaaja- ja sporditegevusse; kinnitab vajadust tagada võrdselt hõlbus juurdepääs teabele, eriti seoses sotsiaalkindlustuse, täiskasvanuõppe ja tervishoiuga ning kättesaadava majandusliku toetusega;

32. rõhutab, et lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI) perekondade mittetunnustamine mitmetes liikmesriikides põhjustab LGBTI-inimeste jaoks madalamat sissetulekut ja kõrgemat elukallidust, suurendades vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu; on veendunud, et võrdse kohtlemise alased õigusaktid on seksuaal- ja soolisi vähemusi mõjutava tõrjumisest ja diskrimineerimisest põhjustatud vaesusega võitlemisel esmatähtis vahend; kutsub nõukogu sellega seoses üles võtma vastu 2008. aastal esitatud ettepanekut võtta vastu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest; nõuab ka seda, et soolise võrdõiguslikkuse direktiivides keelustataks nende eelseisva uuestisõnastamise käigus sõnaselgelt soodimenteedi alusel diskrimineerimine; on jätkuvalt mures selle pärast, et teadlikkus oma õigustest ning teadlikkus diskrimineerimise ohvritele toetust pakkuvatest asutustest ja organisatsioonidest on väike; kutsub komisjoni sellega seoses üles tähelepanelikult kontrollima siseriiklike kaebuste esitamise organite ja menetluste tulemuslikkust;

33. kutsub üles täielikult rakendama direktiivi 2006/54/EÜ (meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes) ning seda läbi vaatama, lisades sellesse nõude ettevõtjatele koostada soolise võrdõiguslikkuse meetmed või kavad, sh segregatsiooni vähendamise meetmed, palgasüsteemide väljatöötamine ja meetmed naiste karjääri toetamiseks;

34. kinnitab juba noorena saadud majandus- ja finantsalase hariduse tähtsust, sest see parandab tõendatult majanduslike otsuste tegemist hilisemas elus, sh kulude ja sissetuleku haldamist; soovib vahetada parimaid tavasid ja edendada haridusprogramme, mille sihtrühmaks on haavatavatesse ja tõrjutud elanikkonnarühmadesse kuuluvad naised ja tüdrukud, keda ähvardab vaesus ja sotsiaalne tõrjutus;

35. märgib, et elukaaslase sissetuleku puudumine võib olla naiste jaoks üks peamisi vaesust ja sotsiaalset tõrjutust põhjustavaid tegureid; võtab teadmiseks selliste leskede ja lahutatud naiste ning üksikemade sageli ebakindla olukorra, kellele kohtunik on andnud laste hooldusõiguse, kelle jaoks tuleb kindlaks määrata piisavad ülalpidamiskulud; märgib, et ülalpidamiskulude mittemaksmine võib üksikemad vaesusesse viia; rõhutab, et lahutatud naised langevad sageli diskrimineerimise ja vaesuse ohvriks ja et on tõendatud, et naised ei ole ikka veel täielikult majanduslikult iseseisvad, juhtides seeläbi tähelepanu vajadusele võtta edasisi meetmeid tööturu ning soolise palgalõhe kaotamise vallas;

36. rõhutab, et kodumajapidamiste kulusid ja sissetulekuid käsitlevaid andmeid tuleb täiendada individualiseeritud andmetega, et võtta arvesse soolist ebavõrdsust kodumajapidamistes;

37. rõhutab, et makromajanduspoliitika peab olema kooskõlas sotsiaalse võrdsuse poliitikaga; kinnitab, et finantseerimisasutused, näiteks Euroopa Keskpank ja riikide keskpangad peavad makromajandusliku rahanduspoliitika või finantsteenuste poliitika kujundamisel ja selleteemaliste otsuste tegemisel võtma arvesse sotsiaalset mõju;

38. kinnitab oma toetust algatusele koostada näitlik eelarve ning palub komisjonil arvestada selle koostamisel ka soospetsiifilisi üksikasju, sh leibkondades ilmnevat soolist ebavõrdsust;

39. kinnitab vajadust uurida naiste kodutust ning selle põhjuseid ja ajendeid, sest senised andmed ei kajasta seda nähtust piisavalt; märgib, et soopõhised elemendid, mida tuleks arvesse võtta, hõlmavad soopõhist majanduslikku sõltuvust, ajutist eluaset või sotsiaalteenuste vältimist;

40. rõhutab, et naistevastane vägivald on ELis jätkuvalt suureks probleemiks, mis mõjutab oma ohvreid, ja et on vaja kiiresti vaja kaasata vägivalda toimepanijad meetmetesse, et vöidelda naiste vastu suunatud vägivaldaga nende east, haridustasemest, sissetulekust või ühiskondlikust positsioonist sõltumatult ning et sellise vägivalda mõju marginaliseerimisega, vaesusega ja sotsiaalse tõrjutusega seotud ohtudele suureneb järjepidevalt; märgib, et naiste majanduslik sõltumatus on väga oluline tegur, mis määrab ära nende võimaluse ennetavalt koduvägivalda eest põgeneda; kutsub liikmesriike ning

Kolmapäev, 26. mai 2016

piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi üles tagama, et sotsiaalkaitsesüsteemid tagaksid nende naiste õigused, kes langevad mis tahes vägivalda, näiteks koduvägivalda, inimkaubanduse ja prostitutsiooni ohvriks, ning võtaksid meetmeid nende naiste taasintegreerimiseks tööturule, kasutades selliseid vahendeid nagu Euroopa Sotsiaalfond; rõhutab vajadust suurendada vägivalda ohvritele pakutavaid õigusteenuseid käsitleva teabe kättesaadavust;

41. rõhutab vajadust võidelda kindlameelselt eelkõige naistele suunatud koduvägivalda vastu; märgib, et naiste majanduslik sõltumatus on naiste elus väga oluline tegur, mis määrab ära nende võimaluse koduvägivalda eest pääseda, ning et naised, kes on välja võtnud kogu oma tasustatava puhkuse, riskivad töökoha ja majandusliku sõltumatuse kaotamisega; märgib, et hiljutine koduvägivalda ohvrite puhkuse kehtestamine Austraalias ja Ameerika Ühendriikides on taganud paljudele töötajatele tööhõive kaitse koduvägivalda tagajärgedega toimetulemise ajal, mis võimaldab neil käia näiteks arsti vastuvõtul, ilmuda kohtusse ja tegeleda muude niisuguses olukorras tingitud vajalike toimingutega; palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida, kas oleks teostatav ja tulemuslik võtta kasutusele tasustatud eripuhkuse süsteem koduvägivalda ohvritele ja selle all kannatanutele, juhul kui tasustatud puhkuse puudus takistab neid töökohta säilitamast, kusjuures samas tuleb tagada nende eraelu puutumatus, samuti palub komisjonil ja liikmesriikidel kehtestada täiendavad meetmed, et suurendada teadlikkust koduvägivalda probleemist ja aidata sellise vägivalda ohvreid, suurendada nende teadlikkust oma õigustest ja edendada nende õiguste kaitset ning kaitsta nende majanduslikku sõltumatust;

42. kordab oma üleskutset, et EL ja selle liikmesriigid allkirjastaksid ja ratifitseeriks Istanbuli konventsiooni, ning nõuab kiiresti algatuse käivitamist, et kehtestada ELi direktiiv naistevastase vägivaldaga võitlemise kohta; nõuab veel kord, et komisjon esitaks soopõhise vägivaldaga võitlemise Euroopa strateegia ja viiks sisse soopõhise vägivaldaga võitlemise Euroopa aasta;

43. on veendunud, et on vaja teha ennetavalt tööd naistevastasesest vägivaldast vabanemiseks, võttes sihikule vägivalda ülistavad normid; rõhutab, et stereotüüpide ja struktuuridega, millest lähtub meeste vägivald naiste vastu, tuleb võidelda ennetavate meetmete abil, kasutades selleks riigi tasandil kampaaniaid ja pidevat harimist nn machokultuuri küsimuses;

44. juhib tähelepanu sellele, et uusi tehnoloogiaid tuleks käsitleda uute töökohtade loomise peamise vahendina ning naiste vaesusest väljaaitamise võimalusena;

45. ergutab liikmesriike aitama koostöös piirkondlike ja kohalike omavalitsustega suurendada naiste elukvaliteeti maapiirkondades, et vähendada vaesuse ohtu ja samal ajal pakkuda kvaliteetseid haridusprogramme, anda maapiirkondade naistele rohkem mõjuvõimu ning võimaldada sellele elanikkonnarühmale kvaliteetseid töötingimusi ja piisavat sissetulekut; ergutab liikmesriike pakkuma kvaliteetset munitsipaal-, sotsiaalset ja avalikku taristut, et parandada üldisi elutingimusi maapiirkondades;

46. on veendunud, et endiselt ei tunnista mitmeid vaesuse, eriti naiste vaesuse aspekte, näiteks naiste puudulikku juurdepääsu kultuurile ja sotsiaalsele osalusele, ning kutsub seepärast liikmesriike üles pakkuma vajalikku toetust, et tagada, et kõik naised saaksid nautida kultuuri, sportimist ja vabaajategevusi, pöörates seejuures erilist tähelepanu vaesuses elavatele puudega ja rändajatest naistele; on seisukohal, et kehtivad suure määral puuduse näitajad ei võta arvesse selliseid tegureid nagu juurdepääs kultuurile ja sotsiaalsele osalusele, ning seepärast tekitavad puudulikku arusaamist vaesusest; nõuab arvukamate näitajate väljatöötamist, et hinnata tõrjutust sotsiaalse, kultuurilise ja poliitilise osalemise seisukohast ning eelkõige selle mõju vaesuse nõiaringle ning põlvkondadevahelist mõju;

47. märgib, et puudega naised kogevad perekonnas ja hariduses sageli diskrimineerimist, nende töövõimalused on piiratud ja sotsiaalühvitatistest ei piisa, et vältida nende tagasilangemist vaesusesse; rõhutab sellega seoses, et liikmesriigid ning piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peaksid andma puuetega naistele eriabi, mida nad vajavad oma õiguste kasutamiseks, ning tegema ettepanekuid, kuidas toetada täiendavate meetmete, eelkõige hariduse ja koolituse kaudu nende integreerimist tööturule;

Kolmapäev, 26. mai 2016

48. nõuab otsustavamaid meetmeid võitluses küttestuvõimetusega, mis mõjutab ebaproportsionaalselt tugevalt vallalisi naisi ning üksikvanemate ja naiste juhitud majapidamisi; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid kehtestaksid küttestuvõimetuse sellise määratluse, kus võetakse arvesse ka nähtuse soolisi aspekte, ning lisaksid selle tulevikus uuesti sõnastatavasse hoonete energiatõhususe direktiivi; rõhutab selliste kogukondlike energiaalgatuste nagu ühistute suurt tähtsust haavatavatele energiatarbijatele ning eelkõige vaesust, sotsiaalset tõrjutust ja marginaliseerimist kogevate naistele suurema mõjuvõimu andmisel;

49. kordab oma üleskutset, et komisjon püüaks kehtestada Euroopa lastegarantiid, et igal vaesusriskis Euroopa lapsel oleks juurdepääs tasuta tervishoiuteenustele, tasuta haridusele, tasuta lapsehoiule, inimväärsele eluasemele ja õigele toitumisele; rõhutab, et selline poliitika peab võtma arvesse naiste ja tüdrukute olukorda, eelkõige haavatavates ja marginaliseeritud kogukondades; märgib, et noortegarantii algatus peab hõlmama soolist aspekti;

50. ergutab liikmesriike ja komisjoni koguma soo alusel eristatud statistilisi andmeid ning kehtestama naiste ja vaesuse kohta uued üksiknäitajad, mis oleks naiste ja vaesuse suhtes rakendatava laiemal sotsiaal-, majandus- ja tööhõivepoliitika mõju hindamist vahend, et arendada välja vaesusega võitlemiseks kasutatavate õigusnormide ja eelarvevahendite alaste parimate tavade vahetus, keskendudes seejuures eriti suure vaesusohus olevatele rühmadele, ning tehes seda sõltumatult nende seksuaalsest sättumusest või soolisest identiteedist;

51. rõhutab sotsiaalsete ettevõtete rolli vaesuse ja sotsiaalse tõrjumise ning mitmekordse diskrimineerimisega silmitsi seisvate naiste mõjuvõimu suurendamisel ning nende kaasamisel;

52. palub komisjonil ja liikmesriikidel luua sidusrühmade kaasamisprotsessid, mille eesmärk on toetada ja hõlbustada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate isikute ning eelkõige naiste ja tüdrukute otsest osalemist sotsiaalset kaasamist käsitleva poliitika kujundamises kõikidel tasanditel;

53. palub komisjonil ja liikmesriikidel rakendada sooteadlikku eelarvestamist vahendina, mis tagab, et eelarveotsustes arvestatakse soolist mõõdet ja käsitletakse diferentseeritud mõju;

54. kutsub liikmesriike üles tegema koostööd vaesusevastases võitluses valitsusväliste organisatsioonidega, kes tegutsevad edukalt äärmusliku vaesuse all kannatavatel aladel ning kellel on väärtuslikku oskusteavet kohalikes kogukondades; kutsub liikmesriike üles toetama tulemuslikku kohaliku tasandi koostööd;

55. palub, et liikmesriigid ja komisjon kaasaksid võrdse kohtlemise toetamiseks soolise võrdõiguslikkuse teostamisse tööturu osapooled (ametiühingud ja tööandjad) ning kodanikuühiskonna, kaasa arvatud soolist võrdõiguslikkust edendavad asutused; rõhutab, et sotsiaaldialoog peab hõlmama soolise võrdõiguslikkuse jälgimist ja edendamist töökohal, sealhulgas paindliku töökorraldust, et hõlbustada töö- ja eraelu ühitamist; rõhutab, kui olulised on kollektiivlepingud diskrimineerimise vastu võitlemisel ning naiste ja meeste võrdsuse edendamisel töökohal, samuti muud vahendid, nagu käitumisjuhendid, teadusuuringud, kogemuste vahetus ja heade tavade jälgimine soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas;

o

o o

56. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0236

Mittetariifsed tõkked ühtsel turul

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon mittetariifsete tõkete kohta ühtsel turul (2015/2346(INI))
(2018/C 076/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2015. aasta teatist „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“ (COM(2015)0550),
 - võttes arvesse komisjoni talituste 28. oktoobri 2015. aasta töödokumenti „A Single Market Strategy for Europe – Analysis and Evidence“ (Euroopa ühtse turu strateegia – analüüs ja tõendid) (SWD(2015)0202),
 - võttes arvesse komisjoni talituste 28. oktoobri 2015. aasta töödokumenti „Report on Single Market Integration and Competitiveness in the EU and its Member States“ (Aruanne ühtse turu integratsiooni ja konkurentsivõime kohta ELis ja selle liikmesriikides) (SWD(2015)0203),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse 2014. aasta septembri uuringut „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind“,
 - võttes arvesse oma 11. septembri 2013. aasta resolutsiooni teenuste siseturu olukorra ülevaate ja edasiste sammude kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni kõigi osaliste huvides toimiva Euroopa jaekaubanduse tegevuskava kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse veebis avaldatava ühtse turu tulemustabeli 2015. aasta oktoobri väljaannet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A8-0160/2016),
- A. arvestades, et Euroopa ühtne turg annab Euroopa majandusse märkimisväärse panuse;
- B. arvestades, et hinnanguliselt annaks kaupade, teenuste ja riigihangete vaba liikumist võimaldava ühtse turu ning digitaalrajatuse ja tarbijaõigustiku väljakujundamine majanduslikku kasu suurusjärgus 651 miljardit kuni 1,1 triljonit eurot aastas, mis võrdub 5 % kuni 8,63 %ga ELi SKPst;
- C. arvestades, et rohkem kui 20 aastat pärast ühtse turu käivitamist mõjutavad põhjendamatud mittetariifsed tõkked jätkuvalt liikmesriikidevahelist kaupade ja teenuste liikumist; arvestades, et sellised mittetariifsed tõkked võivad olla ajendatud proteksionismist ja nendega võivad kaasned a bürokraatlikud takistused, mis on sageli oma eesmärkide suhtes ebaproportsionaalsed;
- D. arvestades, et teenuste ühtne turg moodustab hinnanguliselt 70 % Euroopa majandusest, kuid vastab ainult ligikaudu 20 %-le ELi-sisesest kaubandusest;
- E. arvestades, et 25 % reguleeritud kutsealadest on reguleeritud ainult ühes liikmesriigis;
- F. arvestades, et hinnanguliselt on toimivast digitaalsest ühtsest turust tulenev potentsiaalne kasu ligikaudu 415 miljardit eurot aastas ja SKP kasv aastaks 2020 ligikaudu 0,4 %, ning arvestades, et ELi õigusaktides on palju ühtse turu nõuetekohast toimimist takistavaid lünki;

⁽¹⁾ ELT C 93, 9.3.2016, lk 84.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0580.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- G. arvestades, et vaid 2 % uutest VKEdest, mikroettevõtjatest ja idufirmadest on oma tegevust piiriülevalt laiendanud välismaiste otseinvesteeringute abil;
- H. arvestades, et tarbijate jaoks kaasneb ühtse turu vajakajäämistega, sealhulgas ELi õigusaktide ebatäieliku või ühtse turu eesmärkidega vastuolus oleva rakendamisega paljudel juhtudel väiksem tootevalik ning kaupade ja teenuste kallim hind;
- I. arvestades, et ettevõtjate jaoks avalduvad kulud kallimates tarneaheletes, mis põhjustavad nende enda toodete kallinemist, või piiratumas juurdepääsus äriteenustele, mis kahjustab nende konkurentsivõimet; arvestades, et konkurentsipõhine turg ergutab innovatsiooni;
- J. arvestades, et ka praeguse käibemaksusüsteemi keerukust võib pidada mittetariifseks tõkkeks;
- K. arvestades, et konkurentsivastaseid maksetehinguid liikmesriikide ja suurte hargmaiste ettevõtjate vahel võib pidada põhjendamatuks mittetariifseteks tõketeks;
- L. arvestades, et ettevõtteid ja üksikisikuid puutuvad ühtsel turul piiriülevalt tegutsedes kokku oluliste takistustega teabe kättesaadavuse ja kvaliteedi, abiteenuste ja võrgumenetluste puudulikkuse tõttu, mis toob kaasa suure halduskoormuse ja nõuete täitmise märkimisväärse kulukuse;
- M. arvestades, et tõkete ja kulutuste jälgimine on killustatud ja ebasüsteemaatiline ning neid ei ole kvantifitseeritud ega selgelt kindlaks määratud, mis muudab poliitikameetmete prioriteetide seadmise keeruliseks;

I. Kontekst ja poliitikaeesmärgid

1. tõdeb, et hoolimata tariifsete tõkete kaotamisest 1. juulil 1968. aastal on kaupade ja teenuste vaba liikumist jätkuvalt takistanud mittetariifsed tõkked, näiteks põhjendamatud riiklikud tehnilised eeskirjad ning regulatiivsed ja mitte-regulatiivsed nõuded, mis kehtivad toodete, teenuste pakkujate ja teenuste pakkumise tingimuste suhtes, või bürokraatia; rõhutab, et ühtse turu tugevdamine nõuab nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil selliste mittetariifsete tõkete seoses kiiret tegutsemist;
2. peab mittetariifseid tõkkeid ebaproportsionaalseks või diskrimineerivaks reguleerivaks meetmeks, mis toob kaasa kohustuse või kulu, mille peab enda kanda võtma turule siseneda sooviv äriühing ning mida ei kanna juba turul olevad äriühingud, või kulu, mis tekib välismaistel äriühingutel ja mida ei kanna riigisisest äriühingud, piiramata liikmesriikide reguleerimisõigust ja õiguspäraste avaliku poliitika eesmärkide järgimist näiteks seoses keskkonnakaitse ning tarbija- või tööalaste õiguste kaitsmisega;
3. tunnistab, et erinevused riikide tasandil võivad tuleneda mitmetasandilisest valitsemisest; on veendunud, et vajadust, et meetmed oleksid proportsionaalsed ja aitaksid saavutada õiguspäraste avaliku poliitika eesmäärke, tuleks hästi mõista kõikidel reguleeriva otsustusprotsessi tasanditel; on veendunud, et poliitika ja regulatiivsete tavade järjekindlus ning sidusus võivad aidata märkimisväärselt kaasa mittetariifsete tõkete vähendamisele;
4. on veendunud, et juhul, kui niisuguseid mittetariifseid tõkkeid võib õigustatult pidada proportsionaalseteks, peaks teave erinevate siseriiklike regulatiivsete nõuete kohta olema kergesti kättesaadav ning sellega seotud teavitusinformatsiooni edastamine ja menetluste läbimine olema võimalikult kasutajasõbralik; on seisukohal, et praeguse mitmesugustel kontaktpunktidel, sealhulgas toote kontaktpunktidel ja ühtsetel kontaktpunktidel rajaneva süsteemi rakendamine on olnud eri liikmesriikides ebajärjekindel ning see on liiga keeruline; tuletab meelde, kui oluline on olemasolevate ühtse turu vahendite tugevdamine ja ühtlustamine VKEde jaoks, et lihtsustada nende piiriülest laienemist; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid paneksid suuremat rõhku kõnealuste süsteemide ühtlustamisele ja parandamisele, eelkõige ühtsete kontaktpunktide kiire parandamise vajadusele, ja kutsub komisjoni üles andma parlamendile 2016. aasta lõpuks aru edusammude ja järgmiste sammude kohta; rõhutab, et olles regulatiivsete nõuete osas juurdepääsetavam ja avatum, muutub liikmesriik välismaiste investeeringute jaoks atraktiivsemaks;

Kolmapäev, 26. mai 2016

5. peab komisjoni digitaalse ühtse turu teatise välja kuulutatud ühtse digivärava algatust positiivseks sammuks; nõuab tungival, et komisjon looks ettevõtetele ja tarbijatele ühtse kontaktpunkti juurdepääsuks kogu ühtse turuga seotud teabele, abile, probleemide lahendamisele ning riiklikele ja kogu ELi hõlmavatele menetlustele, mis on vajalikud ELis piiriüleselt tegutsemiseks;
6. on seisukohal, et mittetariifsete tõkete kõrvaldamiseks on oluline komisjoni ja liikmesriikide koostöö SOLVITI toimimise parandamiseks, eriti geograafilistel aladel või tööstusvaldkondades, kus ettevõtjad ei kasuta SOLVITit sageli ja kus pädevad ametiasutused ei võta arutuse alla kõiki esitatud juhtumeid;
7. rõhutab, et paljude äriühingute ja eelkõige VKEde jaoks, kes soovivad kaubelda teises liikmesriigis, tähendab niisugune laienemine nende seisukohalt võttes siiski rahvusvahelist kaubandust; rõhutab, et VKEDEL, idufirmadel ja innovaatilistel ettevõtetel, eelkõige jagamismajanduse ettevõtetel, tuleks võimaldada täies ulatuses kasvada piiriülese kaubanduse teel;
8. on veendunud, et liidu ja selle iga liikmesriigi üks ülesanne peaks olema mittetariifsete tõkete lõplik kaotamine, kui need ei ole õigustatud ega toeta eesmärke, mis on loetletud Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 3, mille kohaselt põhineb Euroopa kõrge konkurentsivõimega sotsiaalsel turumajandusel;
9. kordab veelkord, et digitaalse ühtse turu strateegia ja Euroopa ühtse turu strateegia hõlmavad algatusi, mis tuleks ellu viia kiiresti ja kõrged sihted seades, et vähendada ühtse turu mittetariifseid tõkkeid; rõhutab, et on väga oluline, et kõnealused algatused põhineksid parema õigusloome põhimõtetel ja kõige tõhusamatel vahenditel, nagu ühtlustamine ja vastastikune tunnustamine;

II. *Horisontaalsed mittetariifsed tõkked*

10. on veendunud, et erinevused kehtivate direktiivide ülevõtmise kiiruses ja riiklikul tasandil rakendamise täpsuses tekitavad ettevõtjate jaoks õiguskindlustust ja erinevaid konkurentsitingimusi siseturul;
11. on seisukohal, et kui komisjon on tarbetud ELi õigusaktid kehtetuks tunnistanud, peaksid liikmesriigid kiiresti vastavad siseriiklikud õigusnormid kehtetuks tunnistama;
12. on seisukohal, et liikmesriikide pikemaajalisem mittevastavus liidu õigusele on ühtsele turule ja tarbijatele kahjulik; on ühtlasi seisukohal, et ülevõtmisprotsessi aeglus toob kaasa olukorra, kus mõned liikmesriigid saavad kasu vastavusse viimise tähtaja põhjendamatust pikendamisest; nõuab nõuete täitmise tava jätkuvat edendamist komisjoni ja liikmesriikide omavahelises koostöös, nagu on ette nähtud ühtse turu strateegias; rõhutab, et liikmesriikidepoolse nõuete täitmata jätmise probleem tuleb kiiresti lahendada;
13. juhib komisjoni ja liikmesriikide tähelepanu nn ülereguleerimise probleemile, st asjaolule, et mõnede riikide valitsused lisavad ELi õigust rakendades ülevõetavatele direktiividele täiendavaid nõudeid;
14. juhib tähelepanu asjaolule, et viimasel ajal on välismaiseid teenusepakkujaid kontrollitud varasemast põhjalikumalt ja sagedamini; kutsub liikmesriike üles tagama, et kontrollimine oleks proportsionaalne, õigustatud ja mittediskrimineeriv;
15. rõhutab, et kehtivate korrektset ülevõtetud eeskirjade ebajärjepidev jõustamine liikmesriikide poolt põhjustab ühtsele turule samasugust kahju nagu hilinenud ülevõtmine; on seisukohal, et vastavuse ja jõustamise saavutamine on keerulisem, kui üldkasutatavatele mõistetele, nt „jälgitavus“ või „turule lastud“, antakse eri õigusaktides erinevad tähendused;
16. on veendunud, et samade eeskirjade ebaühtlane kohaldamine eri liikmesriikides võib luua uusi põhjendamatuid mittetariifseid tõkkeid; palub, et komisjon teeks kõik endast oleneva lahkevuste minimeerimiseks võimalikult varases etapis;

Kolmapäev, 26. mai 2016

17. on veendunud, et komisjon peaks andma direktiivide rakendamise kohta sagedamini suuniseid, mis võivad aidata rakendamist ühtlasemaks muuta;

18. märgib, et toodete turu reguleerimisel esineb riikide tasandil jätkuvalt lahknevusi, millega piiriüleselt tegutsevad ettevõtjad peavad endiselt toime tulema ning mis puudutavad nii piirangute taset kui ka liikmesriikidevahelisi erinevusi; on seisukohal, et see sunnib ettevõtjaid oma tooteid ja teenuseid tarbetult kohandama, et saavutada vastavus mitmesugustele standarditele ja läbida korduvad katsed, ning see piirab ELi-sisest kaubandust, vähendab kasvu ja takistab töökohtade loomist;

19. on veendunud, et kuna eri tooteseeriade käiguhoidmise vajadus vähendab mastaabisäästu, langeb koormus, olgu see juriidilist, rahalist või muud laadi, mitmes mõttes ebaproportsionaalselt VKEdele ja mikroettevõtjatele;

20. juhib tähelepanu piiriüleste riigihangete senisele väiksele osakaalule: kõikidest liidus korraldatavatest riigihangetest on üleeuroopalistel platvormidel avaldatud vähem kui 20 % ja ainult 3,5 % lepingutest on sõlmitud teisest liikmesriigist pärit ettevõtjatega; toob esile raskused, mida eriti VKEd on kogenud piiriülestel riigihangetel osaledes; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on uus ELi direktiiv, mis käsitleb riigihanke- ja kontsessioonilepingute sõlmimist ja mille liikmesriigid pidid 2016. aasta aprilliks üle võtma; kutsub liikmesriike üles seda õigusakti täielikult rakendama, viies sealhulgas ellu täielikult elektroonilise riigihangete süsteemi;

21. toonitab, et käibemaksunõuete järgimise kulud on üks suurematest mittetariifsetest tõketest; nõuab praktilisi käibemaksusüsteemi lihtsustamise ettepanekuid;

22. tunnistab, et liidusisest käibemaksusüsteemide erinevust võidakse tajuda mittetariifse tõkkena; rõhutab, et käibemaksu väikese ühe akna süsteem (VAT MOSS) on hea viis kõnealuse tõkke ületamiseks ja eriti VKEde toetamiseks nende piiriüleses tegevuses; tunnistab, et VAT MOSSiga seoses on veel lahendamata mõned väiksemad probleemid; kutsub komisjoni üles lihtsustama veelgi käibemaksukohustuste täitmist ettevõtjate poolt kogu ELis;

23. on veendunud, et põhjendamatuid mittetariifseid tõkkeid põhjustavad ka paljud riiklikud haldustavad, sealhulgas riigiorganite või -asutuste dokumentide formaliseerimise nõuded; nõuab tungival, et liikmesriigid kasutaksid e-valitsuse lahendusi ning peaksid muu hulgas esmatahtsaks koostalitlusvõimet ja digitaalset allkirjastamist, et ajakohastada oma riigiasutusi, tuginedes Eesti ja Taani eeskujudele, pakkudes kodanikele ja ettevõtjatele rohkem ja paremini kättesaadavaid digiteenuseid ning lihtsustades ametiasutuste piiriülest koostööd ja koostalitlusvõimet, mõjutamata sealjuures isikuandmete kaitset; on veendunud, et e-valitsuse kasutamine on ettevõtjate jaoks oluline vahend, kuid see ei tohiks välistada muid teabele juurdepääsemise võimalusi ega seada ebasoodsasse olukorda kodanikke, kelle jaoks ei ole digiteenused kättesaadavad;

24. kutsub komisjoni üles suhtuma tegelikku jõustamisse rangelt, et tagada, et liikmesriigid kohaldavad ja rakendavad ühtse turu eeskirju nõuetekohaselt; on sellega seoses seisukohal, et ülevõetavate direktiivide rakendamise protsessi tuleks paremini koordineerida, näiteks komisjoni korraldatavate ülevõtmist käsitlevate seminaride ja parimate tavade vahetamise abil, et minimeerida liikmesriikidevahelised lahknevused juba eos;

III. Sektoripõhised mittetariifsed tõkked***Kaupade ühtne turg***

25. rõhutab, kui tähtis on vastastikuse tunnustamise põhimõte selleks, et tagada liidu tasandil ühtlustamata kaupade pääs ühtsele turule, ning juhul, kui liikmesriikidel on siseriiklikud (väga sageli erinevad) tooteid käsitlevad eeskirjad, mis põhinevad siiski samal eesmärgil;

Kolmapäev, 26. mai 2016

26. rõhutab, et paljud ettevõtjad ei ole vastastikusest tunnustamisest teadlikud ja arvavad, et nad peavad ühtsel turul kauplemisel järgima sihtliikmesriigi siseriiklikke nõudeid;

27. kutsub komisjoni üles võtma meetmeid vastastikuse tunnustamise kohaldamise parandamiseks; ootab sellega seoses komisjoni kavasad, mille eesmärk on suurendada teadlikkust ja vaadata läbi vastastikuse tunnustamise määrus; on veendunud, et ühtlustamine on tõhus vahend ka selleks, et tagada kaupade ja teenuste võrdne juurdepääs ühtsele turule;

Teenuste ühtne turg

28. juhib tähelepanu eelkõige äriteenuste, transpordisektori ja ehituse valdkonnas esinevatele teenuseosutajate probleemidele, mis tulenevad arvukatest ja erilaadsetest põhjendamatutest või ebaproportsionaalsetest lubade, registreerimise, eelteavitamise või *de facto* asutamisega seotud nõuetest; rõhutab, et see võib kaasa tuua välismaiste teenusepakkujate diskrimineerimise, mis oleks vastuolus teenuste vaba liikumise põhimõttega; kutsub sellega seoses üles täiustama e-haldust ja elektroonilist registreerimissüsteemi, et teenuseosutajate jaoks protsessi lihtsustada;

29. rõhutab, et ühtset turgu tõkestab eelkõige teenuste direktiivi puudulik rakendamine ja lahknev kohaldamine;

30. rõhutab vajadust selge ja ühtse regulatiivse keskkonna järele, mis võimaldab arendada teenuseid töötajaid ja tarbijaid kaitsval turul ning tagab, et olemasolevad ja uued ettevõtjad ELi ühtsel turul ei pea kokku puutuma regulatiivsete tõkete, sõltumata nende ettevõtlustegevuse liigist;

31. juhib tähelepanu ka teatavates liikmesriikides teenuseosutajate õigusliku vormi ja nende osalus- või juhtimiss- truktüüri suhtes kehtivatele põhjendamatutele või ebaproportsionaalsetele piirangutele ning kutsealal ühiselt tegutsemise alastele piirangutele; rõhutab, et osa neist piirangutest võib takistada ebaproportsionaalselt või põhjendamatult teenuste piiriülest osutamist; rõhutab vajadust tagada teenuste suhtes kohaldatavate regulatiivsete nõuete ja piirangute sidus proportsionaalsuse hindamine;

32. rõhutab, et teenuste direktiivis sisalduvast teavitamise kohustusest oleks võinud olla abi põhjendamatute mittetariifsete tõkete vähendamisel või kaotamisel, kuid liikmesriigid ja komisjon on selle unarusse jätnud; tunneb seetõttu heameelt, et ühtse turu strateegias pööratakse taas tähelepanu teavitamismenetlusele, sest varajase kaasamise kaudu on võimalik riigisiseseid meetmeid läbi vaadata, et vältida probleemide tekkimist; on ühtlasi veendunud, et uute regulatiivsete meetmete kehtestamisel tuleb liikmesriikidelt paluda üksikasjalikumaid põhjendusi; toob esile positiivsed kogemused toodete teavitamismenetlusega ja soovib kasutada neid eeskujuna teenuste menetluse parandamisel;

33. märgib, et avalike teenuste suhtes kohaldatakse neile pandud üldhuviülesannete tõttu siseturu reeglitega seoses erikaitset ning seepärast ei kujuta riigiasutuste poolt nende nõuetekohaseks toimimiseks kehtestatud reeglid endast mittetariifseid tõkkeid; tuletab sellega seoses meelde, et sotsiaal- ja tervishoiuteenuste suhtes ei kohaldata teenuste direktiivi;

34. juhib tähelepanu asjaolule, et ehitusteenuste osutajad puutuvad sageli kokku teatavate nõuetega, mis on seotud nende töökorraldusega päritoluriigis ja ka organisatsiooniliste sertifitseerimissüsteemidega, ning see muudab teenuste pakkumise piiriüleselt liiga keerukaks ja pärsib ehitusteenuste ja -töötajate vaba liikumist;

35. kutsub komisjoni üles kõnealuseid tõkkeid kõrvaldama, muu hulgas ka parema vastastikuse tunnustamisega, kui see on asjakohane, ja vajaduse korral seadusandlike meetmetega; rõhutab, et edasised meetmed, näiteks kavandatav teenuste osutamise luba, ei tohiks kaasa tuua täiendavat halduskoormust, vaid need peaksid aitama mittetariifseid tõkkeid kõrvaldada;

36. palub komisjonil tegeleda Euroopa pangandussektori killustatusest tuleneva koormusega, mis raskendab mitteresidentidel, eriti VKEdel pangakonto avamist teises liikmesriigis;

Kolmapäev, 26. mai 2016

37. juhib tähelepanu asjaolule, et teatavad liikmesriikide õigusnormid, mis käsitlevad juurdepääsu reguleeritud kutsealadele ja nendel tegutsemist, võivad olla ebaproportsionaalsed ja võivad seetõttu tekitada tarbetuid regulatiivseid takistusi, mis piiravad teatavatel kutsealadel tegutsemist ning reguleeritud kutsealadel tegutsevate teenusepakkujate liikuvust; tunnistas siiski, et on oluline tagada õiglane konkurents, kvaliteetne väljaõpe ja edukate kvalifikatsioonisüsteemide toetamine;
38. on nõus komisjoni seisukohaga, et kaheosalist õppesüsteemi peaks soovitama näitena ELi parimatest tavadest;
39. tunneb heameelt viimasel kahel aastal toimunud vastastikuse hindamise üle; on veendunud, et vastastikuse hindamise protsessid, mis on hästi kavandatud ja ergutavad avameelset liikmesriikidevahelist arutelu, võivad muutustele kaasa aidata; ergutab liikmesriike ja komisjoni seda tava laiendama, eelkõige muudele ühtse turu reguleerimise valdkondadele;
40. kutsub komisjoni üles käsitlema liikmesriikide kutseteenuste valdkonna reformimise prioriteete Euroopa poolaasta raames ja liikmesriikides teatavate kutsealade dereguleerimise kohta esitatavates riigipõhistes soovitusetes;

Jaemüügi ühtne turg

41. juhib tähelepanu jaekaubandusettevõtete asutamist käsitlevale vastastikusele hindamisele, mille korraldas komisjon aastatel 2014–2015 ja mis näitas, et asutamise- ja käitamistingimused ja -kord on ühtsel turul jaemüüjate jaoks sageli ebaproportsionaalsed ja ebasobivad;
42. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama täieliku digitaalse ühtse turu ja ELi digitaalse tegevuskava potentsiaali vallapäästmist;
43. juhib tähelepanu asjaolule, et mõned liikmesriigid kehtestavad eeskirju, mis diskrimineerivad jae- või hulgimüügi sektoris tegutsejaid, seades piiranguid kaubanduspindade suurusele, ettevõtete suurusele või kapitali päritolule, kuigi see on vastuolus ühtse turu ja vaba konkurentsi põhimõtetega ning piirab tööturu arengut;
44. juhib tähelepanu asjaolule, et õigusnormid, millega kehtestatakse jae- ja hulgimüügi piirangud ning mis on ebaproportsionaalsed ja ELi õigusega vastuolus, võivad luua märkimisväärseid turule sisenemise tõkkeid, mille tõttu avatakse vähem uusi kauplusi, millega kahjustatakse konkurentsi ning millega kaasnevad tarbijate jaoks kõrgemad hinnad; rõhutab sellega seoses, et mõned meetmed, sealhulgas teenus- ja inspeksioonitasud, võivad toimida mittetariifsete tõketena, kui need ei ole avaliku poliitika eesmärkidega põhjendatud; on veendunud, et jae- või hulgimüügi suhtes kehtestatud tegevuspiirangud ei tohiks sellist müüki liigselt või ebaproportsionaalselt piirata ega põhjustada turuosaliste tegelikku diskrimineerimist;
45. palub komisjonil määrata kindlaks jaekaubandusettevõtete asutamise parimad tavad, et tagada toodete ja teenuste vaba liikumine, järgides subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid;
46. palub komisjonil analüüsida jae- ja hulgimüügi piiranguid ühtsel turul, teha vajaduse korral reformiettepanekuid ja anda analüüsi tulemustest aru 2017. aasta kevadel;
47. rõhutab, et kättesaadav, taskukohane, tõhus ja kvaliteetne postipakkide kättetoimetamine on oluline eeltingimus piiriülese e-kaubanduse jõudsaks kasvuks, mis toob eelkõige kasu VKEdele ja tarbijatele;

IV. Järeldused

48. palub komisjonil esitada 2016. aastal ühtsel turul esinevate mittetariifsete tõkete põhjaliku ülevaate ja analüüsi nende kõrvaldamise võimaluste kohta, eristades selgelt mittetariifseid tõkkeid ja õigusnorme liikmesriigi avaliku poliitika eesmärgi proportsionaalseks rakendamiseks, ning teha kaugeleulatuvate sihtidega ettepanek kõnealuste mittetariifsete tõkete võimalikult kiire kõrvaldamise kohta, et päästa valla ühtse turu siiani kasutamata potentsiaal;

Kolmapäev, 26. mai 2016

49. kutsub komisjoni üles algatama õigeaegselt arutelu ELi poliitika ja seadusandliku tegevuse kohta esilekerkivates valdkondades ning konsulteerida laiaulatuslikult sidusrühmade, eelkõige VKEde ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega;
50. kutsub komisjoni üles tagama, et liikmesriigid järgiksid kehtivaid ühtse turu eeskirju, selle asemel et luua uusi, täiendavaid õigusakte küsimustes, mida kehtivad eeskirjad juba hõlmavad;
51. palub komisjonil tegeleda põhjalikumalt jõustamise ja ühtse turu aluspõhimõtetega; on veendunud, et varajane sekkumine riigisiseste meetmete või rakendamismenetluste puhul, mis kujutavad endast õigustamatuid mittetariifseid tõkkeid, võib olla tulemuslik ja selle tulemused võivad olla kergemini saavutatavad kui rikkumismenetluste puhul; rõhutab siiski, et liidu õiguse tõsise või pideva rikkumise või ebaõige kohaldamise korral peab komisjon kasutama kõiki kättesaadavaid meetmeid, sealhulgas rikkumismenetluste prioriteediks seadmist, et tagada ELi ühtse turu õigusaktide täielik rakendamine;
52. väljendab kahetsust, et parlamendi juurdepääs asjakohastele rikkumiseelsete ja rikkumismenetlustega seotud andmetele on ikka veel piiratud, ning nõuab sellega seoses suuremat läbipaistvust, järgides sealjuures konfidentsiaalsusnõudeid;
53. kutsub liikmesriike üles suhtuma ühtsesse turgu kui ühisesse algatusse, mille eest tuleb kooskõlastatult ja ühiselt hoolt kanda ning mis on ELi majanduse konkurentsivõimeliseks muutmise eeltingimus; on veendunud, et lõppkokkuvõttes kannatavad põhjendamatute mittetariifsete tõkete tagajärgede all tarbijad, kelle jaoks ei võimaldata juurdepääsu uutele siseturgudele tulijatele ning kes seisavad silmitsi suuremate kulude, madalama kvaliteedi ja väiksema valikuga; on seisukohal, et liikmesriigid peaksid pühendama rohkem aega horisontaalsetele ühtse turu mureküsimustele ning niisuguste valdkondade kindlakstegemisele, mis eeldavad prioriteetsete meetmete võtmist ühe või enama liikmesriigi poolt, et ühtset turgu säilitada ja edendada;

o

o o

54. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Euroopa Ülemkogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0237

Ühtse turu strateegia

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon ühtse turu strateegia kohta (2015/2354(INI))

(2018/C 076/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 9,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ ⁽¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2015. aasta teatist „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“ (COM(2015)0550),
- võttes arvesse komisjoni talituste 28. oktoobri 2015. aasta töödokumenti „A Digital Single Market Strategy for Europe – Analysis and Evidence“ (Euroopa ühtse turu strateegia – analüüs ja tõendid) (SWD(2015)0202),
- võttes arvesse komisjoni talituste 28. oktoobri 2015. aasta töödokumenti „Report on Single Market Integration and Competitiveness in the EU and its Member States“ (Aruanne ühtse turu integratsiooni ja konkurentsivõime kohta ELis ja selle liikmesriikides) (SWD(2015)0203),
- võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192),
- võttes arvesse komisjoni 13. aprilli 2011. aasta teatist „Ühtse turu akt. Kaksteist vahendit majanduskasvu edendamiseks ja usalduse suurendamiseks – „Üheskoos uue majanduskasvu eest““ (COM(2011)0206),
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2012. aasta teatist „Ühtse turu akt II – Üheskoos uue majanduskasvu eest“ (COM(2012)0573),
- võttes arvesse Mario Monti 9. mai 2010. aasta aruannet Euroopa Komisjoni presidendile „Ühtse turu uus strateegia Euroopa majanduse ja ühiskonna teenistuses“,
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2015. aasta resolutsiooni ühtse turu juhtimise kohta 2015. aasta Euroopa poolaasta raames ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni kõigi osaliste huvides toimiva Euroopa jaekaubanduse tegevuskava kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni tõhusa tööjärelvalve kui Euroopas töötingimuste parandamise strateegia kohta ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 64.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0069.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0580.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0009.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0012.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2014. aasta septembris valminud uuringut „Ühtse turu Euroopa mõõtme puudumise hind“,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellimusel 2015. aasta septembris valminud uuringut ühtse turu lõpuleviimise strateegia kohta „A strategy for completing the Single Market: „the trillion euro bonus““,
 - võttes arvesse komisjoni tellimusel 20. novembril 2015. aastal valminud uuringut hilinevad maksete direktiivi kohta „Ex-post evaluation of Late Payment Directive“,
 - võttes arvesse komisjoni tellimusel 2014. aasta novembris valminud uuringut ELi mööblituru olukorra kohta „The EU furniture market situation and a possible furniture products initiative“,
 - võttes arvesse veebipõhise ühtse turu tulemustabeli 2015. aasta oktoobri väljaannet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A8-0171/2016),
- A. arvestades, et ühtne turg on olnud ja jääb ELi integratsiooni nurgakiviks ning jätkusuutliku majanduskasvu ja töökohtade loojaks, lihtsustades kaubandust terves ELis ning tagades samas kõrge konkurentsivõimega sotsiaalse turumajanduse vastavalt ELi lepingu artikli 3 lõikele 3;
- B. arvestades, et Euroopa siseturu arendamine on endiselt peamiseks majanduslikuks väljakutseks, eriti seoses uute tehnoloogiate väljaarendamisega, mille puhul on üleilmsete innovaatiliste ja konkurentsivõimeliste ettevõtjate esilekerkimise edendamiseks vaja kriitilise suurusega turgu;
- C. arvestades, et ühtne turg on teinud viimastel aastatel läbi mitmeid positiivseid arenguid, kuid võiks rohkem saavutada peaaegu kõigis valdkondades – digitaalse turu stimuleerimisel, idufirmade loomise edendamisel, ülemaailmsete tarneahelate integreerimisel, töötajate liikuvuse ja sotsiaalõiguste edendamisel, uute ärimudelitega toimetulemisel ja turgude edendamise kindlustamisel, vastastikusel tunnustamisel, standardimisel ning kutsetöötajate litsentsimisel –, kui kõrvaldatakse põhjendamatud füüsilised, seaduslikud ja tehnilised barjäärid;
- D. arvestades, et parlamendi enda uurimuse kohaselt on ühtse turu väljakujundamisest saadav oodatav tulu triljon eurot (mis vastab tõhususe suurenemisest saadavale võimalikule kasule 615 miljardit eurot aastas); arvestades, et ühtse turu killustatus on üks peamisi takistusi suurema struktuurse majanduskasvu saavutamisel;
- E. arvestades, et ühtse turu edasiseks integreerimiseks on vaja täielikult strateegilist lähenemist ning tekkivate probleemide lahendamiseks on vaja nii poliitilisi kui ka tehnilisi lahendusi, eelkõige seoses põhjendamatute mittetariifsete tõketega ühtsel turul;
- F. arvestades, et EL peaks looma tõeliselt ühtse turu ning käsitlema seda kõigi kodanike, töötajate, ettevõtjate ja liikmesriikide ühise hüvena, ning arvestades, et ühtne turg saavutab oma täieliku potentsiaali ainult juhul, kui kõik liikmesriigid toetavad seda täielikult, tehes üksteisega koostööd;
- G. arvestades, et ELi tasandi eeskirjad ja meetmed tuleks ühendada ühtseks strateegiliseks nägemuseks ja need peaks seega olema üksteisega kooskõlas, mitte vastandlikud; arvestades, et liikmesriigid peavad hoiduma diskrimineerivatest meetmetest, nagu näiteks kaubandus- ja maksuseadused, mis mõjutavad ainult teatud sektoreid või ärimudeleid ja kahjustavad konkurentsi, muutes ettevõtete jaoks tegevuse alustamise teatud liikmesriikides keeruliseks, mis kujutab endast siseturu põhimõtete selget rikkumist;

Kolmapäev, 26. mai 2016

- H. arvestades, et ühtset turgu ei tuleks käsitleda teistest horisontaalsetest poliitikavaldkondadest, eelkõige digitaalsest ühisturust, tervishoiust, sotsiaalsest ja tarbijakaitsest, töödigusest ja kodanike liikuvusest, keskkonnast, jätkusuutlikust arengust, energeetikast, transpordi- ja välispoliitikast eraldiseisvana;
- I. arvestades, et ühtse turu lõpuleviimine toodete ja teenuste valdkonnas ning tõrgete kõrvaldamine on esmane prioriteet, mis vajab liikmesriikidelt ja ELI institutsioonidelt kiiret lähenemisi;
- J. arvestades, et tõkked ühtsel turul võivad tuua klientide jaoks kaasa väiksema valiku ning kallimad tooted ja teenused;
- K. arvestades, et sotsiaalseid ettevõtteid tunnustatakse Euroopa tasandil vähe ning et enamik neist ei ole tunnustatud ELi tasandi õigusraamistikus, vaid üksnes riiklikul tasandil mõnes liikmesriigis ja erinevates õiguslikes vormides; arvestades, et ELi õigusraamistiku puudumine takistab selliste ettevõtete suutlikkust siseturul piiriülevalt tegutseda;
- L. arvestades, et võltsimine tekitab tõsist ohtu tervisele ja avalikule julgeolekule, ning arvestades, et võltsitud kaupade koguväärtus on viimastel aastatel oluliselt kasvanud, suurendades võltsimise laastavat mõju innovatsioonile, tööhõivele ja Euroopa ettevõtjate kaubamärkidele;
- M. arvestades, et ühtse kapitalituru loomine aitaks riske üle piiride jagada senisest enam ja parandada turgude likviidsust;
- N. arvestades, et komisjoni kokkuvõttev aruanne asukohapõhist piiramist käsitleva konsultatsiooni kohta näitab, et tarbijate toetus asukohapõhise piiramise vastastele seadusandlikele meetmetele on suur;
- O. arvestades, et finantskriisi majanduslikke tagajärgi on ikka veel tunda ning mitmes liikmesriigis on SKP jätkuvalt allpool 2008. aasta taset;
- P. arvestades, et ühtset turgu iseloomustab püsivalt kõrge töötuse määr; arvestades, et finantskriis on suurendanud töötute arvu enam kui 6 miljoni võrra; arvestades, et 2015. aasta lõpus oli liidus enam kui 22 miljonit töötut;

Poliitilised eesmärgid

1. toetab komisjoni kaupade ja teenuste ühtse turu strateegia üldeesmärke („Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“) ning peab tervitatavaks komisjoni meetmeid peamistes valdkondades, et vallandada ühtse turu täielik potentsiaal tarbijate, töötajate ja ettevõtete, eelkõige idufirmade hüvanguks, suurendada kvaliteetsete töökohtade arvu ning arendada ja kasvatada VKEsid; ergutab komisjoni välja töötama valdkondadevahelised poliitikameetmed õiglasema ühtse turu saavutamiseks, mis on kooskõlas ELi toimimise lepingu II jaotisega üldkohaldatavate sätete kohta;
2. märgib, et kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist tagava siseturu loomine on liidu üks olulisi eesmärke;
3. väljendab heameelt asjaolu üle, et strateegia eesmärk on täiendada muudes valdkondades tehtud jõupingutusi; on arvamusel, et parandades juba tehtud algatusi, on strateegial suur potentsiaal aidata kaasa majandusliku heaolu tagamisele, suurendada kvaliteetsete töökohtade loomist ja majanduskasvu, parandada eurooplaste heaolu konkreetsete meetmete abil, muuta Euroopa Liit investorite jaoks atraktiivsemaks ning arendada Euroopa ettevõtete üleilmset konkurentsivõimet; rõhutab siiski vajadust vältida nimetatud strateegia rakendamisel vastuolusid ja kattumist erinevate algatuste vahel; rõhutab, et ettepanekud peaksid põhinema tõenditel ja vastama parema õigusloome põhimõtetele;
4. rõhutab tungivat vajadust kõrvaldada ühtse turu ees seisvad põhjendamatud tõkked, et saavutada kiiresti nähtavaid tulemusi konkurentsivõime, jätkusuutliku majanduskasvu, teadusuuringute, innovatsiooni, töökohtade loomise, tarbijate valikuvõimaluste ja uute ärimudelite valdkonnas; on arvamusel, et nende eesmärkide saavutamiseks peame püüdlema seadusandluse suurema ühtlustamise poole, kui see on vajalik ja asjakohane, säilitades samal ajal tarbijakaitse kõrgeima võimaliku taseme, ning kehtestama asjakohased meetmed liikmesriikides sätestatud põhjendamatute tõkete suhtes;

Kolmapäev, 26. mai 2016

5. on arvamusel, et Euroopa 2020. aasta strateegia vahetähtsuseks tuleks seada ambitsioonikad eesmärgid, et saavutada 2020. aastaks kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus ja jätkusuutlik majanduskasv; rõhutab, et ühtne turg peaks olema keskne tegur selle eesmärgi saavutamisel;
6. palub komisjonil ja liikmesriikidel olla ühtse turu õigusaktide rakendamisel innovatiivsem; rõhutab tööjõumahukate sektorite, näiteks jaemüügi- ja võõrustussektori suurt potentsiaali töökohtade loomisel, integreerimisel ja noorte tööpuudusega võitlemisel;
7. on seisukohal, et 2010. aasta Monti aruannet „Uus ühtse turu strateegia“ tuleks ühtse turu strateegia väljatöötamisel täielikult rakendada ning arvesse võtta;
8. rõhutab, et ühtse turu strateegias ei tohi tähelepanuta jätta tööstussektori potentsiaali jätkusuutliku majanduskasvu tagamisel ja kvaliteetsete töökohtade loomisel Euroopas;
9. leiab, et sisenõudlus – ja eriti ostujõu parandamine, innovatiivsete meetmete kasutuselevõtmine ja rohelisse majandusse investeerimine – on ühtse turu kogu potentsiaali kasutamiseks ja jätkusuutliku kasvu edendamiseks väga oluline;

Kaasaegne ja innovaatilisem ühtne turg

10. väljendab heameelt selle üle, et strateegia keskne eesmärk on aidata ettevõtjatel, eelkõige VKEdel, mikroettevõtjatel ja alustavatel ettevõtjatel laiendada oma tegevust, kasvada ja püsida ühtsel turul, mis aitab neil muutuda innovaatilisemaks ja luua töökohti; rõhutab, et kõik VKEde ja alustavate ettevõtete seotud algatused vajavad viivitamatuid meetmeid ja neid tuleb käsitleda esmatähtsana, kuid tuleb meelde, et need algatused ei tohiks anda ebaausatele ettevõtetele võimalusi olemasolevatest eeskirjadest kõrvale hoida, töötajate ja tarbijate standardeid alandada või äriühingutega seotud pettusi, kuritegevust ja riivifirmade arvu suurendada;
11. on arvamusel, et ühtse turu strateegia võib pakkuda uusi võimalusi ELi majanduse alustalaks olevatele VKEdele, samuti mikroettevõtjatele ja innovatiivsetele idufirmadele; usub, et õige ettevõtluskeskkonna arendamine, parandades selleks VKEdele mõeldud erasektori riskikapitali raamistikku, lihtsustades juurdepääsu rahastamisele, koostades usaldusväärseid õigusakte ning rakendades kogu ühtse turu raames täielikult põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele“, võib aidata kaasa majanduskasvule ja töökohtade loomisele;
12. usub, et halduskoormuse ja nõuetele vastavuse kulude vähendamine ettevõtjatele, eriti VKEdele, samuti tarbetute õigusaktide tühistamine, jätkates samal ajal tarbijate, töötajate, tervise- ja keskkonnakaitse kõrge taseme tagamist, on ühtse turu strateegia eesmärkide saavutamise võtmeks;
13. on seisukohal, et tuleks kaaluda võimalikke objektiivseid kriteeriume ja näitajaid innovaatiliste idufirmade, VKEde ja sotsiaalmajandusettevõtete määratlemiseks, mille alusel saaks vastu võtta asjakohaseid meetmeid; palub komisjonil teha ettepaneku selliste kriteeriumide ja näitajate kohta;
14. rõhutab, et sotsiaalmajanduse ettevõtteid tuleb siseturupoliitika raames edendada, pidades silmas, et ELis on umbes 2 miljonit sotsiaalmajandusettevõtet, mis moodustavad umbes 10–12 % kõigist Euroopa ettevõtetest; rõhutab lisaks, et sotsiaalmajandus kasvab kiiresti, pakub kvaliteettooteid ja -teenuseid ning loob kvaliteetseid töökohti;
15. palub komisjonil nõuda, et REFITi platvormi raames käsitletak takistusi innovatsioonile, ja teha lisaks ettepanekule luua Euroopa Innovatsiooninõukogu ettepanekuid nende takistuste vähendamiseks või kõrvaldamiseks; rõhutab, et see protsess ei tohi viia tööhõive, tarbijakaitse ja keskkonnastandardite langetamiseni; on seisukohal, et parema õigusloome tagamiseks tuleks olemasolev seadusandlus vajadusel läbi vaadata ja seda eesmärgile sobivaks muutmiseks lihtsustada, samas peaks kogu uus seadusandlus olema vaikumisi tulevikukindel ja digitaalne ning järgima põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele“;

Kolmapäev, 26. mai 2016

16. märgib, et hea õigusloome võib tuua kasu nii ettevõtjatele kui ka töötajatele ning aidata ühtsel turul edendada majanduskasvu ja kvaliteetset tööhõivet; võtab teadmiseks komisjoni parema õigusloome tegevuskava, mis hõlmab tõhusamat sidusrühmade osalust (näiteks REFITi platvormi abil) ja tõhusamat mõjuhindamist; rõhutab, et lisaks lühiajaliste mõjude hindamisele tuleb hinnata ka õigusaktide pikaajalist väärtust ja õigusaktide puudumise tagajärgi; on veendunud, et parem, tõhusam ja lihtsam seadusandlus vähendab halduskoormust ning edendab majanduskasvu ja töökohtade loomist, tagades samal ajal jätkuvalt tarbijate, töötajate, tervise- ja keskkonnakaitse kõrge taseme;

17. on arvamisel, et ühtse turu edasiseks arendamiseks on vaja liikmesriikidevaheliste kaubandustõkete kõrvaldamist; toetab 2016. aasta veebruari Euroopa konkurentsideklaratsiooni, eelkõige pühendumist regulatiivsele lihtsustamisele ja koormuse vähendamisele, et teha rohkem ELi eeskirjade üldise koormuse vähendamiseks, eelkõige VKEde ja mikroettevõtete jaoks, ning määrata võimaluse korral kindlaks konkreetsete sektorite koormuse vähendamise eesmärgid; soovitab, et nimetatud koormuse vähendamise eesmärkide kehtestamiseks tuleks viivitamatult tööle hakata;

18. leiab, et ühtse turu eesmärkide tagamiseks ning majanduskasvu ja töökohtade loomiseks peab EL suurendama konkurentsivõimet vastavalt Euroopa Ülemkogu konkurentsivõimealases deklaratsioonis sätestatule;

19. väljendab heameelt komisjoni otsustavuse üle käsitleda maksustamisalase koostöö puudumist ELis ning eelkõige VKEde ees seisvaid probleeme, mis on tingitud erinevate siseriiklike käibemaksueeskirjade keerukusest; toetab täielikult komisjoni seoses käibemaksureformiga; palub komisjonil kaaluda, kuidas digitaalsete teenuste käibemaksu tekkimise koha uusi eeskirju oleks võimalik muuta, et vastata väikeste ja mikroettevõtete erivajadustele; palub komisjonil kaaluda täiendava koordineerimise võimalikkust ja eelkõige võimalust kehtestada lihtsustatud käibemaks (sama kategooria kaupadele) e-kaubanduse sektoris;

20. toetab komisjoni pingutusi õiglase maksustamise tagamiseks Euroopa Liidus ning võitluseks agressiivse maksuplaneerimise ja maksudest kõrvalehoidumiste vastu; kutsub komisjoni üles pöörama oma tähelepanu piiriülesele tegutsevate kontsernide aruandekohustusele riikide kaupa;

21. juhib tähelepanu raskustele, millega seisavad silmitsi ettevõtjad ning eelkõige VKEd ja idufirmad rahaliste vahendite leidmisel; juhib tähelepanu, et erinevused välistes tegurites (näiteks lihtne juurdepääs krediidile, maksusüsteemid ja tööõigusaktid) tähendavad, et VKEd satuvad võrreldes teistega ebasoodsamasse olukorda; palub komisjonil jätkata väärtusliku abi andmist kõnealustele ettevõtjatele Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi ja selliste programmide kaudu nagu „Horisont 2020“, COSME ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, et leida võimalusi veelgi hõlbustada neile ja teistele programmidele ja vahenditele juurdepääsu eelkõige mikroettevõtjate jaoks, näiteks lühendades hankemenetlusi kuue kuuni, lihtsustades veelgi nendega seotud menetlusi ning parandades Euroopa rahastuse nähtavust; väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle kasutada programmi COSME vahendeid innovaatilistele alustavatele VKEdele suunatud teavitamiskampaaniate rahastamiseks; kutsub üles kaasama neisse kampaaniatesse kõiki ettevõtjate toetamise eest vastutavaid piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi, eriti neid, kes osalevad Euroopa ettevõtlusvõrgustikus; peab lihtsustamist peamiseks teguriks, mis võimaldab VKEdele ja idufirmadele juurdepääsu rahastusele; palub komisjonil tagada, et ühisrahastamine toimiks tõrgeteta ka piiriülesest;

22. kutsub komisjoni üles kaaluma VKEde saadikute võrgustiku tugevdamist eri meetmete abil, vältides samas täiendavat halduskoormust, et suurendada teadlikkust kõnealusest vahendist ja selle nähtavust VKEde jaoks, tugevdada koostööd kõigi VKEde saadikute ja vastavate VKEde esindajate vahel ning anda üks kord aastas parlamendile ülevaade võrgustiku tegevusest;

Kolmapäev, 26. mai 2016

23. juhib tähelepanu asjaolule, et hoolimata sellest, et Euroopa Parlament võttis veebruaris 2011 vastu direktiivi hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul, lähevad igal aastal tuhanded VKEd ja idufirmad üle Euroopa pankrotti, oodates oma arvete tasumist, sealhulgas ka riigiasutuste poolt; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et hõlbustada hilinenud maksete direktiivi kohaldamist ja jõustamist; palub liikmesriikidel lisaks kaaluda hilinenud maksete direktiivi nõuetele mittevastava kohaldamise korral asjakohase kompensatsiooni andmist ettevõtjatele, kellele riigiasutused on võlgu, et nad ei oleks selle tõttu sunnitud pankrotti minema;

24. tunnustab ettevõtete maksejõuetust, sealhulgas varajast restruktureerimist ja teist võimalust käsitleva õigusakti algatust, millega tagatakse, et liikmesriigid loovad sellise regulatiivse keskkonna, milles aktsepteeritakse, et mõnikord võivad plaanid ebaõnnestuda, ning ergutatakse innovatsiooni, kuid juhib tähelepanu asjaolule, et ebaõnnestunud ettevõtete kulud ja tagajärjed ei mõjuta mitte ainult ettevõtte omanikku ja aktsionäre, vaid ka võlausaldajaid, ettevõtte töötajaid ja maksumaksjaid; palub komisjonil tagada, et selle algatusega ühtlustatakse maksejõuetusmenetlused terves ELis ning vähendatakse menetluste kestust ja kulusid;

25. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei rõhutanud piisavalt käsitööettevõtete ja VKEde traditsioonilise tootmise erilist rolli nii konkurentsivõime kui majandusstabiilsuse olulise mõjutajana Euroopas; julgustab komisjoni kasutama ära töötleva tööstuse digiteerimise ja innovatsiooni täit potentsiaali, eelkõige mikro- ja väiketootjate ning idufirmade, samuti vähemtööstuslike piirkondade jaoks, et aidata vähendada piirkondlikke erinevusi ja elavdada kohalikku majandust; on seisukohal, et järgnevatel aastatel peab tugevam VKEde ja käsitööstuse poliitika olema kõigi Euroopa institutsioonide ja liikmesriikide peamisi prioriteete;

26. väljendab heameelt komisjoni ühtse digivärava üle, mis peaks toetuma teenuste direktiivi põhjal loodud ühtsetele kontaktpunktidele ning ühendama ühtseid kontaktpunkte teiste sarnaste ühtse turu võrkudega; palub komisjonil uurida kõiki võimalusi, kuidas saaks ühtse digivärava kasutamise abil aidata Euroopa idufirmadel kogu Euroopas areneda ja rahvusvahelisemaks muutuda, andes eri keeltes täpset ja selget teavet kõigi menetluste ja formaalsuste kohta, mis on vajalikud koduturul või mõnes muus ELi riigis tegutsemiseks; nõuab tungivalt, et komisjon looks ettevõtetele ja tarbijatele ühtse kontaktpunkti juurdepääsuks kogu ühtse turuga seotud teabele, abile, probleemide lahendamisele ning riiklikele ja kogu ELi hõlmavatele menetlustele, mis on vajalikud ELis piiriüleselt tegutsemiseks; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks nende viivitamatu rakendamise;

27. märgib, et ettevõtted, eelkõige VKEd, ei ole kas teistes liikmesriikides kehtivatest eeskirjadest teadlikud või on neil probleeme nende ettevõtetele kohaldatavate eeskirjade ja menetluste kohta teabe leidmisel või nendest arusaamisel; palub komisjonil ühendada kõik portaalid, juurdepääsupunktid ja teavet andvad veebilehed ühe värava alla, mis pakub VKEdele ja idufirmadele kasutajasõbralikku teavet nii, et neil on võimalik teha teabel põhinevaid otsuseid, säästa aega ja raha;

28. palub komisjonil töötada välja ühtsed kontaktpunktid alates regulatiivsest portaalist kuni täiemahuliste e-ettevõtlusportaalide süsteemideni, edendades pidevat teabevahetust ettevõtete esindajate poolt ja nende vahel ning aidata kohalikel ettevõtetel ja kodanikel teistes ELi liikmesriikides konkureerida;

29. tuletab meelde, kui oluline on olemasolevate ühtse turu vahendite tugevdamine ja ühtlustamine VKEde jaoks, et lihtsustada nende piiriülest laienemist; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid pööraksid suuremat tähelepanu toodete kontaktpunktide ja ühtsete kontaktpunktide ühtlustamisele ja parandamisele;

30. tuletab meelde nõuet tagada tarbijatele kaitse võrdne tase nii veebis kui ka veebiväliselt; toonitab, et tagamaks tarbijate kaitset ja toodete ohutust, peavad kõik ühtsel turul veebis ja veebiväliselt tegutsevad ettevõtjad võtma kõik mõistlikud ja asjakohased meetmed võitluseks võltsimisega;

Kolmapäev, 26. mai 2016

31. rõhutab, et jagamismajandus kasvab kiiresti ning et kuigi see muudab viisi, kuidas paljusid teenuseid osutatakse ja varasid kasutatakse, võib see juhtida innovatsiooni ning tuua ühtse turu ettevõtetele ja tarbijatele lisavõimalusi ja täiendavat kasu; rõhutab jagamismajandusega seotud majanduslikke, ühiskondlikke ja keskkondlikke eeliseid ja väljakutseid; palub komisjonil koordineerida liikmesriikide jõupingutusi jagamismajandust puudutavate lühi- või pikaajaliste seadusandlike lahenduste leidmisel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles esitama ettepanekuid kuritarvitamiste vältimiseks jagamismajanduse töösuhete ja maksustamise valdkonnas;

32. väljendab heameelt seoses komisjoni teatatud algatusega jagamismajanduse kohta ja tema kavatsusega pöörata rohkem tähelepanu selles valdkonnas tegutsevatele ettevõtetele ning täpsustada suuniste abil kehtivate liidu õiguse sätete vaheline koosmõju jagamismajanduse ärimudelite rakendamisele ja toimimisele; on seisukohal, et regulatiivne sekkumine selles valdkonnas peaks olema paindlik, et võimaldada kiiresti muutuv sektoris (mis nõuab kiiret ja tõhusat kohandamist) eeskirjade kiiret kohandamist ja jõustamist; rõhutab, et kehtivaid tarbijakaitsestandardeid tuleb kohaldada ja jõustada ka digitaalrajanduses; palub komisjonil tagada parimad võimalikud tingimused jagamismajanduse arenemiseks ja edenemiseks;

33. rõhutab, et jagamismajanduse uued turvaelemendid, näiteks maksete turvalisus, geolokaliseerimine ja kindlustus, annavad tarbijatele suurema mõjuvõimu ning seega on vaja hinnata, millisel puhul oleks tõhusam kohaldada parandusmeetmeid, mitte eelnevat regulatsiooni; palub komisjonil veelgi enam edendada avaliku ja erasektori koostööd, et tegeleda olemasolevate jagamismajanduse tõketega, eelkõige digitaalse identiteedi suurenenud kasutamine, et tarbijates võrgupõhiste tehingute korral usaldust luua, et töötada maksude maksmiseks välja digilahendused, et pakkuda piiriüleseid kindlustusskeeme ning et ajakohastada tööalast seadusandlust;

34. on seisukohal, et jagamismajanduses tuleks julgustada uute ettevõtlusmodelite, innovatiivsete teenuste ja varade ajutist kasutamist, kuid samade teenuste suhtes tuleks võimaluse korral kohaldada samu eeskirju, et kaitsta teenuste kvaliteeti, olenemata nende ligipääsemise ja nende osutamise viisist, tagada võrdsed tingimused ja tarbijaohutus ning samal ajal hoida ära killustumine, mis kahjustaks uute ärimudelite arengut; on arvamusel, et jagamismajanduse suhtes on võimalik rakendada ainult ühtse turu lähenemisviisi, kuna ühtse turu killustamine kohalike või riiklike eeskirjadega takistab Euroopa jagamismajanduse ettevõtetel Euroopa tasandil arenemist;

35. juhib tähelepanu ELi tehniliste standardite olulisusele innovatsiooni ja konkurentsivõime valdkonnas ning ühtse turu edendamiseks; juhib tähelepanu vajadusele võtta aegsasti meetmeid, et töötada välja kõrged Euroopa standardid, mis on seotud kvaliteedi, koostalitlusvõime ja ohutusega tööstuspoliitika valdkonnas, ning edendada neid ka rahvusvahelisel tasandil; palub komisjonil toetada ja tugevdada ELi standardeid, mis on juba sätestatud määruses (EL) nr 1025/2012, ning muuta standardimise raamistik tõhusamaks ja eesmärgipärasemaks, kasutades muu hulgas võimalusi, mida pakuvad rahvusvahelised kaubandusläbirääkimised; rõhutab, et standardeid tuleks kehtestada turust lähtuval, avatud, kaasaval ja konkurentsivõimelisel viisil, et VKEdel oleks neid lihtne rakendada ja et vältida suletud väärtusahelate ohtu, vältides samal ajal viivitusi nende avaldamisel;

36. rõhutab standardimissüsteemi olulist rolli toodete ja järjest rohkem ka teenuste vabas ringluses; märgib, et standardite vabatahtlik kasutamine on Euroopa SKP-le lisanud 0,3–1 % ning mõjub tööviljakusele positiivselt;

37. tuletab meelde, et enamik standarditest töötatakse välja vastuseks tööstuse konkreetsele vajadusele, järgides alt-üles käsitusviisi, et tagada standardite seos turuga; toetab ühtse turu strateegiaga võetavat kohustust, mille eesmärk on tagada, et Euroopa jääks kogu maailmas standardite väljatöötamisel juhtpositsioonile; toetab standardimist, mis vastab rahvusvahelisele käsitusviisile kas ülemaailmsete rahvusvaheliste standardite väljatöötamise kaudu või vajaduse korral vastavate rahvusvaheliste standardite tunnustamise kaudu; meenutab kavatsust luua standardimistevõime raamistik ja prioriteetid standardimisega seotud ühisalgatuse raames; palub komisjonil tagada, et ühisalgatus põhineks jätkuvalt alt-üles

Kolmapäev, 26. mai 2016

käsitlusviisil ja tööstuse konkreetsetel vajadustel ning seaks seega esikohale ja kehtestaks ainult selliseid standardeid, mis vastavad konkreetsetele vajadustele ja on turu jaoks asjakohased, ning mis ei tooks kaasa ebavajalike standardite järgimist või muude seonduvate standarditega võrreldes ebajärjekindlate nõuete kehtestamist;

38. märgib, et Euroopa standardimisega seotud ühisalgatus tugineb Euroopa standardimissüsteemi sõltumatule läbivaatamisele ning toetab eesmärki, mille kohaselt peaks Euroopa standardimiskogukond välja töötama meetmed, mis süsteemi tervikuna parandavad, sh soovitusel kaasavuse kohta ning Euroopa ettevõtete konkurentsivõime toetamine;

39. palub komisjonil oma töös Euroopa standardiorganitega neid ja nende riiklikke osapooli toetada nende jõupingutustes parandada VKEde kaasamist, seda nii standardite loomise protsessis kui ka sellele järgneval standardite kasutuselevõtmisel; ühtlasi soovib komisjonil teha tihedat koostööd Euroopa standardiorganite, riiklike standardiametite ja muude asutustega, et parandada standardimisprotsessi läbipaistvust Euroopa standardimise 2016. aasta tööprogrammis ja selle aluseks oleva määruses sisalduvate kohustuste täitmisel;

40. võtab arvesse, et ühisalgatused peaksid keskenduma töötavade jätkuvalle parandamisele, eelkõige luues protsessid tehniliste komisjonide koosseisu läbivaatamiseks ja meetmed avatuse ja kaasatuse edendamiseks, andes sellega paljudele sidusrühmadele võimaluse osaleda tehniliste komisjonide aruteludes;

41. on seisukohal, et läbipaistvam ja parema juurdepääsuga apellatsioonimehhanism suurendaks usaldust ning parandaks standardite loomise protsesse; on veendunud, et kui pärast Euroopa Liidu õigusakti vastuvõtmist nõuab komisjon standardit, võib Euroopa Parlamendi asjakohane komisjon sellise protsessi käigus etendada teatavat rolli avalikus kontrollis ja arutelus, tehes seda vajadusel enne otsuse langetamist ametliku vastuväite esitamise kohta; rõhutab, et standardiametitele esitatavate standardinõuete kindlaksmääramisel tuleks kasutada proportsionaalsuse ja riskipõhise lähenemisviisi põhimõtteid;

42. on veendunud, et üldise teadlikkuse suurendamine esitatud standardite eelnõudest enne nende lõplikku heakskiitmist võib suurendada aruandekohustust ja läbipaistvust ning luua kindlama protsessi, mis on kooskõlas Euroopa standardimiskogukonna olemasolevate parimate tavadega;

43. kutsub komisjoni üles esitama enne 2016. aasta lõppu parlamendile aruande Euroopa standardimisega seotud ühisalgatuse kohta ning selle kohta, milliseid edusamme on koostöös Euroopa standardimiskogukonnaga tehtud 2016. aasta iga-aastases liidu töökavas olevate soovitusete osas;

44. palub komisjonil ELi siseturu konkurentsi eest vastutajana tagada koostöös riikide järelevalveasutustega kõikidele turul tegutsevatele konkurentidele võrdsed tingimused;

45. väljendab heameelt hiljutiste algatuste üle tõhusamate ja läbipaistvamate riigihangete kohta, kasutades paremini hankeandmeid ning andes rohkem vabatahtlikke hinnanguid hangetele teatud suuremõõtmeliste taristuprojektide puhul; palub liikmesriikidel nende algatuste rakendamiseks komisjoniga koostööd teha;

46. loodab, et komisjon jätkab 2014. aasta direktiividega alustatud riigihangete süsteemi reformimist, liikudes hankevaldkonnas üha suurema kvalifitseeritud nõudluse suunas, mille eesmärk on premeerida tehnoloogilist uuendust ja energiatõhusust;

47. märgib, et 2014. aasta avalike hangete kord on lihtsam ning selles on rohkem paindlikke reegleid muu avaliku sektori poliitika ning ka liikmesriikide ja kohalike spetsialiseerunud ettevõtete jaoks; juhib tähelepanu asjaolule, et avalike hangete valdkonnas esineb liikmesriikides endiselt märkimisväärsed vajakajäämised, mis piiravad piiriülest laienemist ja kasvu siseturul;

Kolmapäev, 26. mai 2016

48. väljendab põhimõtteliselt heameelt komisjoni teavitatud algatuste suhtes suurendada läbipaistvust, tõhusust ja vastutust riigihangete puhul; rõhutab siiski, et uusi ELi direktiive tuleks rakendada ja kohaldada eelisjärjekorras uute instrumentide, nagu hankeregister, sisseviimise ees; rõhutab sellega seonduvalt, et võimalikud andmeanalüüsi vahendid ei tohi tuua kaasa uusi või lisanduvaid aruandekohustusi; tuletab meelde, et eelhindamismehhanism peaks suurte taristuprojektide puhul olema puhtalt vabatahtlik;

49. rõhutab vajadust täielikult elektroonilise riigihangete süsteemi järele; toonitab vajadust rakendada kiiresti ja kõikehõlmavalt riigihangete direktiiv tervikuna; rõhutab vajadust kasutada laialdasemalt e-hanget VKEde jaoks turgude avamisel;

50. rõhutab ühtse patendi olulisust; toetab komisjoni kavatsust kaotada ebakindlus küsimuses, kuidas hakkab ühtne patent kõrvuti eksisteerima riiklike ja täiendava kaitse tunnistustega (SPC), ning ühtse täiendava kaitse tunnistuse võimalikku loomist, pidades samal ajal silmas rahvatervist ja patsientide huve;

51. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks enne 2019. aastat kasutusele ja rakendaks tootmises täiendava kaitse tunnistusest loobumise, et edendada globaalses keskkonnas Euroopa analoogravimite ja sarnaste bioloogiliste ravimite tööstuse konkurentsivõimet, ning samuti selleks, et säilitada ja luua ELis uusi töökohti ja majanduskasvu, kahjustamata täiendava kaitse tunnistuse korra raames sätestatud turustamise ainuõigust kaitstud turgudel; on veendunud, et sellistel sätetel võiks olla positiivne mõju arenguriikide ja vähim arenenud riikide juurdepääsule kvaliteetsetele ravimitele ning see võiks aidata vältida tootmise viimist kolmandatesse riikidesse;

52. nõuab meetmete võtmist patendisüsteemile juurepääsu lihtsustamiseks kõigile Euroopa mikroettevõtjatele ja VKEdele ja idufirmadele, kes soovivad kasutada ühtse toimega Euroopa patenti oma toodete ja protsesside uuendamiseks, kasutades selleks muu hulgas taotluste ja pikendamistaotluste tasude vähendamist või osutades tõlkeabi; rõhutab, kui olulised on nii standardi rakendamiseks olulised patendid kui ka uuenduslikud avatud litsentsi lahendused, mis sobivad mõnikord paremini innovatsiooni toetamiseks; rõhutab patendilitsentsilepingute olulisust ELi konkurentsivõime piiravas raamistikus, mis põhinevad õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel (FRAND) tingimustel, et säilitada teadus- ja arendustegevuseks ja standardimiseks mõeldud stiimulid, toetada innovatsiooni ja tagada õiglasel litsentsimistingimused;

53. palub komisjonil esitada viivitamata seadusandlik ettepanek ühtse Euroopa süsteemi loomiseks muude kui põllumajandustoodete geograafiliste tähistega ELis eesmärgiga luua ühtne Euroopa süsteem, nagu seda on palunud juba Euroopa Parlament, millega lõpetatakse ebaadekvaatne ja killustatud olukord Euroopas ning mis tooks kodanikele, tarbijatele, tootjatele ning Euroopa kogu majanduslikule ja sotsiaalsele struktuurile kaasa palju ja erinevaid positiivseid mõjusid; rõhutab, et selline vahend tõstaks konkreetselt esile mitmete kohalike toodete lisaväärtuse koos ilmsete hüvedega asjaomastele tootjatele ja piirkondadele ja seoses tarbijateadlikkusega;

54. juhib tähelepanu sellele, et enamikus ELi liikmesriikides ei kasutata piisavalt ära potentsiaali, mida kujutab endast avaliku ja erasektori partnerlus; kutsub ühtlustama avaliku ja erasektori partnerlust reguleerivat liikmesriikide õigusraamistikku, levitama häid tavasid ja edendama sellist partnerlust;

55. palub liikmesriikidel luua struktuurid piirialatöötajate nõustamiseks ja aitamiseks seoses teises liikmesriigis töötamisest tulenevate majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega;

56. märgib, et ühtse turu ja digitaalse ühtse turu süvendamine võib luua uusi võimalusi, aga tuua ka esile väljakutseid ja probleeme seoses oskuste, uute tööhõivevormide, finantsstruktuuride, sotsiaalkaitse ning töötervishoiu ja -ohutusega, kusjuures kõigi nendega tuleb tegeleda ja need kõik peavad tooma kasu nii ettevõtjatele, töötajatele kui ka tarbijatele;

57. peab kahetsusväärseks, et ühtse turu strateegia ei pööra erilist tähelepanu oskuste mittevastavusele tööturu nõudlusele, mis piirab jätkuvalt ühtse turu kasvu; tõdeb murega, et 40–47 % ELi elanikkonnast on ebapiisavate digioskustega ning nõudlus digioskustega töötajate järele kasvab 4 % aastas, samas kui avaliku sektori kulutused haridusele on alates 2010. aastast vähenenud 3,2 %, mis ohustab keskpikas perspektiivis ELi konkurentsivõimet ja selle tööjõu

Kolmapäev, 26. mai 2016

töölalast konkurentsivõimet; julgustab liikmesriike investeerima digitaalhariduse ja -oskuste omandamisse;

58. võtab teadmiseks tööjõu liikuvuse paketi eesmärgid aidata kaasa sügavamale ja õiglasemale ühtsele turule; rõhutab samas, kui oluline on tagada, et selles paketis sisalduvad meetmed oleksid proportsionaalsed ja võtaksid arvesse suure liikuvuse tagajärgi teatud piirkondadele;

59. rõhutab, et komisjon toetab duaalset haridussüsteemi, mis aitab lisaks isikliku arengu hõlbustamisele lähendada Euroopa töötajate oskusi ja kvalifikatsiooni tööturu tegelikele vajadustele; rõhutab, kui tähtis on, et ühtse turu strateegia ei kahjustaks mingil viisil duaalset haridussüsteemi ja tagaks kvaliteetse praktika ja eelkõige tööhõive kaitse; rõhutab sotsiaalpartnerite olulist rolli duaalse haridussüsteemi arendamisel; usub, et ühes liikmesriigis kasutatavat duaalset haridussüsteemi ei saa teine liikmesriik lihtsalt kopeerida, Euroopas tuleks keskenduda duaalse hariduse ja noorte tööhõive vahelisele tugevale seosele;

60. toetab meetmeid, mis soosivad ELi tööõigust käsitlevate diskrimineerimisvastaste õigusaktide lünkade kaotamist, eelkõige seoses puuetega inimestega; toetab lisaks nõukogu direktiivi 2000/78/EÜ (võrdse kohtlemise kohta töö saamisel ja kutsealale pääsemisel) viivitamatut rakendamist;

61. tunneb heameelt deklareerimata töö vastase võitluse platvormi kasutuselevõtmise üle ning julgustab eriti liikmesriike ja sotsiaalpartnereid tegema maksimaalseid pingutusi, et võidelda veelgi tõhusamalt deklareerimata töö ja näiliste füüsilisest isikust ettevõtjate vastu;

62. rõhutab, et töökohtade digitaliseerimise võimaluste ärakasutamiseks on vaja luua turvaline paindlik tööaja korraldus, stabiilsed töötingimused, sotsiaalkaitse ja hõlbustada nn arukat töökorraldust tootlikkuse ning töö- ja eraelu tasakaalu parandamiseks; rõhutab, kui oluline on digitehnoloogiale üleminek maapiirkondades, et oleks võimalik kasu saada digitaalarengu tegevuskava pakutavatest arvukatest võimalustest, nagu näiteks kaugtöö;

63. toonitab tugevate ja sõltumatute sotsiaalpartnerite ja tulemusliku sotsiaaldialoogi olulisust; rõhutab vajadust kaasata sotsiaalpartnerid vajaduse korral reguleeritud kutsealade valdkonna võimalikke riiklikke reforme käsitlevatesse aruteludesse;

64. rõhutab sotsiaaldialoogi pidamise olulisust seoses ühtse turu tekitatud võimaluste ja muutustega tööhõivele;

Süvendatum ühtne turg

65. kutsub komisjoni üles süvendama oma jõustamistegevust; juhib tähelepanu sellele, et paljud meetmed on juba vastu võetud, kuid neid ei ole veel nõuetekohaselt jõustatud, kahjustades seega võrdseid tingimusi ühtsel turul; juhib lisaks tähelepanu sellele, et komisjoni andmetel oli 2015. aasta keskpaigas pooleli 1 090 rikkumismenetlust ühtse turu valdkonnas; palub seega komisjonil ühtse turu õigusaktide paremaks ülevõtmiseks, rakendamiseks ja jõustamiseks tagada, et haldusalane kooskõlastamine, koostöö ja nende jõustamine seatakse prioriteediks kõigil tasanditel (EL, liikmesriikide ning riiklike, kohalike ja piirkondlike ametiasutuste vahel), võttes sihispäraseid jõustamismeetmeid, mis põhinevad läbipaistvatel ja objektiivsetel kriteeriumidel, tagades sellega, et lahendatakse majanduslikult kõige olulisemate ebaõiglaste või ebaproportsionaalsete tõkete küsimused; on veendunud, et riiklike meetmete või rakendamiste puhul võib varajane sekkumine olla tulemuslikum ning anda paremaid tulemusi kui rikkumismenetlused; rõhutab sellegipoolest, et kui varajane sekkumismenetlus ei anna tulemusi, peab komisjon kasutama kõiki olemasolevaid meetmeid, sealhulgas rikkumismenetlusi, et tagada õigusaktide täielik rakendamine ühtsel turul;

66. kiidab heaks ühtse turu strateegias väljendatud kavatsuse luua järgimiskultuur ning jätkuv nulltolerants ühtse turu õigusaktide rikkumiste suhtes; palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida, kas komisjoni rikkumismenetlustega seotud volitusi ei tuleks kooskõlastada komisjoni konkurentsipoliitikaga seotud volitustega;

Kolmapäev, 26. mai 2016

67. palub komisjonil toetada liikmesriike veelgi enam tugeva eeskirjade järgimise ja jõustamise kultuuri loomisel, sealhulgas siseturu infosüsteemi (IMI) edendamisel ja laiendamisel, uute oluliste õigusaktide rakendamise kavade väljatöötamisel, liikmesriikidega peetavate eeskirjade järgimise dialoogide korraldamisel, jõustamise eest vastutavate riigiametnike koolitamisel ning riiklike reguleerivate asutuste vahel tulemuslikuma kooskõlastamise edendamisel; palub liikmesriikidel täielikult pühenduda ELi õigusaktide rakendamisele ja jõustamisele ning vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamisele; rõhutab õige kohaldamise ja parema õigusloome olulisust, arvestades ühtse turu killustatust, mis piirab majandustegevust ja tarbijate valikuid, ning et see peaks hõlmama kõiki ettevõtlussektoreid ja kehtima nii olemasolevate kui ka tulevaste õigusaktide suhtes;

68. palub komisjonil ja liikmesriikidel analüüsida ühtse turu mittevajalikke piiranguid, mida ei saa õigustada avalike huvidega seotud oluliste põhjustega, pakkuda ideid selle kohta, kuidas neid probleeme vajaduse korral lahendada, ning esitada selle kohta 2017. aastal aruande;

69. palub liikmesriikidel võtta siseturu eeskirjad üle ühtsel ja järjepideval viisil ning rakendada siseturu eeskirju ja õigusakte täielikult ja nõuetekohaselt; rõhutab asjaolu, et lisakatsete ja -registreerimiste nõuded, sertifikaatide ja standardite mittetunnustamine, territoriaalsed tarnepiirangud ja samalaadsed meetmed tekitavad lisakulusid tarbijatele ja jaemüüjatele, jättes Euroopa kodanikud ilma ühtse turu täielikest hüvedest; palub ühtlasi komisjonil parema juhtimise saavutamiseks rakendada asjakohaseid poliitikaid nende liikmesriikide suhtes, kes ei rakenda nõuetekohaselt siseturu eeskirju, algatades nende suhtes vajaduse korral rikkumismenetlusi ja kiirendades neid menetlusi nn kiirmenetluse abil;

70. märgib, et on kiiresti vaja ELi reeglite järjepidevat ühtlast rakendamist ja korrakohast jõustamist, millele lisandub regulaarne seire ja hindamine kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate põhjal, võrdlev hindamine ja parimate tavade jagamine, et saavutada olemasoleva ühtse turu õigusaktide ühtlasem rakendamine; meenutab seetõttu, et kõigis liikmesriikides on vaja täielikult ja põhjalikult võtta üle Euroopa eeskirjad ühtse turu toimimise kohta ja neid rakendada;

71. palub komisjonil suurendada oma jõupingutusi, et tuvastada ELi õigustiku võimalikke rikkumisi liikmesriikide poolt väga varajases staadiumis, ning olla kindlalt vastu mis tahes liikmesriikide parlamentides vastu võetavatele või läbivaadatavatele õiguslikele meetmetele, mis võiksid ühtset turgu veelgi rohkem killustada;

72. rõhutab, et liikmesriikide võetud kohustus ja soov ELi õigustikku korrakohaselt rakendada ja kohaldada on ühtse turu edu jaoks väga oluline; palub liikmesriikidel kaotada põhjendamatud ja ebaproportsionaalsed tõkked ühtsele turule ning hoiduda diskrimineerivate ja proteksionistlike meetmete võtmisest töökohtade ja majanduskasvu loomiseks ning konkurentsivõime suurendamiseks;

73. märgib, et liikmesriikidel on ühtse turu heade valitsemistavade ja nõuetekohase toimimise puhul väga oluline roll ning seetõttu peavad nad ühiselt ilmutama proaktiivset omaosalust ja juhtimist ühtsel turul, kasutades uue poliitilise impulsi loomiseks konsolideeritud ühtse turu olukorra aruandeid, regulaarseid ja teemakohaseid arutelusid konkurentsivõimenduskogu koosolekul, eesmärgipäraseid iga-aastaseid Euroopa Ülemkogu koosolekuid ning käsitledes ühtset turgu Euroopa poolaasta juhtimise tugisambana;

74. kinnitab taas, et EL võiks luua omaenda teaduspõhised sõltumatud näitajad ühtse turu integreerituse taseme kohta, mis avaldataks osana iga-aastasest majanduskasvu analüüsist, ning nõuab teatavate ELi organite juhtide strateegiadokumendi „Viie juhi aruanne“ vastuvõtmist, mis on teekaart tõelise ühtse turuni;

75. rõhutab, et Euroopa Parlamendi siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon peab tugevdama oma sidemeid riikide parlamentidega, et kooskõlastada ja lahendada küsimusi, mis on seotud ühtse turu eeskirjade ülevõtmise ja rakendamisega;

76. rõhutab, et on vaja tugevdada SOLVITi võrgustikku, eelkõige laiendades koostööd SOLVITi, CHAPi, EU Piloti ja Euroopa ettevõtlusvõrgustiku vahel, et ühtlustada ELi kaebusmenetluste laiemat raamistikku, ja parandada kodanike ja VKEde teadlikkust sellest võrgustikust ja selle praktilisest rollist ühtse turuga seotud tõlgendusprobleemide lahendamisel; on seisukohal, et kui komisjon kaalub, kuidas kindlaks määrata jõustamise meetme prioriteete, peaks ta arvestama andmeid

Kolmapäev, 26. mai 2016

SOLVITI võrgustiku kaudu tõstatatud küsimuste kohta; kutsub komisjoni üles suurendama oma jõupingutusi, et abistada liikmesriike kõige probleemsemate juhtumite lahendamisel; kutsub liikmesriike üles tagama oma riiklikele SOLVITI keskustele sobiva varustuse ja sobivad tingimused, et need saaksid oma rolli täita;

77. rõhutab, et riiklike eeskirjade läbipaistvus on ühtsel turul piiriülese kaubanduse võimaldamiseks äärmiselt oluline vahend ning aitab tuvastada mittetariifseid tõkkeid; julgustab liikmesriike kaubanduse soodustamise huvides tegema oma eeskirjad internetis ja rohkem kui ühes keeles hõlpsamini kättesaadavaks, millest on kasu kõigile;

78. märgib, kui oluline on edendada liikuvust selliste programmide nagu Erasmus+ ja EURES poolt pakutavate koolituste, praktika, oskuste ja tööalase konkurentsivõime kaudu, mis võimaldab miljonitel ELi töötajatel saada väärtuslikke kogemusi;

79. peab kahetsusväärseks, et paljudes liikmesriikides ei rakendata nõuetekohaselt vastastikuse tunnustamise põhimõtet; ootab komisjoni vastavat ettepanekut kaupade ühtse turu tugevdamise raames, kuna see parandaks vastastikust tunnustamist meetmete abil, millega suurendatakse teadlikkust vastastikuse tunnustamise põhimõttest ning tagatakse selle parem rakendamine ja jõustamine, ja vastastikuse tunnustamise määruse läbivaatamise abil, sealhulgas eesmärgiga parandada vahendeid selliste vaidluste lahendamiseks, mis tulenevad vastastikuse tunnustamise põhimõtte nõuetele mittevastavast rakendamisest või kohaldamisest; rõhutab, et kui pädevad asutused rakendaksid vastastikuse tunnustamise põhimõtet terves ELis, saaksid ettevõtted keskenduda ainult ettevõtlusele ja ELi majanduskasvu edendamisele, mitte ei peaks püüdma ületada mitmesuguseid takistusi, mida tekitavad liikmesriigid, kes ei austa vastastikuse tunnustamise põhimõtet;

80. on lisaks seisukohal, et komisjon peaks tegutsema proaktiivsemalt selliste sektorite tuvastamisel, millel on suur piiriülese kaubanduse ja digiteerimise potentsiaal ja kus võiks kohaldada vastastikuse tunnustamise põhimõtet;

81. kutsub komisjoni üles selgitama, kuidas pakutud turuteabevahendid töötaksid ja milline oleks selliste vahendite õiguslik alus;

82. kordab oma üleskutset nõukogule võtta kiiresti vastu tooteohutuse ja turujärelevalve pakett ning palub komisjonil sellega seoses täita täiel määral oma rolli lahenduste otsijana; toonitab jaemüügiks mõeldud kaupade kohta piisava teabe ning eelkõige päritoluma märkimise tähtsust, sest see on ülilooline tarbijate kaitsmiseks ja võltsimisvastase võitluse tugevdamiseks;

83. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles karmistama võltsimise eest määratavaid karistusi ning tagama selles valdkonnas ELi õigusaktide täielik rakendamine;

84. rõhutab, et regulatiivsed erinevused liikmesriikide vahel märgistamis- või kvaliteedinõuete osas loovad ebavajalikke takistusi toodete tarnijate tegevusele ja tarbijakaitsele; rõhutab ökomärgistuse lisaväärtust; palub komisjonil hinnata, millised märgistused on tarbijainfo tagamiseks vajalikud ja millised mittevajalikud, ja kaaluda ELi tasandil kohustusliku süsteemi kehtestamist käsitöö- ja tööstustoodete puudutava põhiteabe andmise kohta, mida on kaalutud näiteks mööblitööstuses, et anda tarbijatele põhiteavet ja tagada võrdne toodete kvaliteet eri liikmesriikides; on seisukohal, et selline algatus oleks kasulik nii tarbijatele, tööstusele kui ka kaubandusettevõtjatele, kuna nii tagataks läbipaistvus, Euroopa toodete asjakohane tunnustamine ja ühtsed eeskirjad ühtsel turul tegutsejatele;

85. rõhutab seoses teenuste ühtse turuga selget vajadust parandada piiriüleste teenuste pakkumist, tagades samaaegselt, et ei soodustataks sotsiaalset dumpingut; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid teenuste direktiivi nõuetekohase ja tõhusa kohaldamise ning väldiksid samas selle valdkonna ülereguleerimist; väljendab heameelt seoses komisjoni

Kolmapäev, 26. mai 2016

ettepanekuga parandada teenuste direktiivi raames teatamismenetlust, kuna praegune menetlus on ebatõhus ja läbipaistmatu; on seisukohal, et teatamine peaks toimuma õigusloome protsessi varasemas etapis, et anda sidusrühmadele ja liikmesriikidele aega tagasiside andmiseks ning minimeerida viivitusi uute õigusaktide vastuvõtmisel; nõustub laiendama direktiivis (EL) 2015/1535 sätestatud teatamismenetlust kõigile sektoritele, mida direktiiv ei hõlma; lükkab tagasi mis tahes ettepaneku, et teenuste direktiivi kohaldamisala tuleks laiendada; palub komisjonil tegeleda Euroopa pangandussektori killustatusest tuleneva koormusega, mis põhjustab mitteresidentidele, eriti VKEdele raskusi pangakonto avamisel teises liikmesriigis;

86. kutsub komisjoni üles püüdlema teenuste piiriülese osutamise menetluse lihtsustatud ja ühtlustatud vormi suunas, et integreerida VKEsid tõhusamalt siseturule;

87. juhib tähelepanu asjaolule, et teenuste direktiivi artikli 16 lõikes 1 ja Euroopa Kohtu kohtupraktikas on proportsionaalsele regulatsioonile esitatavad nõuded selgelt määratletud; tuletab meelde, et kui üks liikmesriik kehtestab vähem ranged eeskirjad kui teine, ei tähenda see, et selle liikmesriigi eeskirjad on ebaproportsionaalsed ega ole järelikult liidu õigusega kooskõlas; kordab, et eeskirjad, mis piiriülest teenust raskendavad, takistavad või muudavad selle mitteatraktiivseks, on ühtse turu nõuetega ainult siis kooskõlas, kui need seonduvad avaliku huviga seotud mõjuvate põhjustega, on selleks ka tõepoolest sobivad ega piira teenuste osutamise vajadust rohkem, kui see on vajalik taotletava avaliku huvi seisukohast;

88. rõhutab vajadust tagada teenuste suhtes kohaldatavate regulatiivsete nõuete ja piirangute sidus proportsionaalsuse hindamine; märgib ära komisjoni ettepaneku võtta kasutusele teenuste osutamise luba (nn teenusepass) , mis soodustab olulistest majanduslikes sektorites, nt äriteenuste sektoris, ettevõtete arengut ja liikuvust üle kogu ühtse turu; on seisukohal, et kõnealuse algatuse eesmärk peaks olema lihtsustada ametivõimude ja selliste teenusepakkujate haldusmenetlusi, kes soovivad tegutseda piiriülevalt, ning kõrvaldada regulatiivset laadi takistused, mis võiksid panna neid ettevõtjaid loobuma teise liikmesriigi turule sisenemisest; nõuab, et võimalik teenuste osutamise luba lisataks ühtset turu käsitlevate õigusaktide toetamiseks ettenähtud horisontaalsete vahendite hulka, nagu siseturu infosüsteem (IMI) või ühtsed kontaktpunktid, mis nähti teenuste direktiiviga ette asutuste ühtse kontaktpunktina, et teha kõiki vajalikke haldusmenetlusi piiriüleste teenuste osutamise seonduvate tegevuste suhtes; rõhutab, et teenuste osutamise loa kasutuselevõtmine ei tohi viia olukorrani, kus Euroopa Kohtu kohtupraktika mõju avaliku huviga seotud mõjuvate põhjuste suhtes, mis võivad legitimeerida piiriüleste teenuste osutamist piirava regulatsiooni, väheneb või kehtetuks tunnistatakse; toonitab siiski, et kui teenuste direktiivi nõuetekohaselt rakendatakse ja jõustatakse, oleks teenuste osutamise luba üleliigne; rõhutab, et sellega ei tohi siiski kaasneda päritoluriigi põhimõtte kasutusele võtmine;

89. väljendab heameelt seoses keskendumisega teenuste rollile ühtsel turul ning selle tagamisele, et kutsetöötajad ja teenuste ettevõtjad, eriti jaemüüjad, ei jääks lõksu üksnes oma riigi turule; rõhutab, et kutse- ja teenusepasside süsteemide laiendamine on oluline selleks, et vältida ebavajalikku bürokraatiat liikmesriikide vahel, mis takistavad meie kodanikke piiriülevalt töötamast ja kauplemast;

90. kordab vajadust eemaldada tõkked (sealhulgas keelelised, halduslikud ja teabealased), mis pärsivad rahvusvahelise e-kaubanduse äripotentsiaali ja õnnestavad tarbijate usaldust ühtse turu vastu; rõhutab tegevuspiirangute kõrvaldamise olulisust jaemüügitegevuste korral, näiteks poodide lahtiolekuaegade reguleerimine, jaemüügimaksud ja valikuliselt kohaldatavad maksud ning ebaproportsionaalsed teabenõuded ettevõtetele;

91. tunnustab kohalike ametiasutuste pädevust linnaplaneerimise valdkonnas; rõhutab siiski, et linnaplaneerimist ei tohiks kasutada kattevarjuna asutamise vabaduse eiramiseks; tuletab sellega seoses meelde teenuste direktiivi nõuetekohase jõustamise olulisust; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaotaksid vaba liikumise tõkked ning avaksid oma turud, et ergutada konkurentsi ja edendada äride mitmekesisust, mis on hädavajalik, et ostualad oleksid eriti väike- ja suurlinnade keskustes jätkuvalt atraktiivsed;

Kolmapäev, 26. mai 2016

92. rõhutab, et jae- ja hulgimüügi sektor on Euroopa suurim ettevõtlussektor; peab jaemüügiettevõtete mittevajalike regulatiivsete, halduslike ja praktiliste tõkete vähendamist prioriteediks;

93. palub komisjonil ja liikmesriikidel seada jaekaubandussektor, sh digitaalne ühtne turg, oma poliitikas esikohale kui ühtse turu alustala ning kaotada ettevõtete asutamist, arengut ja järjepidevust piiravad regulatiivsed, halduslikud ja praktilised tõkked, mille tõttu jaemüüjatel on raske saada siseturust täielikult kasu; on seisukohal, et jaemüügiturgu käsitlevad õigusaktid peaksid põhinema tõenditel ja võtma arvesse sektori vajadusi;

94. palub komisjonil ja liikmesriikidel analüüsida ühtse turu ebavajalikke piiranguid, mida ei õigusta avalike huvidega seotud olulised põhjused, esitades ettepanekuid selle kohta, kuidas neid probleeme vajaduse korral lahendada, ning esitades selle kohta 2017. aasta kevadel aruande;

95. on seoses kutsealaste teenuste valdkonnaga arvamusel, et erinevad regulatiivsed lähenemisviisid iseenesest ei kujuta takistust ühtse turu süvendamiseks; rõhutab, et kutsetegevusala lubamise ja kutsealal tegutsemise eeskirjad võivad olla vajalikud avaliku huvi kaitseks ja tarbijakaitseks ning nende hindamine on mõttekas vaid asjaomases riiklikus kontekstis;

96. nõustub komisjoniga, et liikmesriikide paljud õigusnormid, mis on seotud ligipääsuga reguleeritud kutsealadele ja nendel kutsealadel töötamisega, ei ole tegelike vajadustega proportsioonis ja loovad tõkkeid, mis piiravad juurdepääsu neile kutsealadele;

97. on seisukohal, et piiriüleste teenuste, sh kutsealaste teenuste ajutist osutamist tuleb käsitleda siseturu oluline osana, sest see loob töökohti ning tagab ELi kodanikele kõrge kvaliteediga tooted ja teenused; on seetõttu seisukohal, et korrapärase juhendamise on liikmesriikide jaoks kasulik vahend, mis võtab arvesse liikmesriikide erinevat majanduslikku, geograafilist ja sotsiaalset tausta;

98. väljendab heameelt, et hiljutise ühtse turu strateegia raames pööratakse taas tähelepanu reguleeritud kutsealadele ja vabadele elukutsetele Euroopas, mis on tähtis tegur ühtse turu majanduskasvuks ja tööhõiveks; palub komisjonil koostada erimeetmed komisjoni tööühma soovitude elluviimiseks vabasid elukutseid esindavate ettevõtjate toetamise tegevussuundade kohta;

99. väljendab heameelt seoses komisjoni seadusandliku ettepanekuga lahendada teatavatele elukutsetele juurdepääsu takistavate regulatiivsete tõkete probleem, kui olulise sammuga ühtse turu avamiseks ja töökohtade loomise edendamiseks;

100. toetab komisjoni algatust vaadata üle reguleeritud kutsealad, kuid juhib tähelepanu asjaolule, et igasuguste tegevuste juures tuleb silmas pidada tööhõive ja teenuste kõrgeid kvaliteedistandardeid, nõuetekohaseid kvalifikatsioone ja tarbijaohutust;

101. usub, et ilma konkurentsivõimeliste kutsealaste ja äriteenusteta kogu ELis võib ettevõtjatel tekkida raskusi konkurentsivõimelisena püsimisega ja uute töökohtade loomisega;

102. toonitab, et kättetoimetamisteenuste, eriti uksest-ukseni kohaletoimetamise teenuste ebatõhusus on üks olulistest tõketest piiriülesele müügitugevusele ELis; rõhutab, et kättesaadavad, taskukohased, tõhusad ja kvaliteetsed kättetoimetamisteenused on oluline eeldus eduka ühtse turu jaoks; kutsus komisjoni üles looma kõikehõlmava tegevuskava saadetiste kohaletoimetamiseks ning määrama kindlaks eesmärgid, mis tuleb sellel turul saavutada 2020. aasta lõpuks; kutsus komisjoni üles panema suuremat rõhku sellele, et kaotada tõkked, mida ettevõtjad kogevad piiriülese kohaletoimetamise puhul;

Kolmapäev, 26. mai 2016

103. palub komisjonil teha koostööd liikmesriikidega, et lihtsustada ja kiirendada kutsekvalifikatsiooni tunnustamise menetlusi, sh hõlbustada ja julgustada ühiste koolitusraamistike algatamist, pidades samal ajal täielikult kinni subsidiaarsuse põhimõttest; palub komisjonil ja liikmesriikidel elavdada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna koolitust ja haridust, et anda nii praegusele kui ka tulevasele tööjõule vajalikud e-oskused;

104. väljendab heameelt selle üle, et ühtse turu strateegias mainitakse kõrget tööpuuduse taset kogu ELis, kuid peab kahetsusväärseks, et ei ole esitatud konkreetseid samme ja meetmeid, mis aitaksid inimestel tööd leida, näiteks hariduse ja koolituse standardite parandamine, elukestva õppe eesmärkide täitmine, samuti ka oskuste nõudlusele mittevastavuse ning töötajate ja kutsetöötajate kvalifikatsioonidega tegelemine; on seisukohal, et on ilmselge, et ühtne turg muutub erinevate tööstusharude kiire digiteerimise tulemusena kiiresti ning uued töökohad nõuavad erinevaid oskusi ja kvalifikatsioone;

105. taunib asjaolu, et komisjon ei võtnud ühtse turu strateegias ühtki konkreetset meetet, et leida lahendusi puuetega inimeste ja tarbijate, vanurite ning kõrvalistes ja maapiirkondades elavate inimeste vajaduste jaoks;

106. leiab, et Euroopa Komisjoni presidendi Junckeri soovitatud põhimõte, mis näeb ette samas kohas võrdse töö eest võrdset palka, on oluline vahend turumoonutuste vastu võitlemiseks;

Õiglasem ühtne turg

107. toonitab, et tõeline ühtne turg peaks oma kodanikele, tarbijatele ja ettevõtetele pakkuma hüvesid ja kaitset parema kvaliteedi, suurema valiku, mõistlike hindade ning kaupade ja teenuste ohutuse seisukohalt; rõhutab, et ühtsel turul ei saa aktsepteerida tarbijate või ettevõtjate põhjendamatut diskrimineerimist, mis ei tugine ühelgi objektiivsel või kontrollitaval kriteeriumil, rahvuse või elukoha alusel ei veebikeskkonnas ega veebivälises keskkonnas; arwab siiski, et ettevõtjate kohustus müüa kogu ELile ei ole otstarbekas;

108. palub komisjonil edendada kiiremas korras seadusandlikku ettepanekut põhjendamatult asukohapõhise piiramise ja muude turuosaliste diskrimineerimise põhjendamatute vormide vastu; palub komisjonil seada tõhusad kriteeriumid põhjendamatult asukohapõhise piiramise küsimuse lahendamiseks; rõhutab, et iga selline ettepanek peab järgima kaubandusvabaduse põhimõtet; rõhutab ka asjaolu, et komisjoni ettepanekus tuleks võtta arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, eelkõige seoses väike- ja mikroettevõtetega; märgib, et turuosalised peavad mõnikord suhtuma turgu valikuliselt, et oleks võimalik kehtestatud turutingimuste piires tegutseda;

109. nõustub, et ühtsel turul kaupu ja teenuseid ostes vajavad tarbijad läbipaistvat teavet ning tänapäevaste ja kindlate õiguste kogu, et oma huve kaitsta; on seisukohal, et tarbijaõigust käsitlevate direktiivide mis tahes läbivaatamine, liitmine või konsolideerimine peaks tagama tarbijakaitse ja kohtulikult kaitstavate õiguste kõrge kvaliteedi ning tunnustama riiklike õigusaktide olemasolevaid parimaid tavasid;

110. kutsub komisjoni üles analüüsima praeguseid õiguslikke ebakindlusi, mis tarbijaid mõjutavad, ning vajaduse korral need lahendada selgitamise ja tarbijate õiguste alase õigusraamistiku täiendamise kaudu; kordab oma pühendumust mis tahes esitatud tarbijaid käsitleva ELi õigusakti paindliku ühtlustamise põhimõttele ning sellele, et täielikku ühtlustamist kohaldatakse ainult siis, kui selle tulemus on tarbijakaitse väga kõrge tase ning see toob tarbijatele selget kasu;

111. rõhutab, et sotsiaalettevõtted esindavad paljusid erinevaid ärimudeleid ning see on konkurentsivõimelise ja õiglasema ühtse turu jaoks oluline; kutsub komisjoni üles sotsiaalmajandust ühtse turu poliitika raames peavoolustama ja töötama välja Euroopa tegevuskava sotsiaalettevõtete jaoks, et täiel määral kasutada säästva ja kaasava majanduskasvu potentsiaali;

Kolmapäev, 26. mai 2016

Järeldused

112. palub komisjonil esitada kavandatud seadusandlikud ettepanekud ja algatused seadusandjale kiiresti, võttes arvesse eespool esitatud ettepanekuid, pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist ja mõjuhindamist, et tagada ettepanekute õigeaegne vastuvõtmine;

o

o o

113. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Euroopa Ülemkogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 26. mai 2016

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0231

Gianluca Buonanno puutumatus e aravõtmise taotlus

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta otsus Gianluca Buonanno puutumatus e aravõtmise taotluse kohta (2016/2003(IMM))

(2018/C 076/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 20. novembril 2015. aastal Itaalia Vercelli üldkohtu aseriigiprokurõri taotlust, mis tehti teatavaks 14. detsembril 2015. aasta täiskogu istungil ja milles taotletakse luba, et küsida telefoniettevõtelt andmeid Gianluca Buonanno kasutataval numbril toimunud telefoniside kohta seoses kriminaalmenetlusega, mille algatas Vercelli üldkohus Gianluca Buonanno taotlusel seoses tema mobiiltelefoni numbril 14. aprillil 2015 tundmatu helistaja poolt väidetavalt tehtud telefoniühvardustega (Ref. No 2890/15 R.G.N.R. mod. 44),
- olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 5 Gianluca Buonanno ära kuulanud,
- võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokollil nr 7 artiklit 9 ning otsestest ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta, 15. ja 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta ja 17. jaanuari 2013. aasta otsuseid⁽¹⁾,
- võttes arvesse Itaalia Vabariigi põhiseaduse artiklit 68,
- võttes arvesse 20. juuni 2003. aasta seaduse nr 140 (milles nähakse ette sätted, millega jõustatakse põhiseaduse artikkel 68 ja mis käsitlevad riigi kõrgetel ametikohtadel töötavate isikutele süüdistuse esitamist) artiklit 4⁽²⁾,

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. mai 1964, Wagner vs. Fohrmann ja Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. juuli 1986, Wybot vs. Faure jt, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

⁽²⁾ Legge n. 140, disposizioni per l'attuazione dell'articolo 68 della Costituzione nonché in materia di processi penali nei confronti delle alte cariche dello Stato, 20. juuni 2003 (GURI No 142, 21. juuni 2003).

Kolmapäev, 26. mai 2016

- võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0180/2016),
- A. arvestades, et Vercelli üldkohtu aseriigiprokurör on esitanud taotluse saada telefoniettevõtetele andmeid Itaaliast valitud Euroopa Parlamendi liikme Gianluca Buonanno kasutatava numbriga seoses kriminaalmenetlusega, mille algatas Vercelli üldkohus asjaomase parlamendiliikme taotlusel seoses tema mobiiltelefoni numbril 14. aprillil 2015 tundmatu helistaja poolt väidetavalt tehtud telefoniähvardustega;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immuniteteide protokoll nr 7 artikli 9 kohaselt on Euroopa Parlamendi liikmetel oma liikmesriigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle liikmesriigi parlamendi liikmetel;
- C. arvestades, et Itaalia põhiseaduse artiklis 68 on sätestatud, et „kui see parlamendikoda, kuhu parlamendiliige kuulub, ei anna luba, ei tohi ühtegi parlamendiliiget ega tema kodu läbi otsida, teda ei tohi vahistada ega muul viisil temalt vabadust võtta ega teda kinni pidada, välja arvatud kui täitmisele pööratakse lõplik kohtuotsus või kui parlamendiliige tabatakse sellise õigusrikkumise toimepanekult, mille eest vahistamine õigusrikkumiselt tabamise korral on kohustuslik. Selline luba on vajalik ka parlamendiliikme vestluste või sidepidamise jälgimiseks või tema posti konfiskeerimiseks“;
- D. arvestades, et 20. juuni 2003. aasta seaduse nr 140 artiklis 4, mis sisaldab põhiseaduse artiklit 68 jõustavaid sätteid ja käsitleb riigi kõrgetel ametikohtadel töötavaid isikuid, sätestatakse muu hulgas ka see, et kui on vaja saada andmeid parlamendiliikme telefoniside kohta, peaks pädev asutus taotlema luba sellelt kojalt, mille liige see parlamendiliige on;
- E. arvestades, et Gianluca Buonanno puutumatus eesmärgi taotlus puudutab uurimisametuse juurdepääsu parlamendiliikme mobiiltelefoninumbri kättesaadavate väljavõtete kuupäeval, millal ta sai väidetavalt ähvardavaid telefonikõnesid;
- F. arvestades, et Vercelli üldkohtu asepeaprokuröri esitatud puutumatus eesmärgi taotluses tõdetakse, et ei ole selge, kas see parlamendiliikme privileeg kehtib ka juhul, kui parlamendiliige on väidetava kuriteo ohver; arvestades, et ta jõuab järeldusele, et hoolimata eelnevast tuleks siseriiklikku õigust tõlgendada nii, et seda privileegi tuleks kohaldada parlamendiliikmetele sõltumatult nende menetluslikust seisundist; arvestades, et ta ei esita oma järelduse toetamiseks siiski ühtegi siseriikliku kohtupraktika näidet;
- G. arvestades, et Euroopa Parlament ei saa tõlgendada parlamendiliikmete suhtes kohaldatavaid privileege ja immunitete puudutavaid siseriiklikke eeskirju; arvestades, et näib siiski kohane meelde tuletada, et Euroopa Liidu privileegide ja immuniteteide protokoll nr 7 artikli 9 eesmärk on eelkõige tagada parlamendiliikmete sõltumatus ja ära hoida seda, et neile avaldataks Euroopa Parlamendi istungjärkude ajal survet, mis seisneb vahistamise ja kohtumenetlusega ähvardamises; arvestades, et käesoleva juhtumi puhul on väideldamatult selge, et asjaomasele parlamendiliikmele ei ole avaldatud survet, kuna menetlus puudutab väidetavaid ähvardusi, millest on teada andnud parlamendiliige kui telefoni teel tehtud ähvarduste ohver ise;
- H. arvestades, et eeltoodu valguses näib, et Vercelli üldkohtu asepeaprokuröri ei oleks olnud vaja taotleda Euroopa Parlamendilt luba andmete palumiseks Gianluca Buonanno 14. aprillil 2015. aasta telefoniside kohta;
- I. arvestades, et eeltoodust olenemata tundub õiguskindluse huvides olevat kohane rahuldada Vercelli üldkohtu asepeaprokuröri edastatud loataotlus *ad cautelam*;
1. otsustab Gianluca Buonanno puutumatus eesmärgi ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Itaalia Vabariigi Vercelli üldkohtu asepeaprokurörile ja Gianluca Buonanno.

Teisipäev, 10. mai 2016

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0205

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile: liidu tolliseadustiku teatavate sätete üleminekueeskirjad, kui vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 8. aprilli 2016. aasta delegeeritud määrusele, millega parandatakse delegeeritud määrust (EL) 2016/341, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavate sätete üleminekueeskirjadega, kui vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi, ja muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2015/2446 (C(2016)2002 – 2016/2656(DEA))

(2018/C 076/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2016)2002),
 - võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2016. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni 21. aprilli 2016. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik⁽¹⁾, eriti selle artikleid 278 ja 279 ning artikli 284 lõiget 5,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni soovitus võtta vastu otsus,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 6,
 - võttes arvesse, et kodukorra artikli 105 lõike 6 kolmandas ja neljandas taandes sätestatud ajavahemiku jooksul, mis lõppes 28. aprillil 2016, ei ole vastuväiteid esitatud,
- A. arvestades, et pärast delegeeritud määruse (EL) 2016/341⁽²⁾ vastuvõtmist selgus, et mõned lihtsustamist puudutavad vormid jäid lisast 12 eksikombel välja ning kui neid ei lisata enne 1. maid 2016, mil liidu tolliseadustiku ja selle rakenduseeskirjade asjaomased sätted jõustuvad, on sellel tolliasutustele ja kauplejatele väga negatiivne mõju;

⁽¹⁾ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 17. detsembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/341, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavate sätete üleminekueeskirjadega, kui vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi, ja muudetakse komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2015/2446 (ELT L 69, 15.3.2016, lk 1).

Teisipäev, 10. mai 2016

- B. arvestades, et lisa 12 lihtsustamist käsitlevas osas leiti ka teisi vigu, mis seonduvad vormides kasutatava terminoloogiaga, ning arvestades, et kui neid vigu ei parandata, mõjutavad need nii õiguselgust kui ka liidu tolliseadustiku ja selle rakenduseeskirjade asjakohasust;
- C. arvestades, et seetõttu tuleks delegeeritud määrust (EL) 2016/341 vastavalt parandada ning lisada lisa 12 lihtsustamist käsitlevasse osasse puuduvad vormid ja asendada samas osas juba olemasolevad vormid;
- D. arvestades, et tolliliidu sujuva toimimise tagamiseks ning kaubandusvoogude katkemise vältimiseks tuleb delegeeritud määrust kohaldada alates 1. maist 2016;
- E. arvestades, et delegeeritud määrus võib parlamendi- ja nõukogupooleks kontrolliks ette nähtud perioodi lõpus jõustuda ainult siis, kui ei parlament ega nõukogu ei ole sellele vastuväiteid esitanud, või enne kõnealuse perioodi lõppu, kui nii parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et ei kavatse vastuväiteid esitada; arvestades, et kontrolliperioodiks on määruse (EL) nr 952/2013 artikli 284 lõike 5 kohaselt ette nähtud kaks kuud alates õigusakti teatavastegemisest, mis tähendab, et see lõpeb 9. juunil 2016 ning seda on võimalik pikendada veel kahe kuu võrra;
- F. arvestades, et probleemi kiireloomulisuse tõttu palus komisjon 11. märtsil 2016, et Euroopa Parlament annaks oma kinnituse delegeeritud määrusele varem, st enne 1. maid 2016;
1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.
-

Teisipäev, 10. mai 2016

P8_TA(2016)0206

Kaitse subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole ELi liikmed *I**

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0660 – C8-0229/2014 – 2014/0305(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2018/C 076/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0660),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0229/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0257/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0305

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/... kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2016/1037) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 230, 14.7.2015, lk 129.

⁽²⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Teisipäev, 10. mai 2016

P8_TA(2016)0207

Kaitse dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole ELi liikmed *I**

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0667 – C8-0232/2014 – 2014/0309(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2018/C 076/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0667),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0232/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0256/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse tööühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0309

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/... kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (kodifitseeritud tekst)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2016/1036) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Teisipäev, 10. mai 2016

P8_TA(2016)0208

ELi ja Libeeria vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping ***

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendamise protokollide Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (13015/2015 – C8-0402/2015 – 2015/0224(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 076/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (13015/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelist säästva kalapüügi partnerluslepingu eelnõu (13014/2015),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 43, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ning artikli 218 lõikele 7 (C8-0402/2015),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitusi ning arengukomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A8-0142/2016),
1. annab nõusoleku lepingu ja selle juurde kuuluva protokollide sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Libeeria Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 10. mai 2016

P8_TA(2016)0209

ELi ja Mauritaania vahelise kalandusalase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus ***

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu protokoll (millega määratakse neljaks aastaks kindlaks Euroopa Ühenduse ja Mauritaania Islamivabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12773/2015 – C8-0354/2015 – 2015/0229(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 076/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12773/2015),
 - võttes arvesse protokoll eelnõu, millega määratakse neljaks aastaks kindlaks Euroopa Ühenduse ja Mauritaania Islamivabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus (12776/2015),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 43, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ning artikli 218 lõikele 7 (C8-0354/2015),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitusi ning arengukomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A8-0147/2016),
1. annab nõusoleku protokoll sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ja Mauritaania Islamivabariigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 10. mai 2016

P8_TA(2016)0210

Ülemaailmset tsiviilotstarbelist satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitlev koostööleping Koreaga ***

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise ülemaailmset tsiviilotstarbelist satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva koostöölepingu sõlmimise kohta (05977/2016 – C8-0116/2016 – 2015/0265(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 076/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (05977/2016),
 - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise ülemaailmset tsiviilotstarbelist satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva koostöölepingu projekti (11516/2006),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 172 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0116/2016),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7 ja artikli 50 lõiget 1,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitusi (A8-0065/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Korea Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 10. mai 2016

P8_TA(2016)0212

Maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika *I**

Euroopa Parlamendi 10. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 184/2005 ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks (COM(2014)0379 – C8-0038/2014 – 2014/0194(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 076/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0379),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0038/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 284 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanka 5. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 24. veebruari 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0227/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0194

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega muudetakse määrust (EÜ) nr 184/2005 ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2016/1013) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 31, 30.1.2015, lk 3.

Kolmapäev, 11. mai 2016

P8_TA(2016)0214

Kaubadiilerite suhtes kohaldatavad erandid *I**

Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses kaubadiilerite suhtes kohaldatavate eranditega (COM(2015)0648 – C8-0403/2015 – 2015/0295(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 076/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0648),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0403/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 3. märtsi 2016. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 27. aprilli 2016. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 29. märtsi 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59 ja artikli 50 lõiget 1,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0064/2016),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2015)0295

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. mail 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses kaubadiilerite suhtes kohaldatavate eranditega

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2016/1014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 130, 13.4.2016, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 11. mai 2016

P8_TA(2016)0215

ELi Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol) *II**

Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (14957/2/2015 – C8-0130/2016 – 2013/0091(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2018/C 076/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (14957/2/2015 – C8-0130/2016),
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2013)0173) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 76,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0164/2016),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavalduse;
 3. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 4. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 5. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriга selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, 25.2.2014, P7_TA(2014)0121.

Kolmapäev, 11. mai 2016

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Nõukogu ja Euroopa Parlamendi ühisavaldus artikli 44 kohta

Liidus politsei- ja õiguskaitsealase tegevuse jaoks ühtse kõrgetasemelise andmekaitse loomine on väga tähtis liidu kodanike põhiõiguste austamiseks ja kaitsmiseks. Pidades silmas liidu ja liikmesriikide ühist vastutust seoses vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga, on ülioluline tihe ja tulemuslik koostöö liikmesriikide ja liidu tasandi järelevalveasutuste vahel. Euroopa Parlament ja nõukogu leiavad, et pärast politsei- ja õigusalase tegevuse sektoris andmete töötlemiseks kavandatavate isikuandmete kaitse üldmääruse ja andmekaitse direktiivi vastuvõtmist, sealhulgas pärast uue Euroopa Andmekaitse nõukogu peatset loomist, ning võttes arvesse määruse (EÜ) nr 45/2001 väljakuulutatud läbivaatamist, tuleks selles vallas Euroopa Andmekaitseinspektori ja riiklike järelevalveasutuste, sealhulgas käesoleva määrusega loodava koostöö nõukogu vahel tehtava koostöö erinevad mehhanismid kujundada tulevikus ümber selliselt, et tagada tulemuslikkus ja järjepidevus ning vältida töö asjatut dubleerimist, ilma et see piiraks komisjoni algatusõigust.

Kolmapäev, 11. mai 2016

P8_TA(2016)0216

Kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuse ja au pair'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemine ja seal elamine *II**

Euroopa Parlamendi 11. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetusprogrammides või haridusprojektides osalemise ja au pair'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (uuesti sõnastatud) (14958/2/2015 – C8-0131/2016 – 2013/0081(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2018/C 076/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (14958/2/2015 – C8-0131/2016),
 - võttes arvesse Kreeka parlamendi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. septembri 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 28. novembri 2013. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2013)0151) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 76,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0166/2016),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavalduse;
 3. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 4. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 5. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 341, 21.11.2013, lk 50.

⁽²⁾ ELT C 114, 15.4.2014, lk 42.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 25.2.2014, P7_TA(2014)0122.

Kolmapäev, 11. mai 2016

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldus artikli 20 lõike 2 punktis f nimetatud taotluse tagasilükkamise põhjuse kohta

Euroopa Parlament ja komisjon saavad direktiivi artikli 20 lõike 2 punktist f aru nii, et liikmesriikidel lubatakse taotlus tagasi lükata üksnes juhtumipõhiselt, võttes arvesse kolmanda riigi kodaniku konkreetset olukorda ja proportsionaalsuse põhimõtet ning tõendeid või tõsiseid ja objektiivseid põhjuseid. Komisjon tagab, et liikmesriigid rakendavad direktiivi ülevõtmisel seda sätet kooskõlas käesoleva tõlgendusega, ja teavitab sellest oma artikli 39 kohaste kohustuste raames Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

Euroopa Parlament ja komisjon leiavad, et selle sätte lisamine direktiivi ei tohiks luua pretsedenti tulevaste rände valdkonna õigusaktide jaoks.

Neljapäev, 12. mai 2016

P8_TA(2016)0221

Kohustuslik automaatne teabevahetus maksustamise valdkonnas *

Euroopa Parlamendi 12. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas (COM(2016)0025 – C8-0030/2016 – 2016/0010(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2018/C 076/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2016)0025),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 113 ja 115, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0030/2016),
 - võttes arvesse Rootsi Riksdagi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt õigusakti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0157/2016),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

- (1) Viimastel aastatel on maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumisega seotud probleemide hulk märgatavalt suurenenud ning see on muutunud suureks mureküsimuseks nii liidus kui ka üleilmsel tasandil. Automaatne teabevahetus on selles valdkonnas oluline töövahend ning oma 6. detsembri 2012. aasta teatises, mis sisaldas maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tõhustamise tegevuskava, rõhutas komisjon vajadust edendada jõuliselt automaatset teabevahetust kui tulevast Euroopa ja rahvusvahelist standardit maksudealase läbipaistvuse ja maksudealase teabe vahetamise alal. 22. mail 2013 väljendas Euroopa Ülemkogu oma järeldustes soovi, et automaatset teabevahetust laiendataks nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil, pidades silmas maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja agressiivse maksuplaneerimise vastast võitlust.

Muudatusettepanek

- (1) Viimastel aastatel on maksupettuste, **maksustamise vältimise** ja maksudest kõrvalehoidumisega seotud probleemide hulk märgatavalt suurenenud ning see on muutunud suureks mureküsimuseks nii liidus kui ka üleilmsel tasandil. Automaatne teabevahetus on selles valdkonnas oluline töövahend ning oma 6. detsembri 2012. aasta teatises, mis sisaldas maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tõhustamise tegevuskava, rõhutas komisjon vajadust edendada jõuliselt automaatset teabevahetust kui tulevast Euroopa ja rahvusvahelist standardit maksudealase läbipaistvuse ja maksudealase teabe vahetamise alal. 22. mail 2013 väljendas Euroopa Ülemkogu oma järeldustes soovi, et automaatset teabevahetust laiendataks nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil, pidades silmas maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja agressiivse maksuplaneerimise vastast võitlust.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

- (2) Kuna rahvusvahelised kontsernid tegutsevad mitmes riigis, on neil võimalus tegelda agressiivse maksuplaneerimisega, mis ei ole võimalik siseriiklike äriühingute jaoks. Kui rahvusvahelised kontsernid sellega tegelevad, siis kõige rohkem on mõjutatud täielikult kodumaised äriühingud, tavaliselt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), kuna **nende maksukoormus on kõrgem kui rahvusvahelistel kontsernidel**. Teisalt võib väheneda kõikide liikmesriikide maksutulud ning on oht, et tekib konkurents rahvusvaheliste kontsernide meelitamiseks, pakkudes neile täiendavaid maksusoodustusi. Seetõttu tekib probleem siseturu nõuetekohase toimimisega.

Muudatusettepanek

- (2) Kuna rahvusvahelised kontsernid tegutsevad mitmes riigis, on neil võimalus tegelda agressiivse maksuplaneerimisega, mis ei ole võimalik siseriiklike äriühingute jaoks. Kui rahvusvahelised kontsernid sellega tegelevad, siis kõige rohkem on mõjutatud täielikult kodumaised äriühingud, tavaliselt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), kuna **nemad maksavad tavaliselt tegelikku maksumäära, mis on palju lähemal seadusjärgsele maksumäärale, mis toob kaasa siseturu muutused ja toimimise häired, samuti VKEsid kahjustavad konkurentsimoanutused. Konkurentsimoanutuste vältimiseks ei tohiks siseriiklikud äriühingud olla ebasoodsamas olukorras oma suuruse või piiriülese kaubanduse puudumise tõttu**. Lisaks võib väheneda kõikide liikmesriikide maksutulud ning on oht, et **liikmesriikide vahel tekib ebaaus konkurents rahvusvaheliste kontsernide meelitamiseks, pakkudes neile täiendavaid maksusoodustusi**. Seetõttu tekib probleem siseturu nõuetekohase toimimisega. **Sellega seoses tuleks rõhutada, et komisjon vastutab siseturu tõrgeteta toimimise eest**.

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (2a) *Liidu jaoks on äärmiselt tähtis, et maksueeskirjad ei takistaks kasvu ja investeeringuid, ei asetaks liidu äriühinguid ebasoodsamasse konkurentsiolukorda ega suurendaks topeltmaksustamise ohtu ning et need aitaksid minimeerida äriühingute kulusid ja halduskoormust.*

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (3) **Liidu** maksuhaldurid vajavad põhjalikku ja asjakohast teavet rahvusvaheliste kontsernide struktuuri, siirdehindade poliitika ja tehtud sisetehingute kohta nii **ELis** kui ka väljaspool **ELi**. See teave võimaldab maksuhalduril reageerida kahjulikele maksutavadele, tehes muutusi õigusaktides või asjakohaseid riskihinnanguid ja maksuauditeid, ning teha kindlaks, kas ettevõtted on kasutanud võtteid, millega on märkimisväärne osa tulust kunstlikult ümber suunatud maksusoodsamasse keskkonda.

- (3) **Liikmesriikide** maksuhaldurid vajavad põhjalikku ja asjakohast teavet rahvusvaheliste kontsernide struktuuri, siirdehindade poliitika, **maksukokkulepete, maksuvähenduste** ja tehtud sisetehingute kohta nii **liidus** kui ka väljaspool. See teave võimaldab maksuhalduril reageerida kahjulikele maksutavadele, tehes muutusi õigusaktides või asjakohaseid riskihinnanguid ja maksuauditeid, ning teha kindlaks, kas ettevõtted on kasutanud võtteid, millega on märkimisväärne osa tulust kunstlikult ümber suunatud maksusoodsamasse keskkonda. **Komisjonil peaks olema juurdepääs ka liikmesriikide maksuhaldurite vahel vahetatud teabele, et tagada asjaomaste konkurentsieeskirjade täitmine. Komisjon peaks käsitlema seda teavet konfidentsiaalsena ja võtma kõik asjakohased meetmed selle teabe kaitsmiseks.**

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

- (4) **Suurem läbipaistvus maksuhaldurite suhtes** võiks motiveerida rahvusvahelisi kontserne ka teatavatest võtetest loobuma ning **kandma kasumi saamise riigis õiglast maksukoormat**. Rahvusvaheliste kontsernide läbipaistvuse suurendamisel on seega oluline osa maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastases võitluses.

Muudatusettepanek

- (4) **Liikmesriikide maksuhalduritele ja komisjonile esitatav ja nende vahel vahetatav piisav teave** võiks motiveerida rahvusvahelisi kontserne ka teatavatest võtetest loobuma ning **maksma makse väärtuse loomise riigis. See suurendaks ka surve avaldamist liikmesriikide vahel ning juhiks finantsturgude tähelepanu rahvusvaheliste kontsernide fiskaalvastutusele**. Rahvusvaheliste kontsernide läbipaistvuse suurendamisel **ilma liidu konkurentsivõimet kahjustamata** on seega oluline osa maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise **ning lõpuks maksustamise vältimise** vastases võitluses.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

- (6) Riikide lõikes esitatavas aruandes peaksid rahvusvahelised kontsernid esitama igal aastal ja iga maksujurisdiktsiooni kohta, kus nad äri ajavad, tulude summa, kasumi enne tulumaksu ning makstud ja kogunenud tulumaksu. Samuti peaksid rahvusvahelised kontsernid teatama oma töötajate arvu, deklareeritud kapitali, jaotamata kasumi ja materiaalse vara igas maksujurisdiktsioonis. Rahvusvaheline kontsern peaks määrama kindlaks iga kontserni kuuluva üksuse, kes teeb äri konkreetses maksujurisdiktsioonis, ning osutama äritegevusele, millega iga üksus tegeleb.

Muudatusettepanek

- (6) Riikide lõikes esitatavas aruandes peaksid rahvusvahelised kontsernid esitama igal aastal ja iga maksujurisdiktsiooni kohta, kus nad äri ajavad, tulude summa, kasumi enne tulumaksu ning makstud ja kogunenud tulumaksu, **samuti maksuvähendused**. Samuti peaksid rahvusvahelised kontsernid teatama oma töötajate arvu, deklareeritud kapitali, jaotamata kasumi ja materiaalse vara igas maksujurisdiktsioonis. Rahvusvaheline kontsern peaks määrama kindlaks iga kontserni kuuluva üksuse, kes teeb äri konkreetses maksujurisdiktsioonis, ning osutama äritegevusele, millega iga üksus tegeleb.

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 7**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 8***Komisjoni ettepanek*

- (8) Siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks peab **EL** kindlustama õiglase konkurentsi nii ELi kui ka kolmandate riikide rahvusvaheliste kontsernide jaoks, mille üks või mitu üksust asuvad **ELis**. Seetõttu peavad aruandluskohustusele alluma mõlemad.

Muudatusettepanek

- (8) Siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks peab **liit** kindlustama õiglase konkurentsi nii ELi kui ka kolmandate riikide rahvusvaheliste kontsernide jaoks, mille üks või mitu üksust asuvad **liidus**. Seetõttu peavad aruandluskohustusele alluma mõlemad. **Liikmesriikidel peaks olema sellega seoses ülesanne jõustada rahvusvaheliste kontsernide aruandluskohustust, astudes näiteks samme kontsernide karistamiseks aruandluskohustuse täitmata jätmise korral.**

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 9 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- (9a) **Liikmesriigid peaksid tagama, et nad säilitavad maksuhaldurite vahelisele automaatsele teabevahetusele ja maksuhaldurite juures toimivale andmetöötlemisele pühendatud inimressursside ning tehniliste ja rahaliste vahendite taseme või suurendavad seda.**

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 11***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- (11) Liikmesriikide vahelise teabevahetuse puhul on nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiivis 2011/16/EL (maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta) juba sätestatud kohustuslik automaatne teabevahetus mitmes valdkonnas. Selle kohaldamisala tuleks laiendada, et kehtestada kohustuslik automaatne teabevahetus liikmesriikide vahel ka liikmesriikide lõikes esitatavate aruannete puhul.

- (11) Liikmesriikide vahelise teabevahetuse puhul on nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiivis 2011/16/EL (maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta) juba sätestatud kohustuslik automaatne teabevahetus mitmes valdkonnas. Selle kohaldamisala tuleks laiendada, et kehtestada kohustuslik automaatne teabevahetus liikmesriikide vahel ka liikmesriikide lõikes esitatavate aruannete puhul **ja nende aruannete edastamine komisjonile. Lisaks sellele peaks komisjon kasutama riikide lõikes esitatavaid aruandeid, et hinnata seda, kas liikmesriigid täidavad liidu riigiabieeskirju, sest ka äriühingute maksustamise valdkonna ebaausatel maksutavadel on riigiabimõõde.**

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 10**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 12***Komisjoni ettepanek*

- (12) Liikmesriikide lõikes esitatavate aruannete kohustuslik jagamine liikmesriikide vahel peaks igal juhul sisaldama teatava konkreetse teabe edastamist, mis oleks kättesaadav liikmesriikidele, mille kohta on kõnealuses aruandes sisalduva teabe alusel teada, et **ettevõtja** üks või mitu üksust on liikmesriigi maksuresidendid või maksukohustuslased seoses püsiva tegevuskoha kaudu tehtava äriaga.

Muudatusettepanek

- (12) Liikmesriikide lõikes esitatavate aruannete kohustuslik jagamine liikmesriikide vahel **ja komisjoniga** peaks igal juhul sisaldama teatava konkreetse teabe edastamist, mis **peaks põhinema ühtsetel määratlustel ja mis** oleks kättesaadav liikmesriikidele, mille kohta on kõnealuses aruandes sisalduva teabe alusel teada, et **rahvusvahelise kontserni** üks või mitu üksust on liikmesriigi maksuresidendid või maksukohustuslased seoses püsiva tegevuskoha kaudu tehtava äriaga.

Muudatusettepanek 11**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 16***Komisjoni ettepanek*

- (16) On vaja täpsustada liikmesriikidevahelise teabevahetuse keelelisi nõudeid riikide lõikes esitatava aruandluse puhul. Samuti on vaja võtta vastu praktiline korraldus CCN võrgu ajakohastamiseks. Selleks et tagada artikli 20 lõike 6 ja artikli 21 lõike 7 ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011.

Muudatusettepanek

- (16) On vaja täpsustada liikmesriikidevahelise teabevahetuse **ja selle teabe komisjonile edastamise** keelelisi nõudeid riikide lõikes esitatava aruandluse puhul. Samuti on vaja võtta vastu praktiline korraldus CCN võrgu ajakohastamiseks **ning selle tagamiseks, et välditakse standardite dubleerimist, mis tooks ettevõtjatele kaasa halduskulude suurenemise**. Selleks et tagada artikli 20 lõike 6 ja artikli 21 lõike 7 ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011.

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 12
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (18a) *Liikmesriikide poolt komisjonile käesoleva direktiivi alusel esitatavates iga-aastastes aruannetes tuleks esitada andmed aruannete esitamise ulatuse kohta vastavalt direktiivi artiklile 8aa ja III lisa II jao punktile 1 ning see peaks sisaldama loetelu kõigist jurisdiktsioonidest, kus koosseisu kuuluva liidus asuva üksuse lõplikud emattevõtjad on residendid, kuid mille puhul ei ole täielikke aruandeid esitatud või vahetatud.*

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 18 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (18b) *Käesoleva direktiivi alusel teabe vahetamisest peaks olema võimalik keelduda, kui see tooks kaasa äri-, tööstus- või ametisaladuse või äriavalduse avalikustamise või kui teabe avalikustamine oleks vastuolus avaliku korraga.*

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 18 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (18c) *Arvesse tuleks võtta Euroopa Parlamendi 25. novembri 2015. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta, Euroopa Parlamendi õiguskomisjoni raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2007/36/EÜ seoses aktsionäride pikaajalise kaasamise soodustamisega ja direktiivi 2013/34/EL seoses ühingujuhtimise aruande teatavate elementidega, ning Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2015. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile läbipaistvuse, kooskõlastamise ja lähenemise tagamise kohta liidu äriühingu tulumaksu poliitikas.*

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

- (20) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt tõhus liikmesriikidevaheline halduskoostöö siseturu nõuetekohase toimimisega kooskõlas olevatel tingimustel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda nõutava ühetaolisuse ja tõhususe tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek

- (20) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt tõhus liikmesriikidevaheline **ja komisjoniga toimuv** halduskoostöö siseturu nõuetekohase toimimisega kooskõlas olevatel tingimustel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda nõutava ühetaolisuse ja tõhususe tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 (uus)

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 1 – lõige 1

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

-1) Artikli 1 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

1. Käesoleva direktiiviga nähakse ette eeskirjad ja menetlused, mille alusel teevad liikmesriigid omavahel koostööd, et vahetada artiklis 2 osutatud makse käsitlevat teavet, mis eeldatavasti on oluline asjaomaste liikmesriikide haldamiseks ja siseriiklike õigusnormide jõustamiseks.

„1. Käesoleva direktiiviga nähakse ette eeskirjad ja menetlused, mille alusel teevad liikmesriigid omavahel **ja komisjoniga** koostööd, et vahetada artiklis 2 osutatud makse käsitlevat teavet, mis eeldatavasti on oluline asjaomaste liikmesriikide haldamiseks ja siseriiklike õigusnormide jõustamiseks.“

Neljäpäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 17**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt -a (uus)**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 3 – punkt 2

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

-a) Artikli 3 punkti 2 muudetakse järgmiselt:

2) „teabevahetuse keskasutus“ – selleks määratud organ, kellel lasub põhivastutus halduskoostöö valdkonnas toimuva suhtlemise eest teiste liikmesriikidega;

„2) „teabevahetuse keskasutus“ – selleks määratud organ, kellel lasub põhivastutus halduskoostöö valdkonnas toimuva suhtlemise eest teiste liikmesriikidega **ja komisjoniga**;

Muudatusettepanek 18**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 3 – punkt 9 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) artikli 8 lõike 1 ning artikli 8a ja artikli 8aa kohaldamisel eelnevalt määratletud teabe korrapärase edastamine varem kindlaksmääratud korrapärase ajavahemike tagant teisele liikmesriigile ilma tema eelneva taotluseta. Artikli 8 lõike 1 kohaldamisel on viide kättesaadavale teabele seotud teavet edastava liikmesriigi maksutoimikus oleva teabega, mis on kättesaadav vastavalt kõnealuses liikmesriigis teabe kogumist ja töötlemist käsitlevatele menetlustele.

a) artikli 8 lõike 1 ning artikli 8a ja artikli 8aa kohaldamisel eelnevalt määratletud teabe korrapärase edastamine varem kindlaksmääratud korrapärase ajavahemike tagant teisele liikmesriigile **ja komisjonile** ilma tema eelneva taotluseta. Artikli 8 lõike 1 kohaldamisel on viide kättesaadavale teabele seotud teavet edastava liikmesriigi maksutoimikus oleva teabega, mis on kättesaadav vastavalt kõnealuses liikmesriigis teabe kogumist ja töötlemist käsitlevatele menetlustele.

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 4 – lõige 6

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

6. Kui teabevahetuse üksus või pädev ametnik saadab või võtab vastu koostöötaotluse või vastuse koostöötaotlusele, teatab ta sellest oma liikmesriigi teabevahetuse keskasutusele vastavalt kõnealuse liikmesriigi kehtestatud korrale.

1a) Artikli 4 lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

„6. Kui teabevahetuse üksus või pädev ametnik saadab või võtab vastu koostöötaotluse või vastuse koostöötaotlusele, teatab ta sellest oma liikmesriigi teabevahetuse keskasutusele **ja komisjonile** vastavalt kõnealuse liikmesriigi kehtestatud korrale.“

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 b (uus)

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 6 – lõige 2

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

2. Artiklis 5 osutatud taotlus võib sisaldada põhjendatud taotlust viia läbi teatav haldusuurimine. Kui taotluse saanud asutuse arvates ei ole haldusuurimist vaja, teatab ta taotluse esitanud asutusele viivitamata selle põhjused.

1b) Artikli 6 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

„2. Artiklis 5 osutatud taotlus võib sisaldada põhjendatud taotlust viia läbi teatav haldusuurimine. Kui taotluse saanud asutuse arvates ei ole haldusuurimist vaja, teatab ta taotluse esitanud asutusele **ja komisjonile** viivitamata selle põhjused.“

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 c (uus)

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 8 – lõige 1 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c) Artikli 8 lõikele 1 lisatakse järgmine punkt:

„ea) riikide lõikes esitatavad aruanded;“

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 22**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 8 aa – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kus riikide lõikes esitatud aruanne saadi vastavalt lõikele 1, edastab aruande automaatse teabevahetuse teel mis tahes muule liikmesriigile, mille kohta on kõnealuses aruandes sisalduva teabe alusel teada, et aruandva üksuse rahvusvahelise kontserni üks või mitu koosseisu kuuluvat üksust on liikmesriigi maksuresidendid või maksukohustuslased seoses püsiva tegevuskoha kaudu toimuva äritegevusega, lõikes 4 sätestatud tähtjaks.

Muudatusettepanek

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kus riikide lõikes esitatud aruanne saadi vastavalt lõikele 1, edastab **niipea kui võimalik** aruande automaatse teabevahetuse teel mis tahes muule liikmesriigile, mille kohta on kõnealuses aruandes sisalduva teabe alusel teada, et aruandva üksuse rahvusvahelise kontserni üks või mitu koosseisu kuuluvat üksust on liikmesriigi maksuresidendid või maksukohustuslased seoses püsiva tegevuskoha kaudu toimuva äritegevusega, lõikes 4 sätestatud tähtjaks. **Asjaomase liikmesriigi pädev asutus edastab riikide lõikes esitatud aruande ka komisjonile, kes vastutab riikide lõikes esitatud aruannete keskregistri eest, mis on kättesaadav tema pädevatele talitustele.**

Muudatusettepanek 23**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 8 aa – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) iga jurisdiktsiooni kohta, kus rahvusvaheline kontsern tegutseb, tulude summa, kasum (kahjum) enne tulumaksu, makstud ja kogunenud tulumaks, deklareeritud kapital, akumulieeritud kasum, töötajate arv ning materiaalne vara, v.a raha või raha ekvivalendid;

Muudatusettepanek

a) iga jurisdiktsiooni kohta, kus rahvusvaheline kontsern tegutseb, tulude summa, kasum (kahjum) enne tulumaksu, makstud ja kogunenud tulumaks, deklareeritud kapital, akumulieeritud kasum, töötajate arv, materiaalne vara (v.a raha või raha ekvivalendid), **saadud avaliku sektori toetused, vara väärtus ja selle säilitamise iga-aastane kulu ning kontserni tehtud müügi- ja ostutehingud;**

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 8 aa – lõige 3 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) rahvusvahelise kontserni tulevane Euroopa maksukohustuslasena registreerimise number, millele on osutatud komisjoni 2012. aasta tegevusklavas maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tugevdamiseks.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 8 aa – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Läbipaistvuse suurendamiseks kodanike jaoks avaldab komisjon riikide lõikes esitatavate aruannete kokkuvõtte, lähtudes riikide lõikes esitatavate aruannete keskregistris sisalduvast teabest. Seda tehes järgib komisjon artikli 23a sätteid konfidentsiaalsuse kohta.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 9 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

2a) Artikli 9 lõike 1 sissejuhatavat osa muudetakse järgmiselt:

1. Iga liikmesriigi pädev asutus edastab artikli 1 lõikes 1 osutatud teabe teise asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele mis tahes järgmistel asjaoludel:

„1. Iga liikmesriigi pädev asutus edastab artikli 1 lõikes 1 osutatud teabe teise asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele **ja komisjonile** mis tahes järgmistel asjaoludel:“

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 27**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – alapunkt 2 b (uus)**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 9 – lõige 2

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

2. Iga liikmesriigi pädevad asutused võivad omaalgatusliku teabevahetuse korras edastada teiste liikmesriikide pädevatele asutustele mis tahes teabe, millest nad on teadlikud ja mis võib olla kasulik teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

2b) Artikli 9 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

„2. Iga liikmesriigi pädevad asutused võivad omaalgatusliku teabevahetuse korras edastada teiste liikmesriikide pädevatele asutustele **ja komisjonile** mis tahes teabe, millest nad on teadlikud ja mis võib olla kasulik teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.“

Muudatusettepanek 28**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 23 – lõige 2

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu asjakohase teabe, mida on vaja maksudest kõrvalehoidumise ja **maksustamise vältimise** vastu võitlemisel käesoleva direktiivi kohaselt tehtava halduskoostöö tõhususe hindamiseks.

4a) Artikli 23 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

„2. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu asjakohase teabe, mida on vaja **maksustamise vältimise**, maksudest kõrvalehoidumise ja **maksupettuse** vastu võitlemisel käesoleva direktiivi kohaselt tehtava halduskoostöö tõhususe hindamiseks.“

Muudatusettepanek 29**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 23 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid edastavad igal aastal komisjonile hinnangu artiklites 8, 8a ja 8aa osutatud automaatse teabevahetuse tõhususe kohta ja saavutatud praktilised tulemused. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu kõnealuse iga-aastase hinnangu vormi ja edastamise tingimused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 26 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Liikmesriigid edastavad igal aastal komisjonile hinnangu artiklites 8, 8a ja 8aa osutatud automaatse teabevahetuse tõhususe kohta ja saavutatud praktilised tulemused. **Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu nendest tulemustest asjakohasel viisil, näiteks iga-aastase konsolideeritud aruande kujul, kus arutatakse aruandlusmenetluse tulemuse ja väljundi üle.** Komisjon võtab rakendusaktidega vastu kõnealuse iga-aastase hinnangu vormi ja edastamise tingimused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 26 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 30**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 a (uus)**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 23 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a) Artiklile 23 lisatakse järgmine lõige:

„3a. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule konsolideeritud aruande, mis käsitleb liikmesriikide iga-aastasi hinnanguid automaatse teabevahetuse tõhususe kohta ja saavutatud praktilisi tulemusi.“

Muudatusettepanek 31**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 b (uus)**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 23 – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b) Artiklile 23 lisatakse järgmine lõige:

„3b. Juhul kui komisjoni mõjuhinnang riikide lõikes esitatava teabe avalikustamise tagajärgede kohta näitab, et see ei too rahvusvahelistele kontsernidele kaasa negatiivseid tagajärgi, teeb komisjon kiiresti õigusakti ettepaneku, et teha see teave avalikult kättesaadavaks.“

Muudatusettepanek 32**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 c (uus)**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 24 – lõige 1

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

5c) Artikli 24 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

1. Kui liikmesriigi pädev asutus saab kolmandalt riigilt artiklis 2 osutatud makse käsitlevat teavet, mis eeldatavasti on oluline liikmesriikide haldamiseks ja siseriiklike õigusnormide jõustamiseks, võib kõnealune asutus juhul, kui see on lubatud kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud kokkuleppega, edastada selle teabe nende liikmesriikide pädevatele asutustele, kellele võib kõnealune teave kasulik olla, **ja** kõigile taotluse esitanud asutustele, kes seda teavet nõuavad.

„1. Kui liikmesriigi pädev asutus saab kolmandalt riigilt artiklis 2 osutatud makse käsitlevat teavet, mis eeldatavasti on oluline liikmesriikide haldamiseks ja siseriiklike õigusnormide jõustamiseks, võib kõnealune asutus juhul, kui see on lubatud kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud kokkuleppega, edastada selle teabe nende liikmesriikide pädevatele asutustele, kellele võib kõnealune teave kasulik olla, **kõigile** taotluse esitanud asutustele, kes seda teavet nõuavad, **ning komisjonile.**“

Neljapäev, 12. mai 2016

Muudatusettepanek 33**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 a (uus)**

Direktiiv 2011/16/EL

Artikkel 27 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7a) Lisatakse järgmine artikkel:**„Artikkel 27a****Läbivaatamine**

Komisjon hindab käesoleva direktiivi tulemuslikkust ... [kolme aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].“

Muudatusettepanek 34**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Lisa – III lisa – II jagu – punkt 1 – alapunkt 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui rahvusvahelisel kontsernil on rohkem kui üks koosseisu kuuluv üksus, kes on liidu maksuresident, ning kohaldatakse üht või mitut punktis b sätestatud tingimust, võib rahvusvaheline kontsern määrata ühe koosseisu kuuluva üksuse, kes esitab aruande riikide lõikes vastavalt artikli 8aa lõikes 1 sätestatud tingimustele iga aruandlusaasta kohta artikli 8aa lõikes 1 määratud tähtajaks ning teatada liikmesriigile, et aruande esitamine täidab kõigi rahvusvahelise kontserni koosseisu kuuluvate liidu maksuresidentidest üksuste teabe esitamise nõuded. Artikli 8aa lõike 2 kohaselt edastab liikmesriik riikide lõikes esitatud aruande teisele liikmesriigile, mille kohta on kõnealuses aruandes sisalduva teabe alusel teada, et aruandva üksuse rahvusvahelise kontserni üks või mitu koosseisu kuuluvat üksust on liikmesriigi maksuresidendid või maksukohustuslased seoses püsiva tegevuskoha kaudu toimuva äritegevusega.

Kui rahvusvahelisel kontsernil on rohkem kui üks koosseisu kuuluv üksus, kes on liidu maksuresident, ning kohaldatakse üht või mitut punktis b sätestatud tingimust, võib rahvusvaheline kontsern määrata ühe koosseisu kuuluva **üksuse, eelistatavalt suurima käibega** üksuse, kes esitab aruande riikide lõikes vastavalt artikli 8aa lõikes 1 sätestatud tingimustele iga aruandlusaasta kohta artikli 8aa lõikes 1 määratud tähtajaks ning teatada liikmesriigile, et aruande esitamine täidab kõigi rahvusvahelise kontserni koosseisu kuuluvate liidu maksuresidentidest üksuste teabe esitamise nõuded. Artikli 8aa lõike 2 kohaselt edastab liikmesriik riikide lõikes esitatud aruande teisele liikmesriigile, mille kohta on kõnealuses aruandes sisalduva teabe alusel teada, et aruandva üksuse rahvusvahelise kontserni üks või mitu koosseisu kuuluvat üksust on liikmesriigi maksuresidendid või maksukohustuslased seoses püsiva tegevuskoha kaudu toimuva äritegevusega.

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0229

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine (taotlus EGF/2015/010 FR/MoryGlobal)

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Prantsusmaa taotlus – EGF/2015/010 FR/MoryGlobal) (COM(2016)0185 – C8-0136/2016 – 2016/2043(BUD))

(2018/C 076/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0185 – C8-0136/2016),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnustatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0182/2016),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvehendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste või ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et fondi määruse vastuvõtmine väljendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kokkulepet võtta uuesti kasutusele fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, kehtestada liidu rahalise toetuse suuruseks 60 % kavandatud meetmete hinnangulisest maksumusest, suurendada fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, lühendades selleks hindamis- ja heakskiitmisaega, laiendada toetuskõlblike tegevuste ja toetusesaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada oma ettevõtte loomise stiimuleid;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- D. arvestades, et Prantsusmaa esitas taotluse EGF/2015/010 FR/MoryGlobal, et saada fondist rahalist toetust seoses koondamistega NACE Revision 2 osa 49 (maismaaveondus ja torutransport) ja osa 52 (laondus ja veondust abistavad tegevusalad) alla kuuluvas majandussektoris mandri-Prantsusmaal, ning arvestades, et eeldatavalt osaleb meetmetes 2 132 fondist toetuse saamise tingimustele vastavat koondatud töötajat; arvestades, et see taotlus esitati pärast MoryGlobali kohtulikku likvideerimismenetlust ja on taotluse EGF/2014/017 FR/Mory-Ducros järelmeede;
- E. arvestades, et taotlus esitati fondi määruse artikli 4 lõike 1 punkti a kohaste sekkumiskriteeriumide alusel, milles on seatud tingimuseks, et vaatlusperioodiks oleva nelja kuu jooksul on liikmesriigi ettevõttes koondatud vähemalt 500 töötajat, kaasa arvatud töötajad, kelle on koondanud nimetatud ettevõtte tarnijad või tootmisahela järgmise etapi tootjad, ja/või füüsilisest isikust ettevõtjad, kes on oma tegevuse lõpetanud;
1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud tingimused on täidetud ja et seetõttu on Prantsusmaal õigus saada nimetatud määruse alusel 5 146 800 eurot rahalist toetust, mis moodustab 60 % 8 528 000 euro suurustest kogukuludest;
 2. märgib, et komisjon pidas kinni Prantsusmaa ametiasutuste esitatud taotluse saabumise kuupäevale 19. novembril 2015. aastal järgnevast 12 nädala pikkusest tähtajast ning viis hinnangu andmise rahalise toetuse andmise tingimustest kinnipidamise kohta lõpule 7. aprillil 2016. aastal ja tegi oma hinnangu samal päeval Euroopa Parlamendile teatavaks;
 3. on seisukohal, et ettevõttes MoryGlobal toimunud koondamised on seotud tootmise üldise vähenemisega Euroopas, mille tagajärjel vähenes kaubaveo maht ja autoveosektoris puhkes hinnasõda, mis viis tegevusnäitajate pideva halvenemiseni ja selle sektori pideva kahjumini Prantsusmaal alates 2007. aastast, millele järgnes rida pankrotte, sh Mory-Ducros ja hiljem MoryGlobal, mis oli võtnud tööle 2 107 Mory-Ducrose endist töötajat;
 4. märgib, et 2015. aasta aprillis heakskiidetud fondi toetus 2 513 endisele Mory-Ducrose töötajale⁽¹⁾ on 6 052 200 eurot;
 5. märgib, et praeguseks on maismaaveonduse ja torutranspordi sektorilt fondile laekunud veel kaks taotlust: taotlus EGF/2014/017 FR/Mory-Ducros ja taotlus EGF/2011/001 AT/Nieder- und Oberoesterreich, mille mõlema esitamise on tinginud üleilmne finants- ja majanduskriis ja mis puudutavad kokku 2 804 töötaja koondamist selles sektoris; märgib, et kahe taotluse mitu meedet on sarnased;
 6. märgib asjaolu, et Prantsusmaa ametiasutused alustasid individuaalsete teenuste osutamist koondatud töötajatele 23. aprillil 2015. aastal, aegsasti enne seda, kui esitati taotlus fondi toetuse andmise kohta kooskõlastatud paketi jaoks;
 7. peab tervitatavaks asjaolu, et Prantsusmaa kehtestas enne fondilt lisatoetuse saamist sotsiaalkava, milles rahaliselt osaleb ka MoryGlobal; kiidab heaks asjaolu, et fondilt taotletav abi ei hõlma fondi määruse artikli 7 lõike 1 punktis b sätestatud meetmeid, nimelt toetusi, vaid on keskendunud meetmetele, millel on reaalne lisaväärtus koondatud töötajate edaspidise tööturule integreerimise suhtes;
 8. märgib, et fondist kaasrahaatavad individuaalsed teenused, mida osutab ekspertidest nõustajate rühm, hõlmavad nõustamist ja juhendamist lisaks sotsiaalkavale ja *Contrat de Sécurisation Professionnelle*'ile, mida rahastab Prantsusmaa riik ise, et aidata töötajatel tööturule tagasi pöörduda; märgib, et kolm lepingulist ettevõtjat, kes on välja pannud nõustajate rühma, on samad ettevõtjad, kes osutasid teenuseid Mory-Ducrorest koondatud töötajatele; ootab komisjonilt ja Prantsusmaa ametiasutustelt, et nad järgiksid rangelt põhimõtet, mille kohaselt tuleb teha maksed alltöövõtjatele saavutatud tulemuste põhjal;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta otsus (EL) 2015/738 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (taotlus EGF/2014/017 FR/Mory-Ducros, Prantsusmaa) (ELT L 117, 8.5.2015, lk 47).

Kolmapäev, 26. mai 2016

9. märgib, et lepingulised ettevõtjad (BPI, Sodie ja AFPA Transitions) abistavad koondatud töötajaid ja aitavad neil leida lahendusi tööturule jäämiseks ja uusi töökohti, pakkudes selleks individuaalseid teenuseid, nagu ühised ja individuaalsed teabetunnid, ühelt töölt teisele üleminek ja abi seoses uute töökohtadega;
10. on seisukohal, et 55–64aastaseid töötajaid ähvardab suurem pikaajalise töötuse ja tööturult kõrvaletõrjutuse oht, millel võib olla mõju sotsiaalsele tõrjutusele; on seetõttu seisukohal, et nendel töötajatel, kes moodustavad üle 19 % toetusesaajatest, kelle suhtes eeldatavasti kavandatahvatuid meetmeid võetakse, on erivajadused seoses individuaalsete teenustega, mida neile vastavalt fondi määruse artiklile 7 osutatakse;
11. märgib, et Prantsusmaa teadete kohaselt konsulteeriti individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel sihtrühmaks olevate toetusesaajate ja sotsiaalpartnerite esindajatega;
12. tuletab meelde, et kooskõlas fondi määruse artikliga 7 tuleks kooskõlastatud individuaalse teenustepaketi koostamisel prognoosida tulevase tööturu väljavaateid ja seal vajatahvatuid oskusi ning see peaks olema kooskõlas ressursitõhusa ja jätkusuutliku majanduse eesmärgiga; peab tervitatahvatavaks asjaolu, et Prantsusmaa on igati kinnitanud, et kavandatahvatavad meetmed on täienduseks struktuurifondidest rahastatahvatavatele meetmetele kui ühtne meede, mis aitab kohaneda globaalsete muutustega, et saavutada jätkusuutlik majanduskasv, nagu on rõhutatud analüüsis, mis käsitleb hinnanguid Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rakendamise kohta Euroopas aastatel 2007–2014 ⁽¹⁾;
13. märgib, et lepingulised ettevõtjad, kes on välja pannud nõustajate rühma, on samad ettevõtjad, kes osutasid teenuseid Mory-Ducroset koondatud töötajatele; palub komisjonil anda hinnangu Mory-Ducroset koondatud töötajatele pakutava toetuse kulutasuvuse kohta, sest käesolev taotlus on taotluse EGF/2014/017 FR/Mory-Ducros järelemeede ja individuaalseid teenuseid osutavad samad lepingulised ettevõtjad;
14. võtab arvesse konkreetse tööturu tundlikkust, kuna Prantsusmaal on maismaatranspordisektoris ELi 28 liikmesriigi hulgas suurim lisaväärtus;
15. märgib, et Prantsusmaa ametiasutused on kinnitanud, et kavandatahvatavateks meetmeteks ei anta rahalist toetust liidu muudest fondidest või rahastamisvahenditest ning et need täiendavad struktuurifondidest rahastatahvatavaid meetmeid;
16. kordab, et fondi abi on täienduseks riiklikele meetmetele ega tohi asendada meetmeid, mille võtmine on liikmesriikide või äriühingute kohustus;
17. tunneb heameelt, et tulenevalt Euroopa Parlamendi nõudmisest toetuste eraldamist kiirendada, kehtestas komisjon parandatud menetluse; võtab teadmiseks uue ajakavaga kaasneva ajalise surve ning võimaliku mõju juhtumi läbivaatamise tulemuslikkusele;
18. tuletab meelde oma palvet komisjonile tagada üldsuse juurdepääs kõigile fondi vahendite kasutamiseiga seotud dokumentidele;
19. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
20. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/558763/EPRS_IDA\(2016\)558763_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/558763/EPRS_IDA(2016)558763_EN.pdf)

Kolmapäev, 26. mai 2016

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta

(Prantsusmaa taotlus – EGF/2015/010 FR/MoryGlobal)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2016/989).

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0230

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine (taotlus EGF/2015/011 GR/Supermarket Larissa)

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Kreeka taotlus – EGF/2015/011 GR/Supermarket Larissa) (COM(2016)0210 – C8-0149/2016 – 2016/2050(BUD))

(2018/C 076/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0210 – C8-0149/2016),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „EGFi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse viit varasemat jaemüügisektoriga seotud EGFile laekunud taotlust,
 - võttes arvesse oma 13. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmist (EGF/2016/000 TA 2016 – Tehniline abi komisjoni algatusel) ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0181/2016),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste või ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda; arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist (edaspidi „EGF“) toetatakse töötajaid, kes on koondatud väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest ning hargmaistest ettevõtetest, olenemata poliitikast või huvidest, mis põhjustasid sulgemise otsuse, eelkõige viimaste puhul; arvestades, et EGF-i määrus ja liidu kaubanduspoliitika peaksid rohkem keskenduma sellele, kuidas kaitsta liidu töökohti, tootmist ja oskusteavet;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema pindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008 toimunud lepituskohtumisel, ning võttes EGF-i kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0112.

Kolmapäev, 26. mai 2016

- C. arvestades, et Kreeka esitas taotluse EGF/2015/011 GR/Supermarket Larissa, et saada rahalist toetust EGFist seoses koondamistega NACE Revision 2 osa 47 („Jaekaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad“) alla kuuluvas majandussektoris NUTS 2. tasandi piirkondades Kesk-Makedoonias (Κεντρική Μακεδονία) (EL12) ja Tessaalias (Θεσσαλία) (EL14), ning arvestades, et meetmetes osaleb eeldatavalt 557 koondatud töötajat, samuti 543 alla 30-aastast mittetöötavat ja mitteõppivat noort samadest piirkondadest; arvestades, et töötajad koondati pärast Supermarket Larissa ABEE pankrotti ja sulgemist;
- D. arvestades, et taotlus esitati EGF-i määruse artikli 4 lõike 1 punkti a kohaste sekkumiskriteeriumide alusel, milles on seatud tingimuseks, et vaatlusperioodiks oleva nelja kuu jooksul on liikmesriigi ettevõttes koondatud vähemalt 500 töötajat, kaasa arvatud töötajad, kelle on koondanud nimetatud ettevõtte tarnijad või tootmisahela järgmise etapi tootjad, ja/või füüsilisest isikust ettevõtjad, kes on oma tegevuse lõpetanud;
1. nõustub komisjoniga, et EGF-i määruse artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud tingimused on täidetud ja et seetõttu on Kreekal õigus saada nimetatud määruse alusel 6 468 000 eurot rahalist toetust, mis moodustab 60 % 10 780 000 euro suurustest kogukuludest;
 2. märgib, et rahaline toetus on suunatud 557 koondatud töötajale, kellest 194 on mehed ja 363 on naised;
 3. tuletab meelde, et samas piirkonnas on veel 543 alla 30 aasta vanust mittetöötavat ja mitteõppivat noort, kellele võidakse pakkuda noorte tööhõive algatuse raames individuaalseid teenuseid, nagu kutsenõustamine;
 4. märgib, et Kreeka ametiasutused esitasid taotluse 26. novembril 2015 ning komisjon pidas kinni 12 nädala pikkusest tähtjast, viis hinnangu andmise rahalise toetuse andmise tingimustest kinnipidamise kohta lõpule 14. aprillil 2016 ja tegi selle Euroopa Parlamendile teatavaks 15. aprillil 2016;
 5. märgib, et lisaks koondatud 557 töötajale osaleb meetmetes eeldatavasti ka 543 alla 30 aasta vanust mittetöötavat ja mitteõppivat noort samadest piirkondadest ning neile osutatakse EGFist kaasrahastatavaid individuaalseid teenuseid; märgib, et Kreeka ametiasutuste taotlus kaasata nendesse meetmetesse ka mittetöötavad ja mitteõppivad noored on tingitud sellest, et piirkonnas on töötajate arvu kohta vähe töökohti ning 73,5 % töötutest Tessaalias on olnud töötud enam kui 12 kuud (Eurostati andmed);
 6. märgib, et Kreeka majanduse sügava languse tõttu, millele järgnes leibkondade tarbimise ja ostujõu vähenemine, olid toiduainete, jookide ja tubakatoodete jaemüügi mahud 2015. aastal üle 30 % väiksemad kui kriisi algusaastal 2008; märgib, et Supermarket Larissa müüginäitajad järgisid sama langustrendi;
 7. märgib seetõttu, et Supermarket Larissa, 1986. aastal asutatud väikeste toidupoodide kooperatiiv, millele kuulus 42 poodi ja kus oli 600 töötajat, ei suutnud kahjumist väljuda ja pidi 2014. aasta teises kvartalis oma kauplused sulgema; juhib tähelepanu asjaolule, et seda ei õnnestunud vältida ka kokkuhoiumeetmete abil (eelkõige kärbiti palku (-30 %), uuendati rendilepinguid ja lükati edasi arвете maksmistähtaegu); märgib, et selline olukord on samuti tingitud ettevõtetele laenamise drastilisest vähenemisest, kuivõrd Euroopa Keskpanga rahapoliitika kvantitatiivne lõdvendamine ei suurendanud laenude andmist; märgib, et kõnealune juhtum on võlausaldajate poolt Kreekale avaldatava jätkuva surve ja Euroopa kokkuhoiupoliitika dramaatiline tagajärg;
 8. väljendab heameelt asjaolu üle, et Kreeka ametiasutused alustasid individuaalsete teenuste osutamist koondatud töötajatele 26. veebruaril 2016, enne kui tehti otsus esildatud kooskõlastatud paketi jaoks EGFist toetuse andmise kohta;
 9. märgib, et vastavalt EGF-i määrusele on sissetulekut toetavate meetmete rahastamisele kehtestatud range maksimummäär (35 % individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi kogukuludest) ning selliste meetmete tingimuseks on sihtühma kuuluvate toetusajaate aktiivne osalemine töötusimis- või koolitusmeetmetes;

Kolmapäev, 26. mai 2016

10. märgib, et kuigi kooperatiiv kohaldas teatavaid kokkuhoiumeetmeid, nagu palgakärped, rendilepingute uuendamine, arvete maksimistähtaegade edasilükkamine, odavamate toodete pakkumine ja tegevuskulude vähendamine, tuli siiski hakata poode üksteise järel sulgema;
11. märgib, et Kreeka poolt koondatud töötajate ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte jaoks kavandatud meetmed jagunevad järgmistesse kategooriatesse: kutsenõustamine; koolitus, ümberõpe ja kutseõpe; ettevõtluse alustamise toetus; osalemis- ja koolitustoetus; liikuvustoetus;
12. märgib, et individuaalsete teenuste raames saavad töötajad või mittetöötavad ja mitteõppivad noored, kes asutavad oma ettevõtte, üsna suure summa (15 000 eurot); märgib samas, et paljudel koondatud töötajatel on ettevõtlustaust, mis suurendab nende eduvõimalusi selles sektoris;
13. juhib tähelepanu võimale, et mõned uued ettevõtted luuakse sotsiaalse kooperatiivina, ja peab sellega seoses kiiduväärseks Kreeka ametiasutuste jõupingutusi edendada Kreeka sotsiaalmajandussektorit;
14. peab oluliseks alustada teavituskampaaniat, et jõuda nende mittetöötavate ja mitteõppivate noorteni, kes on kõnealuste meetmete raames toetuskõlblikud; tuletab meelde oma seisukohta, et mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori tuleb aidata püsivalt ja jätkusuutlikult;
15. väljendab heameelt asjaolu üle, et individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel on täiendavalt konsulteeritud toetusesaajate ja sotsiaalpartnerite esindajatega;
16. tuletab meelde, et vastavalt EGF-i määruse artiklile 7 tuleks individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel prognoosida tööturu väljavaateid ja seal vajatavaid oskusi ning see peaks olema kooskõlas ressursitõhusa ja jätkusuutliku majanduse eesmärgiga;
17. toonitab vajadust suurendada kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust, ning loodab, et kooskõlastatud paketi raames pakutav koolitus vastab nii töötajate kui ka ettevõtluskeskkonna vajadustele;
18. kutsub komisjoni üles käsitlema tulevastes ettepanekutes põhjalikumalt kasvuväljavaadete sektoreid, mis on võimelised tööd pakkuma, ning koguma tõendatud andmeid EGF-i rahastamise mõju kohta, muu hulgas töökohtade kvaliteedi ja EGF-i toetuse abil tööturule tagasi pöördumise kohta;
19. märgib, et Kreeka ametiasutused on kinnitanud, et toetuskõlblikeks meetmeteks ei anta toetust liidu muudest rahastamisvahenditest;
20. tunneb heameelt, et tulenevalt Euroopa Parlamendi nõudmisest toetuste eraldamist kiirendada, kehtestas komisjon parandatud menetluse; võtab teadmiseks uue ajakavaga kaasneva ajalise surve ning võimaliku mõju juhtumi läbivaatamise tulemuslikkusele;
21. kordab oma üleskutset komisjonile tagada üldsuse juurdepääs kõigile EGF-i vahendite kasutamise seotud dokumentidele;
22. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
23. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 26. mai 2016

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta

(Kreeka taotlus – EGF/2015/011 GR/Supermarket Larissa)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2016/990).

Kolmapäev, 26. mai 2016

P8_TA(2016)0232

Ajutised meetmed rahvusvahelise kaitse valdkonnas Rootsi toetamiseks *

Euroopa Parlamendi 26. mai 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Rootsi toetamiseks vastavalt nõukogu otsuse (EL) 2015/1523 (millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks) artiklile 9 ja nõukogu otsuse (EL) 2015/1601 (millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks) artiklile 9 (COM(2015)0677 – C8-0017/2016 – 2015/0314(NLE))

(Konsulteerimine)

(2018/C 076/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2015)0677),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 78 lõiget 3, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0017/2016),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0170/2016),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) Rootsi on sattunud hädaolukorda, mille on põhjustanud kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevool tema territooriumile rändevoogude kiire muutuse tõttu. 8. detsembril 2015. aastal palus Rootsi ametlikult, et peatataks tema nõukogu otsuste (EL) 2015/1523 ja (EL) 2015/1601 kohased kohustused.

(5) Rootsi on sattunud hädaolukorda, mille on põhjustanud kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevool tema territooriumile rändevoogude kiire muutuse tõttu. 8. detsembril 2015. aastal palus Rootsi ametlikult, et peatataks tema nõukogu otsuste (EL) 2015/1523 ja (EL) 2015/1601 kohased kohustused, **kuna ta on silmitsi kahekordsete raskustega, olles nii esmasaabumise riik kui ka lõplik sihtriik.**

Kolmapäev, 26. mai 2016

Muudatusettepanek 2**Ettepanek võtta vastu otsus****Põhjendus 9***Komisjoni ettepanek*

- (9) Rootsis oli 2015. aastal ülekaalukalt enim rahvusvahelise kaitse taotlejaid elaniku kohta ELis (11 503 taotlejat miljoni elaniku kohta).

Muudatusettepanek

- (9) Rootsis oli 2015. aastal ülekaalukalt enim rahvusvahelise kaitse taotlejaid elaniku kohta ELis (11 503 taotlejat miljoni elaniku kohta) **ning 2016. aasta märtsis võttis Rootsi vastu kokku 170 104 taotlejat, kellest 73 331 olid lapsed, sh 36 181 saatjata alaealised.**

Muudatusettepanek 3**Ettepanek võtta vastu otsus****Põhjendus 10***Komisjoni ettepanek*

- (10) Lisaks sellele on Rootsi sattunud raskesse olukorda saatjata alaealiste arvu hiljutise olulise suurenemise tõttu: nimelt väidab neljandik taotlejatest, et nad on saatjata alaealised.

Muudatusettepanek

- (10) Lisaks sellele on Rootsi sattunud raskesse olukorda saatjata alaealiste arvu hiljutise olulise suurenemise tõttu: nimelt väidab neljandik taotlejatest, et nad on saatjata alaealised, **kellel on erivajadused ja kellega seoses on vaja lisaressursse, et pakkuda juurdepääsu tervishoiule, inimväärsele eluasemele ja haridusele, nagu liidu varjupaigaeeskirjad ette näevad.**

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET